

శ్రీ ముఖ సూక్తి

ప్రథమ భాగము

బచ్చ పాపయ్య శ్రేష్ఠి

తిరువాయ్ మొల్లి

ఆనువాదము

శ్రీ
శ్రీ లక్ష్మీనారాయణాభ్యాం నమః
ప్రవేశము

అశ్వాదుః

మౌనపుని మనస్సునుండి నిర్గంతర తైలధారవలె భగవదున్ముఖమై ప్రసరించు ప్రేముపవాహమే భక్తి. ఈ భక్తి సామ్రాజ్యమునకు బట్టాభిషేకముం జేసిన మహాత్ములు 'అశ్వాదుః'. వీరు ద్వాదశసంఖ్యకులు.

భూతం సరస్య సహదాహ్వయ భట్టనాథ

(శ్రీ) భక్తిసార కులశేఖర యోగివాహన్

భక్తాంఘ్రిరేణు పరకాల యతీంద్రమిత్రా

(శ్రీ)మత్పరాంకుశమునిం ప్రణతోఽస్మి నిత్యమ్.

అనగా పూదత్తాశ్వాదుః, పూర్వగైయాశ్వాదుః, పేయాశ్వాదుః, పెరియాశ్వాదుః, ఆజాల్, తిరుమళితైయాశ్వాదుః, కులశేఖరాశ్వాదుః, తిరుప్పాణియాశ్వాదుః, తొణ్డరడిప్పొడియాశ్వాదుః, తిరుమంగైయాశ్వాదుః, మధురకవియాశ్వాదుః, నమ్మాశ్వాదుః అని పండ్రెండుగురు.

వీరి జీవితములు భగవచ్చరణాగతిపూరితములు. భగవత్కైంకర్యమే వీరికి బ్రాణాధారము. వీరిచిత్తములు సర్వదా అంబుజోదర దివ్యసాదారమింద చింతనామృతపానవిశేష మత్తములు. ద్రావిడ దేశము భక్తికి జన్మస్థాన మనుప్రసిద్ధవిషయమున కాశాస్త్రే నిరర్కనము. వీరు రచించిన గ్రంథములందు వేద వేదాంతవిజ్ఞాన మసారవారముగా గల్పించుచున్నది. ఈయది భగవత్కృతముచే మనస్సునం దావిర్భవించినజ్ఞాన మని చెప్పక తప్పదు.

తిరువాయ్ మొట్టి యన్ననో ప్రథమపాశురము మొద
లంత్యపాశురమువఱకు భక్తియే! భగవదున్నుఖ మగుప్రేమప్రవా
హమే! అపార మగుభగద్గణానుభవమే! భగవత్సత్త్వత్కారము
కొఱకును, భగవత్సన్నిధానప్రాప్తికొఱకును నగు ప్రార్థనాపూర్వ
దీనసంభాషణములే! గాయకునికొఱకు విలపించునాయికయవస్థలే!
దూతికా సందేశములే! వేయేల? భగవద్విషయము తప్ప వేఱు విష
య మైనయత్తురమొక్కటిగూడ నీ గ్రంథమున లేదు. చేసిన
వర్ణనమే మరల మరల జేసి ననియు, బలికిన పారనలే మఱి మఱి
పలికిననియు విమర్శకులు కొందఱు అనవచ్చునుగాని మైనుఱచి భగవ
ద్గణానుభవామృతపాన మొనరించు భక్తాగ్రేసరునిచిత్తమునుండి
వెడలునఖండప్రేమప్రవాహమును గావ్యనియమము లేట్లడ్డగింప
గలవు, పునరుక్తి దోషములేట్లు బాధింపగలవు? శాస్త్రోద్రియ
సంచారమును మాని తదేకధ్యానముతో భగవన్నామమును
జపించుట పునరుక్తి యని యెవరేని మానుదురా!

తిరువాయ్ మొట్టియందు మఱికొన్ని విశేషములు గలవు.
అదినుండి యంత్యమువఱకు గలపాశురముల నన్నిటిని సంగీతజ్ఞులు
రాగతాళములతో గీర్తనలుగా గానముచేయుదురు. ప్రాయశః
గ్రంథకర్త యగునమ్మాళ్వార్లు రాగతాళములతో గానరూపముగ
బలికినపలుకులే యీ గ్రంథముగా బయలుపడి యుండినోపు!
గంటము చేతబట్టి దాళపత్రమున లిఖించినకవిత్వము గాదు. అనా
హూయమానముగా బాశురరూపమై నమ్మాళ్వార్ల శ్రీముఖము
నుండి వెడలినగానామృతమే యీ గ్రంథము. అదికవి యగు
వాల్మీకిచే రచింపబడిన శ్రీమద్రామాయణమును నిట్టిదియే! కుశల
పులచే రాగతాళములతో సంపూర్ణముగా శ్రీ రామాయణమును
గానము చేయించెనుగదా వాల్మీకి.

సాధారణముగా నితరభాషాగ్రంథములయం దెచటను గన్పింపనివిశేషమొక్కటి ముందు గలదు. అది “అందాది” అందురు. అనగా బ్రతిపద్యముయొక్క యంత్యపదము మఱుసటిపద్యముయొక్క యాదిపదముగా నుండుట. ఎక్కడిపాశుర మక్కడకు ద్రుంపబడక మొకటి కొకటి లంకెనేసికొని గొలుసువలె నఖండమై దీర్పబడుట నిరంతర తైలధారవంటిభక్తికి నిదర్శనము. ఈ విశేష మితరు లగునాశ్వారుల గ్రంథములలోగూడ గొన్నింటియందు గలదు.

తిరువాయ్మొళివ్యాఖ్యానములు

ఈ గ్రంథమునకు దమిళభాషయందు గలవ్యాఖ్యానము లలో ముఖ్యమైనవి యైదు.

1. తిరుక్కురుకై ప్పి రాళ్ పిల్లై అనువారు వ్రాసిన ‘ఆరాయరప్పడి’ అనగా 6000 గ్రంథము (గ్రంథ మనగా ముప్పదిరెండక్షరములు.)
2. నంజయ్యర్ అనువారు వ్రాసిన ‘ఒంబదినాయరప్పడి’ అనగా 9000 గ్రంథము.
3. అళగియమణవాళియ్యరు వ్రాసిన ‘పన్నీరాయరప్పడి’ అనగా 12000 గ్రంథము.
4. పెరియవాచ్చాంబిళ్లై అనువారు వ్రాసిన ‘ఇరుపత్తునాలాయరప్పడి’ అనగా 24000 గ్రంథము.
5. నంబిళ్లగారియుపన్యాసమును విని వడక్కుతిరువీధిపిళ్లైగారు వ్రాసినది ‘ముప్పత్రాయరప్పడి’ అనగా 36000 గ్రంథము. ఇదియే వ్యాఖ్యానము లన్నిటియందును గొప్పది. దీనికి “ఈడు” అని ప్రసిద్ధనామము. దీనినే భగవద్గీషయమందురు.

ఈ వ్యాఖ్యానములలో గొన్నింటికి గొందఱు గ్రంథకర్తలు విశేషార్థసూచనాగ్రంథములను వ్రాసియున్నారు. 'ఈడు' వ్యాఖ్యాన గ్రంథకర్త లగునంబిల్లగారినిగుఱించియు వడక్కుతిరువీధిపిల్లగారిని గుఱించియు జనసామాన్యము చెప్పకొనుగాధ యొకటి గలను.

పూర్వము 'ఒంబదినాయిరప్పడి' అను వ్యాఖ్యానమునకు గర్త లగునంజయ్యరుగారు తనగ్రంథమును శుద్ధముగా వ్రాయ గలవిలేఖరికై వెదకుచుండగా కావేరీదక్షిణతీరవాసి యగునంబూరు వరదరాజు అనుసమర్థుడు దొరకెను. వారిని బిలిపించి వారు సామాన్యవైష్ణవు లగుటంజేసి యాయుత్తమగ్రంథము వ్రాయు నర్హత నొసంగుప్రపన్నానుష్ఠానాదులు గఱపి వారికి దనగ్రంథము నిచ్చి చక్కనియక్షరములతో వ్రాయు మని పంపిరి. వారు కావేరి దాటిపోవుచుండ నదీప్రవాహము బలిష్ఠమై గ్రంథము కొట్టుకొని పోయెను. వారు మిక్కిలి చింతాక్రాంతులై గట్టుచేరి నంజయ్యరు గారియొద్ద గ్రంథ మాద్యంతముచక్కగా వినినవారగుటంజేసితద్విషయములనెల్ల జక్కనిగ్రంథముగా వ్రాసి గురువునకు దెచ్చి యిచ్చిరి. నంజయ్యరుగారన్ననో యాగ్రంథమును జక్కగా భార జూచి తాను వ్రాసినవిషయములకంటె విశేషాంశము లనేకము లం దుండుటం గని వ్యత్యాసమునకు భారణ మడిగిరి. వరదరాజులు జరిగినయుదంతము వాక్రుచ్చినతోడనే గురు వానందపరవశుడై ఆహా! నంబిల్లా (నా కుమారా) యని యతనిం గొగిలించెనట! తదాది వరదరాజులకు నంబిల్ల యని ప్రసిద్ధనామ మేర్పడెను. కాలక్రమమున భాగవతకోటికి దిరువాయ్ మొఱిగూర్చి ప్రతి దినము వా రొనర్చునుపన్యాసములను విని వడక్కుతిరువీధిపిల్ల గా రాయుపన్యాససారములను నొకగ్రంథముగా వ్రాసి గురు వగు నంబిల్లగారికి జూపిరి. అయ్యదియే 'ఈడు ముప్పత్తారాయిరప్పడి.'

తిరువాయ్ మొழి లో వర్ణింపబడిన దివ్యస్థలములు

దివ్యదేశము.

సామాంతరము.

తిరువాయ్ మొழి

శ - డ

1. శ్రీరంగము	తిరువరంగము	7 - 2
2. తిరువేంగడము	తిరుమల	3 - 3
,,	,,	6 - 10
3. తిరుక్కురుగూరు	తిరునగరి	4 - 10
4. తిరుక్కురుంగుడి		5 - 5
5. వాననూమలై	శిరీవరమంగై	5 - 7
6. కుంభఘోణము	తిరుక్కుడందై	5 - 8
7. తిరువల్లవాళి		5 - 9
8. తిరువణ్ణూర్		6 - 1
9. తిరువిణ్ణగర్		6 - 3
10. తిరుత్తులై విల్లిమంగలం	తొలై విల్లిమంగలం	6 - 5
11. తిరుక్కోళూర్		6 - 7
12. తెన్ తిరుప్పేరై	తిరుప్పేరై	7 - 3
13. తిరువాఱన్వీలై		7 - 10
14. తిరుక్కుళిందై (కొళుళన్దయి) పెరుంకుళమ్		8 - 2
15. తిరువణ్ పరిశారం		8 - 3
16. తిరుచ్చెంగున్నూర్		8 - 4
17. తిరుక్కడిత్రానమ్		8 - 6
18. తిరుప్పళియూర్	కుట్టినాడు	8 - 9
19. తిరుప్పళింగుడి		9 - 2
20. వరగుణమంగై		9 - 2
21. శ్రీవైకుంఠము		9 - 2
22. తిరుక్కాళ్ళరై		9 - 6

23. తిరుమూళిక్కళమ్	9 - 7
24. తిరునావాయ్	9 - 8
25. తిరుక్కణ్ణపురమ్	9 - 10
26. తిరుమోగూర్	10 - 1
27. తిరువనంతపురము	10 - 2
28. తిరువాట్టార్	10 - 6
29. తిరుమాలిదుంజోలై	9 - 10
,,	10 - 7
30. తిరుప్పేర్ నగర్	తెనై తిరుప్పేర్ 10 - 8

మన జేశమందలిముఖ్యసిద్ధాంతము లీక్రింద
సూక్ష్మముగా వివరింపబడుచున్నవి.

వి వి ధ మ త ము లు

1. ప్రత్యక్షవాదము :

భూమి యుదకం బనలవాయు - పు లను గాల్గు
నొక్కటిగగూడ జైతన్య - మొందు పుట్టు;
దానిసౌఖ్యానుభవమె స్వ - ధానుభవము
దాని దుఃఖంబె నరకమై - డనరుచుండు;

* * *

భూతములు వీడ జైతన్య - మును నశించు
దానిపిమ్మట నొకటియు - గానబడదు

* * *

తెల్లముగనిట్లు లోకాయ - కేకుడువలె
నిదియ చార్వాకమతముగా - నెరుగవలయు

2. జైనసిద్ధాంతము :

కార్యకారణరూప మా - కతన జగతి
 ననవలయు నిత్యమును నని - త్యం బటంచు
 భిన్నమనియును మరియు న - భిన్నమనుచు
 సత్య మనియును మరియు న - సత్య మనుచు

* * *

ఆత్మలెల్లను గర్భవ - శ్యంబు లగుట
 ననుగుణంబు లా దేహంబు - లధివసించి
 వానిపరిమితి దామును - బూనియుండు

* * *

అరయ సంసార మనున ద - నాది యగును
 దనువు మలధారణాదివ్ర - తముల సలుప
 నాత్మవిషయకజ్ఞానంబు - నాది, బంధ
 ముక్తుడై యూర్ధ్వగతి కేగ - మోక్ష మంద్రు

* * *

ఆర్హిత్వం డిట్లు వచ్చియుంచె - నాదియందు
 నీడవ నీది డైనయితి నును పేరు గొంచె

3. శాద్ధమతమున వైభాషికము :

జగతి పరమాణుసంఘాత - మగుచు వెలసి
 గోచరం బగు బ్రత్యక్ష - గోచరముగ
 నట్టిజగతికి సంబంధి - యైనజ్ఞాన
 మదియు యణికంబై; వేరు లే - చాత్మ యనగ;
 దీనియందున యణికంబు - ద్దీని వహింప

నదియె మోక్షంబు; వేరైన - దెదియు లేదు

*

*

*

పాదమత మిట్లు చెప్పె నై - భాషికుండు

4. పాదమతము సాత్రాంతికము :

అదియె సాత్రాంతికునిమతం - బగునుగాని

యాత డనుమానసిద్ధ మా - ననియె జగతి

పాదమున ద్వితీయం బైన - పద్ధతి యిది

5. పాదమతము యోగాచారము :

ఈమతమున యోగాచార్యు - డిట్లు లనక

జ్ఞాత భ్రమ మగు; జ్ఞేయంబు - సహిత మట్లై

జ్ఞాన మనునది యొక్కటే - సత్య మగును ;

అట్టిజ్ఞానము క్షణిక మా - నని యెరుంగ

నదియె మోక్షంబు, వేరు లే - డని వచించె

*

*

*

పాదమున ద్వితీయం బగు - పద్ధతి యిది

6. పాదమతము మాధ్యమికము :

మాధ్యమికుని మతంబు ప్ర - మాణ మనగ

మరి ప్రమేయం బనంగ బ్ర - మాణ యనగ

మాడు గల వనుటే భ్రమం - బుగ డలంచె ;

నన్నిటిని శూన్య మనుచు శూ - న్యంబుచేత

దెలిసికొనుటయె మోక్షంబు - కలిమి యనియె

7. సైయాయికము :

జగతి పరమాణుగుంఘాత - మగుటవలన

నగువులే యుపాదానకా - రణము లనియు

మరియు ననుమానసిద్ధుడీ - శ్వరుడనియును
 నాతడు నిమిత్తకారణం - బగుననియును
 నరయ సంసార మనునద - నాదియనియు
 నట్టియూత్సాహపాసనం - బాచరించి
 నరుడు నుభయముల కెంతి - నాశనంబు
 జేయ నదియ మోక్షంబు నై - యాయుకునకు

8. వై శేషికము :

చెప్పె నీరీతిగానె వై - శేషికుండు

9. పాశుపతము :

తలప బరమాణువులె యుపా - దానకార
 ణములటంచు ; జగత్తు కా - గమములందు
 గలుగునీశ్వరుండె నిమిత్త - కారణంబ
 టంచు మరియు సంసార మ - నాదియంచు,
 నాగమోక్షము లగుకర్మ - లాచరించి
 పశుపతికి దుల్య మైనరూ - పమును బొంద
 బాశుపతమతమోక్ష మై - పరగుచుండు

10. సాంఖ్యము (సేవ్యులు, నిరీశ్వరులు)

ప్రకృతి స్వాతంత్ర్యము వహించి . పరిణమించి
 కారణం బగుచుండు జ - గత్తు కనియు
 బ్రకృతితోడ ననాదిసం - బంధ మాత్మ
 కలరుచుండుట సంసార - మనియు, నట్టి
 ప్రకృతిపురుషవివేకలా - భంబె మోక్ష
 మనియు సాంఖ్యమతస్థుల - యభిమతంబు

11. యోగము :

ఇట్లులే యోగులును వచి - యించుచుండ్రు

12. 18. భాష్ట్రప్రాభాకరములు :

నిత్యు లగుచు న నేకు లై - నిఖిలజగతి
వ్యాప్తి తగునాదు నాది లే - సట్టికర్మ
వలన సంసారమందు జి - వులు వసియును;
తనకు జగతి ప్రవాహని - త్యంబు గాగ,
గర్భనుండి యపూర్వ మొ - కండు పుట్టి
మోక్ష మైనయాత్మప్రాప్తి - బొందజేయు;
ఈశ్వరుం డనుపేర వే - రెవడు లేడు;
పల్కి రిట్లు భాష్టుడును బ్రా - భాకరుడును;

14. అచ్యుతము (మామూవాదము) :

జ్ఞానమాత్రంబు నిర్వికే - మంబు బ్రహ్మ;
మదియె జీవుండు ; వేరుకీ - వాత్మ లేను;
స్వగత మైన సజాతవి - జాత మైన
భేదములు లేక యయ్యది - వెలయు చుండు
స్వయముగా బ్రకాశం బగు - వస్తు వగుట;

* * *

అద్వితీయ మేకంబు బ్ర - హ్మం బటంచు
బల్కు శ్రుతుల కీయర్థంబు - బాగు గాదె!

* * *

బ్రహ్మ మియ్యది మాయచే - బట్టువడగ
జన్య మగుభ్రాంతి నంద్రు సం - సార మనుచు;
సట్టిమాయ కవిద్య యం - చనియు లేదు;
ద్వీవిధముగ బ్రవర్తించు న - విద్యపేర్లు

చెలగు నాచ్ఛాదక మని వి - డేపక మని;
యందు నాచ్ఛాదకంబు బ్ర - హ్మమును గప్ప
బిడప విడేపికావిద్య - వివిధహాప
నామముల దాల్చి యాడించు - నాటకంబు

* * *

‘తత్త్వమ’ స్యాదు లైన శ్రు - త్యర్థములను
జెలగు జ్ఞానంబుచే భ్రాంతి - దొలగిపోవ;
గలుగుటే మోక్ష మంద్రు శం - కరమతమున

15. అద్వైతము (భాస్కరీయము) :

భాస్కరుని దై నయద్వైత - పథమునందు
బ్రహ్మమును గప్పి యున్నయు - పాధి సత్య
మనియు; దేహేంద్రియాదికం - బై నయీయు
పాధిసంగంబె సంసార - బాధ యనియు;

* * *

మరియు వర్ణాశ్రమాచార - పరతతోడ
“తత్త్వమ” స్యాదు లైన శ్రు - త్యర్థపూర్వ
క మగునట్టియుపాసన - గలుగజేయు
జ్ఞానమున నయ్యుపాధి నా - శనము బొందు;
ననియు; నియ్యదియే మోక్ష - మని దలంతు

* * *

ఘటము నశింప దద్ధటా - కాశ మెల్ల
నామహాకాశమం దై క్య - మైనయట్లు
లిల సవిద్య యైనయుపాధి - దొలగి పోవ
బ్రహ్మ మైక్యంబునుం బొందు - బ్రహ్మమున నె;

* * *

శంకరునివలె నిర్గుణ - సత్య మనక
బ్రహ్మమును సగుణంబుగా - బల్కె నితడు

16. అద్వైతము (యాదవప్రకాశయము) :

యాదవప్రకాశునిమత - మందు బ్రహ్మ
సత్య మయ్యును జడచిదీ - శ్వరము లగుచు
బరిణమించును మూడురూ - పముల బొంది;

* * *
వీనిని బ్రహ్మమునకంటె - భిన్ను లనెడు
తలపు సంసార మనియు శ్రు - త్యర్థజనిత
మైనజ్ఞానంబుతో గర్మ - మాచరింప
భేదబుద్ధి నొ నజ్ఞాన - విధి దొలంగు;
నదియె మోక్షం బగు నటంచు - నతడు పల్కె

* * *
కర్మమున వీడు బ్రతిబంధ - కంబులెల్ల
జ్ఞాన మగును బ్రహ్మప్రాప్తి - సాధనంబు

* * *
మరియు భాస్కరాచార్యుబ్ర - హ్మంబువలె నె
యితనిబ్రహ్మంబు సగుణ మై - యెసగు చుండు

17. ఏకాయనము :

ద్వైతమత మైనమాధ్వమ - తంబునందు
లక్ష్మీ లేఖండ నొక్కనా - రాయణుండె
ప్రాప్య మగు నని పండితు - ల్పల్కుచుండ్రు;
బ్రహ్మ కతిపయశక్తి సం - పద్యుతుండు

* * *

అఖిలజగతికి గారణం - బతడె యనుచు

బల్కు వై దికసిద్ధాంత - పథముకంటె

భేద మిదియె యేకాయను - వాదమందు

ఇట్లు లీయన్యసిద్ధాంతము లంతర్భేదములతో గూడి పదు నేడు. ఇందు లోకాయతుడు, ఆర్హతుడు, బాద్ధుడు, నైయాయకుడు, పాశుపతుడు, సాంఖ్యులు అనువారిసిద్ధాంతములు వేదబాహ్యములు.

భాట్ట, ప్రభాకర, శంకర, భాస్కర, యాదవ, ఏకాయనుల సిద్ధాంతములు వేదానుసారములైనను వేదార్థమును వేటు వేటు విధముల నవలంబించుచున్నవి.

త్రిమతములు :

వై దికమతములందు ద్వైతాద్వైతవిశిష్టాద్వైతములు సుప్రసిద్ధములు. ఈ త్రిమతములకు వేదమే ప్రమాణము. వేశము ప్రమాణముగా గలమతములు మఱికొన్ని గలవు. అవి యంతగా బ్రాముఖ్యము పడయ లేదు. ఈ మూడుమతముల సిద్ధాంతములను శంకర రామానుజ మధ్వాచార్యులు సృష్టించి రని పామరజనుల యం దొకయభిప్రాయము గలదు; కాని యది పొరపాటు. అనాది గుణుషిప్రోక్తములై వచ్చు నుపదేశములను శంకర రామానుజ మధ్వాచార్యులు న్యాయశాస్త్రానుగుణము లగు వాదప్రతివాదములతో సిద్ధాంతము లొనర్చి లోకమున బ్రచారముచేసి స్మృతికారకులవలె జట్టములం దీర్చిరి. అంతేగాని యందు వీరి స్వకల్పితము లేవియు లేవు. ఈ యాచార్యవర్యులు మువ్వుడును చక్షుణ హిందూ స్థానమువారై యుండినందులకు మన మెంతయు గర్వింపదగియున్నది. శంకరాచార్యు లిప్పటికి రమారమి 1600 సంవత్సరములనాటివారనియు, రామానుజులు 1200 సంవత్సరములనాటివారనియు,

మధ్యాహ్నము 900 సంవత్సరములనాటివా రనియు జరిత్రకాదులు
 వ్రాయుచున్నారు. ఇప్పటికి సుమారు యిదాఱువందల సంవత్సర
 ములనాడు సాయనభాస్కరనామాంతరము గల విద్యారణ్యు
 లును, వేదాంతదేశికులును, అక్షోభ్యమునులును, సమకాలికులుగా
 జనించి అద్వైత విశిష్టాద్వైత ద్వైతమత గ్రంథము లనేకములు
 రచించి, ప్రచారముచేసి మహాసభలు జరిపి తమతమమతములకు
 దిగంతవిశ్రాంతకీర్తిని నెలకొల్పిరి. చతుర్వేదములకు సంపూర్ణ
 మగువ్యాఖ్యను వ్రాసినవిద్యారణ్యునిప్రతిభావిశేషము నెవ్వరు
 వర్ణింపగలరు? వారి వ్యాఖ్యయే లేకుండినచో వేదచతుష్టయము
 పామరులకేగాక పండితులకునహిత మగోచరమై యుండెడిది.
 అట్టి సరస్వతీస్వరూపునితో వాదముచేసి వారి యద్వైతసిద్ధాంత
 మును ఖండించినయక్షోభ్యముని యెంతసమర్థుడో చెప్పవలసినది
 లేదు. వీరిరువురి పత్రికావాదములకు మధ్యస్థులై హెచ్చుదక్కు
 వలు నిర్ధారణచేసినమహాపండితులు వేదాంతదేశికులు, శంభకము
 పూని యొక్కరాత్రి మహారసవంతము లగు వేయిశ్లోకములతో
 రామపాదుకలనుగూర్చి 'పాదుకాసహస్ర'మను గ్రంథము రచించిన
 మహామేధావి ఈయన. వీరి కవిత్వస్వారస్య మమోఘము.
 అక్షోభ్యవిద్యారణ్యులకు జరిగినవాదముపై వీరు చేసినతీర్మానము
 చూడుడు:

అసినా తత్త్వమసినా
 పరజీవ ప్రభేదినా,
 విద్యారణ్య మహారణ్య
 మక్షోభ్యముని రచ్చినత్.

చతుర్వేదములయం దొక్కొకటను ననేకాధ్యాయములు
 గలవు. ఆ యధ్యాయములన్నియు వివిధకర్మములనుగూర్చి వచించు

చుండును. సాధారణముగా బ్రత్యధ్యాయముయొక్క కడపటి యాశ్వాసము బ్రహ్మవిషయకముగా నుండును. అట్టి కడపటి యాశ్వాసములు వేదభాగములకొనలుగా నుండుటచే వానిని 'వేదాంతము' లందురు. వానికే 'ఉపనిషత్తు' లని పేరు. ఈ విధముగా నేర్పఱచి చూచినచో ననేకోపనిషత్తులేర్పడుచున్నవి. అష్టోత్తరశతము (అనగా నూటయెనిమిది) అనుసంఖ్య యే కారణముచేతనో మన పెద్దలకాలము నుండి పవిత్రముగా భావింపబడుచున్నది. అందువలన ననేకోపనిషత్తులనుండి మనపూర్వికులు నూటయెనిమిదియుపనిషత్తుల నేర్పఱచి వానిని 'అష్టోత్తరశతోపనిషత్తు' లనిరి. ఈ యష్టోత్తరశతోపనిషత్తు లొక్కొక్కటి యొక్కొక్కవిధ మగుచూర్ణమును జపతపో విధానమును నిర్ణయించు చున్నవి. అవియన్నియు సమపదేశములే యైనను నం దనేకములు ప్రత్యేకప్రత్యేక దేవతాద్యుపాసన లగుటంజేసి శ్రీశంకరాచార్యులవాడు వానిలో గేవలము పరబ్రహ్మ విషయకము లగువానినిగా బదియుపనిషత్తులను స్వీకరించి తన యద్వైతసిద్ధాంతస్థాపనమునకు బ్రమాణములుగా నంగీకరించెను. ఆ పదియుపనిషత్తులనే శ్రీమద్రామానుజాచార్యులును శ్రీమధ్వాచార్యులును బ్రమాణములుగా జేకొని తమ విశిష్టాద్వైత ద్వైత సిద్ధాంతములను స్థాపన మొనర్చిరి. త్రిమతాచార్యు లంగీకరించిన యీపదియుపనిషత్తులు 'దశోపనిషత్తు' లనబడుచున్నవి. వైదిక సిద్ధాంతములన్నిటికి నీ దశోపనిషత్తులే మూలము. వీనినుండి యత్యంతముఖ్యము లగువాక్యముల నేర్పఱచి వేదవ్యాసమహర్షి బ్రహ్మసూత్రములను రచించెను. ఈ బ్రహ్మసూత్రములుగాని దశోపనిషత్తులుగాని మహాపండితులకే గోచరము లగుచుండుటచేత వేదవ్యాసు లీ కష్టము దొలగింప బ్రయత్నించి యుపనిషద్ధర్మము లను నింకను విశేషీకరింపదలంచి మహాభారతమునందలి భగవద్గీ

తను వ్రాసిరి. ఈవిధముగా సేర్పడిన 'దశోపనిషత్తులు' 'బ్రహ్మ సూత్రములు' 'భగవద్గీత' అను మూడుగ్రంథములు 'స్వస్థానత్రయ' మని చెప్పబడుచున్నవి. త్రిమతాచార్యులును వారివారి సిద్ధాంతముల కనుగుణముగా బ్రహ్మసత్రయమునకు వ్యాఖ్యానములు వ్రాసి యున్నారు.

బ్రహ్మ మొక్కటియే సత్యము. జీవుడు, ప్రకృతి యనునవి లేవు. జగత్తంతయు మిథ్య. అజ్ఞానముచే నిట్లు కనబడుచున్నది. అజ్ఞానము దొలగినచో మనుష్యున కీజగత్తనెడిభ్రమ దొలగి పోవును. అతవఱకును ముక్తి గలుగదు. అజ్ఞానము (అనగా మాయ) దొలగినవెనుకనే బ్రహ్మమే దా నని మనుష్యుడు తెలిసికొనుచున్నాడు. అదియే ముక్తి. శరీరమునం దున్నను సజ్ఞాననివృత్తి యైనయెడల వాడిచ్చటనే మోక్షమును బొందినవాడగును. దానినే 'జీవన్ముక్తి' యందురు. జీవన్ముక్తి బొందినవానికి శరీరమున్నను లేకున్నను నొక్కటియే! వాడు సర్వదా ఆనందముగా మాత్రీ వర్తించు చుండును. బ్రహ్మమునకు గల్యాణగుణములుగాని హేయగుణములుగాని లేవు; అది నిర్గుణము. కేవలచైతన్యమే బ్రహ్మము. తదితర మంతయు మిథ్య. త్రాడు చూచి సర్ప మని భ్రమించునట్లు బ్రహ్మమును జూచి జగత్తని యజ్ఞానముచే భ్రమించుచున్నాము. జ్ఞానబోధచేత సజ్ఞానము దొలగినవెంటనే సర్పభ్రాంతి పోయి సత్య మగుత్రా డెట్లు గనబడునో యట్లే జ్ఞానముచేత జగద్భ్రాంతి పోయి మనుష్యుడు తనబ్రహ్మత్వమును దెలిసికొనును. ఘటమునగును, ఘటము వెలుపలను నొకేయాకాశము వ్యాపించి యున్నదిగదా. ఘట మున్నంతకాల మాఘటాకాశ ముండి ఘటవిచ్ఛేదనానంతర మంతయు నొకేయాకాశ మెట్లగుచున్నదో యజ్ఞానవృత్త మైన బ్రహ్మ మజ్ఞాననివృత్త్యనంతరము బ్రహ్మము

కంటే వేటుగా గనిపింపదు. ఈయది యద్వైతసిద్ధాంతము. ఇంక జ్ఞానమే మోక్షోపాయము. అది చేకూరిన వెంటనే 'అహం బ్రహ్మ స్మి, తత్త్వమసి, సోఽహమ్' ఇత్యాదివాక్యములు వచించునట్లు జీవుడు తనను దానే బ్రహ్మముగా దెలిసికొనుచున్నాడు. ఈశ్వరాధనా జపతపంబులు మొదలగునవి యజ్ఞాననివృత్తికొరకు జీయబడుకార్యములు అని వారి యభిప్రాయము. కేవల నిర్గుణబ్రహ్మత్వమే వారికి గమ్యము. ఈ సిద్ధాంతము ప్రకారము జీవుడేగాక యీశ్వరుడుగూడ నజ్ఞానావృత మైనబ్రహ్మమే. గుణసమ్మేళన మంతయు సజ్జానమే గనుక సృష్ట్యాదిగుణముల నావహించినయీశ్వరుడుగూడ నిర్గుణ పరబ్రహ్మమువలె తుణికము గాక శూన్యము గాక నిత్యము సత్యమునై యున్నది. అద్వైతమతమున మోక్షప్రాప్తికి జ్ఞానమే సాధనము. మోక్షస్థాన మనునది వేటొకటి లేదు. అజ్ఞాననివృత్తియై గుణసంక్లేషములేక కేవలము జ్ఞానైకాకారము నొందుటయే మోక్షము. స్వప్నము లేనినిర్మలసుషుప్త్యవస్థ యెంతయోనందదాయకమో మోక్షము నట్టిదియే యని యద్వైతసిద్ధాంతము.

మాధ్వసంప్రదాయస్థు లగు ద్వైతుల సిద్ధాంత మిందులకు విరుద్ధము. బ్రహ్మము జీవుడు ప్రత్యేకతత్త్వము లని వారి మతము. సర్వజగత్తునకు సృష్టి స్థితి లయ కారకు డగుపరబ్రహ్మ మెక్కడ! అజ్ఞానపూరిత సంసారాంధకారమున బడి దొర్లుచుండుజీవు డెక్కడ! ప్రారబ్ధమున దళులుకొని కర్మానుభవ మొనర్చుజీవునకు దన్నివృత్తి కొరకు నిరంతరానుష్ఠానవ్రతాద్యాచరణమే మోక్షోపాయము. అట్టి నిష్ఠాజీవనముచే జీవునకు బ్రతిబంధకనివృత్తి యైనారాయణ పాదారవిందముల సన్నిధికిం జనునర్హత చేకూరును. అట్టి పరమస్థానమునందు అసగా భగవత్పాదసాన్నిధ్యమున గలుగుజీవులు సదా శ్రీ వైకుంఠనాథుని కటాక్షవీక్షణము లనుభ

వింశతి దదితర వస్తువై రాగ్య మవలంబించి సేవ లొనరించు చుండుటయే ద్వైతులపరమావధి. మోక్షస్థానమునగహితము సర్వ జీవులకు దను స్వకీయాకారములే వర్తించు చుండు నని వారి సిద్ధాంతము.

ద్వైతాద్వైతమతసిద్ధాంతములయందు గలకొన్ని క్లిష్టపరిస్థితులకలయికం బొందక యారెంటికినిసవరణయనందగినసిద్ధాంతము విశిష్టాద్వైతము. జీవుడు, ప్రకృతి, బ్రహ్మము అనునవి మూడుతత్వములు. వీనినే 'చిదచిదీశ్వరులు' అందురు. అద్వైతమునుంబోలె చిత్తు అచిత్తు మాయాకల్పితము లగుబ్రహ్మము గాదు. చిత్తు అచిత్తు ఈశ్వరుడు అను మూడు తత్వములును సత్యములే. జగత్తంతయు ఋత్యయనియు ఈశ్వరుడు మాయకు లోబడి, అసలే లేని జగత్తును నున్న దని భ్రమించు చున్నాడనియు వచించునద్వైతవాదమును విశిష్టాద్వైతు లంగీకరింపరు. జీవునకును బ్రహ్మమునకును గలయికయే లేదనుద్వైతవాదము గూడ వీ రొప్పుకొనరు. పరమాత్మ (అనగా బ్రహ్మము) సర్వాంతర్యామియనియు, బ్రకృతిజీవులకిరువురకును బ్రహ్మము ఆత్మయనియు, బ్రహ్మమునకు బ్రకృతియు జీవుడును శరీరము లనియు వీరిసిద్ధాంతములు. అంతర్యామిత్యముచే బ్రహ్మముతో శరీరశరీరిసంబంధము లేని జగద్వస్తు వేదియు లేదు; ఉండజాలదు. బ్రహ్మమే సర్వమునకును ఆత్మ. బ్రహ్మము గుణములు లేనివాడు గాడు. అనంతకల్యాణగుణములకు నాకర మైనవాడు; ఆనందమయుడు; భక్తజనవత్సలుడు; పురుషాకారుడు. జీవునకును బ్రహ్మమునకును స్వరూపమునందు భేదము లేదు. కర్మ విచ్ఛేదనానంతరము మోక్షార్హుడగుజీవుడు పరమపదమునం జేరి బ్రహ్మసామ్యమును బొంది యనంతకల్యాణగుణముల నధివసించి యానందమయు డగు బ్రహ్మమును నవవిధసంబంధములను గల్గి

యనుభవించుచున్నాడు. మోక్షమునందలి యానందము కల్యాణ
గుణోపేతు డగుపరమాత్మయొక్క గుణానుభవమును బ్రత్యక్ష
ముగా నొందుటయే! ఈయది శరీర త్యాగానంతరమేగాని తత్పూ
ర్వము గలుగదు. పరబ్రహ్మకందమెక్కడ! సుఖప్యవస్థయెక్కడ!
అట్టియానందమునకు వీరిమార్గము భక్తి. భక్తియొక్క కాష్ఠా
దశయే ప్రపత్తి. (అనగా సంపూర్ణ శరణాగతి) అహంవృత్తమును
వేళ్లతోఁబేదించివైచి సర్వమునకు బ్రహ్మమే స్వతంత్రుడు; స్వామి
యని శరణాగతి చేయుట ప్రపత్తి. బ్రహ్మము భోక్త, జీవప్రకృ
తులు భోగ్యవస్తువులు. జీవున కహంకారనిర్మూల మైన నేడప్పు
బ్రహ్మమున కర్హమగునిర్మలభోగ్యవస్తుత్వము చేకూరదు. కనుక
శరణాగతి లేక మోక్షము నొందరు.

ఈ త్రిమతములును నేడముపై నాధారపడియున్నవి. ప్రస్థాన
త్రయము వీరికి బ్రమాణ గ్రంథములు.

విశిష్టాద్వైతము

ద్వైతాద్వైతములయందు గలనొన్ని క్లిష్టపరిస్థితులను దొల
గించి చిదచిదీశ్వరతత్త్వత్రయమును సిద్ధాంతీకరించుచు బ్రహ్మ
సూత్రోపనిషద్గీతాదులను విశదపఱచిన శ్రీమద్భాష్యాయనసూత్రా
నుగుణ మగు విశిష్టాద్వైతము విశిష్టాద్వైతము. గ్రంథవిస్తర
భీతిచే నీయది ముచ్చట నవి స్తరముగా విమర్శింపబడలేదు. పెరి
యాల్వార్ తిరుమొట్టిని భట్టనాథశ్రీమూర్తి యనుపేర ననువదింప
బడుట భగవత్సంకల్పముగా స్ఫురించుటవలన దనుహ్లాదిమున
గొంతవఱకు విశిష్టాద్వైతసిద్ధాంతము విపులముగా లిఖింపబడుగాక!

ఆచార్యపరంపర

పదునాలుగేండ్లప్రాయముననే శ్రీ శ॥ 1907 సం॥ మే నెల
17 తేది నాకు వివాహమైనది. అప్పుడు నాసతీమణికి బదునొకండు

సంవత్సరములు. వివాహ కాలముననే యీ యాచార్యవర్యులగు శ్రీ లంకా కందాళ వేదాచార్యులవారు సత్సన మేతముగా విచ్చేసియుండి యీ కనుపుకకును సమాశ్రయము మొనర్చి మంత్రగ్రహణ భాగ్యము నొసంగిరి నేటివఱకు మాకు గల యాధ్యాత్మికసర్వస్వము వారియచుగ్రహమే! వారికెల్లప్పుడు మానృతిజ్ఞ తాపూర్వక సమస్కారములు.

దాదాపు 1933-34 సంవత్సరముల ప్రాంతమున ఉభయ వేదాంతప్రాజ్ఞులగు శ్రీమూర్తి కోడూరు వసినిహాచార్యులవారు మాకు తిరుమంత్రార్థకాలక్షేపము ననుగ్రహించిరి. వారి కటాక్షమున నున సిద్ధాంతమునకు గొంతవఱకు ప్రవేశము గలిగెను. విశిష్టాద్వైతమునందు వారు మాకు గలుగజేసిన చుభిరుచికిని పునాదికిని వారి కౌతయు మేము గృతజ్ఞులము.

ఉపనిషద్విద్యాప్రారంభము శ్రీమూర్తి ఉపన్యాసభాషగా విద్యాకో కొండూరు రామానుజాచార్యులవారి సన్నిధిని జరిగెను. ఈత కేనోపనిషత్తులు వారియొద్ద బఠించితిమి. పఠనతోడనే యాంధ్ర పద్యానువాదముగూడ భగవతుడు మమ్ములను గలముగా గొని జరిపించెను. ప్రతిగ్రంథానువాదమునకును భగవదనుగ్రహము మాయం దిట్లే ప్రసరించుచున్నది. అందువలననే భగవత్కటాక్షము నిర్వేతుకమను సిద్ధాంతము మాయంతరంగముల నలకొల్ప బడెను.

పిమ్మట శ్రీ న్యాయ వేదాంత విద్యాకో అనందాంశిళ్ళి గోవింద పుయ్యంగార్లవారి కటాక్షమున కత ప్రశ్న ముండకోపనిషత్తులపఠనము లభ్యపడెను. ఏ యుపనిషత్తునం జేభాగమైనను వారి నిర్వళప్రవాహముగా నుపన్యసింప గలదు.

వీరి యఖండ వేదాంతజ్ఞానమును జ్ఞాపకశక్తియు నద్వితీయములు. ప్రస్తుతము వీరు శ్రీరంగమున శ్రీరంగనారాయణజియ్యరు పదవి నలంకరించుచున్నారు. వారియందు మాకు గలకృతజ్ఞత నెట్లు చూప నగునో దెలియదు. నమస్కార మనిచూత్ర మిటు విన్నవింపగలను.

మాంఘాక్య తైత్తిరీయ ఐతరేయ ఛాందోగ్యోపనిషత్తులు నరసాపురం శ్రీమూన్ న్యాయవేదాంతవిద్వావాచస్పతి తెలికచర్ల కండాడ రామానుజాచార్యులవారి దివ్య సన్నిధిని బరిచితిమి. తర్క వేదాంత వ్యాకరణ మీమాంసాశాస్త్రములయందు వీరికి గల యఖండపాండిత్యము నే నెచ్చటను గని విని యెఱుంగను. ఆ గారమునకు బరిమళమునలె వీరి యద్వితీయ పాండిత్యనిజ్ఞానములకు సౌలభ్యము వన్నె దెచ్చుచున్నది. మందసాసంస్థానమున జాతికశతాబ్ద మాస్థానపండితులుగా నుండి విరమించినచిహ్నుట చూపొత్తుకై వీరు పుత్రికాసహితులై చెన్నపురికి విచ్చేసి యల్పజ్ఞులై యుధకారము నం నుడిననుమ్ముల నాదరించి యుపనిషదర్థముల బోధించుటయే గాక భగవద్గుణానుభవము ననేకవిధముల గఱపి యరన్యసామాన్య మగు శ్రీభాష్యముచుసహితము బోధ గావించిరి. ఇమ్మహానుభావ కటాక్షానుగ్రహముల నే మని మేము గొనియాడగలము? 'చంద్రునకు నూబుపో గన్న చందము'గా ప్రేమపూర్వక నమస్కారములతో మాకు గల కృతజ్ఞతను దెలుపుచున్నాడను.

మైసూరియందు మే మున్నకాలమున సాతాత్తు ఎంబార్ల వంశస్థులగు మహావిద్వాంసులు బరోడా కళాశాలాపండితులు నగు శ్రీఎంబార్ కృష్ణనూచార్యులవారి సాన్నిధ్యము లభించెను. వారి యొద్ద బృహదారణ్యకోపనిషత్తు గొంతభాగము పఠింపగలిగితిని. వారిని దలచినపుడెల్ల వారికిగల స్వతంత్రవేదాంతజ్ఞానప్రాశస్త్యము

స్ఫురణకు రాక చూసదు. అట్టివారికి నమస్కృతి యొనర్చుటగూడ నా భాగ్య మనియే తలంచెదను.

1944 సంవత్సరమున మైసూరినుండి చెన్నపురికి వచ్చిన పిమ్మట ప్రబంధపఠనసంకల్పము భగవంతు డనుగ్రహించెను. శ్రీమూర్తి పండిత చక్రవర్తి (తిరుమల నల్లా) శ్రీనివాసరంగా చామ్యులవారి ధర్మనము తటస్థించెను. వీరు నా కాశాల్యపరిచితు లగుటంజేసి యత్యంతాదరముతో దిశ్శవాయ్ మొత్తి కాలక్షేపానం దము నా కొసంగి నాకృతజ్ఞత కెంతయు బాత్రు లైరి. వీరి యను గ్రహమున 'తిరువాయ్ మొత్తి' మాసప్రబంధము పఠింపగలిగితిని. ఈ శ్రీముఖసూక్తిగ్రంథమునకు వీరు నాకు గలుగ జేసిన ప్రబంధ జ్ఞానమేకారణము. ప్రస్తుతము వీరి యనుగ్రహమున 'పెరియాళ్వార్ తిరుమొత్తి' సేవించుచున్నాడను. వీరియందు నాకు గల కృతజ్ఞతకు నా నమస్కారపూర్వకవందనములు. వీరు ప్రస్తుతము మద్రాసు సింగముసెట్టియతీంద్రులుసెట్టి ధర్మస్థానమున కాలక్షేపస్వామిపదవి నలంకరించుచు జెన్నపురమునందలి యాంధ్రులకు సంస్కృత బ్రావిడ వేదాంతగ్రంథములంగూర్చి యుపన్యసించుచున్నాడు.

విసువు విరామము లేక ముద్రణాపత్తము లత్యంతప్రీతితో దిద్ది గ్రంథముద్రణమున నాకెంతయుసహాయ మొనర్చిన శ్రీశతావధాని, విద్వాన్ పోతుకుచ్చి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిలవారికి నా కృతజ్ఞతా వందనములు.

మదరాసు, }
మార్చి, 1948 }

బ. పా.

కృతజ్ఞత

గీత రచించి నాకె త - తీర్తి నొసగి
 ఈశ కేన కత ప్రశ్న - లేదుగ బల్కి
 ముండకోపనివత్తును - బూర్తిచేసి
 యటలె మాండుక్య తైత్తిరీ - యైతరేయ
 ముల ననువదించి ఛాందోగ్య - మును రచించి
 యన్నిటికి గ్రంథకర్త నే - నైనయట్లు
 పేద నా కొసంగియును దృ - ప్తిసి వహింప
 కిపుడు శ్రీముఖిసూక్తి వ్రా - యించికొంటి
 విట్టి నీచిద్విలాసంబు - లెరుగదర మె
 యెల్లయపు డిట్టిదయనె న - న్నేలుకొనుము !

*

*

*

కలదుగా బృహదారణ్య - కం బొకండు
 పరమసత్కీర్తి గన్న శ్రీ - భాష్య మొండు
 ద్రావిడంబున మూడువే - దంబు లొండు
 నెట్లు వ్రాయుతువో వీని - నింకమీద.

నమ్మాళ్వార్ తిరువాయ్ మలర్ స్తోత్రము

తిరువాయ్ మొళి

తనియన్దళ్

నాథమునిగళయళిచ్చెయ్దదు

భక్తామృతం విశ్వజనానుమోదనం
సర్వార్థదం శ్రీశరణోపవాజ్ఞయమ్,
సహస్రశాఖోపనిషత్సమాగమం
నమామ్యహం ద్రావిడవేదసాగరమ్.

ఈశ్వరమునిగళయళిచ్చెయ్దదు

తిరువత్తాది నాడెన్దుమ్ తెన్కురుగూరెన్దుమ్,
మరునినియ వణ్పొరున లెన్దుమ్, — అరుమత్తైక
శ్చందాది శెయ్దానడియైయై యెప్పొత్తాదమ్,
శిద్దియాయ్ నెంజే తెలిన్దు.

శొప్పైనమ్మిగళయళిచ్చెయ్దదు

మనత్తాలుమ్ వాయాలుమ్ వణ్కురుగూర్ పేణుమ్,
ఇనత్తారై యల్లాదిత్తైంజే, — తనత్తాలు
మేదు జ్జుత్తైవిలే న్దైశడకోపన్,
పాడజ్జళ్ యాముడైయ పరమ్.

అనన్తాభ్యుదయశిష్యులచేయదను

ఏయన్తపెరు జ్ఞీర్తి యిరానానుశమునితః ,
వాన్తమల ర్పాతమ్ వణంగుకిన్తే, — అన్తపెరుం,
శీరాన్ శడగోపన్ శెన్దమిన్త వేదన్తరిక్కుమ్,
పేరాద పుళ్యమ్మెఱ.

భట్టరయశిష్యులచేయదనై

వాన్తి గ్రాహ్యోలై మదిశరత్కర్ వణ్పుకన్తమేల్,
అన్త తమిన్తమన్తై గ శాయరముమ్, — ఈన్త
ముతన్త్రయన్ శడగోపన్ మొయ్మ్బాల్ వళర్త,
ఇతన్తా యిరానానుశన్,
మిక్క విన్తెన్తై యుమ్ మెయ్యా ముయిర్న్తై యుమ్,
తక్క నెఱియుమ్ తడై యాగి — త్తోక్కియలుమ్,
ఊర్వీనై యుమ్ వాల్వీనై యు మోదుబ్బురుగై యర్కోన్,
యాల్వీనై వేదన్తయల్.

స మ ర్ప ణ ము

జ్ఞాన మనువెన్న పాత్రలో - గ్రాగబెట్టి

భక్తిచక్రైరపాగున - భద్రపరచి

మహితగుణు డగు శతకోప - మాని చేయు

మోక్షపుమిటాయి తిరువాయి - మొల్లి యనంగ

* * *

అట్టి యుత్తమ గ్రంథంబు - ననువదింప

బరమదయ యుంచి మాసతీ - పతులయందు

నన్ను గలముగా గొని యబ్జ - నాభు డిపుడు

వ్రాసె శ్రీముఖసూక్తి శు - భప్రదోక్తి

* * *

నిశ్చలం బగుమానస - నియతి లేక

భక్తియును లేక జ్ఞానసం - పదయు లేక

యుండుమమ్ముల నీరీతి - నుద్ధరించె

నీ కటాక్షంబెగాదె ని - ర్హేతుకంబు

తిరువాయ్ మొళి

ముదల్ పత్తు

ముదల్ తిరువాయ్ మొళి

—o—o—o—

(మా ల మ్)

ఉయర్వఱు వుయర్ నల

ముడైయవన్ యవ నవన్,

మయర్వఱు మదినల

మరుళినన్ యన నవన్,

అయర్వఱు మమరన్ గ

శదిపతి యన నవన్,

తయరఱు శుడరడి

తొళైయన్ మననే!

శ్రీ ముఖ సూక్తి

ప్రథమ శతకము

ప్రథమ దశకము

~~~~~

(పరత్వ నిర్ణయము)

అతిశయంబులకెల్ల న - తృధిక మైన
యతిశయం బగునానంద - మశ్రమముగ
గల్గి భాసించు నమ్మహా - ఘను డెవండొ

*

*

*

జ్ఞానశూన్యత, యన్యశే - షత్వ బుద్ధి,
దనకు దా నీశ్వరుడ నను - తలపు గనుట
యిట్టియజ్ఞానముల నశి - యింపజేసి,
పొదుగు పట్టనిక్షీరంబు - భూమిమీద
గార్చు భేనువువలె గటా - త్కంబు పొంగ
భక్తిరూప మాజ్ఞానంబు - పరగునట్లు
కరుణ నామీద జల్లు ర - త్కు డెవండొ

*

*

*

భగవదనుభవానందనం - బంధమందు
భంగ మనియెడుమరణం బె - రుంగనట్టి
నిత్యసూరుల బాలించు - నేత యెవడొ
అట్టి పరమపూరుషుని న - ర్వాత్తిహరము
లైన దేదీప్యమాన పా - దారవింద
ములనె సర్వదా యాశ్రయం - బుగ దలంచి
సల్పుమీ జీవనము మాన - సంబ! నీవు

మననగ మలమట

మలర్క్కిశై యెఱ్రుతరుమ్,
మననుణ ర్వళవిలన్
పొఱియుణ ర్వవైయిలన్,
ఇననుణర్ ముఱ్రునల

మెదిర్నిగళ్ళ కళ్ళివినుమ్,
ఇననిల నెననుయిర్
మిగునరై యిలనే.

2.

ఇలనదు పుడైయని

దెననినై వరియవన్,
నిలనిడై విశుమ్బిడై
యురివిన నరువినన్,

పులనోడు పులనల

నొళ్ళివిలన్ పరన్ద, అన్
నలనుడై యెరువనై
నణుగినమ్ నామే.

3.

మనసు సంతర్కృఖంబుగా - మరలజేసి
మలినము లగు కామాదుల - మాపునేయ,
జెలగి వికసించి పైపైకి - మొలకలెత్తు
మానసికపు జ్ఞానంబుచే - గాన దగిన
ప్రత్యగాత్మకు సముదైన - వాడు కాడు

* * *

ఇంద్రియంబుల శక్తిచే - నెరుగదగిన
భౌతికపదార్థములవంటి - వాడు కాడు

* * *

అట్లు చిదచిద్విలక్షణం - డగుటగాక
జ్ఞానమయమూర్తిగా బ్రకా - శంబు గాంచు

* * *

మరియు నిరతిశయానంద - మయు డతండు

* * *

జరుగుచున్నట్టి, జరిగిన - జరుగనున్న
కాలములయం దతనికంటె - ఘనుడు లేడు
మరియు దొరకడు వాని స - మానుడేని

* * *

ఇవ్విధంబున నాత్మల - కెల్ల నాత్మ
పరమపూరుషుడే నాకు - బ్రాణ మెపుడు

2.

ఒండు గలవా డటంచు వే - రొండు లేని
వా డటంచు దలంపంగ - వలను పడదు
అది పరిచ్ఛిత్తి యల్పత్వ - మనెడు దోష
ముల నెరుంగని నిత్య వి - భూతి యగుట ;

* * *

అవనిక్రిందిపాతాళంబు - లాది గాగ
బరమపదమున కీవలి - వైపువరకు
జెలగు సర్వలోకములయ - చిత్పదార్థ

నామవ నివనువ
 నవళివ ఘవళెవళో,
 తామవ రివరువ
 రదువిదు వ్రదువెదు,
 వీమవై యివైయువై
 యవై నల స్తీజవై,
 ఆమవై యాయవై
 యాయ్ నిష్ట వవరే.

4.

అవరవర్ తమతమ
 దటివటి వగైవగై,
 అవరవ రిత్తైయవ
 రెనవజి య్దైవర్ గళో,
 అవరవ రిత్తైయవర్,
 కుత్తైవిల రిత్తైయవర్,
 అవరవర్ విదివళి
 య్దైయ నిష్ట వరే.

5.

చిత్పదార్థాళికెల్లను - శేషి యగుచు,
జగతి నిందియములకు గో - చరము లైన
వస్తువులప్రత్యణువునందు - వ్యాప్తి జెంది,
వాని సుఖదుఃఖములకు సం - బంధపడని
దేవు నానందమయు నద్వి - తీయు జేర
గల్గితిమి యిట్టి దాశ్చర్య - కరము గాదె 3.

మనము వాడు వీడు - మధ్య నుండెడివాడు
నామె యీమె నడిమి - యామె యేమె
తమరు వారు వీరు - దావున నున్నవా
రదియు నిదియు నడిమి - యదియు నెదియు
ఇచట నున్నయవియు - నివియు మధ్యవియును
నవియు మంచిచెడ్డ - లనెడియవియు
జరిగినవియు మరియు - జరగబోవునవియు
లన్ని యతడె యంత - రాత్మ యగుట 4.

జగతి సాధారణంబుగా - జనులయందు
వారివారికి జ్ఞానాను - సారము లగు
మతములం, దమయిష్టదే - వతలె దమకు
ఫలము లొసగెడువా రంచు - దలచి, వారి
పాదముల జేరి చేతు రు - పాసనములు

* * *

ఐన నాయుష్టదైవంబు - లాశ్రయించు
నట్టి భక్తులకోర్కుల - ననుసరించి,
ఫలము లిచ్చుటలో నమ - ధ్య లగునట్లు,
పరమపురుషుండు వారిలో - పల వసించి,
ఎవ్వ రెవ్వ రేవిధముగా - నెంచి పూజ
సేతురో? వారికెల్ల వి - శిష్టరీతి
ఫలముల నొసంగు దానె యు - పాస్య మగుచు 5.

నిష్టన రిరున్దనర్ కిడన్దనర్ తిరిన్దనర్,
 నిన్దిల రిరున్దిలర్ కిడన్దిలర్ తిరిన్దిలర్,
 ఎన్దుమో రియల్విన రెననినై వరియవర్,
 ఎన్దుమో రియల్వొడు నిష్టవెన్దిడరే.

౨.

తిడవిశు ప్పొరివళి నీర్నిల మివై మిళై,
 పడర్ పొరుళో ముత్తవదుచూ యవై యవై తొళుమ్,
 ఉడన్మిళై యుయిరెన క్కరన్దెజ్జుం పరన్దుళక్,
 శుడర్మిగు శురుదియు శివైయుణ్ణ శురనే.

౨.

లోకమున నిల్చుటయును గూ - ధ్చుండుటయును
పండుకొనుటయు దిగుగుచు - నుండుటయును
వివిధరీతులు గలపు ప్ర - వృత్తివిధులు ;
నిల్వకుండుట కూర్చుండ - నేర కుంట
పండుకొనకుంట తిరుగక - యుండుట యన
వివిధములు గాగ జెలగు ని - వృత్తివిధులు ;
ఈ ప్రవృత్తి నివృత్తుల - నెల్లయపుడు
దాల్చి చేతనాచేతన - తతి చరింప
గల్గుటయును నా స్వామి సం - కల్పముననె.

* * *

ఎవ్విధమున నతనిచర్య - లిట్టి వనుచు
నెరిగి వచియింపగా రా ద - దెవ్వనికిని ;
అతడు లోకవిలక్షణం - బగు స్వభావ
యుతు డటం చని దెల్పు వే - దోక్తులెల్ల ;

* * *

లోకమందు బదార్థస్వ - రూపములును
చర్యలును వానిసంకల్ప - సంభవములె !

6

అవని జల మగ్ని వాయువు - నాకసంబు
ననెడి యైదిట గల్గు ప - దార్థసమితి
దానె యని చెప్పన ట్లుపా - దానకార
ణం బగుటెగాక ; మనశరీ - రంబునందు
ఆత్మ స్వామిగా వ్యాపించు - నట్లు వస్తు
బృందమున నెల్లయెడల వ్యా - పించియుండు ;

* * *

శురరటి వరునిలై విణ్ణుదల్ ముఱ్రవదుమ్,
 వరన్ముద లాయవై ముఱ్రదుణ్ణ పరపరన్,
 పుర మొరు మూన్తెరి త్తమరర్కు మఱివియన్దు
 అరసయ నెన పులగళి త్తమై త్తుళనే.

౮

ఉళనెని లుళనవ నరువమి వ్వురుపుగళ్.
 ఉళనల నెనిలవ నరువమి వ్వురుపుగళ్,
 ఉళనెన విలనెన వివైగుణ ముడైమైయిల్,
 ఉళనిరు త్తమైయో డొళివిలన్ పరన్దే.

౯

ఇట్లు సర్వవ స్త్వంతర్భ - హిః ప్రదేశ
మందు వ్యాపించి తేజోమ - యంబు లైన
వేదవాక్కుల జగతికి - వేద్యు డగుచు

* * *

ప్రళయమున మ్రింగి విమ్మట - ప్రభవ మొసగి
స్థితిని గలిగించి జగతి ర - క్షించు నతడె. 7

బ్రహ్మ మొదలగు సర్వదే - వతలకేని
స్థితి యెదుగరాని మూలప్ర - కృతికి ముఖ్య
కారణం బాచు సృష్టించి - కడకు దాని
నేకకబళంబుగా భుజి - యింప గల్గు
ప్రళయకాలాంతకుం డాప - రాత్పరుండు

* * *

త్రిపురసంహార మొనరించి - త్రిభువనముల
హరణ మొనరించుదుద్రాంత - రాత్మ యగుట,
దేవతలకెల్ల జ్ఞానసం - తృప్తి గలుగ
జేయువాడును జగతికి - సృష్టికర్త
యైన బ్రహ్మదేవున కంత - రాత్మయగుట,
నాతడే బ్రహ్మ, దుద్రుండు - నాతడె యగు. 8

ఉన్నవా డన్నచో నాత - డున్నవాడె;
యీ ప్రకాశించుజగతియం - దెల్ల స్థూల
వస్తురూపంబు లతనిరూ - పములె గాన;

* * *

ఉండలే దన్నగాని వా - డున్నవాడె;
జగతిదృష్టి కగమ్యుగో - చరము లైన

పరస్వతన్ పరవైయుళ్ నీర్తొలుం పరన్దుళన్,
 వరస్వ వణ్ణమిదెన నిలవిశు మ్మొట్టివట,
 క్కరస్దళి లిడన్దొలు మిడన్తికట్ట పొరుడొలుమ్,
 కరన్దెజుం పరన్దుళ నివైయుణ్ణ కరనే.

౧౦

వస్తువులయ ప్రకాశస్వ - భావరూప
ములును వాని సూక్ష్మకార - ము లగుగాన;

* * *

కనుక నుండుట లేకుంట - గా వచింప
బడుట వానిగుణంబు లై - పరగుకతన
భావమును నభావంబు నా - బరగునట్లు
రెండువిధముల నతడు వ - ర్తించు చుండు;

* * *

అన్నిటను గల్గు నాతని - వ్యాప్తి, యెందు
లేదు దాని కెన్నడును వి -చ్ఛేదనంబు;
చలువ వేదజల్లి యీ ప్రపం - చంబుచుట్టు
వ్యాపకం బైనజలనిధి - యణువులందు
నన్నిటనుగూడ నాతండు - వ్యాప్తి సెందు.

* * *

ఆకాశముకంటె సర్వలో - కాళికంటె
ఎంతయో పెద్ద యైన స - ర్వేశ్వరుండు
ఇట్టి పరమాణువుల జొచ్చు - టిదకు గాదె
యనగ జెల్లదు; వా డిట్టి - యణువునందె,
యతివిశాలమా బ్రహ్మాండ - మందువలెనె
పరగు మిక్కిలి సూక్ష్మరూ - పము ధరించి;

* * *

అట్టులే భూమి యాకాశ - మాది యైన
భూతమండలిప్రత్యణు - వున నతండు
సూక్ష్మరూపంబుధరియించి - చొచ్చియుండు

* * *

కథవిశు మ్మెరివళి నీత్ నిల మివైమిశై,
 వరనవిల్ తిఱళి వలి యళి పొత్తాయ్ నిన్ద,
 పరనడి మేఱ్కురు గూర్చడకోపన్ శొల్,
 నిరనిత్తై యాయ్రిర త్తివై పత్తుమ్ వీడే. ౧౧

సూక్ష్మవస్తువులం దతి - సూక్ష్మము లగు
క్షుద్రకాయంబులందును - జొచ్చునతడు

* * *

స్వయముగా బ్రకాశించెడు - సత్పదార్థ
ము లగుజీవులయందు లో - పల వనించి
తనయునికి వానికిం దెలి - యనివిధమున
వ్యాప్యములకును దెలియని - వ్యాప్తిచెందు.

* * *

అట్లు తన శరీరంబు లా - నఖిలవస్తు
జీవసంతతి తనయందె - నేర్చుకొనును
బ్రహ్మకాలంబునం దాప - రాత్పరుండు;
ధృతము లగుప్రమాణముల సి - ద్ధించువాడు; 10

ధరణి దానిస్వభావ మా - ధారకతయు
దహనుడును వానినైజంపు - దాహకతయు
జలము, దానికి సాజమా - చల్లదనము
వాయువును దానిగుణ మగు - బలము, నాక
సమును దానిస్వభావ మా - శబ్దగుణము
అన్నిటికిని సంతర్యామి - యగుచు, దానె
యన్ని యనదగు సర్వేశ్వ - రాంఘ్రి యుగము
నకు సమర్పించు నా తిరు - నగరవాసు
డైన శతకోపమాని శ - బ్ధార్థసంయు
తంబుగా రచించిన సహ - స్రంబునందు
ప్రథమ దశకంబు పూరుషా - ర్థప్రదంబు. 11

ముదల్ పత్తు

ఇరణ్డామ్ తిరువాయ్ మొழ్లి

(మూలమ్)

వీడుమిన్ ములిపుమ్,
వీడుశెయ్దు, ఉమ్మయిర్
వీడుడై యానిడై,
వీడు శెయ్మినే.

౧

మిన్ని న్నిలైయిల,
మన్ను యిరాక్కైగళ్,
ఎన్నుమిడత్తు, ఇతై
యున్నుమినీశే.

౨

నీర్నుమ దెన్ఱివై,
వేర్ముదల్ మాయ్త్తు, ఇతై
శేర్మిన్, ఉయిర్క్కద
నేర్నితైయిల్లే.

౩

ప్రథమ శతకము

ద్వితీయ దశకము

(ఉపదేశము)

భగవదితరమా విషయసం - బంధములను
వాసనలతోడ బూర్తిగా - వదలుకొనుడు;

* * *

అట్లు ప్రతిబంధకనివృత్తి - యైనపిదప
ఆత్మలకు నెల్ల నెవడు ని - యామకుండా
ఈశరీరంబులకు నెవ్వ - డీశ్వరుండా
పరమపదమున కెవ్వండు - స్వామి యగునొ
అట్టి సర్వేశ్వరునివస్తు - నైనయాత్మ
నాతనికె సమర్పించుభా - గ్యంబు గనుడు. 1

ఆత్మవాసం బొనర్చుకా - యంబులెల్ల
మెరుపుకంటెచు మిగుల న - స్థిరము లగుట
వానియల్పత్వ మస్థిర - త్వము నొకింత
మనమునకు దెచ్చి యోజించు - కొనుడు మీరె. 2

ఆత్మ దేహం బనెడిభ్రాంతి - యమరి యుంట
ఈశ్వరుండను నే నని - యెడితలంపు
ఇట్టియపురుషార్థముల వ - హించుకతన
నే ననుస్వతంత్రబుద్ధి - జనించుచుండు;
మహిని సర్వంబు నీశ్వర - మయము గనుక
నాది యనుమమకారం బ - సర్థదంబు;

ఇల్లదు ముళ్ళదుమ్,
 అల్ల దవనురు,
 ఎలైయి లన్నలమ్,
 పుల్గు! పమ్మమ్మే.

౪

అమ్మదు పమ్మొనిల్,
 ఉమ్మదు వీడుయిర్,
 శెమ్మదు మన్నుటిల్,
 అమ్మిత్తై పమ్మే.

౫

పమ్మిల సీశనుమ్,
 ముమ్మపుమ్ నిన్జనన్,
 పమ్మి లైయాయ్, అవన్
 ముమ్మి లడక్కే.

౬

ఈయనర్థంబులను రెంటి - నిపుడె మీరు
వేరుతోడనే పెకలించి - విడిచి వైచి
చెడిననావ తీరంబునం - జేరినట్లు
స్వామియాశ్రయమును బొంద - బరుగు లిడుడు

* * *

అఖిల సంసారులకు నాత - డౌషధంబు
ఆత్మలకు వానివంటిశ్రే - యస్కరుండు
కలుగ డన్నచో నధికుండు - కలుగునొక్కొ ! 3

వానిరూపం బచేతన - వస్తువులను
చేతనపదార్థములను మిం - చినది సుమ్మి !
బాహ్యసంబంధముల నెల్ల - వదలిపెట్టి
ఆసమ స్తకల్యాణగు - ణాన్వితునకు
శరణ మొనరించి వానియా - శ్రయము గొనుడు. 4

ప్రకృతినంబంధములు మిమ్ము - బాసె నన్న
ఆత్మసందర్శనము ప్రాప్త - మైనయట్లే
దానినే యండ్రు కైవల్య - ధామ మనుచు;

* * *

అంతకంటెను శ్రేయస్కు - రార్థలాభ
మంద దలచెదరేని మీ - రాత్మరూప
దర్శనము తుద్ర మగుట న - ద్దాని విడిచి
భగవదితరసంబంధము - ల్పారదోలి
స్వామినే గోరి వానియా - శ్రయము గొనుడు. 5

ప్రేమరూపు డౌగాన న - ర్వేశ్వరుండు
సంగ మనునది వాని వా - నస్థలంబు
కనుక సర్వభూతసముండు - గా జెలంగు

* * *

అడజ్జెల్లిల్ శమ్మత్తు,
 అడజ్జక్కణ్ణై, ఈశ
 నడజ్జెల్లి లింఁ తెన్ఱు,
 అడజ్జుగ పుళ్ళే.

అతనితో నీవు సంగంబు - నభిలషించి
ఆతడే సర్వ మను జ్ఞాన - మభ్యసించి
సర్వ విధసేవ అతనికి - నలుపవలయు

*

*

*

(నిర్మలులు గాగ దనసీమ - నిలిచియున్న
నిత్య సూరులపై బ్రేమ - నిలుప నేల ?
జగతి మోహంధులై వినా - శంబు నొందు
భూరియజ్ఞాను లగువారి - బ్రోవ వలదె ?
యనుచు వైకుంఠ డమరుల - యందు రక్తి
మాని వాత్సల్యమును చాల్చు - మనుజులందు). 6

ఇందు నందును వైకుంఠ - మందుగూడ
జెలగు నుభయ విభూతుల - చెలువ మెల్ల
నీశ్వరుని వైభవంబుగా - నెరుగవలయు;
ఈ విధంబుగ నిద్దాని - నెరిగి నీవు
దాన నొకభాగ మే నను తలపు జెంచి
పాత్రుడవు గమ్ము వాని సం - బంధమునకు ;

*

*

*

కడలిలోపల గల జీవ - గణములెల్ల
కడలిలోన నె సర్వ సౌ - ఖ్యంబులందు ;
కడలిసంబంధ మెరుగని - కట్టెపుల్ల
నైన నత్తరంగ శ్రేణి - యవల ద్రోయు ;
అట్లే స్వస్వామిసంబంధ - మరయుడేని
వాని వస్తువలై ముక్తి - వడేయగలవు.

ఉళ్ళమురై కెయల్,
 ఉళ్ళ విమ్మాన్తెయమ్.
 ఉళ్ళిక్కెడుత్తు, ఇత్తై
 ఉళ్ళిలాడుత్తే.

౮

ఒడుజ్జ వవన్కణ్,
 ఒడుజ్జలు మెల్లామ్
 విడుమ్, సిన్ను మాక్కై
 విడుమ్మొరై దెణ్ణే.

౯

ఎణ్బెరు క్కన్నలత్తు,
 ఒణ్బెరు శీతెల,
 వణ్బుగళి నారణ్,
 తిణ్ కళిల్ శేరే.

౧౦

బాహ్యవిషయక మైన ప్రా - వణ్య మొందు
మనము సంతర్కృఖంబుగా - మరల జేసి
పరమపురుషుని ధ్యానింప - బంచితేని,
అట్టియానంద మంతంత - యగుచు బొంగి
వాక్స్వరూపంబు జాల్చి వె - ల్పలికి వచ్చు ;
బిదప భగవంతు చరణార - విందములకు
దాస్య మొనరింప గాయంబు - తత్తరించు;

* * *

ఇట్లు చరియింపవలసిన - ట్టిశ్వరుండు
సృష్టిచేసిన వీని చ - రించువిధము
చక్కగా జూచి యితరప్ర - సక్తి మాన్చి
స్వామియాశ్రయమున బ్రవే - శం బొనర్చు. 8

హృదయ వాక్కాయముల మాటి - నీశ్వరునకు
అర్పణ మొనర్చ, దత్తాప్తి - నడ్డగించు
సకల విషయంబులను దామె - వికలము లగు ;

* * *

ఎల్లయజ్ఞానములకును - హేతువైన
యీ శరీరంబు విడిపోవు - టెప్పు డనుచు
కాచియుందువు పురుష సం - గంబు కొరకు
గాచి యువ్విభులూరెడు - కాంతవోలె; 9

స్వయముగా దమంతట బ్రకా - శంబు గనుచు
కరము నానంద మను జ్ఞాన - కాంతి గలిగి
గణుతి సేయంగ శక్యంబు - గాని యట్టి
జీవకోటులన్నిటికిని - శేషి యగుచు

శేర్తడ, తైన్కురు
 కూర్చడకోపకళాల్,
 శీర్తడై యాయరత్తు,
 ఓర్తవిప్పత్తే.

౧౧

ముదల్ పత్తు

మాన్తామ్ తిరువాయ్ మొళ్ళి

(మూలమ్)

పత్తుడై యడియవ ర్కెళియవక
 పిఱర్ గళు క్కరియ
 విత్తగక, మలర్ మగళో విరుమ్పు
 నమరుమ్పెఱ లడిగళో,
 మత్తుఱు కడై వెణ్ణైయ్ కళవిని
 లురవిడై యాప్పణ్ణు,
 ఎత్తిఱ మురలిన్
 డిణ్ణైదిరు న్దేయి పళివే.

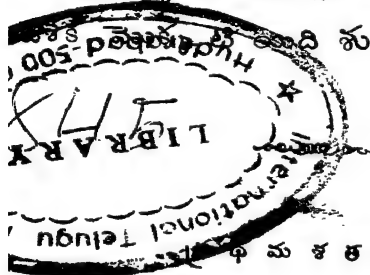
౧

నా శరహితకల్యాణగు - నిములకెల్ల
ఖనియనందగు నారాయ - నిని సమస్త
సత్ఫలములిచ్చు దృఢతర - సాధనంబు
లైన పాదారవిందంబు - లాశ్రయింపు.

10

ఇల దటాక సమృద్ధ మై - చెలగుచుండు
తిరునగరి నున్న శతకోప - పరమహాని
స్వామి కల్యాణగుణపరం - పరలగూర్చి
కరుణ బల్కిన వేయిపా - శురములందు
శుభా - ర్థప్రదంబు.

11

తృ తీ య ద శ క ము

(భక్తి)

(రామరావణ ఘోరసం - గ్రామమందు
లక్ష్మణస్వామి మూర్ఖిల్ల - రావణుండు
ఎత్తికొనిపోయి చెరబెట్ట - నెంచి, దగ్గ
రించి హస్తంబులెల్ల జో - డించియెత్త
మంచుకొండయొ మేరునో - మంధరంబా
యన నచంచలుడయ్యె రా - మానుజుండు;
అంజనేయుండు రావణు - నవలద్రోసి
పరుగులిడివచ్చి దశరథ - పట్టికడకు

ఏకహస్తంబుతో బట్టి - యెత్తికొనియె;

పుష్పమాలిక నెత్తెడు - పోల్కిదోప

*

*

*

శత్రుమిత్రులపట్ల న - సాధ్యసాధ్య

భావములపూన్ని స్వామిస్వ - భావముగద)

*

*

*

భక్తి పురుషున కుత్తమై - శ్వర్య మగుట

లేశ మైన నయ్యది దృఢ - పాశమువలె

బరమపురుషు బొందుట సుల - భం బొనర్చు ;

అతడు సులభుండు భక్తాళి - కగునుగాని

వానియాధారమును దలం - పకయె స్వప్ర

యత్న మొనరించువారి క - త్యంతదుర్ల

భం డగుట గాకయుండు న - దృఢుడు నగుచు.

*

*

*

సర్వసారభములకు వా - సస్థల మగు

జలజమం దుద్భవించిన - సరసిజాతీ

హృదయమును జూరకొనియెడు - నీశ్వరుండు

*

*

*

భక్తికంటెను వేరైన - పథములందు

బడయ దుర్లభం డగును నా - స్వామి యెపుడు

*

*

*

అవనిధరమును మోసి తీ - రాభి చిత్తి

సుధను బంచిన యాజగ - త్సుత్రధారి,

గవ్యము ధరించి యొక గోప - కాంత కప్త

పడి చిలుకువెన్న దొంగిలిం - పంగ, నురము

ఎళివరు మియల్విన
 నిలై వరప్పిల, పలపిఱప్పాయ్
 ఒళివరు ముఱనలమ్
 ముదలిల కేడిల, వీడామ్
 తెళితరు నిలై మైయ దొట్టిపిలన్
 ముఱవదు మిత్తై యోన్,
 అళివరు మదుళిన్ డగత్తనన్
 పుఱత్తన నమైన్.

అమైపుడై యఱనెటి ముఱవదు
 ముయర్వఱ పుయర్న్ద్రు,
 అమైపుడై ముతల్ కెడ లొడివిడై
 యఱనిల మదుఱామ్,

త్రాటితోడుత బంధించి - రోట గట్ట
 బెంగపడినట్లుగా వెక్కి - వెక్కి యేడ్చె ;
 ఎట్టిసాలభ్యమో దీని - నెరుగరాదు ;
 తత్పరత్వంబునకునేని - దరిశలిర్ప
 నోపు; సాలభ్యమున కుండ - నోపునొక్కా ! 1

పరమసాలభ్య మతని స్వా - భావికంబు ;
 (సారథిత్వంబు వహించు - సమయమున నె
 విశ్వరూపంబుగూడ జూ - పించినట్టి)
 అతని జన్మములకు నద్దు - నావు గలదె
 అవి యసంఖ్యాకములు గాగ - నలరుకతన ;

* * *

అతని కల్యాణగుణము ల - నంతములుగ
 సర్వకాలంబులం బ్రకా - శంబు గాంచు

* * *

ఆది యనునది లేక యం - త్యంబు లేక
 భాసురం బైన జ్ఞానరూ - పము వహించు ;
 బరమపదము నొసంగు న - త్పురుషు డతడు
 అట్టి శక్తి స్వభావాదు - లతనివెకడ !
 వాడు చల్లనికృప జూపి - భక్తజనుల
 కతి సమీపంబునం దుండి - కాచుచుండు ;
 ఇతరులకు దూరముగ నున్న - గతి దనర్చు 2

ఫలములెల్లను బరిపక్వ - పరచు ధర్మ
 మార్గములలోన సతిశయ - మహితు లగుచు,
 అద్భుతము లైన సృష్టి ల - యములు మరి య
 వాంతరవినాశము లగు వ్యా - పారములును

అమైవుడై యహరరుమ్
 యావైయుమ్ యావరుమ్, తానామ్
 అమైవుడై నాగణ్ మామైయై
 యతిపవర్ యారే.

3

యారుమోర్ నిలైమైయ నెన
 వటివరియ వెమ్మెరుమాన్,
 యారుమోర్ నిలైమైయ నెన
 వటివెళియ వెమ్మెరుమాన్
 పేరుమో రాయరమ్
 పిఱపలవుడైయ వెమ్మెరుమాన్
 పేరుమో రురువము
 ముళతీలై యిలతీలై పిణక్కే.

౪

పిణక్కణ వటువగై చ్చమయము
 నెటియుళ్ళి యురైత్త,
 కణక్కణు నలత్తన
 నన్దమి లాదియ మ్మగవన్,
 వణక్కుడైత్తవనెటి వట్టినిన్ఱు
 వుఱనెటి కళైకట్టు,

అతివిధేయత దమయాజ్ఞ - ననుసరింప,
జతురు లైన బ్రహ్మాది దే - వతలె గాక
సర్వచేతనా చేతన - సంతతియును
దనప్రకారంబు లగుటచే - దానె యనగ
నలరు నారాయణుని యనే - కావతార
గూఢచరితంబు లెరుగ శ - క్తుం డెవండు ? 3

బహుసహస్రము ల్నామరూ - పముల గల్గి
వర్తన మొనర్చువాడు నా - స్వామియెగద
స్వప్రయత్నంబుచే నెంత - జ్ఞాను లైన
ఇట్టివై జంబువా డని - యెరుగరాని
సర్వ శక్తి సంయుతుడు నా - స్వామియెగద
శరణు చెందినవా డెంత - స్వల్పు డైన
దన స్వభావంబునెల్ల గ - న్నొనెడురీతి
జ్ఞాన మొసగెడువాడు నా - స్వామియెగద
అట్టి నాస్వామి కొక్కపే - రైనగాని
యాకృతియుగాని యుండలే - దని వచింతు
లేక యుండుట యెన్నడు - లే దటండ్రు
ఇట్లనాశ్రితు లాశ్రితు - లెల్లయపుడు
వాదము లొనర్చు చుండు ర - వారితముగ. 4

వేదబాహ్యంబు లైన ష - డ్విధమతముల
బాధలు శమింప, భక్తిప్ర - పత్తివిధుల
దెల్పుగీత వచించి బో - ధించువాడు ;
గణన కెక్కు డౌకల్యాణ - గుణసమూహ
ముల బ్రకాశించు నమ్మహా - పూరుషుండు ;
ప్రేమరూపంబు దాల్చి గా - న్నించువాడు ;

ఉణక్కుమిన్ ప్పళై యఱ

వవనుడై యుణర్వుకొ ణ్ణుణర్ ప్పే.

౫

ఉణర్ న్దుణర్ విచ్చిన్దక

న్దుయర్ న్దురు వియన్దవి న్నిలై మె,

ఉణర్ న్దుణర్ న్దుణరిలు

మిటైనిలై యుణర్వరి దుయిర్ గాళ్,

ఉణర్ న్దుణర్ న్దురైత్తురై

త్తరియయ నర నెన్ను మివరై,

ఉణర్ న్దుణర్ న్దురైత్తురై

త్తిటైళ్ళుమిన్ మనప్పట్ట దొప్పే.

౬

ఆమహాపూరుషుని యండ - నన్యభక్తి
 నెరపి యడకువ వహించి - పరపథముల
 యెడల దృష్టు లన్కలుపుల - నెత్తివైచి
 వానియెడల బ్రసత్తితో - వానివిషయ
 మైనజ్ఞానంబు బూని బా - హ్యంబు లైన
 విషయముల సమూలంబుగా - విడువవలయు.

5

దశదిశలనెల్ల వ్యాపించి - దనడునట్టి
 ప్రాకృత పదార్థములకు వి - లక్షణంబు
 గా జెలంగెడునాత్మ సా - త్కారంప
 జేసికొన దగు, నిత్య మా - చింతనమున
 జ్ఞానమున మననంబున - శ్రవణమునను ;

*

*

*

అంతమాత్రంబుచే నేమి - యైనయట్లు ;
 పరమపురుషుని తత్త్వస్వ - భావరూప
 దర్శనము దానిచే బొంద - దగునె నరుడు?

*

*

*

కనుక చేతనులార ! మీ - మనమునందు
 హరిహరబ్రహ్మ లనెడుత్ర - యంబులోన
 రక్షకుం డెవ్వడో మరి - భక్షకుం డె
 వండో నాభి జనించిన - వా డెవండో
 తగుప్రమాణంబు లున్న శా - స్త్రముల జదివి,
 యెవనియెడ పరత్వము నిర్ణ - యింపబడెనో
 చక్క నాయోజనల విమ - ర్శన మొనర్చి
 మనమునకు బట్టువాని నొ - క్కనిని గూర్చి

5

ఒత్తెన పులవెన

వటివరుమ్ వడివినుళ్ నిష్ట,

నన్దెటిల్ నారణ్

నాన్ముగ నర నెన్నుమివరై,

ఒష్టను మ్మనత్తు వై

త్తుళ్ళి నుమ్మిరుపళై యఱుత్తు,

నన్దెన నలక్కాయ్ వ

దవనిడై నమ్ముడై నాళే.

2

నాళునిష్టడునమ ప్పొమ్మై

య జ్జొడువిన్దై యుడనే

మాళుమ్, ఓర్ కుత్తెవిల్లై

మననగ ములముఱ క్కళవి,

శ్రవణ మనన తపంబు ల - చంచలముగ
జరిపి ధ్యానించి, వానినే - శరణు చొరుడు ! 6

ఒక్కటే యాత్మ మూడుగా నున్నదొక్కొక్క !
అట్లు గాకుండ మూడుకా - యంబులందు
వేరువే రాత్మ లీరితి - జేరిదొక్కొక్క !
ఎరుగ శక్యంబు గానట్లు - మెరయుచున్న
యతులతేజోనిధి యనంగ - నఖిలలోక
రక్షకుం డైనయాదినా - రాయణుండు,
నిగమనాదంబు సర్వదా - నెరపుచున్న
వదనములు నాల్గు ధరియించు - వనజభవుడు,
లోకసంహార మొనరించు - రుద్రమూర్తి,
యన బ్రసిద్ధమై మూర్తిత్రై - యంబు చెలగు
* * *

వారివిషయంబు నిష్పక్ష - పాతబుద్ధి
బూని తర్కించుకొనుడు మీ - మానసమున
* * *

మూపురకును పరత్వంబు పొసగ దనియు
ఒక్కడే పరమాత్ముడై - యుండు ననియు
సర్వజన సుప్రసిద్ధ వి -షయము గాన
పురుషు లిద్వారం దీశ్వర - బుద్ధి మాని
పరమపురుషు నెరింగి న - దృక్తి వాని
నాశ్రయింపుడు బ్రతికియు - న్నపుడే మీరు. 7

పరమపురుషునం దనుమాన - పడుట యనెడు
కల్మషము మనమందుండి - కడిగివైచి,
అనుదినము మనశ్రీమంత - డైనస్వామి
పాదకమలంబులనె యాశ్ర - యం బొనర్ప,

నాళున న్నిరువుడై యడిగల్ త
 న్నలఙ్కరిల్ వణజీ,
 మాళుమోరిడ త్రిలుమ్
 వణక్కొడు మాళ్వదు వలమే.

౮

వలత్తన న్నిరిపుర మెరిత్తవ
 నిడగ పెఱత్తున్ది
 త్తలత్తు, ఎఱ్ఱ తిశైముగన్ పడై త్త
 నల్లులకము న్తానుమ్
 పులప్పడ, ప్పిన్నున్త న్నులగ త్తి
 లగ త్తనన్ తానే
 శొలప్పగి, లివై పిన్నుమ్ వయిలత్తుళ
 వివైయవన్ తుయక్కే.

౯

దెరపి లేకుండ మనల బా - ధించుచున్న
 క్రూరములును ననాదు లా - ఘోరపాప
 సంచయము పాసి తొలగు త - త్తీణమై; పిదప
 నేకొరంతయు మన కుండ - దెప్పడేని

* * *

మరణకాలమునందు న - మ్రత వహించి
 పరమపురుషుని మనమునక - భక్తి డలచి
 ప్రాణముల వీడునెడల శ్రే - యస్కరంబు; 8

కుక్షికుడివైపు త్రిపురాంత - కుని ధరించి
 పొచ్చెమెందును లేనిసం - పూర్ణవిధిని
 జగములకు సృష్టి చక్కగా సలిపినట్టి
 నలువనేగాక, తజ్జగం - బులనుగూడ
 నతివిశాలంబుగా నాభి - యందు నిలిపి;

* * *

తనకడుపునందు బుట్టిన - తనయుసృష్టి
 యైనలోకంబు లల్పంబు - లని తలపక,
 భక్తులకు డర్శనానంద - పారవశ్య
 మొసగి వారిని సంతృప్తి - నొండజేయ
 నాత్మమాయచే స్వయముగా - నవతరించె;
 ఎంత చెప్పిన, గుక్షి నం - తంత బెరుగు
 నిట్టిగుణములు వర్ణింప - నెవరితరము;

* * *

తలపడలపంగ వ్యామోహ - దాయకములు
 సంశయములు పొండ్లనిమాన - సములు గల్గి

తుయక్కలు మదియిల్ నన్ ఇనన్తు
 శమరరై తుయక్కుం,
 మయక్కుడై మాయైగళ్
 వానిలుం పెరియన వల్లన్,
 పుయత్తురు నిటత్తనన్
 పెరునిల జ్ఞడన్ద నల్లడిప్పోతు,
 అయర్పిల సలర్తువన్
 తత్త్రువువన్ వణ్ణువ నమర్న్దే.

౧౦

అమరర్ గళ్ తొత్తడెత్తి
 వలై కడల్ కడైన్దవన్ తన్నై,
 అమర్ పొట్టిల్ వళజ్జురు గూ
 ర్చడకోపన్ కుమ్మేవల్ గళ్,
 అమర్ శున్నై యాయిర
 త్తవర్మిను శివై పత్తుమ్ వల్లార్,
 అమరరో డుయర్వొత్తై
 న్దులువర్ తం పిఱవియళ్ళైతైయే.

౧౧

శుద్ధులగుచు బరిజ్ఞాన - సిద్ధులై న
 దేవతానీకమునకును - దిగ్భ్రమంబు
 గలుగ జేసెడునాశ్చర్య - కరవిచేష్టి
 తములవా డవతారాద్భు - తములవాడు;

* , * *

అట్టియాశ్చర్యములు వాని - యందు జూడ
 నాకనముకంటె గొప్పవి - యై చెలంగు

* * *

ఈప్రపంచంబు సర్వంబు - నేకపాద
 ముననె గొల్చెడిఘనఘనా - ఘనసువర్ణ
 కాంతియుతు మనోహరపాద - కమలములను
 అన్యచింతల విడనాడి - యనవరతము
 మరవక స్మరింతు మెత్తు న - మస్కరింతు
 కరశిరంబులతో బట్టి - కాగిలింతు;

10

అమరులకు జీవితాశ్రయ - మగువిధమున
 బాలసంద్రంబు మథియించు - పరమపురుషు
 గూర్చి వనమయం బగుకురు - కూడునగర
 వాసశతకోపరచితన - ద్వాక్యసేవ
 యైనపద్యసహస్రంబు - నం తృతీయ
 దశక మియ్యది; దీని నా - దరముతోడ
 పఠన మెనరించువార ల - ప్పరమపదము
 చేరి యచ్చట గలనిత్య - సూదులవలె
 జననమరణాదిక్రూరబం - ధముల గనరు

11

మదల్ పత్తు

నాలామ్ తిరువాయ్ మొళి

(మాలమ్)

అజ్జిత్రయ మడనారా

యళియత్తాయ్, నీయుం ని

న్నజ్జిత్రయ శేవలుమా

యావావె వైసక్కరుళి,

వెజ్జిత్రప్ప ఘ్మయర్

రైన్ విడుతూదాయ్ చెన్వక్కాల్,

వళిత్తైయిలవళి వైక్కిల్

వైప్పణ్ణా లెళిశెయ్యుమా.

౧

ప్రథమ శతకము

చతుర్థ దశకము

~*~*~

(సందేశము)

సదుపకార మొనర్ప నా - సత్తి గలగి
అంద మగురెక్కలను గల్గి - యతులవేగ
శక్తియుక్తురా లగుసార - సద్విజంబ!

* * *

పక్షిరాజమ ! నీవు నీ - భర్త గలిసి
విరహినై కృశించునా - విధము గాంచి
స్వార్థ మిది యని మీ హృద - యమున దలచి
పాప మని నన్ను గనికరిం - పంగవలయు;

* * *

కఠినపక్షయుక్తుం డైన - గరుడు నెక్కి
ధ్వజముగా వానినే గల - స్వామికడకు
ఆర్త నైననాదూతవై - యరుగ జనుము;
నాపనువుదాన వగుని న్న - నాదరించి
యతడు సుముఖుండు గాక నీ - యం వొకింత
ద్వేషమును బూని నిను జెర - బెట్టినేని,
దాన నేచెడుంగును నీకు - దగులబోదు;

* * *

ఇల బరోపకారార్థమై - యేగువారి
కట్టికష్టంబులెల్ల శ్రీ - యస్కరములు.

ఎన్ శెయ్య తామరై క్కణ్
 పెరుమానార్ కై తూదాయ్,
 ఎన్ శెయ్య మురై త్తక్కా
 లినక్కుయిల్ గాల్ నీరలిరే,
 మున్ శెయ్ ద ముక్రవిన్దై యాల్,
 తిరువడిక్కిళ్ళి క్కుమ్మేరివల్
 మున్ శెయ్య ముచులాదే
 నకల్వదువో విదియినమే.

౨

విదియినాల్ పెడై మణక్కుమ్
 మెన్నడైయ వన్నజ్గాళ్.
 మదియినాల్ కుఱళ్ మాణా
 యులకిరన్ద కళ్వర్కు,
 మదియిలే వల్వినైయే
 మాళాదోవెన్దు, ఒరుత్తి
 మదియెల్లా ముళ్ కల్జి
 మయళ్ళునూ లెన్నీరే.

3

సతులు పతులు నాకోవెల - జంటలార!
పుండరీకాక్షు డైననా - పురుషుకడకు
నాకు మాతలై యరుదెంచి - నాయవస్థ
లెరుగ బల్కినయెడల, మీ - కేమిభయము
పరమకరుణయె మీస్వభా - వంబు గాదె!

* * *

అకట! నాపాపబాహుశ్య - మాది లేని
దగుటవలన నాస్వామిపా - దారవిన
సన్నిధిని జేరి స్వయముగా - సంతసమున
ఆంతరంగికసేవ చే - యంగనైతి;
సాధనాంతరముల బూన - శక్తిలేక
శరణు వొచ్చిన న న్ననా - దరణసేసి
తొలగద్రోయుట న్యాయ్యమై - తోచెనొక్కొక్క! 2

అతులితానందపరులైన - హంసలార!
భాగ్యవశమున జేరి దం - పతులు గాగ
గలసి విహరించు నోమంద - గమనలార!

* * *

(శాస్త్రవిహితవివాహస - త్ఫలమువలన
సరసదాంపత్యములు మీకు - సంభవించె;
అట్లు గాకుండ నావివా - హంబు విధి న
తిక్రమించిన దాట నీ - తీరు గల్గె)
దీర్ఘముగ యోజన లొనర్చు - ధీయుతుండు;
వామనస్వరూపము చాల్చు - బ్రహ్మచారి;
భక్తుడై యుండుబలిచక్ర - వర్తియొద్ద

ఎన్నరై కణ్డిరజ్జి
 యిదుతకా దెన్నాద,
 ఎన్నల ముగిల్వణ్ణ
 ర్క్కళొల్లి యాళొల్లుకేనో,
 నన్నరైయినియవర్కళ్
 తణ్ణాదె న్మొదవాయ్శొల్,
 నన్నల మగన్బిల్గాళ్
 నల్గుదిరో నల్గీరో.

౪

మూడుపాదంబులకు జాలు - భూమి గోరి
స్వర్గమర్త్యము లేకొను - వంచకుండు;
అట్టివానితో బోయి యి - ట్లనుడు మీరు!

*

*

*

మతివిహీన నానాపాప - మతులితంబు
అనుభవమున నెన్నటికి నం - త్యంబు గాదు;
అనుచు దుఃఖించి యొకకాంత - స్వాంతమందు
దిగ్భ్రమము జెంది నిను గోరి - తిరుగుచుండె
గనుక రక్షింప రమ్ము శీ - ఘ్రం బటంచు. 3

నాస్వభావమృదుత్వగు - ణంబు తెరిగి
దయ యొకిం తెన మనమున - చాల్చు కుండ
ఇట్లు విడిపింపరా దని - యెంచనట్టి,
యంతరుష్ణబహిష్కృత - మైననీల
మేఘముం బోలుస్వామి న - మీపమునకు
ఏమివార్తలు పంపింతు - మీముఖమున!
ఎరిగియుండియు గరుణ త - హింప జాయె

*

*

*

“మంచి దై నట్టియాప్రాణ - మించు కైన
నామెదరి నిల్వ దింక మీ - యండనేని
నిలిచినను నిల్వ నగు”నని పలికి మీరు
వాచికం బిడుసుకృతంబు - పడయరమ్మ!

*

*

*

ఇంతమాత్రపువార్త మీ - రింద్రనీల
వర్ణకోభితు లగుక్రౌంచ - పక్షులార!
చెప్పెదరా చెప్పరో నాకు - తెప్పరమ్మ!

నల్గిత్తాన్ కాత్తళిక్కుం
 పొట్టిలేళ్ళమ్ వినై యేత్కే,
 నల్గత్తా నాగాదో
 నారణనై క్కణ్ణక్కాల్,
 మల్గునీ దునల్పడప్పై
 యిరై తేర్ వణ్ శిఱుకురుగే,
 మల్గునీర్ కణ్ణేటోర్
 వాశకజ్జొణ్ణరుళాయే.

౫

అరుళాద నీరరుళి
 యవరావి తువరామున్,
 అరుళాళి ప్పట్కుడవీ
 రవత్వీది యొరునాళెన్ఱు,

జలము పాలెడువనపరి - సరములందు
ఆలుబిడ్డలరక్ష కా - హారవస్తు
నిచయసంపాదన మొనర్చు - నీరుకోడి!

* * *

పరు లపేక్షింపకయె యీప్ర - పంచ మెల్ల
సప్తభువనము ల్కుక్షీ ర - త్తణ మొనర్చి
పిదప సృష్టించి పాలనా - విధుల నలుపు
భారము వహించునట్టినా - స్వామి కిప్పు
డతనిసృష్టిలో నేకాంత - మైననన్న
బాపి ననువంక ని ల్లెడ - బాయ దగునె?

* * *

(జగతి జనులకు జేయుర - త్తణకునేని
కాంత నైయున్ననే నర్హ - గాకపోతి)

* * *

జీవనిచయస్వరూపంబు - స్థితి లయంబు
తన కధీనంబు లైయుండ - దా బ్రకారి
యగుచు వాని ప్రకారంబు - లుగ ధరించు
వానిలోపముల దన లో పములుగాగ
జూచునారాయణుని నీవు - చూతువేని,
కంట నీరితిగా నీడు - గార్చునాకు
అతనికడనుండి యొక్కవా - రైన దెమ్ము;

5

ప్రథితగాంభీర్యసౌందర్య - వంతమైన
తుమ్మెదా! నాదయాసము - ద్రు డగుస్వామి
గాంచినపు డిట్లు నామాట - గా వచింపు !

* * *

అరుళాభి యమ్మనై
 క్కణ్డక్కా లిదుళొల్లి
 అరుళ్, ఆభి వరివణ్డే
 యాముమెన్ పిణ్ణు త్తోమే.

౬

ఎన్ పిణ్ణు కో ప్పదుపోల
 ప్పనివాడై యార్ గిస్త,
 ఎన్ పిణ్ణు యే నినై న్దరుళి
 యరుళాద తిరుమాలార్కు,
 ఎన్ పిణ్ణు త్తాళ్ తిరువడియిన్
 తగవినుక్కె న్న్దరువాయ్ శొల్,
 ఎన్ పిణ్ణుక్కు మిళజ్క్కిళియే
 యాన్ వళర్త నీయలై యే.

౭

కరుణ మాలినమీరు మీ - కాంతయెడల
కొంతదయ యుంచి ప్రాణంబు - లంతరింప
కున్నయప్పుడె, సుగుణసం - పన్ను డైన
గరుడు నాయమ్మవీధినై - పరుగునట్లు
నడుపవలయును దుడ కొక్క - నాటనైన;
(పచ్చి యొకకొంత యైన గ - న్నట్టునపుడె
వాన వచ్చిన నుపయోగ - పడునుగాదె!)

* * *

ఇంతకును నామెయందు త - ప్పేమి గలదు. 6

చెల్వములప్రో గొనరైడి - చిలుకపిల్ల!
నిన్ను గాంచిన నామనో - నేతృవిషయ
మైనసౌబగెల్ల మనమునం - దావరించి
యెముకలం దాకి వానిని - హింసచేసె;
నీవు నే బెంచుచిలుకవు - గావె చెవుమ!

* * *

శల్యముల రంధ్ర మొనరించి - సరము గాగ
దారమున గ్రుచ్చె నన శీత - మారుతంబు
బాధ గలిగించు చున్నది - బహువిధముల

* * *

అదయాహుషిణియగు లో - కై కమాత
తోడ విహరించుస్వామి నా - దోషములనె
తలపునం దుంచి దయమాలి - యలుక బూనె
గాని, దయ జూప బ్రతిబంధ - కంబు లైన
తప్పు లే నేమి చేసిో - తలపు మనుము! 7

నీయలైయే శిఱుపూవాయ్,
 నెడుమాలార్ కెత్తూదాయ్,
 నోయెనదు నువలెన్న
 నువలాదే యిరున్దొఱ్ఱిన్దాయ్,
 శాయలొడు మణిమామై
 తళర్ దేన్దాన్, ఇనియునదు
 వాయలగి లిన్నడిశిల్
 వైప్పరై నాడాయ్.

౮

నాడద మలర్ నాడి
 నాడోఱుమ్ నారణ్ తల్,
 వాదాడ మలరడిక్కిళ్ళ
 వైక్కవే వగుక్కిన్దు,
 వీడాడి పీఠ్రిరుత్తల్
 వినైయిరుదెన్ శెయ్ వదో,
 ఊడాడు పనివాడా
 యురైత్తీరా యెనదుడలే.

౯

నే ననుభవించుదుస్థితి - నిఖిలలోక
రక్షకుం డగుస్వామిస - మక్షమందు
విన్నప మొనర్పవైతివి - చిన్నిచిలుక!
ఇంతవరకును దెచ్చితి - విట్లు చేసి

* * *

దీప్తిమంత మై పెల్లు నా - దేహకాంతి
శ్లాఘ్య మై యొప్పునామేని - చక్కదనము
క్రూరదురవస్థవలన బో - గొట్టుకొంటి;

* * *

ఇంక నీనోట రుచి యైన - యెరల దెచ్చి
ప్రీతితో బెట్టువారల - వెదకికొనుము !

8

ఊర కలు నిటు సనుశీత - మారుతంబ!
వెదకినను దుర్లభము లగు - విరులబోలు
నాత్మపుష్పంబులను దెచ్చి, - యనుదినంబు
నిత్యపూజార్హము లగుపె -న్నిధులవంటి
స్వామి నారాయణునిపాద - సరసిజముల
కర్పణముచేయవలయు నీ - యవయవములు

* * *

ఇట్లా నర్చుభాగ్యంబు నా - కెట్లు గలుగు!
కరము విశ్లేష బాధాగ్ర - గణ్యమైన
దుస్థితిని మున్గి యున్నయీ - యస్థిరంపు
దేహ మేమి యై పోవునో - దెలియరాదు

* * *

(వానివిశ్లేషమున గల్గు - బాధతోడ
వానిసంబంధముం గాంచి - బంధువులును

ఉడలాఱ్ఱి ప్పిఱప్పవీ

ఝయిర్ ముడలాయ్ ముఱ్ఱుమాయ్ ,

కడలాఱ్ఱి నీర్ తోఱ్ఱి

యదనుళ్ళే కణ్ణిలురుమ్,

అడలాఱ్ఱియమ్మనై

కణ్ణక్కా లిదుళొల్లి,

విడలాఱ్ఱి మడ నెళ్ళో

వినైయో మొన్టామళవే.

౦౦

అళవియన్ట వేళ్రులగ

త్తివర్ పెరుమాళ్ కణ్ణనై ,

వళవయల్ శూఱ్ఱ వణ్ కురుగూ

ర్చడళోపళ్ వాయ్ న్దురై త్త.

అళవియన్ట వన్దాది

యాయ్ రత్తు శిప్పత్తిళ్,

వళవురైయల్ పెఱలాగుమ్

వానోజు పెరువళమే.

౦౦

విడిచిపోయిరి; నా కింక - వెరవు గలదె
రెంటికిం జెడిపోయి నే - నొంటి నైతి).

9

భవ్య మగుమానసమ! దేహ - బంధజనిత
జననమరణంబులకును మో - క్షంబునకును
వస్తు వగునాత్మమొదలున - ర్వము వహించి
అంతు లేనిజలాబ్ధి శ - యాను డగుచు,

* * *

శత్రుసంహారకం బైన - చక్రమును ధ
రించుస్వామిని నీవు ద - ర్శించినపుడు,

* * *

“అతనిపాదాబ్జయుగ్మంబు - నాశ్రయించి
సర్వకైంకర్యముల జేసి - జన్మ సార్థ
కంబు గావింప నాయాశ - యం” బటంచు
బల్కవలయును; నే నెంత - పాపి నైన
స్వామితోడుత నన్ను సం - బంధపరచు
వరకు వానిసన్నిధి విడ - వలదు నీవు.

10

ఆది యంతంబు లేనివా - డఖిలలోక
చేతనులకెల్ల స్వామిగా - నేవ్వు డగుచు
బరమసులభు డౌశ్రీకృష్ణు - పాదపూజ
నముగ నర్పించుటకు దిరు - సగరియందు
వాసమొనరించునమ్మాళ్లు - వాడు మిగుల
భక్తితో యోజనల బూని - వ్రాసినట్టి
సుగుణసంప్రద మైనపా - శురసహస్ర
మందు నాల్గవదశక మి - య్యది చెలంగు;

* * *

మొదల్ పత్తు

వందామ్ తిరువాయ్ మొల్లి

(మాలమ్)

వళ వేళులగిన్ ముదలాయ

వానోరిత్తైయై, అరున్దైయేన్

కళ వేళువెణ్ణైయ్ తొడువుణ్ణై

కళ్వాయెన్బున్ పిన్నైయుమ్,

తళ వేళుముటువల్ పిన్నైక్కాయ్

వల్లనాయర్ తలైవనాయ్,

ఇళ వేళేళు న్నళువియ

వెన్దాయెన్బున్ నిన్నైదున్నైన్,

ఎవరు సద్భక్తి నిదీ పఠ - యింపగలరొ
వార లుత్తమమోక్షసం - పదను జెంది
శాశ్వతానందముం గని - స తసింతు,

11

—o—o—o—

ప్రథమ శతకము

పంచమ దశకము

—o—o—o—

(పశ్చాత్తాపము)

లోపములులేక యీ సప్త - లోకములకు
పుట్టువు నొసంగి లీలావి - భూతి గాగ
ననుభవించుచు వైకుంఠ - మందు నిత్య
నూరులకు స్వామి యశాజగ - త్సాత్రధారి
పట్ల పాపి నొనే నిట్లు - పల్క నగునె ?

*

*

*

ధ్యానమున నాశరీరంబు - తరుగజేసి
వానిచౌర్యగుణంబెల్ల - బయలుపడగ
నంటి నవనీతచోరు డం - చ నెడినూట
మరియు, మొల్లలయందంబు - మరుగుపరుప
జాలునప్పిన్న సతిమంద - హాసమునకు
దాసుడై యదునాయక - త్వము వహించి
యావనోద్భవదుష్టమ - దాంధము లగు
సప్తవృషభంబులను బట్టి - సరభసముగ

నినై న్దనై న్దల్ కరై న్దరుగి
 యిమైయోర్ పలరుమ్ మునివరుమ్,
 పునై న్ద కణ్ణిసిర్ శాన్దమ్
 పునై యోడేన్ది వణజ్జినాల్,
 నినై న్దవెల్లా ప్పొరుల్ గళుక్కుమ్
 విత్తాయ్ ముదలిల్ శిదైయామే,
 మనశ్శాయ్ శానత్తుక్ పెరుమై
 మాళూణాదో మాయోనే.

9

మాయోనిగళాయ్ నడై కమ్మ
 వానోర్ పలరుమ్ మునివరుమ్,
 నీయోనిగళై ప్పడై యెన్దు
 నిత్తెనాన్దుగనై ప్పడై త్తవళ్,
 శేయోనెల్లా వటిపుక్కుమ్
 తిళై గళెల్లా నిరువడియాల్
 తాయోక్, ఎల్లా వెన్వయిర్కుమ్
 తాయోక్ తానోరురువనే.

3

నలుగ గొట్టినయట్టి నా - నాధు డంటి

* * *

చనవు లీరీతి వానిపై - నలుప దగు నె ?

1

ధ్యానమున బారవశ్యంబు - దనువు జెంద

మనసు కరగి ద్రవంబుగా - మారిపోవ

వనజభవు డాదిదేవత - ల్సనకు డాది

ఋషివరు లనేకు లరుదెంచి - ప్రియముతోడ

* * *

జలములను బుష్పమాలల - జందనముల

బలుఫలంబుల నగరుధూ - పముల నొసగి

వినయసాష్టాంగవిధుల సే - వించు నెడల

* * *

లయము జెందినయాపదా - ర్థములకెల్ల

గారణం బొచు నెట్టివి - కారములును

సీవు పొందక సృష్టించు - నేర్పరి వగు

సీమహత్త్వంబు మాయక - నిలుచుగాక !

అద్భుతములకు నాస్వామి - యాకరంబు.

2

ఉన్నతము లగుజన్మంబు - లొంది సృష్టి

మొదలుగా గలవ్యాపార - ముల నెరుంగు

వార లగుదేవతల ఋషి - శ్వరుల బెక్కు

మందిని సృజింపు మనుచు బ్ర - హ్మను సృజించి

వాని కేలోపమును లేని - జ్ఞాన మొసగి,

జ్ఞానులకుగూడ దెలియంగ - రానివాడు

* * *

కువలయం బొక్కపాదాన - గొలుచువాడు

తానోరురు వే తనివిత్తాయ్

త్తన్నిల్ మూవర్ ముతలాయ,
వానోర్ పలరుమ్ మునివరుమ్

మరుత్తమ్ మరుత్తమ్ మురుత్తమాయ్,
త్తానోర్ పెరుసిర్ తన్నుళ్ళే తోర్మి

యదనుళ్ కణ్వాళరుమ్,
వానోర్ పెరుమాళ్ నూమాయళ్

వైకున్ద నెమ్మరుమానే.

౪

మానేయ్ నోక్కి మడవాల్

మార్ పిల్ గొణ్డాయ్ మాదవా,
కూనేళిదైయ్ పుణ్డైవిల్

నిఱత్తిల్ తెఱిత్తాయ్ గోవిన్దా,
వానార్ శోది మణివణ్ణా

మదుశూదా నీయరుళాయ్, ఉళ్

ప్రాణిసంతతులకు దల్లి - వంటివాడు
చూడ, నాస్వామి యగువురు - ఘోత్రముండె
పరమసౌఖ్య మగుస్వభా-వంబువాడు.

3

బ్రహ్మకుద్రాదు లనగ నె - వ్వరును లేని
యూదికాలంబునం దొక్క - డగుచు నిలిచి
తా నుపాదానమును నిమి - త్తమును నగుచు
నట్లే సహకారమును దానె - యగుచు జగతి
సృష్టిసంకల్ప మెదలోన - జేసికొ నెడి

* * *
సృష్టికర్త ప్రళయకర్త - స్థితికి గర్త
లనగ తనతోడ ముమ్మూర్తు - లను సృజించి
దేవతలు ఋషీశ్వరులును - స్థావరములు
జంగమములు నితరవస్తు - సంతతులును
అన్నిటిని సృష్టిసేసి తా - నైనవాడు

* * *
పరమపదనాథు డాశ్చర్య - కరగుణుండు ;
నిత్యసూరుల బాలించు - నేత ; నాకు
స్వామి గావున నే వాని - స్వత్వ మగుదు ;
విధిగ నను బ్రోచునాత డె - వివిధినిసేని.

4

ఆత్మగుణలక్షణోపేత - హరిణనేత్ర
శ్రీమహాలక్ష్మీనిం గొని - హృదయకమల
మధ్యవర్తిగ ధరియించు - మాధవుడవు
విల్లు దగ వంక దీర్చెడు - విధము దోప
కుబ్జవక్రత సరి సేయా - కోవిదుడవు

* * *

తేనేమలరు న్నిరుప్పాదమ్
 శేడమాటు వినై యేనే.

౫

వినై యేన్ వినై తీర్ మరున్దానాయ్
 విణ్ణోర్ తలై చా కేశవా,
 మనై శే రాయర్ కులముడలే
 మామాయనే మాదవా,
 శినై యేయ్ తణ్ణుయ మరామరజ్జ
 శేట్రుమెయ్ దాయ్ శిరీడరా,
 ఇనై యాయినైయ పెయరిచా
 యెన్జునై వ నడియేనే.

౬

అడియేన్ శిటియ భాన త్త
 సటిడలార్కు మరియూనై,

ఇంద్రనీలమఃశిం బోలు - సాంద్రకాంతి
బరమపదమెల్ల బ్రభలతో - బర్వజేయు
శుద్ధసత్త్వండ్ వగుమధు - సూదనుడవు

* * *

మధువు స్రవించుచు, మోక్షసం - పద నొసంగు
సీపదాంభోరుహములన - న్నిధికి బరమ
పాపి నగునేను జేరెడు - భాగ్య మిమ్ము!

5

అఘమహారోగి నానాకు - నాపథమవు
నిత్యసూరుల కానంద - నిధివి ; బ్రహ్మ
కీశునకు గారణమ వైన - కేశవుడవు

* * *

గుడిసెలందు నసించెడు - గొల్లజనుల
నాయకుడ వాడు వాశ్చర్య - నవ్యచేష్టి
తములక ర్తవు మరి రమా - ధవుడ వీవు ;

* * *

నిబిడశాఖావృతంబు లై - నిలిచియున్న
సాలవృక్షంబు లే డవ - లీల ద్రుంచి
చిరుతయాటల నాడిన - శ్రీధరుడవు

* * *

ఈస్వభావంబులం గల్గి - యిట్టినామ
ముల వహించెడుప్రఖ్యాత - పూరుషుడవు
క్రంగి పోయెడునను జూడ - గూడదొక్కొ!

6

ఎట్టిజ్ఞానులకేని గ్ర - హింపరాని
యతిశయంబుల విలసిల్లు - నట్టివాడు ;

కడిశేర్ తణ్ణ న్దుమ్మాయ్ క్కణ్ణి
 పునైన్దా తన్నై క్కణ్ణనై,
 శెడియారాక్కై యడియారై
 చేర్ దల్ తీర్కు న్నిరుమాళై,
 అడియేర్ కాణ్బానలమ్మవ
 నిదనిల్ మిక్కో రయర్వణ్ణే.

2

ఉణ్ణాయల కేళి మున్నమే,
 యుమిత్తన్దుమాదైయాల్ పుక్కు
 ఉణ్ణాయ్ వెణ్ణై శిఱుమనిశ
 రువలై యాక్కై నిలై యెయ్ ది,
 మణ్ణాళాళోగ్ న్దు దుణ్ణేలుమ్
 మనిశర్క్కాగుంపీర్. శిఱిదుమ్
 అణ్ణావణ్ణ మణ్ణారైయ
 నెయ్యూన్ మరున్దో మాయోనే.

౩

మాయో న్నియ వలవలై
 పెరుమా వణ్ణిప్పేయ్ వీయ,
 త్తూయకుళివియాయ్ విడప్పా
 లముదా వముదు శెయ్ దిట్ట

సరసశృంగారశీతల - సారభముల
నించుతులసిమాలికల ధ - రించువాడు ;

* * *

గోపగోపీజనంబు - కోర్కులూర
లీల లొనరించు శ్రీకృష్ణ - బాలకుండు
భక్తులకు గర్మసంభవ - పాపదేహ
బంధముల బాపి ప్రోచు శ్రీ - వల్లభుండు

* * *

ఆమహామహు బొందుట - కల్పబుద్ధి
నయ్య సర్వదా చింతింతు - నాశపడుదు.

7

సర్వకల్పనాచాతుర్య! - సరసిజాక్ష!
సప్తలోకము ల్బుందె భో - జన మొనర్చి
పిదప వానిని సృష్టికై - వెడల గ్రక్కి
అల్పమానవజాతిదే - హంబు దాల్చి
గొల్లపల్లె మాయల జేయు - కొరకు జేరి
వంచకుడ వాచు వెన్న భు - జించినావు!

* * *

పృథ్విని గ్రక్కి సృష్టి గా - వించునపుడు
మ్రుంగినది కొంత లోననే - మిగిలెనేని,
దానిచే పాండురోగంబు - దగులునేమొ
యంచు మందుగా వెన్న భ - జించితోర!

8

జగములెల్లను గాచుర - క్షకునియెడల
బరచుదుద్బుద్ధి కామరూ - పము ధరించి
వంచన మొనర్చి మడియింప - నెంచి వచ్చు
పూతన స్తనంబులకు బూత - పూసి యున్న

మాయన్, వానోర్ తని త్తలై వన్
 మలరాళ్ మైన్ద నెవ్వుయిర్కుమ్
 తాయోన్, తమ్మా నెన్నమ్మా
 నమ్మామూర్తియై చ్చార్ నే.

౯

శార్ న్దవిరువల్ వినై గళుం శరిత్తు
 మాయ ప్పమ్మిరుత్తు
 త్తీర్ న్దతన్బాల్ మనమ్మైక్క
 త్తిరుత్తి వీడుతిరుత్తువాన్,
 ఆర్ న్దళాన చ్చుడరాగి
 యగలజ్జీత్తమే లళవిఱన్ద,
 నేర్ న్దవురువా యరువాగు
 మివమ్మినుయిరాం నెడుమాలే.

౧౦

విషము నమృతంబునుం బోలె - బీల్చివైచి
చిటికెలో దాని మ్రుందించు - శిశుసుహృప
చారి కంసారి! యద్భుతా - శ్చర్యకారి;
పరమపదమందె నిత్యని - వాసు లైన
యమరసంతతి కద్వితీ - యాధికారి

* * *

సిరులజవరాలిపతి, సర్వ - జీవకోటి
పోషణంబున దల్లిని - బోలుమూర్తి

* * *

తనకు దా న్వామి నాన్వామి - ధర్మకామి
దివ్యమంగళవిగ్రహ - దీప్తియుతుడు
వానితోడుత విశ్లేష - మేను బొంద
జాల, నయ్యది యాత్మనా - శంబు గాన.

9

నన్ను బాధించుపాపపు - ణ్యంబు లనెడు
ద్వివిధకర్మము ల్నాకు ని - వృత్తి చేసి,
విషయసంగదిదుష్టాన - విధుల మాన్చి,
నామనస్సు నిరంతరా - నందధామ
మైనతనయందె లయ మైన - యట్లొనర్చి,
నా కొసంగెడుతనమోక్ష - నగరమం ద
పూర్వశృంగారముల జేయ - మొదలుపెట్టె;

* * *

అట్టివా డెవ్వడో యని - యడుగ నేల?
సర్వపరిపూర్ణస్వప్రకా - శప్రభలకు
నాకరం బైనజ్ఞానరూ - పాన్వితండు

* * *

సకలముఖముల వ్యాపించు - సత్పురుషుడు ;

మా లే మాయప్పెరుమానే
 మామాయనే యెట్టెను,
 మా లేయేటి మాలదళాల్
 మన్నుకురుగూర్చడకోపన్,
 పాలేయ్ తమిళిరిళై కారన్
 పత్తిర్ పరపు మాయిరత్తిన్,
 పాలేపట్ట విన్నె పత్తుమ్
 వల్లార్కిలై పరివదే.

౧౧

మదల్ పత్తు

ఆజామ్ తిరువాయ్ మొழ్లి

—

(మా ల మ)

పరివది లీశనైప్పాడి,
 విరివదు మేవలుఱువీర్,
 పిరివగై యిన్ది నన్నీర్ తూయ్,
 పురివదువుం పుగై పూవే.

౧

స్థూలసూక్ష్మస్వరూపవ - స్తువు లనంగ
నలరు జీవనిర్జీవాంత - రాత్మ యతడు. 10

ఓ మహాత్మా! మహాశ్చర్య - యుతగుణాధ్య!
అద్భుతానంతచేష్టక - ల్యాణసుగుణ
యన నిరంతరమును నసం - ఖ్యాకము లగు
నామముల నుచ్చరించి యా - నంద మొంది,
చిత్తవిభ్రాంతు డై పురు - షోత్తముని య
నుగ్రహము బొందు భక్తజ - నాగ్రగణ్య
డైన కురుకూరు శతకోప - యతివరుండు

* * *

ద్రవిడగాయకసద్భక్త - తతికి సంత
సంబుగా బల్కు నీ సహ - సంబునందు
దశక మొం డిది; దీని శ్ర - ధ్ధను బరించు
జనులు దుఃఖంబులను దాటి - సంతసింతు. 11

ప్రథమ శతకము

షష్ఠ దశకము

(ఆశ్రిత సులభత్వము)

పక్షపాతంబు లేక లో - పములు గనక
సకలప్రతిబంధకములను - సమయ జేయు
దేవు సామగానంబుచే - దృష్టిపరుప
గోరి పూజకు ద్రవ్యము - ధూర్పజాల

మదువార్ తణ్ణన్మాయాన్,
 ముదువేద ముదల్వనుక్కు.
 ఎదువేదెప్పణియన్నా
 దదువే యాళ్చెయ్యుమిడే.

౨

ఈదుమెడుప్పమి లీశన్,
 నూదువిడా దెన్నననే,

నట్టిచేతనులార ! మీ - రంబుజాక్షు
పూజనద్రవ్యములకు వా - పోవ నేల !

* * *

పాదసన్నిధి జలము న - ర్పణ మొనర్చి
దొరకుపుష్పంబు లర్పించి - ధూప మొసగి
యాచరింపుడు మీయిష్ట - యజనవిధుల

* * *

పరమసౌలభ్య మతని స్వ - భావ మగుట
అంతకే సర్వసంతృప్తి - నతడు చెందు. 1
అశ్రమనోహర పరిమళా - న్వితము లగుచు
జంద్రికా పద్మ మకరంద - సదృశ మైన
చలువ వెదజల్లు తులసిమా - లలు ధరించు
సిరులజవరాలిపతికి నే - జేయుసేవ
లేవి గల విందుగాని యిం - కెందుగాని ;

* * *

ఆది లేనివేదంబుల - కాది యగుచు
సర్వభాగంబులం బ్రకా - శంబు గాంచు
పరమపురుషున కే జేయ - వలయుసేవ
లేవి గల విందుగాని యిం - కెందు గాని

* * *

ఈవిధం బగు తలపు వ - హింపకుంట
ఎల్లకైంకర్యములు గాగ - నెంచవలయు. 2

ఒకని విడిపించుటయును వే - రొకని జేర
బల్కుటయును లేనట్టి యీ - శ్వరునియొక్క

పాడుమెన్నా వవళపాడల్,
అడుమెనన్ద మణజే,

3

అణజైన వాడుమెనన్దమ్,
వణజి వళిపడు మీశళ,
పిణజి యమరర్ పిరన్ద్రమ్,
కుణజ్కైళై కొళ్ళై యినానే.

౪

కొళ్ళై కొళామైయిలాదాళ,
ఎళగ లిరాగమిలాదాళ,
విళ్ళై విళామై విరుమ్బి,
ఉళ్ళకలన్దా ర్క్కొరముదే.

౫

నన్నిధిని నామనము పాయ - దెన్నటికిని

* * *

జిహ్వా వానినే స్మరణంబు - చేయు చుండు

* * *

కాయ మావేశమును బొంది - కదలుచుండు. 3

నేను నే నని సర్వదా - నిత్యసూదు

లంద రనుభవించుటకుగా - ముందు పడెడు

సకల కల్యాణ సుగుణపుం - జంబువాడు ;

అమరవరులకు నిత్యమా - నాశ్రితనిధి ;

అఖిలలోకంబులకును ని - యామకుండు ;

* * *

అట్టివానితో నానంద - మనుభవించి

ఆడుచుండె నావేశంబు - నందినట్లు

కాయ మియ్యది ; వానిసం - గంబె దీని

కనవరతమును నానంద - యాత్ర యయ్యె. 4

యోగ్యతనుబట్టి కైంకర్య - మొప్పుకొనుట

యోగ్యతాహీనులను దూర - ముండు మనుట

ఇట్టిభేదగుణంబు లే - నట్టివాడు

* * *

కొందర నుపేక్షచేయుట - కొందరయెడ

నాదరము చూపుటయును లే నట్టివాడు

* * *

వచ్చువాడు ప్రయోజన - పరత వచ్చె

నో యటులగా కనన్యప్ర - యోజనుడుగ

జేర జనియెనో యని విమ - ర్శించి తననె

అముద మమరర్గ ట్కిన్ద,
 నిమిర్ శుడరాట్టి నెడుమాల్;
 అముదిలు మార్గ వినియన్,
 నిమిర్ తిరై నీళ్ కడలానే.

౬.

నీళ్ కడల్ శూట్టిలక్కొన్.
 తోళ్ గళ్ తలై తుణిశెయ్ చాన్
 తాళ్ గళ్, తలై యి ల్వణజే,
 నాళ్ కడలై క్కట్టిమినే.

౭

కట్టిమిన్ తొణ్ణిర్ గళ్ కట్టిత్తు
 త్తోఱ్ఱమి, నవనై త్తోఱ్ఱదాల్,

పరమ గమ్యంబుగా గోరి - యదుగుడెంచు
వాని కతుల మానమృతంబు - వంటివాడు. 5

దేవతలకెల్ల సుధ తన్వి - దీర నిచ్చి
నిమిషనిమిషంబునకు వృద్ధి - నెరపుచున్న
కాంతి భాసించుచుండు చ - క్రంబు దాల్చి
మింటి కెగసెడునలలన - మ్మేళనంబు
నతివిశాలంబు నైనక్షీ - రాభియందు
బవ్వళించినయాపరా - త్పరునికంటె
నమృత మెక్కువె ? తక్కువ - యగునుగాని

* * *

అట్టియమృతాధికుని మాని, - యమృతపాన
మభిలషించిన యింద్రాది - యమరవరుల
భాగ్యహీనత నే మని - పల్కవచ్చు. 6

ఆసురం బగు ఘనతపం - బాచరించి
మూడులోకంబులం దన - కీడు లేని
భుజబలము గల్గి పదిశిరం - బులను గల్గి
జలధి త్రవ్వనిపరిధిగా - నిలిచియున్న
లంక పాలించు రాక్షస - రాజుబట్టి
శిరములను ద్రుంచి భుజముల - జెండివైచి
లోకములభీతి బాపు శూ - దునిపదాంబు
జముల దల లుంచి మ్రొక్కి మీ - జన్మములకు
సార్థకత గొల్పుడి ! కాల - జలధి దాటి. 7

భాగవతులార ! సంసార - బంధసంగ
ములను విడిపించి పురుషోత్త - మునిపదాశ్ర

వల్లినిన్న్ వల్వినై మాళ్వత్తు,
అల్లివిన్న్ యాక్క స్తరుమే.

౯

తరుమ వరుమ్పుయ నాయ,
తిరుమగ శార్తని క్కేళ్వన్,
పెరుమైయుడై య పిరానార్,
ఇరుమై వినై కడి వారే.

౧౦

కడివార్ తీయ వినై గళ్,
నొడియారు మళ్వనైక్కణ్,
కొడియా వడు పుళ్ళుయర్త
వడివార్ మాదవ నారే.

౧౧

మాదవన్ పాల్ శడగోపన్,
తీడవ మిన్న్ యురై త్త,
ఏదమి లాయర త్తిప్పత్తుం
ఓద వల్లార్ పిఱవారే.

౧౨

యం బొనర్పడు! ఫలసిద్ధి - కష్టపడడు ^{సమయం సంఖ్య... 11.63}
 సర్వపాపంబులను దానె - సమయిల్లిన ^{18.7}
 శాశ్వతానంద మైనమో - తుం బొనంగు. 8
 (కర్మనిర్మక్తి గాంచు లే - కరణి ననిన)

* * *

అఖిలలోకంబులకు మాతె - యభయదాత
 ఆ దయాభూతి యైన మా - యమ్మప్రేమ
 ధర్మములచేతనేని పొం - దంగ నగునె?

* * *

అట్టిశ్రీ జీవి వాత్సల్య - మతిశయించి
 పురుషకారం బొనర్ప న - పూరుషుండు
 భక్తులను గాచు పుణ్యపా - పములనుండి. 9

శత్రువులనెల్ల ద్రుటిలోన - సంహరింప
 శక్తిమంత మా గరుడధ్వ - జము ధరించి
 అతిమనోహరరూప దే - హంబు దాల్చి
 పరమకరుణాస్వరూపిణీ - వల్లభుండు
 క్రూరపాపంబులను దెగ - గోయుకొరకు
 కాల మెంతయో! పట్టదు; - తుణము చాలు. 10

మాధవునిగూర్చి శతకోప - మాని యిల్లు
 స్వాభిమానంబు మరి యుపే - తుయును లేని
 యనఘు డం చాన తిచ్చు స - హస్రపాశు
 రములలో నీపడింటి పా - రము ఘటించు
 వాడు జన్మరాహిత్యంబు - పడయగలడు. 11

మదల్ పత్తు

ఏళ్ళామ్ తిరువాయ్ మొழి

(మాలమ్)

పిఱవిత్తుయరఱ

భానత్తుళ్ నిన్దు,

తుఱవిచ్చుడర్విశక్కమ్

తలై ప్పెయ్ వార్,

అఱవనై యాళిప్పడై

యన్దణనై,

మఱవియైయిన్ది

మనత్తువై ప్పాళే.

౧

వై ప్పామరున్దా మడియరై,

వల్వినై త్

తుప్పామ్ముల నైన్దుమ్

తల్లక్కొడానవన్,

ఎప్పాలెనర్కుమ్

నలుత్తాలుయర్ న్దుయర్ న్దు,

అప్పాలవ నెజ్జ

శాయర్ కొఱున్దే.

౨

ప్రథమ శతకము

సప్తమ దశకము

(ధ్యానము)

జన్మసంబంధ మగు దుఃఖ - సమితి పోవ
జ్ఞానసహితంబుగా నుపా - సన మొనర్చి
ప్రకృతీసంబంధముల నెల్ల - బాపివైచి
ధార్మికుడును సుదర్శన - ఛారియు నగు
పరమపావను డౌ పరా - త్పరుని మాన
సమున ధ్యానింపుడీ సర్వ - సమయములను. 1

ఆశ్రితులయొక్క పంచేంద్రి - యములబట్టి
క్రూరకర్మంబులకు వృద్ధి - గూర్చు దుష్ట
మార్గముల బోవనీయక - మరలజేయు

* * *

లఖిలదుఃఖంబులకు వాడె - యశావధంబు
శిష్టమార్గంబు జూపు ని - డేప మతడె !

* * *

ధరణి గల్గిన సర్వచే - తనులకంటె
నతిశయానంద మాతని - యనుభవంబు

* * *

వర్ణనాతీతు డగు గోప - బాలు డతడు
సర్వదా నామనోవీధి - సంచరించు. 2

ఆయర్ కొఱ్ఱనా
 యవరా ట్టుడై యుణ్ణామ్,
 మాయప్పిరానై
 యెన్నాణిక్కచ్చోదియై,
 తూయవముదై
 ప్పరుగిప్పరుగి, యెక
 మాయప్పిఱవి
 మయర్వఱు త్తేనే.

౩

మయర్వఱు వెన్మనత్తే
 మన్నినాస్తనైన్,
 ఉయర్వినై యేతరు
 మొన్ శుడర్క మ్మణ్ణయై,
 అయర్విలమరర్ గ
 శాదికొఱ్ఱనై, యె
 న్నిళైవిన్ యెకళొల్లి
 యాకవిడువేనో.

౪

విడువేనో వెన్విళక్కై
 యెన్నావియై,
 నడువే వ

భక్తవత్సలు డగుచు గో - పకులయందు
జనన మై నవసీతంబు - సంగ్రహించి
గొల్లయిల్లాం డ్రొసగు శిక్ష - లెల్ల బడెడు
పరమసులభుండు నాశ్చర్య - కరగుణుండు ;

* * *

ఇంద్రసీలమణిం బోలు - సాంద్రకాంతి
యుతుడు నిర్దోషు డమృతతు - ల్యుం డతండు
అట్టివాని నిరంతర - మనుభవించి
ప్రాకృతం బగుజన్మసం - బంధమునను
బరగు నజ్ఞానదోషముం - బాపుకొంటి.

3

దోషములు సమూలంబుగా - దుడిచివేయ
నామనన్మన నిలుచునా - నందమయుని

* * *

జ్ఞానభక్త్యాదులను నా కొ - సంగువాని
నఖిలచిదచిద్విలక్షణం - బై ప్రకాశ
వంత మగుచు భాసించు రూ - పంబువాని

* * *

లోపములు లేని నిత్యసూ - రులను గూడి
యున్నరీతిగా నను గూడి - యున్నవాని
సర్వలోకేశ్వరుం డైన - సత్పురుషుని

* * *

ఏమిలోపంబు లున్నవం - చేను విడుతు ?

4

నాస్వరూపరూపాదు లా - నందమయము
లంట గనజేయు దీపంబు - వంటివాడు

* * *

స్తయ్యక్కోళ్ గిస్త నాదనై,
తొడువే శెయ్

దిశవాయ్ చ్చియర్ కణ్ణెనుళ్,
విడవే శెయ్దు

విళిక్కుప్పిరానై యే.

౫

పిరాళ్ పెరునిలక్కిణ్ణవళ్,

పిన్నుమ్

విరాయ్ మలర్ త్త్రుఱాయ్

వేయ్ న్ద ముడియళ్.

మరామర మెయ్ద

నూయవళ్, ఎన్నుళ్

ఇరానెని త్పినై

యానొట్టు వేనో.

౬

ఎవడనోయైన నామాన - సేంద్రియమున
జేరి నాయాత్మవృద్ధి - రచించుస్వామి ;

* * *

కపటనాటకముల గోప - కామినులకు
గానవచ్చియు ఊణములో - గానబడక
మాయ లొనరించు మాయల - మారి వేష
ధారి జగముల కుపకారి - దానవారి ;

* * *

అట్టినాప్రాణనాథు య - యంగ దరమె ?

5

భువనములయెడ నుపకార - బుద్ధి దాల్చి
పృథివి ప్రళయార్థనమునుండి - వే రొనర్చి
వెలికి దీసినయమ్మహా - ప్రియతముండు

* * *

పరిమళంబుల వెడజల్ల - బక్ష్మములుగ
విరియు తులసీదళములచే - మెరయుచున్న
డంబు మీరిన మణికిరీ - టంబువాడు

* * *

సాలవృక్షసప్తకము నా - శ్చర్యగీతి
ఊణములోపల బెకలించు - శక్తియుతుడు

* * *

అద్భుతం బగు దివ్యగు - ణానుభవము
నాకు రుచి చూపి నను శర - ణనగ జేసి,
విడువ దలచిన, వాని నే - విడుతునొక్కా !

6

యానొట్టియెన్ను
 శిరుత్తువ మెన్దిలక,
 తానొట్టి వదెన్దని
 నెఱ్ఱవజ్జెత్తు,
 ఊనొట్టి నిన్దె
 న్నుయిరిఱ్ఱలన్దు, ఇయల్
 వానొట్టుమో
 వినియెన్నె నెగిఱ్ఱక్కవే.

2

ఎన్నె నెగిఱ్ఱక్కిలు
 మెన్నుడై న న్నెఱ్ఱమ్
 తన్నె, యగల్విక్క
 త్తానుజ్జిల్లానిని,
 పిన్నె నెడుమ్మనై త్తోళ్
 మగిఱ్ఱపీడుడై,
 మున్నెయమరర్
 ముఱ్ఱముదలానే,

౩

అమరర్ ముఱ్ఱముద
 లాగియ వాదియై,
 అమరర్ క్కముదీన్ద
 వాయర్ కొఱ్ఱనై,

అమరవఱ్ఱమ్మ
 త్తమ్మూవి, యెన్నావి
 అమర త్తమ్మవిదీని
 యగలుమో,

౪

నే న పేక్షించి నాదుహృ - నిలయమందు
స్థిరముగా నుండు మనుచు - బ్రార్థింపలేదు;

* * *

వాడె నామీదియాశతో - వచ్చి నాస్వ
తంత్ర మగు నామనము నెవ్వ - ధముననేని
వశము నొనరించుకొని, హేయ - వస్తు వై న
యీశరీరంబు విడిపింప - కిట వసించి,
ఆత్మ కధికారి మైన న - ర్వాత్మకుండు
వంచనను నన్ను విడ నమ్మ - తించునొక్కో! 7

సుదతి నప్పిన్న బాహు సం - పదను గాంచి
యా మెసంజ్ఞేష సౌఖ్యంబు - ననుభవించి,
పూర్వ లగు నిత్యసూదల - పూర్వార్థ
ములకు గారణ మైన శ్రీ - భూధవుండు
నన్ను విడిపించినను, నామ - నన్ను నెట్లు
లతడు విడిపించు బరిశుద్ధ - మైన దగుట. 8

నిత్యులకు గారణం బైన - నేత యగుచు
సర్వజగముల సృష్టించు - జ్ఞాన యగుచు
సురలకెల్లను సుధ పంచు - సులభు డగుచు
గోపకులమందు బుట్టు న - క్రూరవరడు
రసికజనశేఖరుని గుణ - ర్ణవము ననుభ
వించు నాయాత్మ వాని నె - వ్విధిని బాయు. 9

అగలి లగలు

మణుగి లణుగుమ్.

పుగలుమరియన్

పొరువల్ల నెమ్మాన్,

నిగరిలవ న్పుగళిపాడి

యిళైప్పిలమ్,

పగలుమిరవు

మ్పడినుకుడైన్.

౧౦

కుడైన్దువణ్ణుణ్ణుమ్

తుమ్మాయ్ ముడియానై,

అడైన్దు తెన్కురుగూ

ర్పటకోపన్,

మిడైన్దుళొమ్మొడై

యాయిర త్తిప్పత్తు,

ఉడైన్దు నోయ్ గళై

యోడువిక్కుమే.

౧౧

ధనము మొదలగుకాంక్షల - దాల్చి వచ్చి
కోర్కులం దీర్చుకొని పోవ - గోరువారి
బోవ నిచ్చుచు, దనయందె - పూర్ణ కాంక్ష
గలుగువారలతో నుండు - గలసిమెలసి ;

* * *

భక్తజనులకు సుబభుం డ - భక్తజనుల
కనవరతమును దుర్లభుం - డగుచు వెలయు ;

* * *

అట్టి నాస్వామి సహజక - ల్యాణగుణ వి
మర్శనంబును గానంబు - దర్శనంబు
పగభులును రాత్రులును నెడ - బాయ కుందు. 10

మధువు నాస్వాదన మొసర్చు - మధుకరముల
గలిగి చెలువొందు తులసిమా - లల శిరమున
దాల్చు సర్వేశ్వరునియందె - ధ్యాన ముంచి,
మహితగుణు డైన శతగోప - మానివరుడు
వ్రాయువేయింట నివి పది - పాశురములు

* * *

వీని నెవడేని పఠించు - నేని వాని
వ్యాధులెల్లను దునుకలై - పారిపోవు.

మదల్ పత్తు

ఎట్టామ్ తిరువాయ్ మొழి

(మూలమ్)

ఓడు మ్పుళ్ళేటి,
 శూడు న్దణ్ణుమ్,
 నీడునిన్దు, అవై
 ఆడుమమ్మానే.

౧

అమ్మానాయ్, పిన్నుమ్
 ఎమ్మాణ్ బుమానాన్
 వెమ్మా వాయ్ కీణ్ణ,
 శెమ్మా కణ్ణనే.

౨

ప్రథమ శతకము

అష్టమ దశకము

(నాత్మల్యము)

తనకు గైంకర్య మొనరింప - దలచి యెపుడు
కాచుకొని యున్న గరుడుని - బ్రోచుకొరకు
వహనకృత్యంబు వానిచే - బడయు చుండు ;

* * *

బహుళవిశ్లేష బాధచే - భంగపాటు
పడుపరా దని తులసిని - మరచి పోవ
కెప్పుడును మాలగా దాల్చి - యొప్పుచుండు ;

* * *

ఆశ్రితుల కిట్లు సంశ్లేష - మనవరతము
గలుగ జేసి నాన్వామి ర - ఊణ మొనర్చు. 1

క్రూరరాక్షసు డగు కేశి - గుఱ్ఱ మగుచు
బైకి రా వానివదనంబు - బట్టి చీల్చె
శిష్టులను బట్టి బాధించు - దుష్టజనుల
శిక్ష యొనరించుచో గన్ను - లెఱ్ఱబడెడి ;
ఎంత యాగ్రహమో ! యప్పు - డెరుగరాదు

* * *

ఇట్లు వివిధావతారంబు - లెత్తి లోక
రక్షణము చేయు నా సర్వ - రక్షకుండు. 2

కణ్ణావానెనుమ్,
 మణ్ణోర్ విణ్ణోర్కు,
 తణ్ణార్ వేదడ,
 విణ్ణోర్ వెట్టునే.

౩

వెట్టై యొన్దెడుత్తు;
 ఓఱ్ఱుమిన్ద్రయో,
 నిఱ్ఱుమచ్చూళ్ళీర్,
 కట్టుక్ వైగలే.

౪

వైగలుమ్ వెణ్ణైయ్,
 కై కలన్దన్దాన్,
 పాయ్ కలవాదు, ఎక్
 మెయ్ కలన్దానే.

౫

కలన్దెన్నావి,
 నలజ్కోళ్ నాడక్,
 పులన్ కొళ్ మాణాయ్,
 నిలజ్కోణ్డానే.

౬

పరమపదవాసు లైనన - ర్వజ్జులకును
ధరణి నున్నయల్పజ్జు లౌ - పురుషులకును
జ్ఞాన నేత్రంబు గాడె నా - స్వామి యెపుడు

* * *

నిత్యసూరులు సేవించు - నిలయ మనగ
జాలనొప్పెడు వేంకటా - చలమునంచు
బ్రభువుగా నిల్చి చేయు భూ - పాలనంబు
నిఖిలజనులకు సంసేవ - నీయు డగుచు.

3

తనను నమ్మిన గోపబృం - దంబుమీద
విబుధపతి రాశ్మచాన కు - ర్పించినపుడు,
ఏడురాత్రంబు లొకకొండ - నెత్తిపట్టి
ఛత్రముగ జేసి వారిర - త్తుణ మొనర్చె;

* * *

అదయామయు సహజక - ల్యాణగుణము
లనవరతమును గొనియాడ - నభ్యసించు.

4

గోపికలు భద్రముగ దాచు - కొనెడువెన్న
హస్తముల బట్టి కలపుచు - నారగించు
ముద్దుబిడ్డడు నాజగ - న్మోహనుండు
ఖండితంబుగ నాలోన - గలసిపోయె.

5

అట్లు నాలోన గలసి నా - యాశ్చ దనకు
శేషముగ సమ్మతించు హృ - షీకనాథు
డేగదా! నాడు లోకంబు - లెల్ల నొక్క
పాదమున గొల్చు వామన - బ్రహ్మచారి.

6

కొణ్డా నేట్రవిడై,
 ఉణ్డా నేట్రవై యమ్,
 తణ్డా మణ్ణాయ్ దు, ఎన్
 ఎణ్డా నానా నే.

౭

ఆనానానాయన్,
 మీనోడేనముమ్,
 తానానా నెన్నిల్,
 తానాయ శ్శడై.

౮

శజ్జుశక్కరమ్,
 అజ్జెయిల్ కొణ్డాన్,
 ఎజ్జుమ్ తానాయ,
 నజ్జళ్ నాదనే.

౯

నాదన్ ఇలజ్జొళ్
 పాదన్, ఎన్నమ్మాన్,
 ఓదమ్పొల్ కిళర్,
 వేదనీర నే.

౧౦

ప్రళయకాలాన లోకన - ప్తకము నొక్క
ముద్దగా మ్రింగు లయమూర్తి - మురహరుండు

* * *

పెరిది నప్పిన్న దేవిని - బెండ్లియాడ
సప్త వృషభంబులను జువు - సాహనుండు

* * *

ఇట్టి వింతల నెన్నిటి - నేని చూచి
తనకు దాన్యం బొనర్చు బ్రా - ర్థన మొనర్చు
నన్ను బ్రేమించి నాప్రార్థ - నమును దీర్చి
పరమపదసుస్థిర ప్రేమ - పాదుకొలిపె. 7

తనకు నాయందు గల ప్రేమ - మునకు ఫలము
గాగ, భోగ్యంబు లగుతన - కార్యములను
నే ననుభవింప, గొల్లడై - దానె వుట్టె;
మరి వరాహమత్స్యముల జ - న్మంబు లెత్తె. 8

నను వశం బొనరిగిప మ - నమున నెంచి
యన్నియవతారముల మనో - హరము లైన
హస్తములయందు శంఖచ - కాదిదివ్య
సాధనంబుల ధరియించి - సంచరించె 9

సర్వమునకు నియంత నా - స్వామి భూమి
నెల్ల గొలిచిన పాదంబు - లెసగువాడు

* * *

వాని కల్యాణగుణముల - వర్ణనంబు
నా కసాధ్యంబు గాదె; ర - త్నాకరంబు
బోలె బొంగెడు శ్రుతివాక్య - ములకె దగును. 10

సిర్ పురై వణ్ణా,
 శీర్ శడళోపా,
 నేర్ ద లాయీరత్తు,
 ఓర్ ద లివైయే.

౧౧

ముదల్ పత్తు

ఒన్నదామ్ తిరువాయ్ మొళి

— శతము —

(మూలమ్)

ఇవైయు మవైయు మువైయు
 మివరు మవరు మువరుమ్,
 యవైయుమ్ యవరుమ్ తన్నుళ్ళే
 యాగియుమాక్కియుమ్ కాక్కుమ్,
 అవైయుళ్ తనిముడలెమ్మాన్
 కణ్ణపిరా నెన్నముడమ్,
 శువైయన్ తిరువిమ్మణాళ
 నెన్నుడై చ్చూళ్ళుళానే.

౧

భోగ్యతాశీతలత్వము - లొప్పిల్లు చున్న
 స్వామి కల్యాణ సుగుణవి - మయము గాగ
 భక్తజనుల కుజ్జీవన - ప్రాప్తికొరకు
 చిరునగరిమాని శథకోప - విరచితమగు
 పాశుర సహస్రమం దిది - పది యొకండు.

11

ప్రథమ శతకము

నవమదశకము

—

(వాత్సల్యము)

చేతనాచేతనాత్మక - సిద్ధమైన
 సర్వలోకంబులను లయ - సమయమందు
 సంహరించుచు దనలోన - సంతరించి
 మరి పునస్సృష్టి జేసి యే - మరక వాని
 కాత్మగా దానె నిల్చి ర - ఊణ మొనర్చి
 పరమకారణ భూతుడై - పరగువాడు ;

*

*

*

అమితసులభుండు నాకు భో - గ్యమగువాడు
 పరమరసికుండు నగు శ్రీయః - పతి చెలంగు
 నాకు రెండుపార్శ్వములందు - నన్ను వశ్యు
 గా నొనర్చుటకొరకు న - త్కరుణ బూని.

1

శూభ్రల్ పలపలవల్లాక్,
 తొలై యజ్జాలత్తులగై
 క్కేళులొన్టాగి యిడన్ద
 కేశవ నెన్నుడై యమ్మాక్,
 వేళుమరుప్పై యెళిత్తాక్
 విణ్ణవర్ క్కెణ్ణలరియాక్,
 అళినెడుడ్క డ త్చేర్న్దా
 నవనె న్నరుగలిలానే,

౨

అరుగలిలాయ పెరుళ్ళీ
 రమరర్గ శాదిముదల్వక్,
 కరుగియ సీలనన్మేనినణ్ణక్
 శెన్తామరై క్కణ్ణక్,
 పొరుళిత్తై ప్పళ్ళువన్దేఱుమ్
 పూమగళార్ తనిక్కేశ్వక్,

భక్తజనులకు దర్శన - వ్రాప్తి లాభ
మిచ్చుటకు నవతారంబు - లెత్తువాడు ;

* * *

అదికాలంబున న్వరా - హస్వహాప
మును ధరించుచు సబ్ధిలో - మునిగి యున్న
లోకముల గాచుకొను సత్పు - రుషవరుండు

* * *

కువలయాపీడ మనుదంతి - కొమ్ము లొక్క
చేతనే పట్టి తునుకల - జేయువాడు ;

* * *

జగతిలో గీర్తి గన్న కే - శములవాడు

* * *

దేవతోత్తములకు గూడ - దెలియరాని
యద్భుతానంతదివ్యక - ల్యాణగుణుడు

* * *

అతివిశాలః బహురంబు - నైన క్షీర
నిధి దనకు బాన్పుగా శయ - నించువాడు
అట్టి శ్రీనాథు డుండు నా - యాద యెపుడు. 2

నిత్యములు నాశనంబు లే - నివియు నైన
సకల కల్యాణ గుణముల - సత్ప్రకాశు
డగుచు, మరణంబులేని ని - త్యాత్మలకును
గారణం డౌచు, నీలమే - ఘములకాంతి
మెరయు దివ్యదేహచ్ఛాయ - నెరపువాడు;

* * *

ఒరుకదియిన్ శువై తన్ది
 ట్టాళివిల నెన్నోడుడచే.

౨

ఉడనమర్ కాదల్ మగళిన్
 తిరుమగళి మణ్ణగళాయర్
 మడమగళి, ఎన్ఱివర్ మూవరాళు
 ములగముమ్ మూడే.
 ఉడనవై యెంక్క విక్రజే
 యాలిలై చేర్పన్దన నెమ్మూన్
 కడన్మలి మాయప్పెరుమాన్
 కణ్ణ నెన్నొక్కలై యానే.

౪

ఒక్కలైవై త్తు ములై ప్పా
 లుణ్ణెన్ఱు తన్దిడవాణ్ణి,
 శెక్కమ్ శెగవన్ఱ వళి పా
 లుయిర్ శెగవుణ్ణి పెరుమాన్,

పుండరీకాక్షు డగుచు రా - పులుగు నెక్కి
ప్రీతి సంచార మొనరింప - వెడలువాడు;
ఇందిరాసుందరికి హృద - యేశ్వరుండు;

* * *

నన్ను వరియించి నిత్యులం - దున్నప్రేమ
తోడ నను దన భోగ్యవ - స్తువు నొనర్చి
నాకు భోగ్యుడై యుండు న - నారతంబు

3

పట్టపుండేవియైన శ్రీ - పంకజాక్షి
వసుమతీదేవియును ని - శా వనరుహాక్షి
హృదయనాయికలుగ నిల్చి - యెల్లయపుడు
సర్వ మంగళముల వెద - జల్లుచుండ;

* * *

మహి మొదలుగాగ నున్న స - పుస్తలోక
వితతి లీలా విభూతియై - వెలయు చుండ
సృష్టియును స్థితి సంహార - చేష్టితములు
కేవలము లీలలై తన - కీర్తి నిలుప
పాలసంద్రంబులో వట - పత్రతల్ప
శయనుడై యుండె నని సుర - ల్పంస్తుతింప
అట్టి నా స్వామియైన య - య్యదుకులాధి
నాథు డద్భుతాశ్చర్యగు - ణాన్వితుండు
న స్త్రవేళించె నామనో - నాథు డగుచు

4

రుద్రతోగూడ బ్రహ్మ నిం - ద్రుని దదాది
సర్వజంతుజాలము నొక్క - సమయమున నె
సృష్టిచేసి పాలించు స - ర్వేశ్వరుండు

* * *

సక్కపిరానో డయను

మిన్దిరను మ్ముడలాగ,
ఒక్కపు న్తోఱ్ఱియవీశక్
మాయనె న్నెఱ్ఱినుళానే,

౫

మాయనె న్నెఱ్ఱినుళాన్

మఱ్ఱియవర్కు మదువే,
కాయముమ్ శీవనున్తానే

కాలుమెరియు మవనే,
శేయనణియన్ యవర్కుమ్
శిన్దెక్క జ్జోచరమల్లన్,
తూయ న్తుయక్కన్దయక్క
నెన్నుడై తోళిన్దై యానే.

౬

తోళిన్దై మేలుమ్ నన్మార్పిక్ మేలుమ్
శుడర్కుడి మేలుమ్,

తాళిన్దై మేలు మ్బునైన్ద
తెన్దెన్దుక్కుయ్డై యమ్మాన్
కేళిన్దై యొన్దుమిలాదాన్
కిళరుమ్ శుడరొళిమ్మార్కి,

నడుమునం జేర్చుకొనుచు స్త - న్యం బొసంగి
 త్రాగు మని కోరుకొనెడు పూ - తన స్తనముల
 పాలు ద్రాగుటయే గాక - ప్రాణములను
 బీల్చివేసిన శ్రీసతి - ప్రేమ మూర్తి
 హృదయవర్తియై యుండె నా - కెల్లయపుడు. 5

అఖిల దేవాది భూతకా - యంబులకును
 వాని యాత్మలకును నంత - రాత్మ యగుచు
 అట్లై యగ్నివాయువుల గా - యముగ గల్గి
 భక్తజనసమీపస్థుడై - భక్తిచేరి
 దక్క నెట్టి జ్ఞానులకేని - దరియరాని
 పూర్ణపరిశుద్ధుడై సదా - పొల్చువాడు

* * *

ఆశ్రితులు కానివారల - కధికసంత
 యాస్పదుండును విపరీత - మైనజ్ఞాన
 మిచ్చువాడైన నాహృద - యేశ్వరుండు
 అద్భుతాశ్చర్య సర్వక - ల్యాణగుణుడు

* * *

పులుగు రాజునుబోలె నా - భుజము లెక్కి
 యున్నవా డితరుల కట్టు - లుండునొక్కొక్క ! 6

రెండు భుజములయందు గి - రీటమందు
 బాదపంకజములయందు - వక్షమందు
 సరస సౌందర్య మాధుర్య - సౌభముల
 నించు తులసి మాలికల ధ - రించువాడు

* * *

నిడుపమాన గుణాధ్యుండు - నిమిష నిమిష

నాళణై నొన్ఱుమగలా

నెన్నుడై నావినుళానే,

౭

నావినుళో నిన్ఱుమలరుమ్

ఇనక్కలై గళు క్కెల్లామ్,

అవియు మాక్కెయుమ్ తానే

అళిప్పోడళిప్పవన్తానే,

పూవియల్ నామ్మడన్తోళన్

పొరుపడైయాళి శక్కేనుమ్,

కావిన న్నేని క్కమల క్కణ్ణ

నన్ కణ్ణినుళానే.

౮

కమలక్కణ్ణనన్ కణ్ణినుళ్ళాన్

కాణ్బనవన్ కణ్ణళాలే,

అమలజ్జళాగవిళిక్కుమ్

ఐమ్బులను మవన్మూర్తి,

కమలత్తయ న్నమ్మితన్నై

క్కణ్ణదలా నొడున్తోమ్మి,

అమలత్తైయ వత్తోడులగమాక్కి

యెన్నెమ్మియుళానే.

౯

మధిక మగు ప్రకాశంబుతో - నలరువాడు

* * *

ఎల్లయపుడు నాలో వసి - యించువాడు
సర్వలోకేశ్వరుండు నా - స్వామి యెపుడు
చేరి వాసం బొనర్చు నా - జిహ్వాయందు.

7

వేదవేదాంగము లగు స - ద్విద్యలెల్ల
నాల్కనుండి సృష్టించు జ్ఞా - నప్రదాత;
అట్టివిద్యల ప్రాణ మా - నర్థమునకు
తచ్చరీరంబు లై న శ - బ్దంబులకును
అఖిలభువన సృష్ట్యాది కా - ర్యంబులకును
గారణంబును నిర్వాహ - కర్త భర్త;

* * *

పుష్పగుచ్ఛకాంతుల జతు - ద్భజము లొప్ప
శత్రు సంహారకము లగు - శంఖచక్ర
ములు గరంబుల భూషణ - ములుగ వెలుగ
గలువకాంతినిబలె దేహ - కాంతి చెలగ
గమలపత్రాక్షు డగుచు నా - కనులయందు
గట్టినట్లుగ సర్వదా - గానబడెడి.

8

కమలనేత్రుండు కన్నుల - గానబడుట
వేడ్క దీరంగ వాని సే - వించు చుంటి;
నా నిరంతర దోష వి - నాశనంబు
గాంతు, వానికటాక్ష వీ - ఊణమువలన,
ఈశరీరమం దుండు పం - చేద్రియములు
వానివశ్యంబులై చేయు - వర్తనములు;

* * *

పద్మమున బుట్టి జ్ఞానసం - పన్ను డైన

నెరియియళ్ ని నైన్నెయూళుమ్
 నిరై మల రాదజళ్ శూడి,
 కఠ్ఠైత్తుమ్ముమ్ముడి కోల
 క్కణ్ణపిరానైత్తోళావార్,
 ఒఠ్ఠైప్పిత్తై యణిన్దానుమ్
 నాన్మగను మిన్దిరనుమ్,
 మఠ్ఠైయమరరు మెల్లైమ్ వ
 నైన దుచ్చియుళానే.

౧౦

ఉచ్చియుళ్ళేనిఱ్ఱు
 న్నేవ తేవఱ్ఱు క్కణ్ణపిరాఱ్ఱు,
 ఇచ్చెయుళ్ళేల్లపుణ్డి
 వణ్మరుగూర్ చ్చడకోపన్,
 ఇచ్చొన్నవాయరత్తు
 శివైయుమోర్ పత్తైమ్మి రాఱ్ఱు,
 నిచ్చలుమ్ విణ్ణప్పమ్ శెయ్య
 నీళ్ కళిల్ శెన్నిపొదుమే.

౧౧

బ్రహ్మలో గూడ మూడునే - త్రముల వాని
నింద్రునిని భవనముల సృ - జించినట్టి
పరమ సాత్వికమూర్తి నా - పై ననుగ్ర
హించి నాముఖమందు వ - సించు చుండు;
అతని సర్వేంద్రియములచే - ననుభవించు. 9

అంచితముగ నావద - నారవింద
వాసియై నన్ను బాలించు - స్వామిపాద
పంకజములకు శిరములు - వంచి మ్రొక్కి,
బ్రహ్మరుద్రాది దేవతా - పతులు గొల్తు;

*

*

*

అట్టిసర్వలోకేశ్వరుం - డై నవాడు
తులసి మాలల ధరియించు - తోయజాతు
డెపుడు నాశిరంబున వసి - యించు చుండు. 10

ఈవిధిం దనశిరమునం - దిడినపాద
పద్మములవాని, దేవదే వస్వరూపు
విషయమై శతకోవుండు - విన్నవించు
పాశురంబులం దీపది - పతనచేయు
నట్టిభక్తశిరోభాగ - మందు స్వామి
పాదపంకజముల నిల్పు - బరచుప్రీతి.

మ ద ల్ ప త్తు

పత్తామ్ తిరువాయ్ మొఱ్ఱి

(మూలమ్)

పారుమానీళ్ పడై
 యాఱ్ఱిశబ్దత్తోడు,
 తిరుమానీళ్ కళు
 తేఱులగున్దొఱ్ఱి,
 ఒరుమాణి క్కుఱళాగి
 నిరున్ద్ర అక్
 కరుమాణిక్క మె
 న్కణ్ణుళ వాగుమే.

౧

కణ్ణుళ్ళేనిఱ్ఱు
 ఇంద్రాన్ద్రాయాల్ తొఱ్ఱిల్,
 ఎణ్ణిలుమ్ వరు
 మెన్నిని వేణ్ణువమ్,
 మణ్ణుమ్ నీరు
 మెరియునల్వాయువుమ్,
 విణ్ణునూయ్ విరియు
 మెమ్మిరానైయే.

౨

ప్రథమ శతకము

దశమ దశకము

~~~~~

(ధ్యానము)

అలిని బంధింప మనసులో - పల దలంచి,
 సంగరోన్ముఖ భాసురో - జ్వలము లైన
 శంఖచక్రాది సాధన - సహితు డగుచు
 లలిత సంపూజ్య సౌందర్య - రాసు లనగ
 వెలయు నిడుద తొ పాదార - విందములను
 అఖిలలోకంబులజనంబు - లాశ్రయింప,
 బరమ సుకుమారి వామన - బ్రహ్మచారి
 లోకముల గొల్వ బెరిగిన - రూపధారి
 నీలమాణిక్య కాంతుల - డాలుతోడ
 దర్శనానంద మొసగె నా - తనివి దీర.

1

ధరణి మొదలగు పంచభూ - తములయందు
 వ్యాప్తిచెందిన సర్వాంత రాత్మ - యతడు
 శక్తితో నాశ్రయించిన - ప్రజలకెల్ల
 నక్షిగోచరు డగుచు బ్ర - త్యక్ష మగును

*

*

*

ఈశ్వరుం డున్నవిషయంబు - నెరుగువారు
 వాని స్మరియించినంతనే - వచ్చు; గనుక
 వేరువస్తువునెడల న - పేక్ష యేల?

2

ఎమ్మిరానై యెనెశనెతనెక్కుమ్
 తమ్మిరానై, తణ్ణామరై క్కణ్ణనై,
 కొమ్మరావు నుణ్ణేరిడై మార్పనై,
 ఎమ్మిరానై త్తొమ్మాయ్ మడనెళ్ళమే.

3

నెళ్ళమే నలెనలై యున్నై పెమ్మరల్
 ఎక శెయ్యో, మినియెన్న కుత్తై వినమ్.
 మైన్దనై మలగాళ్ మణవాళనై.
 తుళ్ళుమ్పొగుమ్ విడారు తొడర్ కణ్ణాయ్.

౪

కణ్ణాయ్ నెళ్ళై
 కరుమజళ్ వా గొక్కిన్దు, ఓర్
 ఎణ్ణానుమిన్ద్రయే
 వన్నియలుమాటు,
 ఉణ్ణానై యులగేళు
 మోర్ మూవడి
 కొణ్ణానై,
 క్కణ్ణకొణ్ణనై నీయుమే.

౫

నీయుమ్నాను మిన్నేర్నిత్కిల్ మేల్ ముత్తేడార్,
 నోయుమ్ శార్ కొడాన్ నెళ్ళమేళొన్నే,
 తాయున్దనైయుమా యువ్వలగినిల్,
 వాయుమిశన్ మణివణ్ణనై నైయే.

౬

ప్రీతి నాకును నా తండ్రి - తాతలకును
స్వామియై, క్షీరవార్ధి - పట్టి నురము
నందు ధరియించువై కుంతు - నబ్జనేత్రు
మహితగుణు నాశ్రయింపుమా! - మానసంబ!
నీవు నాకు విధేయవై - నిలుతువేని ; 3

మంచిపని చేసితివి నీవు - మానసంబ!
దుర్బటం బేడి నీవు నా - తోడ నుండ,
నేకొరంతయు నా కుండ - దింకనైన
నెప్పుడేనియు శ్రీపతి - యెడలనాకు
మరపు గల్గిన నీవు యే - మరగ రాదు. 4

కార్యములు సఫలంబు లౌ - కాలమందు
మనప్రయత్నంబు లేక సం - ప్రాప్త మగుట
గన్నులారంగ జూచితి - గాదె మనమ!

* * *

లోకములనెల్ల దిని గుఱ్ఱ - రూప మంది
మూడుపాదంబులం గొల్చి - భువనకోటి
మరల గొని రక్షణ మొనర్చు - మహితగుణుని
గాంచితిమి గాదె! కన్నుల - కటవు దీర. 5

నీవు నేనును నాడయా - నిధిని విడువ
కెప్పుడును బ్రేమతో నాశ్ర - యింతుమేని,
భువనకోటి నెల్లను దండ్రీ - వోలె గాచి
తల్లివోలె బోషించు నా - ధన్యమూర్తి
సర్వలోకము ల్పాలించు - చక్రవర్తి
నీలమణికాంతి విలసిల్లు - నిర్మలుండు

ఎదైయేయెన్ట్రు మెమ్బెరుమా నెన్ట్రుమ్,
 శీనైయుళ్ వైప్పన్ శొల్లువన్ పావియేన్,
 ఎదైయెమ్బెరుమా నెన్ట్రు, వానవర్
 శీనైయుళ్ వైత్తు వొల్లుమ్ శెల్వనై యే.

౭

శెల్వనారణ నెన్ట్రు
 శొత్కేట్టలుమ్,
 మల్ గుఱ్ఱుళ్ పని
 నాడువన్ మాయమే,
 అల్లునన్ పగలు
 మిడై వీడిన్ట్రు,
 నల్ గియెన్నై విఱన్
 నమ్మినమ్మియే.

౮

నమ్మియై తైన్కుఱుఱుడినిన్ట్రు, అచ్
 చెమ్మి నేతిగళు నిరుమూర్తియై,
 ఉన్బుర్ వానవ రాదియళ్ళోదియై,
 ఎమ్మిరానై యోశొల్లి మఱప్పనో.

౯

ఆశ్రితావనపరతంత్రు - డగుట, మనల
కష్టములు గల్గ నీయక - కాచుకొనును

* * *

నమ్ము మిది సత్యవచనంబు - నామనస్స ! 6

అన్నివిధముల దనస్వామి - యనుచు నిత్య
సూరిలోకంబు సర్వదా - స్తుతి యొనర్చు
నఖిలలోకేశ్వరుని బాపి - నైన నాకు
స్వామి యంటిని బ్రయ మైన - బంధు వంటి
శేషి యంటి నీరీతి నా - చిత్తమందు
దలచుటేగాక బయటికిం - బలుకుచుంటి.

7

ప్రీతి నారాయణునిపేరు - వినినయంత
కన్న లానందబాష్పము - ల్గార్చుచుండు ;
నేను వెదకుచు జేరుదు - వానిదాపు ;

* * *

నన్ను దాసునిగా నమ్మి - నళిననేత్రు
డతులితం బగుప్రేమ నా - యండ జేరి
రేయిబవళులు న న్నెడ - బాయ కుండు
నెంతప్రేమయొ యాశ్చర్య - మెరుగరాదు. 8

తిరుకురుంగుడి వసియించు - దేవ దేవు
నతులితైశ్వర్య సంపూర్ణ - నసమతేజ
మంచిబంగారువన్నెను - మించునట్టి
దివ్య సుందరవిగ్రహు - దీర్ఘపాదు
విడువ నెట్లోర్తు విడిచి యే విధి భరింతు. 9

మఱప్పమ్మోళానముమ్ నానొన్ఱుణర్ నిలన్,
 మఱక్కుమెన్ఱు శెన్దామరైక్కణ్ణోడు,
 మఱప్పఱవెన్నుళ్ళే మన్నినాన్ఱన్నై,
 మఱప్పనోవిని యానెన్మణియైయే.

౧౦

మణియై వానవర్కణ్ణనై
 తన్నదో
 రణియై, తైక్కరుగూర్
 చ్చుడవోవన్, శొల్
 పణిశెయ్యాయరత్తు
 ల్ళివై పత్తుడన్,
 తణివిలర్కఱ్పురేల్
 కల్వీవాయుమే.

౧౧

జ్ఞాన మనియును మఱియు న - జ్ఞాన మనియు
 రెండు లేనియచిత్తు నై - యుండ, నాకు
 జ్ఞానము నొసంగి వుండరీ - కములబోలు
 నేత్రములతోడ నాయందె - నిలిచిపోయి,
 మరల నజ్ఞానదశ నన్ను - జొరనియట్లు
 రక్షణ మొనర్చు నా నీల - రత్నమందు
 మర ప దెట్లు జనించు నా - మానసమున. 10

రత్నదీప్తులతో శరీ - రంబు మెరయ
 నిత్యసూరులకెల్లను - నేత యగుచు
 తనకు దానె యలంకార - మనగ జెల్లు
 స్వామివింగూర్చి కుడుకూరు - సమ్మనీంద్రు
 డైన నమ్మాళువారి స - హస్రసంఖ్య
 పాశురంబులలోన నీ - పదిని భక్తి
 బరన మొనరించువారి కీ - పాశురములె
 సర్వశుభముల సతతంబు - సంఘటించు. 11

తిరువాయ్ మొళి

ఇరణ్డాప్పత్తు

ముదల్ తిరువాయ్ మొళి

(మూలమ్)

వాయుమ్ తిరై యుగళుమ్

కానల్ మడనారాయ్,

ఆయుమమరులగు

న్దుళ్ళిలుమ్ నీతుళ్ళాయాల్,

నోయు మ్పయలై మైయుమ్

మీదుర వెమ్మేపోల్

నీయుమ్ తిరుమాలాల్

నెళ్ళమ్ కోట్పట్టయే.

కోట్పట్ట శిన్దైయాయ్

క్కుర్వాయ వన్ది లే,

శేట్పట్ట యామళ్ళల్

శేరాదిరజుదియాల్,

ఆట్పట్ట వెమ్మేపోల్

నీయు మర వణైయాళ్,

శ్రీ ముఖ సూక్తి

ద్యోతీయ శతకము

ప్రథమ దశకము

(విశ్లేషబాధ)

భంగనిశ్చేణు లొండొండ - పరుగులెత్తు
జలధితీరసంచారి వా - సారసంబ!

* * *

అనిమిషత్వంబు కన్నుల - కమరియున్న
నిత్యసూరుల కై నను - నిద్ర వచ్చు;
తనయదుఃఖంబుతో గుంగు - తల్లి కైన
నిద్ర వచ్చిన రావచ్చు, - నీకు రా ద
దేల! నీశరీరం బిట్లు - పాలిపోయె!
అకట! నీ కేల యీమనో - వ్యాధి గలిగె!

* * *

నామనమువోలె వైకుంఠ - నాయకుండు
లీల నీమనమును దొంగి - లించెనొక్కొ

1

క్రూరగానం బొసర్చెడు - గోదవంక!
వామనబ్రహ్మచారి ని - న్నేమి చేసి?
కపట మొనరించి నీయన - స్వపహరించె
గావలయు; లేనిచో నిద్ర - పోవకయె వి
చారపడ నేల వేకువ - జామువరకు;

* * *

తాట్పట్ట తణ్ణుళాయ్

త్రామ జ్కాముర్రయో

౨

కాముర్రమ్ కైయ్యుఱవో

డెల్లెఱరాప్పగల్,

నీముర్రమ్ క్కణ్ణుయిలాయ్

నెళ్ళురుగి యేఱుదియాల్.

తీముర్రమ్ తైన్నిలజై

యూట్రినాక తాళోనయన్,

యాముర్రమ్ దుర్రయో

వాళిక నై కడలే.

౩

కడయి మ్మలై యమ్

విశుమ్బుమ్ తుళాయ్ మోల్,

శుడర్ కొళిరాప్పగల్

తుళ్ళాయాల్ తణ్ వాడాయ్,

అడల్ కొళి పడై యాళి

యచ్చునై క్కాణ్బాన్,

ఉడలమ్ నోయుర్రయో

వుళితోలుళియే.

౪

ఊళితోలుళి యులగుక్కు నీర్ కొణ్డొ,

తోళియరుమ్ యాముమ్మోల్ వీరాయ్ నెగ్గిన్,

శేషశాయి దాస్యంబునం - జేరివట్టి
నావలెనె నీవు దచ్చర - ఇముల నున్న
తులసి కాశింప నీస్థితి - గలిగెనొక్కొ! 2

ఏమి పోగొట్టుకొంటివో - యింతపెద్ద
శబ్ద మొనరించి యాహ్వాచు - సాగరంబ!
రేయిబవళు లొకింత ని - ద్రింప వైతి!

* * *

లంక తువ ముట్ట గూల్చిన - రామభద్రు
పాదసన్నిధికై యాస - పడి లభింప
నేరమిం గుందుననుబోలె - నీవుగూడ
విరహమునకు బాల్పడితివో - వేచివేచి

* * *

శీఘ్రమున నీకభీష్టనం - సిద్ధి యగుచు
గాన దుఃఖంబు మాని ను - ఖంబు గనుము, 3

చంద్రసూర్యులచే బ్రకా - శంబు గాంచు
రాత్రియును బవ ల్నిద్దుర - రాదె నీకు?

* * *

ప్రబలచక్రంబు ధరియించు - స్వామిదర్శ
నం బభిలషించి, జలధిలో - నగములుండు
గగనమం దెల్ల వెదకియు - గాన లేక
కాయ మున్నంతవర కెడ - బాయనట్టి
మన్మథార్తిని బొందితో - మారుతంబ! 4

కల్పకల్పంబు నందును - గరగిరగి
జగముల స్నీట నింపెడు - జలద మయ్యు,

వాళియశానమే నీయుమ్మడుశూదన్,
పాళిమైయిల్ పట్టవన్ కణ్ పాశత్తాల్ నై వాణే. ౫

నై వాయు వెమ్మేపోల్ నాణ్ మదిరే నీయిన్నాళ్,
మైవానిరు శగమ్మయ్ మాళూన్దు శేమ్బుదియాల్,
ఐవాయరవణై మే లాళిప్పెరుమానాన్,
మెయ్ వాళగ జ్జేట్టున్ మెయ్ నీన్ మై తోమ్మయే. ౬

తోమ్మేయ్ వుడ నెళ్ళ మెమ్మెరుమాన్ నారణ్ క్కు, ఎమ్
అమ్మైశొల్లి యువోమై నీనడువే,
వేమ్మైర్వైయిలు త్కొడిదా మనై యూళి,
మామ్మైన్ మై నిమ్మియో వాళికనై యరుళే. ౭

ఇరుళిన్ తిణివణ్ణ మ్మా నీన్ క్కళియేపోయ్,
మరుళుమ్మిరాప్పగల్ తుళ్ళియిమ్మనీ తుళ్ళాయాల్,
ఉరుళుమ్ శగడ ముడైత్త పెరుమానాన్,
అరుళిన్ పెరునళైయా లాళూన్దు నొన్దాయే. ౮

స్వామిచేష్టితములకు లో - బడుచు వాని

బొందనేరక దుఃఖము - బొందితొర !

నాయనస్థయె నినుగూడ - నావరించె.

5

ఆకసంబున జీకటు - లల్లలాడ

బాలచంద్రుడు ! నీ విప్పు - డేల కాంతి

హీనతను బొంది ఊణించి - యిట్లు లుంటి ?

* * *

చక్రివచనంబులను విని - సమ్మతించి

శేషశయనుం డబద్ధంబు - చెప్ప డనుచు

నెడ దలంచి నావలె గృహి - యుంచితొక్కా !

6

మామనంబులు శ్రీపతి - స్వామి కిచ్చి

విరహవేదన దసియించు - వేళ, నంధ

కారమా ! నీవు మామీద - క్రూర్య మూని

యొకరిముఖ మొక్కరికి గాన - కుండుతెరగు

చేసితివి గాదె, యరులు నా - సించునట్లు ;

* * *

ఐన నే మాయె ? సుఖము నీ - వైన గనుము !

7

కటికిచీకట్లు ప్రవహించు - కరణి నీల

కాంతి జలముల జనునుప్పు - గాల్వ ! నీవు

జ్ఞానశూన్యత రేయింబ - గల్లు నిద్ర

మాని దుఃఖంతు వీరీతి - దేనికొరకు ?

చక్ర మై దొర్లుశకటరా - ఊసుని దన్ని

గ్రామమెల్లను నిష్కంఠ - కము నొనర్చు

స్వామి సౌశీల్యమును మాన - సమున దలచి -

విరహమును బొంది బాదల - బొరయుదొక్కా !

8

నొందారా క్కాదల్ నోయ్ మెల్లావి యుళ్ళులర్ త్త,
 నన్దావిళక్కమే నీయుమళియత్తాయ్,
 శెన్దామరై త్తడక్కణ్ శెక్కనివా యెమ్మెరుమాన్,
 అన్దామ త్తణ్ణుమ్మా యాశైయాల్ వేవాయ్, ౯

వేవారా వేట్కెనోయ్ మెల్లావియుళ్ళులర్ త్త,
 ఓవాదిరాప్పగి లున్బాలే వీట్రొట్టోన్దాయ్,
 మావాయ్ పిళన్దు మరుదిడై పోయ్ మణ్ణళన్దు,
 మూవాముడల్వా వినియెమ్మై చ్చోరేలే. ౧౦

శోరాద వెప్పొరుట్కు మాదియామ్ శోదిక్కే,
 ఆరాదకాదల్ కురుగుర్ చ్చుడకోపన్,
 ఓరాయీరమ్ శొన్న వవమ్మి శివై పత్తుమ్,
 శోరార్విడార్ కణ్ణీ రై వ్వికున్దుమ్ తిణ్ణనవే. ౧౧

ఎడతెగక మండుదీపమా ! - యెంతకాల
మానుభవించిన దీరని - దైన నీదు
ప్రాణమున కాశ యనియెడు - వ్యాధి గల్గె

* * *

లోకనాయకు సితపుండ - రీకనేత్ర
ముల జెలంగెడి సౌందర్య - మును దలంచి,
లలితమాధుర్యబింబాధ - రము జపించి
అతులతులసీదళంబుల - కాన జెంది
భగ్నమానస వై యిట్లు - బాధపడెదా ! 9

ఆరిపోవక మండెడు - వ్యాధి యనగ
నాశ నామృదుప్రాణంబు - నందు దగిలి
కరగ దీసెడి, రేయింబ - గల్లు నన్ను
మనము నీరూఢమున జిక్కు - కొనుటవలన ;

* * *

గుట్ట మగుకేశిరాక్షసు - గూల్చినాపు
మద్దిచెల్లయకాన్నత్యంబు - మాన్పినాపు
కువలయం బొక్కపాదాన - గొల్చినాపు
సర్వలోకంబులను సృష్టి - సలిపినాపు
నిరతయావనసుందరా ! - నీరజాక్ష !
ఓ శ్రీయఃపతి నను వీడ - కుండుమయ్య ! 10

సర్వకారణు డైనయా - సరసిజాక్షు
నెంతనుభవించినను దృష్టి - యెరుగనట్టి
పరమభక్తుండు నమ్మాళ్లు - వారు వ్రాయు
పాశురసహస్రసంఖ్య నీ - పది పంచు
భక్తజనములు విడువరు - పరమపదము. 11

ఇరణ్ణాప్పత్తు

ఇరణ్ణామ్ తిరువాయ్ మొక్కి

(మూలమ్)

తిణ్ణన్ వీడుముదల్ ముక్రుడుమాయ్,
 ఎణ్ణిన్ మీదియ నెప్పెరుమాన్,
 మణ్ణుమ్ విణ్ణు మెల్లా ముడనుణ్ణ, నజ్
 కణ్ణన్ కణ్ణల్ దిలై యోర్ కణ్ణే.

౧

ఏపావమ్మరమే యేఱులగుమ్,
 ఈపావణ్ణాయ్ దరుళా లళిప్పారార్,
 మాపావమ్ విడ వరఱ్కు ప్పిచ్చైపెయ్,
 కోపాల కోళరియే అన్బియే.

౨

ఏఱునై ప్పూవనై ప్పూమగళ్ తన్నై,
 వేటిన్బివిణ్ తొళి తన్నుళ్ వైత్తు.
 మేల్ తన్నై మీదిడ నిమిర్న్దు మణ్ కొణ్ణ,
 మాల్ తనిల్ మిక్కు మోర్ తేవుముళజే.

3

ద్వితీయ శతకము

ద్వితీయ దశకము

(సర్వేశ్వరహోపదేశము)

మోక్షమే గాక తదితర - పూదుషార్థ
ములను నెల్లను నొసగుదే - వుం డతందు ;
బహుళకల్యాణసుగుణసం - పత్కరుండు ;

* * *

అఖిలభువనంబులకును సం - హారకర్త
అట్టిస్వామిని శ్రీకృష్ణ - ననగవలయు
రక్షకుం డని ; వే రొండు - రక్షకుండు
గలుగ డెందేని సర్వజ - గంబులందు.

1

బ్రహ్మహత్య నొనర్చి క- పాలహస్తు
డైన దుద్రునికిం భిక్ష - నందియిచ్చి
వానిపాపంబు బాపి కా - పాడినట్టి
గోపకులసింహు డగుబాల - కుండె నప్త
లోకముల బాపములనుండి - ప్రోచువాడు ;

* * *

ఇంకొకని కట్టిసామర్థ్య - మెట్లు లుండు ;
శ్రీపతిగుణంబు లేను వ - ర్ణింపవలెనె.

2

గోపతిని వాహనంబుగా - గొన్నదుద్రు ;
పంకజమునందు బుట్టిన - బ్రహ్మదేవు,
అఖిలభువనైకమాత యా - యభినుతను
హెచ్చుతగ్గులు గణియింప - కెల్లయవుడు

తేవుమెప్పొరుళు మ్పడైక్క.

పూవిల్ నాన్కుగనై ప్పడైత్త,

తేవనెమ్మెరుమాను క్కల్లాల్,

పూవు మ్పూశనై యమ్ తగుమే.

౪

తగుమ్శీర్ త్తన్ తనిముదలినుళ్ళే,

మిగునైవు మెప్పొరుళు మ్పడైక్క,

తగుమ్కోల త్తామరైక్కణ్ణ నెమ్మాన్,

మిగుమ్శోది మేలతివార్ యవరే.

౫

యవరుమ్యావైయు మెల్లాప్పొరుళుమ్,

కవర్విత్తన్నొ శొడుజ్జనిష్ట.

తనశరీరంబునం దుంచు - కొనెడివాడు ;

* * *

అమరులగు నిత్యసూరుల - కాశ్రయుండు ;
లోకముల బాదముల గొల్పు - రూప మిత్తి
యూర్ధ్వలోకంబులను మించు - నున్నతుండు ;

* * *

ఇట్టి శ్రీకృష్ణుకంటె ను - త్కృష్ట డెవడు
ఈతడే సర్వలోకాధి - కీశ్వరు డు.

3

సురలు మొదలగుసర్వవ - స్తువుల గలుగ
జేయు మని నాభినిం బ్రహ్మ - సృష్టిచేయు
పరమపూరుషుడైన నా - స్వామి దప్ప
బూజ్యుడెవ్వఁడు గాచేతి - పుష్పమునకు.

4

ఉచితకల్యాణగుణముల - నున్నతుండు,
అద్వితీయసంకల్పంబు - నధివసించి
అమరు లాది యాభూతజా - లముల సృష్టి
నాటకం బాడు నతులితా - నందమూర్తి,
ఈశ్వరత్వంబు కమలప - త్రేక్షణముల
జగతికిం జూపుభూపాల - చక్రవర్తి,
పాపముల మాపుజ్యోతిస్స్వ - రూపవర్తి
వేదవేదాంతవాక్యసం - వేద్యదీప్తి
విమలసతీ ర్తినాస్వామి - విష్ణుమూర్తి !

* * *

అతనిసముడు లేడన్నచో - సధికు డున్న ?

5

నకల చేతనాచేతన - సంతతులును
ఇరుకు లేకుండ దనయందె - యిమిడియుండ

పవర్ కొళ్ జానవెళ్ళ చ్చుడర్ మూర్తి,
అవరెమ్మాళి యెమ్మళ్ళియారే.

౬

పళ్ళియాలిలై మేళులగుమ్ కొళ్ళుమ్,
నళ్ళల్ వల్ యిరుండు పెరుమాళ్,
ఉళ్ళుళా రటివా రవన్టళ్,
కళ్ళమాయ మనక్కరు త్తే.

౭

కరుత్తిల్ తేవు మెల్లాప్పొరుళుమ్,
వరుత్తిత్త మాయప్పిరానై యన్ఱి. యారే
తిరుత్తిత్తిణ్ణిలై మూవులగుమ్, తిమ్మళ్
ఇరుత్తిక్కాక్కు మియల్వినరే.

౮

కాక్కు మియల్వినళ్ కణ్ణపెరుమాళ్,
శేర్ కై శెయ్దు తన్నున్దియుళ్ళే,
వాయ్ త్తతిశైముగ నిన్దిరళ్ పానవర్.
ఆక్కి నాళ్ తెయ్ వ వులగుగళే.

౯

కళ్ వావెమ్మైయు మేళులగుమ్, నిళ్
ఉళ్ళేతోదిరియ ఇతైవ విన్ఱు,
వెళ్ళేటణ్ నాన్ముగ నిన్దిరళ్ పానవర్.
పుళూర్ దికళుల్ పణిస్తేత్తువరే.

౧౦

నతివిశాలంబు జ్ఞానమ - యంబు దివ్య
కాంతియు క్తంబు నగుమేను - గలిగినట్టి
నాశ్రియఃపతి కీ.రాద్ధి - నడుమ మట్టి
యాకుపై శయనించిన - యాదిమూర్తి. 6

అట్టి వటపత్రశాయి గ - ర్భాంతరాశ
మతివిశాల మై సప్తలో - కాళి నిలువ
దగుప్రదేశంబు గలది యై - దనరుచుండు ;
వానిసంకల్ప మెవ్వని - కేని యెరుగ
దుర్లభంబును నాశ్చర్య - ధుర్యము నగు. 7

ఎద దలంచినమాత్రాన - నెల్లజగతి
సృష్టి యొనరింప జాలు స - ర్వేశ్వరుండు
దక్క, భువనత్రయంబు ను - ద్ధరణచేసి
రక్షణ మొనర్చి కాపాడు - దక్షు డెవడు? 8

తనస్వభావంబు రక్షక - త్వంబు గనుక
జగతి రక్షింప యాదవ - జన్మ మెత్తి
నట్టి శ్రీకృష్ణమూర్తియే - యఖిలదేవ
భూతజంగమస్థావర - జాతములకు
బ్రహ్మరుద్రేంద్రదేవతా - ప్రభృతులకును
లయము నొనరించి సృష్టించి - రక్ష నిచ్చి
పృథివి పాలించు చుండు స - ర్వేశ్వరుండు. 9

“మహిమలను దాచి గన్పించు - మాన్యరూప
తలచినంతనె భువనకో - టులను మమ్ము
సృష్టి చేయు సమర్థత - జెలగుదేవ !”
యని స్తుతింతురు బ్రహ్మరు - ద్రాదిసురులు,
గరుడవాహను పదపద్మ - కాంతి చూచి. 0

ఏత్తవేళులగు జ్ఞోణ్ణ కోలక్
 కూత్తనై, క్కురుగూర్ చ్చుడకోపన్ శోల్,
 వాయ్ త్తవాయ్ రత్తు శ్శివై పత్తుడన్,
 ఏత్తవల్లవర్ క్కిల్లై యోరూనమే,

౧౧

ఇరణ్డాప్పత్తు

మూన్టామ్ తిరువాయ్ మొழ్లి

— — —

(మూలమ్)

ఊనిల్ వాళైయిరే నలైపో
 ఉన్నై పెరియి,
 వానుళార్ పెరుమాన్
 మదుశూడ నెన్నమ్మాన్,
 తానుమ్ యానుమెల్లామ్
 తన్నుళ్ళే కలన్దొట్టిన్దోమ్,
 తేనుమ్పాలుమ్ నెయ్యుమ్
 కన్నలు మముదు మొత్తే.

౧

ఒత్తార్ మిక్కారై

యిలైయాయ మామాయా

ఒత్తా యెప్పొరుట్కు

ముయిరాయ్, ఎన్నై పెరియి

భక్తితోడ ద్రివిక్రము - పాదపూజ
 గా రచించిన నమ్మాళ్ళు - వారివేయి
 పాశురముల నీపది శ్రద్ధ - బఠనచేయు
 నరుల కెన్నడు దేవతాం - తరపరత్వ
 బుద్ధి జనియింప నోపదు - భువనమందు, 11

ద్వితీయ శతకము

తృతీయ దశకము

—o—o—o—

(ధ్యానము)

నాశరీరము దున్నమా - నసమ ! నిత్య
 సూరులకు స్వామి నా మన - స్పందరుండు
 నై నమధుసూదనుం గూడి - యాడి మిగుల
 ననుభవించితి మధురంబు - లన్ని యొక్క
 సారిగ నె మధురశర్కరా - క్షీరములను
 అమృతమును ఘృతమునుగూడ - నతనియందె ;
 యొడలు తెలియనియానంద - మొప్పుచుండ

* * *

నీసహాయంబు గాదె యి -న్నిటి కొనంగె, 1

నిన్ను మించెడివాడు లే - డన్నమాట
 యిది సరియ గాని నీసముం - డేని గలడె !

* * *

మనుజు డాది యౌ వస్తు జ - న్నంబు లెత్తి

అత్తాయాయ్ త్తనైయా

యటియాదన వటివిత్త

అత్తా, నీశెయ్ దన

వడియేనటియేనే.

౨

అటియాక్కలత్తుళ్ళే

యడిమైక్క ఇన్బుశెయ్ విత్తు.

అటియా మామాయ

త్తడియేనై వైత్తాయాల్,

అటియామైక్కుఱళాయ్

నిలమ్మావలి మావడియెన్ఱు,

అటియామైవజ్జిత్తా

యెనదావి యుళ్ కలన్దే.

3

ఎనదావియుళ్ కలన్ద

పెరునల్లుదవి క్కైమ్మాఱు,

ఎనదావి తన్దొఱ్ఱిన్దే

నినిమిళ్వ దెన్బదుణ్డే,

భక్తకోటికి దర్శన - ప్రాప్తి నొసగి
ప్రాణ మై చేసితివి జగ - ద్రక్షణంబు !

* * *

తల్లి వై నన్ను సృజించి - తండ్రి వగుచు
సర్వవిధముల నను రక్ష - సలుపుచుంటి

* * *

మూఢునికి నాకు జ్ఞానంబు - మొలకలెత్త
జేసినాడ వాచాద్యుండు - చేసినట్లు

* * *

నీ వొనర్చిన యుపకార - నిచయములను
లెక్కిడగ నేర్తునే ఘండ - రీకనేత్ర !

2

పదు లెదుంగని దివ్యరూ - పంబు దాల్చి
వామనుడ వాచు బలిచక్ర - వర్తి జేరి
గురునివచనంబు లాతని - జొరనిరీతి
నడిగికొంటివి నేల మూ - డడుగు లీపు !

* * *

నీమహత్త్వం బెదుంగని - నామనస్సు
నం బ్రవేశం బొనర్చి జ్ఞా - నం బొసంగి
నిన్ను స్మరించుచు నాకు - నిత్యజీవ
నముగ జేసితిగాదె ప్రా -ణంబు వగుచు.

3

సర్వలోకసంహార ! నా - స్వామి ! నీవు
నను గలసి యున్న సౌఖ్యంబు - ననుభవించి
బదులుగా నుపకారంబు - మది దలంచి
ఆత్మ సర్పణం బొనరించి - తయ్య ! నీకు ;

ఎసదావియావియుమ్ నీ
 పొల్లిలేళ్ళ ముణ్ణవెన్దాయ్,
 ఎసదావిరూర్ యానార్
 తన్దనీగొ ణ్ణాక్కినైయే.

౪

ఇనియార్ ఇనజ్జళా
 లెడుక్క లెఱ్ఱాద వెన్దాయ్,
 కనివార్ వీట్టిన్పమే
 యెన్కడప్పడా నముదే,
 తనియేన్ వాళ్ళుదలే
 పొల్లిలేళ్ళ మేన మొన్దాయ్,
 నునియార్ కోట్టిల్వైత్తా
 యునపాదమ్ శేర్ నేనే.

౫

శేర్ న్దార్ తీవినైగ శ్శరునజ్జై త్తిణ్ణదియై,
 తీర్ న్దార్ తమ్మనత్తు ప్పిరియా దవరుయిరై,
 శోర్ న్దేఘగల్ కొడాచ్చుడనై యరక్కియై మూక్
 కీర్ న్దాయై, అడియేనజ్జై న్దే న్దువల్ మున్నమే.

౬

తెలిసికొంటిని నిశ్చయ - స్థితిని బిడప
సర్వవస్తంతరాత్మ వా - స్వామి వగుట
ఆత్మలకు నాత్మపును - శేషి - వగుచు వచుట :

* * *

కనుక నీసాత్తు నీకిచ్చి - తని వచింప
నే నెవండను ? నీసాత్తు - నీవ కొంటి.

4

జ్ఞానమాత్రంబుచే నెట్టి - జ్ఞానులేని
యరయ జాలదు ; భక్తుల - కట్లుగాక
కొంగుబంగార మై నీవు - గూర్తుగాడె !

* * *

రిత్తయమృతంబునకు గొండ - నెత్తి సురలు
జలధిమథనం బొనర్పగా - వలసె నాడు ;
అట్టిసుధకంఠె వేయిరె - ట్లధిక మైన
సుధ యనగ ని న్ననుభవించు - సుఖము నాకు
జిక్కె నూరకయే స్వత - స్సిద్ధ మగుచు ;

* * *

ఓ వరాహస్వరూప ! నీ - పుద్ధరింప
నీపదంబుల సన్నిధి - నేను గంటి.

5

ఆ శ్రీతుల క్రూరపాపంబు - లడచి, వారి
మనము లుత్కృష్టపథముల - బరుచువాడు ;
వారి దుఃఖంబులెల్లను - బారదోలి
కష్టములు గల్గ నీయక - కాచువాడు;
దానవాంతకు సుగుణంబు - లే నెరింగి
యుంటి వానిపదాశ్రయం - బొంది యుంటి.

6

మున్నల్ యాత్రిపయిల్ నూల్
 నరప్పిన్ ముదిర్ శువైయే,
 పన్నలార్ పయిలు
 మ్పరనే పవ్తిరనే,
 కన్నలే యముదే
 కాడ్మగిలే యెకకణ్ణా,
 నిన్నలా లిలేనా
 ణెన్నెనీ కుటిక్కొళ్ళే,

౭

కుటిక్కొళ్ళే ఇనజ్జళా
 లెనై యూళి శెయ్ దవముమ్,
 కిటిక్కొణ్ణిప్పిఱప్పే శిలనాళి
 లెయ్ దినన్ యున్,
 ఉటిక్కొణ్ణ వెణ్ణెయ్ పా
 లొళిత్తుణ్ణ మమ్మాకసిన్ ;
 నెటిక్కొణ్ణ నెణ్ణనాయ్
 ప్పిఱవిత్తుయర్ కడిన్దే.

౮

లలిత మధుర విపంచికా - రవ సుధార
సంబు లొలికించుతంత్రుల - శ్రావ్యగాన
సంపద లొసంగు భోగ్యర - సంబువాడు

* * *

వివిధవిజ్ఞానసద్భక్త - వితతి యనుభ
వంబుచే దరుగని మహి - మంబువాడు

* * *

పరమపావనమూర్తి యై - చెరకురసము
కంటె నమృతంబుకంటె శ - ర్కరలకంటె
నధికమైన మాధుర్యంబు - లలరువాడు

* * *

నీలమేఘంబు లను మించు - డాలువాడు

* * *

వాని గూడక యొకక్షణం - బేని నిల్వ
నేర నాయండనే వాడు - నిలువవలయు.

7

మరుగుస్థలములలోన నే - మరక దాగి,
గోపకాంత లుట్టులయందు - గూడబెట్టు
కొనెడు వెన్నను బాలను - గొని తినంగ
నేర్చుకా డైన నానవ - నీతచోరు
జాహవముఖంబునం బార్థ - కానతిచ్చు
విద్య యైన ప్రపత్తిని - స్వీకరింప
గడిదిసంసారదుఃఖంబు - కరగిపోయె ;..

* * *

యమము మొదలుగా గల సాధ - నములవలన
వరతపోజ్ఞానసద్విధా - చరణవలన,
బడయ దగినఫలం బెల్ల - స్వల్పకాల
ముననె స్వామియనుగ్రహ - మునలభించె.

8

కడివార్ తణ్ణన్దుమ్
 క్కణ్ణన్దిన్దవర్ పెరుమాళ్,
 పడివానమిటన్ద పరమళ్
 పవిత్తిరళ్ళేర్,
 శెడియార్ నోయ్ గళ్ళేడ
 పడిన్దు కుడైన్దాడి,
 అడియేళ్ వాయ్ మడుత్తు
 ప్పరుగి క్కళిత్రేనే.

కళిప్ప జ్జవర్వుమర్తు
 ప్పిటప్ప ప్పిణిమూ ప్పిటప్పన్దు,
 ఒళిక్కొణ్ణ శోదియుమా
 యుడన్మాడువ దెన్దుకొలో,
 తుళిక్కిన్ద్ర వానిన్నిలమ్
 శుడరాళి శజ్జేన్ది,
 అళిక్కిన్ద్ర మాయప్పిరా
 నడియార్ గళ్ళే కుళాబ్బత్తేయే.

౧౦

కుళాబ్బోళ్ళే పేరరక్కళ్ కులమ్ పియ మునిన్దవనైర్,
 కుళాబ్బోళ్ళే శెన్దురుగూర్ చ్చుడకోపళ్ శొన్దురైత్త,
 కుళాబ్బోళా మరత్తు శ్శివై పత్తు ముడన్బాడి,
 కుళాబ్బళా యడియూరుడన్మాడిన్దిన్దాడుమినే.

౧౧

పరమభోగ్యుండు సర్వదే - వప్రభుండు
 సకల కల్యాణ సుగుణ సా - యోత్కరుండు
 అతిమనోహరతులసిమా - లాన్నితుండు
 పరమపదవాసి యసమాన - పావనుండు
 అఖిలమునకును నుత్కృష్టు - డైన కృష్ణు
 పాదపద్మంబులకు సమీ - పమున జేరి,
 యచట గల్గు సుధా ప్రవా - హమున మునిగి
 నా విదాహంబు పోవ గా - నం బొనర్చి
 వాని కే దాస్య మొనరించు - వ్రతము బూని
 భోగి నై యంటి నానంద - సాగరమున.

9

విషయ సుఖదుఃఖయోగంబు - విడిచిపెట్టి
 జనన మరణ జరా రోగ - శమితి బాసి
 రమ్యతేజోమయపు శరీ - రంబుతోడ,
 శంఖ చక్ర గదా ఖడ్గ - సహితుడైన
 యద్భుతాశ్చర్యచేష్టితా - నంతగుణుని
 యుజ్జ్వలాంఘ్రిసరోరుహ - యుగముచెంత
 నిత్య సూరుల సన్నిధి - నిత్యదివ్య
 దేహుసన్నిధి నివసించు - దిన మ దెప్పుడొ !

10

ధనతపఃపరివారదు - ర్దాంతలస
 మగ్రుడౌ పంక్తి కంఠుని - మ్రంద జేసి
 విశ్వరక్షణ చేయు న - ర్వేశ్వరునకు
 తిరునగరిమాని వ్రాము పా - శుంసహస్ర
 పంక్తియందలి యీ పది - పాశురముల
 బరస మొనరింప గలుగు న - ద్భక్త జనులు
 నిత్యసూరుల జేరెడు - నేర్పు గాంత్రు,

11

ఇరణ్ణామ్మత్తు

నాలామ్ తిరువాయ్ మొழ్లి

(మూలమ్)

అడియాడి యగజ్జరైన్దు, ఇశై
పాడిప్పాడి క్కణ్ణీర్ మల్గి, యెల్లమ్
నాడినాడి నరశిణ్ణా వెన్దు,
వాడివాడు మివ్వాణుదలే.

౧

వాణుద లిమ్మడవరల్, ఉమ్మైక్
కాణుమాశై యుల్ నై గిన్టాల్, విఱల్
వాణ నాయరన్తోల్ తుణిత్తీర్, ఉమ్మైక్
కాణ నీరిరక్కమిలీరే.

౨

ఇరక్కమనన్తో డెరియణ్డై,
అరక్కుమెళుగు మొక్కుమివల్,
ఇరక్క మొళి రిదత్కణ్ శెయ్ గేణ్,
అరక్కనిలన్డై శెమ్బీరుక్కే.

౩

ద్వితీయ శతకము

చతుర్థ దశకము

(దూతికా సందేశము)

స్వామి ! యీసుండరాంగి నీ - సమ్మతిమును
 బాసి యుండుటచే మనో - భ్రమము చెంది
 నాట్య మొనరించు నీసద్గు -ణముల దలచి
 పాటలం బాడు నీస్తోత్ర - పాఠములుగ
 బాష్పజలపూరి శాశ్వత మై - పద్మనయను
 డెచట నున్నరా డని యన్ని - యెడల వెదకు
 నారసింహ ! యటంచు న - న్నగిలి పల్కు
 ఇట్టి విరహంబుచే గృశి - యింప దగునె? 1
 ఓ శ్రీయఃపతి ! నిను బాసి - యుంటవలన
 వనజనయనశరీరంబు - వాడిపోయె ;
 మార్దవోపేత మీనాతి - మానసంబు
 విరహవేదనతో గ్రుంగి - కరగ జొచ్చె ;
 అతివదుఃఖోపశమనంబు - మతి దలంచి
 బాణవైరి ! నీదర్శన - భాగ్య మిమ్ము! 2
 ప్రాయ్యప్రక్కన మైనంపు - బాహ్యువోలె
 గానిచో లక్కపిండంబు - కరణి నతివ
 విరహవేదనవహ్నిలో - గరగు చుండ
 మీరు దయ జూపి చేకొన్న - వారు గాదు ;
 లంక తుద ముట్ట గాల్చిన - రామచంద్ర !
 ఏయపాయంబుచేత నిం - కీమె దక్కు. 3

ఇలజైశేఖరవనే యెన్నుమ్, పిన్నుమ్
 నలజ్జోళ్ వుళ్ళుయర్తా యెన్నుమ్, ఉళ్ళమ్
 మలజ్జ పెవ్వుయిర్క్కుమ్, కణ్ణీర్మిగక్
 కలజ్జి కైతొఱుమ్ నిన్దివళే.

౪

ఇవళిరాప్పగల్ వాన్ మేరీఇ, తన
 కువళైయై ణ్ణణ్ణిసీర్కొణ్ణాళ్, వణ్ణా
 తివళు న్నణ్ణన్రుఱ్ఱాయ్కొడీర్, ఎన
 తవళవణ్ణిర్ తగవుగళే,

౫

తగవుడైయవనే యెన్నుమ్, పిన్నుమ్
 మిగవిరుమ్బు మ్పిరానెన్నుమ్, ఎన
 తగవుయిర్ క్కముచేయెన్నుమ్, ఉళ్ళ
 ముగవురిగి నిన్దుళ్ళుళే.

౬.

ఉళ్ళుళావి యులర్ న్దులర్దు, ఎన
 వళ్ళుళే కణ్ణనేయెన్నుమ్, పిన్నుమ్
 వెళ్ళునీర్క్కిడన్దా యెన్నుమ్, ఎన
 కళ్ళితాన్పట్ట వణ్ణనై నే,

౭

వణ్ణనేయెన్నుమ్ కైతొఱుమ్, తన
 నణ్ణమ్ వేవ నెడిగుయిరుమ్, విఱల్

“లంక దహనం బొనర్చిన - రామచంద్ర!
గరుడవాహన మెక్కెడు - పరమపురుష!”
యనుచు స్మరియించు చుండు నీ - వనరుహక్షి
యుల్లమున దుఃఖపడుచు ని - ట్టూర్పు విడుచు ;
బాష్పజలపూరితాక్షి యై - భక్తి నీకు
వందనములు సమర్పించు - గుందిగుంది; 4

రేయివగలును నిన్ను స్మ - రించుకొనుచు
సుందరము లైన నేత్రము - ల్పిందుపూరి
తములుగా సంచరించెడు - తలిడబోడి
కొక్కతులనీదళము నీది - చిక్క దాయె ;
ఇట్టితరి నీదయాగుణం - బెచటి కేగె? 5

కాంతమనము నశించెడి - గరగి కరగి;
“దయ దలిర్చెడు హృదయంబు - నాల్పువాడ!
అఖిల భక్తాళియెడల ద - యార్ద్రహృదయ!
ఆత్మ నుద్ధరణ మొనర్చు - నమృతమయడ!”
అనుచు విరహాబ్ధి మునుగు నీ - యమ్మయెడల
కొంత యైనను దయ దాల్చి - కొనగరాదె! 6

హృదయమండలి ప్రాణంబు - లెండిపోయె ;
“నామహాపకారకుడ! కృ - ప్తా” యటంచు,
“అబ్ధిజలవటపత్రశ - యాన” యనుచు
గలవరించుచు నున్నయీ - కన్యతాప
మెరుగజాలక పోయితి - విన్నినాళ్లు. 7

కంససంహార! యీశుద్ధ - కాంత నిన్ను
దూరుచున్నది, “గుణముల - సౌరు జూపి

కజ్జనై వజ్జనై శెయ్ దీర్, ఉమ్మై
తజ్జమై నివళి పట్టనవే.

౮

పట్టపో దెఱ్రపోదటియాళి, విరై
మట్టలర్ తణ్ణుమ్మయెన్నుమ్, శుడర్
వట్టవాయ్ నుదిసేమియార్, నుమ
దిట్టమొగొ లివ్వేమ్మొక్కే.

౯

ఎమ్మొప్పేదై యిరాప్పగల్, తన
కేఱ్ఱిలొ క్కణ్ణిసీర్ కొణ్ణాళి, కిళర్
వాట్టవై వేవ విల్లజ్జెయ్బిర్, ఇవళి
మామ్మొ నొక్కొన్ఱుమ్ వాట్టేన్ఱి.

౧౦

వాట్టమిల్ పుగర్మ్మొమననై, యిళై
కూట్టి వణ్ శడకోవళిళి, అమ్మై
పాట్టోరాయరత్తిప్పత్తాల్, అడి
శూట్టలాగు మన్దామమే.

౧౧

వంచన నొనర్చి నీవు రా - బట్టికొంటి'
వనుచు ; నంజలిచేసి క - న్నార నిన్ను
గాంచ జాలమి మిగుల దుః - ఖంబుతోడ
వేడి నిట్టూర్పు లెప్పుడు - విడుచు చుండు ;

*

*

*

సర్వదా యిట్టిదుఃఖ మీ - సరసిజాత్యే
యనుభవింపగవలయునే - యాది దేవ !

8

చక్రధర! నీదుసంశ్లేష - సౌఖ్యమునకు
గోరి యువ్విభులూరు సే - కుందరదన
యితరవిషయంబు లెవ్వియు - మతి దలపక,
యనవరత ముదయాస్తమ - యములగూడ
గణన చేయక, నీపాద - కమలయుగము
నందువసియించు తులసినే చెడ గోరి
యూర్తి జేందెడి ; నీతలం - పాన తిమ్ము !

9

చపలచిత్తు రా లై న యీ - సరసిజాత్యే
నేత్రయుగ్మంబునుండి క - స్నీటిఫార
కారగా జొచ్చె రేలుంబ - గల్లుగూడ ;

*

*

*

లంక భస్మం బొనర్చు శ్రీ - రామ ! యిట్టి
కాంతి నేత్రసౌందర్యంబు - గాచుకొనుము!

10

అమలినము లగు సకలక - ల్యాణగుణము
లం బ్రకాశించు వామన - బ్రహ్మచారి
మహిమ వర్ణింప శత కోప - మాని సర్వ
లక్షణంబులగూర్చి స్తో - త్రం బొనర్చు

ఇరణ్ణాప్పత్త

అన్దామ్ తిరువాయ్ మొళి

(మూలమ్)

అన్దామమత్తన్ను శేయ్
 దెన్నావిశే రమ్మానుక్కు,
 అన్దామవాళ్ళుడిశ
 జ్జొళిసూలారముళి,
 శేన్దామరైత్తడళ్ళణ్
 శేజ్గనివాయ్ శేజ్గమలమ్,
 శేన్దామరైయ్డిక్కిళ్
 శేమ్మున్న్దిరువుడమ్మే

గాన పాశురములు వేయి - లోన నొక్క
పదిగ రచించు నీ పది - పాశురముల
బరన మొనరింప, వామన - పాదతులసి
పొంది యుత్కృష్టపదవిని - జెందగలరు.

11

ద్వితీయ శతకము

పంచమ దశకము

—•—•—•—

(దర్శన సందమ)

సుందరాకాశులగు నిత్యు - అందు జేయ
దగినప్రీతిని నాయందు - చాల్చి వచ్చి
నామసన్నుత జేరు శ్రీ - నాధునందు
అతిమనోహరతులసిమా - ల్యాదిభూష
ణములు జుండెంబు మణికిరీ - టము సుదర్శ
నంబు రత్నహారంబు శం - ఖంబు దివ్య
కాంతి దిక్కుల బర్వబ్ర - కాశ మయ్యె ;

* * *

కమలపత్రంబులం బోలు - కనులతోడ
బుండరీకదళచ్ఛాయ - మోవితోడ
విమలసరసిజ సదృశ పా - దములతోడ
మెరుగుబంగారువ న్నెనె - మ్మేన వేలయు
దివ్యమాంగళవిగ్రహ - దీప్తి గంటి.

1

తిరువుడమ్మవాళ్ శుడర్

శెన్దామరై క్కణ్ కై కమలమ్,

తిరువిడ మేమార్వ

మయనిడ మేకొప్పుళు,

ఒరువిడము మెనై

పెరుమాళ్కర నేయో,

ఒరువిడ మొన్రిన్రి

యెన్నుళ్ కలన్దానుక్కే.

౨

ఎన్నుళ్ కలన్దవళ్ శెన్దనివాయ్ శెన్దమలమ్,

మిన్నుమ్ శుడర్ మలై క్కణ్ పాదమ్ కై కమలమ్,

మన్నుముత్ర వేత్త్రులగుమ్ వయిర్రునినుళ,

తన్నుళ్ కలవాద దెప్పొరుళుమ్ తానిలైయే. ౩

ఎప్పొరుళుమ్ తానాయ్

మరదగక్కున్ద మొక్కమ్,

అప్పొత్తదై త్తామరై ప్పూ

క్కణ్ పాదమ్ కై కమలమ్,

ఎప్పొత్తదుమ్ నాళ్ తిన్ద

శాన్డాళియూళిదొలుమ్

అప్పొత్తదై క్కప్పొత్త

దెన్నా రావముడ మే.

౪

ఆ రావముడమా

యల్లావి యుళ్ కలన్ద

శ్రీమహాలక్ష్మీ వక్షంబు - చేరి యుండ
 నలువ నాభికమలమందు - వెలయు చుండ
 గడుపునం దొక్కప్రక్క దు - ద్రుడు వసింప
 ఇందరకు స్థాన మైన ర - మేశ్వరుండు,
 సకలకల్యాణగుణముల - స్వామి యగుచు
 దివ్యమంగళవిగ్రహ - తేజు డగుచు
 రమ్యరపుంపుండరీకనే - త్రములు గల్గి
 కమలదళముల బోలు హ - స్తములు గల్గి
 నాదుహృత్స్థలి వాసం బొ - నర్చె నేడు. 2
 జలజనయను డంభోజహ - స్తములవాడు
 కమలముల మించు పాదయు - గంబువాడు
 ఎల్లలోకంబులను భరి - యించువాడు
 వానిశేషంబు గాని దెం - దేని లేదు
 అట్టిసర్వేశ్వరుండు నా - యందు జేరె. 3
 ప్రతినిమేషము దనస్వరూ - పంబు నాకు
 సమృతమయ మగు పరమభో - గ్యంబు గాగ
 సర్వవేశల గ్రొత్త లే - జవులు పుట్ట
 ననుభవించెద దృష్టి య - న్నదియె లేక ;

* * *
 సర్వభూతాత్మ, మరకత - పర్వతంబు,
 అతిమనోహర సౌందర్య - మతిశయించు
 పుష్పముల బోలునవయవం - బులను గల్గి
 భోగ్య మై నన్ను సర్వదా - పొందుచుండు. 4
 సాటి లేనట్టి సొగసుల - మూట యగుచు
 నీలమేఘముంబోలు మీ - నిని ధరించి

కారార్ కరుముగిల్పో

లెన్నమ్మాన్ కణ్ణనుక్కు,
నేరావాయ్ శెమ్మనళమ్
కణ్ పాదమ్ కై కమలమ్,
పేరారనీన్బుడినా
ణ్పిన్నుమిణ్ణు పలవే.

౫

పలపలవేయాబరణమ్

పేరుమ్ పలపలవే,
పలపలవే శోదివడివు
పణ్ బెణ్ణిల్,
పలపల కణ్ణుణ్ణు
కేట్టుమ్మ మోన్దిప్పమ్.
పలపలవే ఇనముమ్
పామ్బునై మేలాత్కయో.

౬

పామ్బునై మేత్పాఱ్కుడలుల్ పళ్ళియమర్ న్దదువుమ్,
కామ్బునై తోల్ పిన్నైక్కా యేఱుడనేళ్ళి శెర్మదువుమ్,
తేమ్బునై యశోలై మరామరమే ఱ్ఱియ్ కదువుమ్,
పూమ్బునై యతణ్ణుఱ్ఱాయ్ పొన్నుడియమ్పారేతే.

౭

పొన్నుడియమ్పారేతేఱ్ఱయమ్మానై నాఱ్మడన్దోల్,
తిన్నుడివాన్దిల్లాత తణ్ణుఱ్ఱాయ్ మాలైయనై,
ఎన్నుడివుకాణాదే యెన్నుల్ కలన్దానై,
శొన్నుడివుకాణేనాన్ శొల్లువదెన్ శొల్లీరే.

౮

పగడమును మించు నధరబిం - బంబు గల్లి
 సరసిజములేని దమతోడ - సమము గాని
 కరయుగముతోడ బాదయు - గంబుతోడ
 గన్నుగవతోడ నవరత్న - కాంతు లొలుకు
 దివ్యభూషణవిలసిత - తేజు డగుచు
 సర్వదా నాదుహృత్స్థలి - సంచరించు. 5

నామములు లెక్క పెట్ట న - నంతము లగు
 నాభరణజాల మట్లే హా - పాదు లట్లే

* * *

కనుల గను చున్న వీనుల - వినుచు నున్న
 జంబనాదుల బచరించి - సొలయు చున్న
 దర్శనంబున మరియు సం - స్పర్శనమున
 జ్ఞానవిషయంబునందు వా - సనలయందు
 క్షణక్షణము మారు మగురంపు - జవులు గల్గి
 జేయు శ్రీపతి నాపతి - చేరె నన్ను. 6

తులసిమాలాన్వితుండు ను - జ్వలకీరీట
 ధారి శుభలక్షణయుతసౌం - దర్యమూర్తి,
 క్షీరవారిధి శయనంబు - చేయుటయును,
 వృషభముల నిశార్థము సంహ - రించుటయును
 సాలవృక్షంబు లేడును - గూలునట్లు
 చేయుటయును న న్నెప్పింప - జేయుకొరకె. 7

పరమసౌలభ్య మతనిస్వ - భావ మగుట,
 వర్ణనాతీత మైన సం - పదల గల్గి
 యతిశయంబులకెల్ల న - త్యధికు డైన
 తులసిమాలలస్వామి, నా - దోషములను

శోల్లీ రెన్నమ్మానై
 యెన్నావియావితనై,
 ఎల్లైయిల్ శీ
 రెన్నరుమాణిక్కచ్చుడరై,
 నల్లవముదమ్
 పెఱిఱ్ఱరియ వీడుమాన్,
 లిల్లిమలర్విరై యొ
 త్తాణల్ల న్నెణ్ణల్ల నే.

ఆణల్ల ప్పెణ్ణల్ల నల్లవలియుమల్లన్
 కాణలుమాగా నుళనల్ల నిల్లైయల్లన్,
 పేణుక్కాట్పేణు మురువాగు మల్లనుమామ్,
 శోణై పెరిచుడై తై మ్పెమ్మానై కూఱుదలే. ౧౦

కూఱుదలొన్టారా క్కుడక్కుఱ్ఱ వమ్మానై,
 కూఱుదలేమేవి క్కురుకూర్ చ్చుడగోపన్,
 కూఱినవన్దాది యోరాయర త్తుళిప్పత్తుమ్,
 కూఱుదల్ పల్లారుళరేఱ్ఱూడువర్ వై కున్దమే. ౧౧

గణన చేయక నాతోడ - గలసియుండె,
నెంతసాలభ్యమో మీర - లెరుగ గలరె. 8

వైష్ణవశ్రేష్ఠులార! నా - స్వామి యగుచు
నాత్మ కాత్మ యశాసకలక - ల్యాణగుణుని
నీలమాణిక్యకాంతుల - నెరపువాని
సత్కథామృతపానంబు - నలుపరయ్య!

* * *

సాటి లేనట్టి యమృతవ - ర్షప్రదాత,
మోక్షము నొసంగు దేవతా - మూర్తి, మిగుల
దుర్లభద్రద్రవ్యనిధి యభ - క్తులకు జూడ,
విమలసరసిజపరిమళా - నివృతశరీరి,
పురుషజనములయందును - బొలతులందు
వాని బోలెడువార లె - వ్వరును లేరు. 9

తలప శ్రీపున్నపుంసకే - తరు డతండు,
సర్వవస్తువిలక్షణ - సదృశుండు,
బాహ్యపంచేంద్రియములకు - బట్టువడడు,
భక్తజనులకు సులభుం డ - భక్తదుర్ల
భుండు; వివిధావతార స - త్పురుషుండు. 10

వర్ణ నాతీతము లగు శ్రీ - పతిగుణముల
నొక్కఁజేనియు వర్ణింప - నుర్విజనుల
కలవి గానట్టి కఠినకా - ర్యంబు గనుక
అట్టికల్యాణగుణగుర్పి - యతివరుండు
తిరునగరిమాని వ్రాయు పా - శురములందు
నీపదింటిని భక్తితో - నెవరు పఠన
చేయుదురొ వారు వైకుంఠ - సేవ గాంతు. 11

ఇరణ్ణా మ్పత్తు

ఆతామ్ తిరువాయ్ మొళి

(మూలమ్)

వైకున్ఠామణివణ్ణనే యెన్నొల్లా

త్తిరుక్కుటళా వెన్నుల్ మన్ని,

వైగుమ్మైగల్ తోలు

మముదాయ వానేతే,

శెయ్గున్దావరు స్తీమై యున్నడియార్కు తీర్త

అశురర్కు తీమైగల్

శెయ్గున్దా, వున్నైనాన్

పిడి తేన్దొల్ శిక్కెనవే.

౧

శిక్కెనచ్చిటిదోరిడము మ్పొటప్పజాత్తన్నుళ్ళే, ఉలగుగల్

ఒక్కవేవిత్తొగ్గిప్పుగున్దాన్, పుగున్దదట్పిన్

మిక్కణాన వెళ్ళచ్చుడర్విళక్కాయ్

త్తుళక్కయ్ముదమాయ్, ఎఱ్ఱమ్

పక్కనోక్కటియా న్నె పైన్దామరై క్కణ్ణనే.

౨

తామరై క్కణ్ణనే విణ్ణోర్ పరవుమ్

తలైమగనై, త్తొమ్మయ్విరైవ్

ద్వితీయ శతకము

వృష దశకము

—o—o—o—

(సంక్షేపానందము)

పరమపదమున వసియించు - ప్రభువరేణ్య!
 నీలమాణిక్యకాంతుల - నేలు ఘనుడ!
 వామనత్వంబు వహించి - భక్తతతికి
 అందమెల్లను జూపని - సుందరుండ!
 నడచుకాలంబు సర్వంబు - నన్ను జేరి
 విడనియమృతమయుండ వా - వేదవేద్య!
 ఆశ్రితావనపరతంత్ర! యమరనాథ!
 భక్తకోటుల పాపము - ల్పాపుడేవ!
 దృఢముగా బట్టుకొంటిని - విడువనేర,
 దేవ యంగీకరించియే - తీరవలయు.

1

ఒక్కయూరైన విడిపోవ - కుండ జేర్చి
 యఖిలజగముల నొకటిగా - నారగించు
 లోకనాయకు డిప్పుడు నా - లోన జేరె;

*

*

*

చేరి జ్యోతిస్స్వరూపుడై - చెలువ మెసగ
 బ్రక్కనుండు శ్రీభూమిని - శాసతులను
 మరచి యున్నవాడానంద - మగ్నుడగుచు.

2

కమలనేత్రుండు నిత్యవ - ర్గములప్రభువు
 అతులసారభతులసిమా - లాన్నితుండు

పూమరువుకణ్ణి
 యెమ్మిరానై పొన్నలైయై,
 నామరువనన్తేత్తి యుళ్ళివణ్ణి
 నామగిట్టన్దాడ, నావలర్
 పామరువినిఱ్కుత్తన్ద
 పాన్లైయేవళ్ళలే.

3

వళ్ళలే మదుశూదనా
 వెన్మరదకమలైయే, ఉనైనినైన్
 దెళ్ళగల్తన్ద వెన్దా
 యున్నైయెజ్జనమ్విడుగేన్,
 వెళ్ళమేపురైనిన్నుగట్ట కుడై
 న్దాడిప్పాడి క్కళిత్తుగన్దుగన్దు
 ఉళ్ళనోయ్ గళెల్లామ్
 తురన్దుయ్దు పోన్దిరున్దే.

౪

ఉయ్న్దుపోన్దెన్నులప్పిలాద వెన్దీవినైగళై నాశఞ్జాయ్దు, ఉన
 దన్దమిలడిమై యుడైన్దేన్విడు వేనో,
 ఐన్దుపెన్దలైయాడరవన్దై మేవి ప్పాఱ్కుడల్ యోగనిత్తిరై,
 శిన్దెశెయ్దదవెన్దా యున్నైచ్చిన్దెశెయ్దు శెయ్దే.

పసిడికొండను బోలునా - ప్రాణనాథు
డైన శ్రీనాథునిం జేరి - ధ్యానగాన
నాట్యము లొనర్చుశక్తి దా - సంతదానె
యిచ్చి పూజాదికముల జే - యించుకొనియె !

* * *

వాని యకాదార్యగుణము నె - బ్బంగి మరతు. 3

ఓ ధరానాథ ! మరకతో - ద్వీధరంబ !
మధువునుం బరిమూర్చిన - మానధనుడ !
ఇతరవిషయంబులను ద్యజి - యింప జేసి
నిన్నె వరియింప జేసిన - వన్నెకాడ !

* * *

జలనిధిం బోలు నీగుణ - సంపదలను
స్తోత్రగానంబు లొనరించు - సుఖమువలన
మానసవ్యాధులెల్లను - మాసిపోయె ;
బ్రబల సంసారదుఃఖనం - బంధములను
వదలుకొంటిని ; మిగుల ని - ర్భయుడ నైతి ;
ఇంక ఊణ మైన నిను వీడు - పెట్టు లోర్తు. 4

క్షీరజలనిధిలో శేషు - సెజ్జపైని
శయన మొనరించి, జగతి ర - ఊణ మొనర్చు
విధుల నాలోచనముచేయు - వేదవిదుడ !

* * *

నీపదాంబుజముల ధ్యాన - నిరతివలన
నన్ను తాధించుదుఃఖాన్ని - నాశ మయ్యె ;
ఇంక నీపాదసేవ నే - నెట్లు విడుతు ? 5

ఉన్నెచ్చిన్దెయ్దుశెయ్
 దున్నెడుమామొట్టి యున్నె పాడియాడి, ఎన్
 మున్నెత్తివినైగళ్
 మొత్తవే రరిన్దనకాయాన్,
 ఉన్నెచ్చిన్దెయినానిగట్టన్ద
 విరణియనగల్ మార్వజ్జీణ్డ, ఎన్
 మున్నెక్కోళరియే
 ముడియాద దెన్నెనక్కే.

౩

ముడియాదదెన్నెనక్కేలిని
 మొత్తవేత్తలగుముణ్డాన్, ఉగన్దవన్ద
 అడియేనుళ్ పుకున్దా
 నగల్వానుమల్లనిని,
 శెడియార్ నోయ్క శెల్లామ్ తుర
 నైమర్ కీట్ర మేలెత్తపిటప్పమ్,
 విడియావెన్నరగ
 తైన్దమ్ శేర్ దల్ మాటినరే.

౪

మాటిమాటిప్పలపిటప్పమ్మిట
 న్దడియై యడైన్దశ్శన్దేటి,
 ఈటిలిన్దైన్దవెళ్ళమ్
 యాన్మాట్రిగినన్,
 పాటిప్పాటియశురర్ తమ్
 పల్కుట్టాన్దల్ నీతెట్టి, ప్పాయ్ పటపై యొన్ద

నిన్ను సర్వదా ధ్యానించి - నిన్ను దెలుపు
సత్కథామృతపానంబు - సలిపి నృత్య
గానముల, నాయనాదు తా - కర్మంధ
ముల సమస్తంబు దొలగించు - బలము గంటి.

* * *

పుణ్యజననాధు డైన హి - రణ్యకశిపు
జీల్చి సంహరించిన నార - సింహమూర్తి!
నిన్ను సేవించుభాగ్యంబు - గన్నయట్టి
నా కసాధ్య మెయ్యది భువ - నత్రయమున. 6

సప్తలూకము ల్పట్టి భో - జన మొనర్చు
దేవదేవుండు నన్ను బ్రీ - తిని వరించి,
నామనస్సులో జేరి యా - నంద మొనగె;
నన్ను విడిపోవ డింక న - న్నటికి గాని;

* * *

ముందువెక్కుల నేడేడు - పుట్టుపులను
జన్మ మెత్తిన నా బంధు - జనులకెల్ల
క్రూరకర్మలవలన జే - కూరినట్టి
దుఃఖజాలంబు నీదయ - దొలగిపోయె;
ఇంక నా కసాధ్యం బైన - చేది గలదు. 7

లెక్క లేనిజన్మంబుల - బొక్కిపోక్కి
మనుజుజన్మంబు గాంచి ని - ర్మలమనస్సు
నీకటాక్షంబుచే బొంది - నీపదాబ్జ
సమ్ముఖం బగు నానంద - సాగరమున
మునుగు చున్నాడ! నావంటి - భోక్త గలడె

* * *

ఏటివీరిదిదన్దాయనై ౨
యెన్నుళ్ సీక్కేలెన్దాయ్.

౮

ఎన్దాయ్ తణ్ తిరువేళ్ళడత్తుళ్ నిన్దాయ్
ఇలజ్జెశ్శెమ్మయ్, మరామరమ్
పైన్దాశేళురువ
వారువాళికోత్తవిల్లా,
కొన్దార్ తణ్ణన్దుళియైనాయముడే
ఉన్నెయెన్నుళ్ళేకుణ్ణత్త, వెమ్
మైన్దా, వానేతే
యినియెఱ్ఱుప్పొగిన్దదే.

౯

పోగిన్ద కాలజ్జళ్ పోయ కాలజ్జళ్ పోగు కాలజ్జళ్,
తాయ్ తన్దెయుయి
రాగిన్దా యున్నెనా నడైన్దేన్విడు వేనో,
పాగిన్దతోల్ పుగళి మూపులగుక్కుమ్ నాదనే పరమా,
తణ్ణేజ్జడ
మేగిన్దాయ్ తణ్ణన్దుళియ్ విరై నాఱుకణ్ణియనే.

౧౦

కణ్ణి తణ్ణన్దుళియ్ ముడి క్కమల త్తడమ్పెరుమ్
కణ్ణనై, పుగళి నణ్ణి త్తై కురుగూర్ చ్చడకోపకమాఱ్
శొన్న,
ఎణ్ణిఱ్చోర్వలన్దాది యాయరత్తు శ్శివై యుమోర్ పత్తిశై
యొడుమ్,
పణ్ణిఱ్చాడవల్లారవర్ కేశవతమరే.

౧౧

వివిధరాక్షససంతతి - నవిరళముగ
సంచరించుచు ధూళిధూ - సరిత మైన
పక్షిపతి నెక్కి నీపర - త్వంబుమహిమ
సర్వజగముల జాటించు - స్వామి ! నీవు
నాహృదిని వీడబోకు మె - న్నటికి గాని.

8

వేంకటాద్రిని వెలసిన - వేదవేద్య !
లంక భస్మం బొనర్చిన - రామమూర్తి !
శరము నొక్కటి సంధించి - సాలవృక్ష
సప్తకంబును భాజించు - సాహసాంక !
తులసిమాలావిభూషణా ! - దురితదూర !
నాదుహృత్ఫల నివసించు - నవ్యరూప !
నిత్యసూదుల బాలించు - నిర్వికల్ప !
న న్విడిచి పోవనేర్తువే - నళిననేత్ర !

9

జరుగ నున్నట్టి జరిగిన - జరుగుచున్న
కాలములయందు బ్రాణంబు - వోలె దల్లి
వోలె దండ్రనిబోలె న - న్బొచ్చు దేవ !
సకలదిశలను దివ్యతే - జంబుతోడ
సర్వభవసంబులం బొల్పు - సార్వభౌమ !
భోగ్యవస్తువుగా నిన్ను - బొందియున్న
నేను విడువంగ నేర్తునే - నిమిష మైన.

10

పరమపురుషుని కల్యాణ - వై భవముల
ననుభవించుచు వానివ - ర్ణన మొనర్చు
వరమునీంద్రుడు నమ్మాళ్లు - చారు వ్రాయు
గ్రంథమం దీపదింటిని - గానయుక్త
ముగ భజించి పఠించెడు - పురుషులెల్ల
రాదినారాయణుని దయ - నంద గలరు.

11

ఇరణ్డాప్పత్తు

ఏళ్ళమ్ తిరువాయ్ మొழ్లి

(యాలమ్)

కేశవస్థమర్ కీళ్ మేలెమ

రేఱ్ఱెఱ్ఱుపిఱ్ఱుమ్,

మాశదిరిదు పెరులు

నమ్ముడై వాఱ్వు వాయ్ క్కిస్తవా,

ఈశ న్నకరుమాణిక్క

మే న్ శెళ్ళోలక్కణ్ణ్ విణ్ణోర్

నాయకన్, ఎమ్మిరా నమ్మా

న్నారాయణనాళే.

౧

నారణ్ ముఱువేఱులగుక్కుమ్

నాడన్ వేదమయన్,

కారణమ్ కిరిశై కరుమ

మివై ముదల్వన్దనై,

శీరణ్ణమరర్ పిఱర్ పలరుమ్

తొఱుదే త్తనిన్దు,

వారణ్ తై మరుహ్సశి త్తపిరా

న్ మాదవనే.

౨

ద్వితీయ శతకము

సప్తమ దశకము

(కృతజ్ఞత - ద్వాదశనామ సంకీర్తనము)

నిఖిలలోకాధినాథని, నీలమణిని,
మేఘములడాలు మరపించు - మేనివాని,
నిత్యసూదుల బాలించు - నీరజాక్షు,
దర్శనము చేయగల్గె నా - తనివి దీర !

* * *

స్వామి నారాయణుని కటా - క్షమున నాకు
ముందువెన్నల నేడేడు - పూరుషాంత
రములు శ్రీపతిభక్తిభా - గ్యము వడసిరి ;

* * *

నాసబంధుల కిట్టియై - శ్వర్యలాభ
మునకు గారణ మాకేశ - పుని యనుగ్ర
హంబు గా కొక్కటేని య - న్యంబు గలదె ! 1

ఆదినారాయణాఖ్యుడై - యఖిలలోక
ములకు స్వామి యై శ్రుతిశీర్ష - ములకు మూల
వస్తు నై యజ్ఞయాగాది - ప్రక్రియలకు
సాధనంబు స్వరూపంబు - సత్ఫలంబు
మూటికిని దానె మూలమై - ముక్తనిత్య
జీవకోటికి దాపస - శ్రేష్ఠులకును
ఆశ్రయం బగు శ్రీకృష్ణ - డభినుతకు
భర్త భువనైకనాథుండె - స్వామి నాకు.

మాదవ నెన్ఱ దేనొ

జ్జెన్నెయిని యిప్పొట్టమ,
యాదవన్దళుమ్ శేర్ కొడెన

వైన్నుళ్ పుగుదిరున్ద,
తీదవమ్ కెడుక్కు మముదమ్

శెన్దామరై క్కణ్ కున్దమ్,
కోదవమి లెకన్నుట్టి
యెమ్మానె కోవిన్దనే.

3

కోవిన్దన్ కుడక్కుత్తె

కోవలనెన్ఱే కునిత్తు,

తేవుమ్ తన్నెయుమ్ పాడి

యాడత్తిరుత్తి, యెన్నెక్కొన్దెన్

పావన్దన్నెయుమ్ పాఱక్కై

త్తైమ శేఱ్ఱెఱ్ఱుపిఱప్పమ్,

మేవుమ్ తన్నెయమాక్కినాన్

వల్లనెమ్మి రాన్విట్టవే.

౪

విట్టిలజు శెఱ్ఱోదిత్తామరై

పాదమ్ కైగళ్ కణ్ గళ్,

విట్టిలజు కదళ్ళుడర్

మలై యే-తిరువుడమ్ము

నానిమి త్తంబు కృష్ణజ - స్మంబు నెత్తి,
 మాధవా! యనునాకుయ్యి - మరచిపోక,
 ఇంకమీదట దోషంబు - లెవ్వ నాకు
 గలుగ కుండగ మదిని సం - కల్ప మంది,
 తెలిసి దెలియక చేసిన - తులువతనము
 పాపములు నన్ను జేరని - పగిది, దా నె
 నాశగీరంబునం జేడు - నళిననేత్రు
 డంబురుహకాంతి మెరయుదే - హంబువాడు,
 పర్వతసమానవిగ్రహ - భాసురుండు,
 బుద్ధిచేతను మరియు న - బుద్ధిచేత
 గలుగుదోషంబు లెన్నడు - గననివాడు,
 భోగ్యు జాయెను గలకండ - వోలె నాకు.

3

అతిసమర్థుండు సర్వత్ర - వ్యాపకుండు
 స్వామి గోవిందనామగో - పాలకుండు
 కుంభసృత్యం బొనర్చెడు - గొల్లవాడు

* * *

ప్రేమతో నిన్ని పేదల - బిలుచునట్లు,
 దనపరత్వసౌలభ్య సౌం - దర్యవిషయ
 సృత్యగానాదు లొనరింప - నేర్పి నన్ను
 స్థిష్టదశనుండి గాచి యం - గీకరించి.
 యేడుతరములనాబంధు - లెల్ల ముక్తి
 బొందునట్టి స్వభావంబు - చెందజేసి.

4

దివ్యకాంతికిరీటంబు - దేజరిల్ల
 హస్తసౌందర్యమహితహ - స్తాబ్దు డగుచు
 అక్షిదీప్తులచే నీర - జాక్షు డగుచు
 అంఘ్రిమాధుర్యమున బంక - జాంఘ్రు డగుచు

విట్టిలజ్జ మదియమ్ శీర్
 శజ్జ శక్కరమ్ పరుది,
 విట్టిలజ్జ ముడియమ్మాన్
 మదుశూదనన్ తనక్కే.

౩౩

మదుశూదనై యన్త్రి మఱ్ఱిలే
 నెన్దైతాళుమ్ కనుమమిన్త్రి,
 తుదిశూన్ద పాడల్ గళే పాడియాడ
 నిన్దూళియూళితొలుమ్,
 ఎదిర్ శూళిల్ పుక్కెనై త్తోర్ పిఱప్ప
 మెనక్కేయరుళే కళే శెయ్య
 విదిశూన్దదా తనక్కేలమ్మాన్
 తిరివిక్కిరమనై యే.

౩౪

తిరివిక్కిరమన్ శెన్దామరైక్క
 నెమ్మా నన్ శెజ్జనివాయ్,
 ఉరువిత్పొలిన్ద వెళ్ళెప్పళిజ్జ
 నిఱ తననెన్దెన్ద్రు, ఉళ్ళివ్

అంబుదచ్ఛాయ గలభూధ - రంబు బోలు
రమ్యగాంభీర్యయుత శరీ - రంబుతోడ
పాంచజన్యూబు చంద్రుని - పగిది దోప
జక్ర మలచండభానుని - సాటి గాగ
జేరి విష్ణుమూర్తియె నా శ - రీరమందు
హృదయపీఠాసన మలంక - రించి యుండె.

5

అట్టి మధుసూదనుడు దక్క - నన్య మైన
యాశ్రయం బొందు నామది - యందు లేదు ;
ఆత డొక్కండె నాకు దో - డని దలంతు ;
ఆత డొక్కండె నాకు ది - క్కని దలంతు ;
ఇతరపురుషార్థములచేత - నే ప్రయోజ
నంబు లే దని నానిశ్చ - యంబు చెలగు ;

* * *

జన్మజన్మంబునను దాను - జన్మ మెత్తి
హృదయపీఠంబున న్వసి - యించి యుండి
వానిస్తోత్రసూపంబు లా - వాశురముల
బావనములుగ నానోట - బల్కజేసి
పలుతెరంగుల నన్ను గా - పాడునట్టి
శ్రీనతీపతికృప యావ - రించి యుండ
బ్రాహ్మ డాతండె నా కని - పల్కనేల ?

6

విశ్వముల గప్పి కొలుచు త్రి - విక్రముండు
పుండరీకాక్షు డగుచు నా - పొంత జేరి
వశ్యుగా జేసికొనియె నా - వశమె యింక ;

* * *

పరవిప్పణిన్దు పల్లూళ్ళియూళ్ళి
 నిన్ పాద పజ్గయమే,
 మరువిత్రొళ్ళ మ్మనమేతన్దాయ్
 వల్లై కాణెన్ వామననే.

2

వామన నెన్మరదకవణ్ణన్
 తామరైక్కణ్ణినన్,
 కామనైప్పయన్దాయ్, ఎన్జై
 న్దున్ కళుల్ పాడియేపణిన్దు,
 తూమన త్తననాయ్
 ప్పిఱవిత్తుబుదిసిన్దు. ఎన్జై
 త్తీమనక్కేదుత్తా యునక్కెన్
 శెయ్ గే నన్ శిరీదరనే.

౩

శిరీదరన్ శెయ్యతామరైక్కణ్ణన్
 నెన్జైని రాప్పగల్ వాయ్
 పెరిఱి, అలమర్ న్దుకణ్ కళన్ నీర్మల్ గి
 పెచ్చయిర్ త్తుయిర్ త్తు,

అతిసనోహరమాధుర్య - మతిశయించు
రమ్యబింబాధరము దేనె - రంగు లీన
స్ఫటికధావశ్యమున దంత - పంక్తి మెరయ
సుందరాంగుండు నామది - చూరగొనియె ;

* * *

గానమున ధ్యానమున నమ - స్కారములను
యుగయుగంబున దనపాద - యుగముపందె
యమరజేసెను నా కాశ్ర - యం బొసంగి ;

* * *

నామనంబును బాలించు - నాధుడైన
యామహాదేవు నామర్థ్య - మేమనందు. 7

అదితికశ్యపులకు గుడ్డ - వై జనించి
బలికి గర్వం బడంచిన - బ్రహ్మచారి !
మరకతంబులకాంతిని - మరుగుచేయ
జాలునెమ్మేను గలిగిన - నారసాక్షి !
పరమశివు నైన చిటికెలో - భంగపరచు
కమ్మవిలుకాని గారాబు - కన్నతండ్రి !

* * *

అనుచు గానప్రణామంబు - లాచరింప
దగినరీతిని మనము ను - ధర్మణచేసి
నాకు సంసారదుఃఖబం - ధముల బాపు
వామనా ! నీకు నే నేమి - బదులు పేతు. 8

నామనోహర ! శ్రీధరా ! - నళిననేత్ర !
యనుచు రేయింబవల్లభం - శాచరించి
నేత్రములనలుప్రక్కల - నీరు కార
వేడినిట్టూర్చు లెప్పుడు - విడుచుచుండు

మరీఇయతీవినై మాళ

విన్నమ్మవళర వై గల్ వై గల్
ఇరీఇ, ఉనై ఎయెన్నుత్తై తనై
యన్నిరుడీ కేశనే.

5

ఇరుడీ కేశ నెమ్మిరా

నిలజై యరక్కగ్ కులమ్,
మురుడుతీర్ త్తపిరా నెమ్మా
నమరర్ పెమ్మా నె నెనైన్దు,
తెరుడియాగిల్ నెఱ్ఱై వణ్ణు
తిణ్ణమటియటిన్దు,
మరుడియేలుమ్ విడేల్ కణ్ణాయ్
నమ్మిపఱ్పనాబనై యే.

౧౦

పఱ్పనాబ నుయర్వళ

పుయరుమ్ పెరున్దిఱలోన్.
ఎఱ్ఱర నెన్నెయ్యాక్కిక్కొ
ణ్ణెనక్కే తనై త్తన్ద
కఱ్పగమ్, ఎన్నముదమ్
కార్ముగిల్ పోలుమ్ వేదడనల్
వెఱ్ఱు. విశుమ్పార్ పిరా
నెన్దైతామోదగ నే.

౧౧

తామోదరనై త్తనిముదల్వనై

ఞాలముణ్ణవనై,
ఆ మోతరమటియ

వొరువర్ క్కెన్దై తొఱ్ఱుమవర్ గళ్,

నాకు సంసారదుఃఖబం - ధముల జాపి
 స్వస్థముఖముల నొసగి సా - త్కారించి
 నాశరీరంబులో జేరి - నన్ను బ్రోచు
 పరమపూరుష ! నీ కేమి - బదు లొనర్చు. 9

మానసమ ! నీకు జ్ఞాన మే - మాత్ర మైత
 నున్నచో హృషీకేశు మ - హోపకారు
 రావణాంతకు క్షీరవా - రాశినిలయు
 నిత్యసూరులు ధ్యానించు - నిర్వికారు
 స్మరణచేయుచు వాని యా - శ్రయము గనుము
 దృఢముగా వాని తత్త్వము - దెలిసికొనుము !

* * *

దెలిసికొనె దేని నీభ్రమ - దేలిపోవు ;
 వదలబోగు హృషీకేశు - పాదయుగము. 10

పద్మనాభుండు సర్వసం - పత్కరుండు
 ప్రేమపూరితుడైన నా - ప్రియతముండు,
 నన్ను లోజేసికొని దానె - నాకు బరమ
 భోగ్య మైయున్న శ్రీకల్ప - భూరుహుండు,
 అమృతతుల్య మామౌఢ్య - మలదువాడు,
 మేఘ కాంతుల విలసిల్లు - మేనివాడు,
 వేంకటాద్రిని వసియించి - వెలయువాడు
 పరమపద నిత్యసూరుల - పాలకుండు
 అట్టిదామోదరుడు స్వామి - యయ్యె నాకు. 11

“ఏకకారణ మై భూమి - నెల్ల నొక్క
 మారు మ్రొగు దామోదరు - మహిమ నెరుగ
 జాలువా డెవ్వ డుండు నే - జగతి నేని ;”

* * *

తామోదరనుదు వాగియ

శివర్క్కుమ్ తిశైముగర్క్కుమ్,

ఆమోతరమటియవమ్మానై

యెన్నాళివణ్ణనైయే.

౧౨

వణ్ణమామణిచ్చోదియై యమరర్ తలైమగనై,

క్కణ్ణనై నెడుమాలై తైన్ గురుగూర్ చ్చడకోపన్,

పణ్ణియతమిళిమాలై నూయిరత్తు శ్శివై పన్నిరణ్ణమ్

పణ్ణిప్పన్నిరునామప్పా ట్టణ్ణల్ తాళణ్ణై విక్కుమే. ౧౩

ఇరణ్డామ్ పత్తు

ఎట్టామ్ తిరువాయ్ మొళి

— ❦ —

(మా ౨ మే)

అణ్ణై వదరణ్ణై మే

ఱ్ఱామ్ పావైయాగమ్

పుణర్ వదు, ఇరువరవర్

ముదలుమ్ తానే,

ఇణ్ణై వనా మెప్పొరుళోకుమ్

వీడుముదలామ్,

యనుచు నెల్లప్పు డతనినే - యాశ్రయించి
 వాని కాయంబు లగురుద్ర - వనజభవుల
 తోడ నాకును బరమసం - తోష మొప్పు
 దర్శనం బిచ్చు నారమా - ధవునిమహిమ
 పొగడ దర మానె యెంతటి - పురుషుకైన. 12

పరమపదనాథునుగుణశం - పడ లెరింగి
 స్త్రీలు బాలురు భక్తి జిం - తించునట్లు
 వరమునీండుండు నమ్మాళ్లు - వారు వ్రాయు
 ద్వాదశాఖ్యలస్తోత్రంబు - నాదరమున
 బఠన మొనరింప శ్రీపతి - పాదపద్మ
 సేవ చేసెడు భాగ్యంబు - చెందగలరు, 13

ద్వితీయ శతకము

అష్టమ దశకము

(సర్వేశ్వరుని మోక్షప్రదత్వము)

శ్రీమహాలక్ష్మీ ప్రక్కన - జేరి యుండ
 శేషశయనంబునందు సం - శ్లేషసుఖము
 ననుభవించెడు నాదినా - రాయణుండు ;

*

*

*

బ్రహ్మదేవుని గని సృష్టిభార - మిచ్చి,
 దుద్రముర్తిని గని లయ - ముద్ర నొసగి,

పుణైవన్ పిఱవిక్కడల్
 నీన్దువార్ కేక్కి.

౧.

నీన్దుమ్తుయర్ పిఱవి ముట్ పడఁ
 మఱియైవైయమ్,
 నీన్దుమ్తుయరిల్లా
 వీడుముదలామ్,
 పూన్దణ్ పునల్ పోయ్ గై
 యానై యిడర్ కడిన్ద,
 పూన్దణ్ణుమ్ మో
 తనినాయగన్ పుణర్ పే.

౨.

పుణర్ కుక్కుమయసా
 మఱిక్కుమర నామ్,
 పుణర్ తతన్నున్దిరూ
 డాగత్తుమన్ని,
 పుణర్ తతిరువాగి
 త్తమాన్దిల్ తా శేర్,

రక్షకత్వంబు కొదులు నే - ర్పదులు గామి
స్వయముగా నిర్వహించెడు - ప్రభవరుండు.

*

*

*

సర్వవస్తుసజాతీయ - సంభవుండు

*

*

*

మృత్యు సంసారజలధిచే - మ్రొంగబడెడు
క్షరసమూహంబుకెల్ల మో - క్షప్రదాత.

1

సిరికి జెప్పక చక్రంబు - చేత గొనక
గరుడు నెక్కక యరిమురి - బరుగులెత్తి;
పుష్పజాతివికాసప్ర - పూరితంబు
నిర్మలసమృద్ధజలరాశి - నిర్మితంబు
నగునరస్సన నాగేంద్రు - నార్తి దీర్చి
మకరి దండించు నా స్వామి - మాధవుండు,
సురభితులసీదశాన్విత - సుందరుండు,
నన్ను బాయనియేకైక - నాయకుండు;

*

*

*

అట్టి జగదేకసుందరు - నాశ్రయించి
వానిదయచేత సంసార - వార్ధి దాటి
జన్మముల బాసి మీరు మో - క్షమును గనుడు ! 2
తాను బుట్టినకమలంబు - తోన మేని
లోన వసియించి యీశరవ్య - లోకములకు
సృష్టి నిర్వహించెడు సుర - శ్రేష్ఠునకును,
లోకసంహార మొనరించు - దుద్రునకును,
అంతరాత్మ యై, వక్షస్థ - లాంతరమున
శ్రీమహాలక్ష్మి నివసించి - చెలువు గొలుప,

పుణర్ ప్ప౯ పెరుమ్ పుణర్
పెజుమ్ పులనే.

3

పులనై న్దుమేయుమ్
పొటియై న్దునీజీ,
నలమన్దమిల్లదోర్
నాడుపుగువీర్,
అలమన్దువీయ
వశురరైచ్చె ౯,
పలమున్దుశీరిల్
పడిమినోవాదే.

౪

ఓవాత్తుయర్ పిఱవి యుట్ పడమరొదిల్చెనై యుమ్,
మూవాత్తనిముతలాయ్ మూపులగుమ్ కావనోర్,
మూవాగి య్మైయాయ్ మీనాగి మానిడమామ్,
తేవాది తేవపెరుమా న్నోతీర్ త్తనే.

౫

తీర్ త్తనులగళన్ద
శేవడిమేల్ పున్దామమ్,
శేర్ త్తియవైయే
శివన్ముడిమేల్ తాళకణ్ణు,

ఎవ్వ రేకాలమున జేయ - నెరుగనట్టి
తన యమానుష కార్యసం ధానసముద
యంబు జగతికి సుప్రసి ధ్ధంబు - గాదె!

3

పంచతన్మాత్రలనుబట్టి - ప్రాకులాడు
నింద్రియంబుల పోకడ - లెల్ల నడచి
యంత మెరుగనియానంద - మనుభవింప
నద్వితీయ మా పరమప - దాంతరమున
జేర గోరెడుచేతన - శ్రేష్ఠులార !

* * *

దుష్ట రాక్షససంహారు - దురితదూరు
సుగుణచింతనానందంబు - చూరగొనుడు ;
ఆ మహాభాగ్యభోగంబు - నందు స్వగత
భేదములు గల్గ వయ్యది - ప్రేమమయము.

4

జన్మ సంసార దుఃఖ సం - సర్గమునకు
గారణుండును స్థితకర్త - మారకుండు
లోకములకెల్ల రక్షక - రూపవర్తి
బ్రహ్మరుద్రాద్యమరులకు - స్వామి, నాకు
బంధమోక్షం బొనర్చిన - పాపనుండు
మత్స్య కూర్మ హయగ్రీవ - మానుషాది
జన్మముల నొంది భువనర -క్షణ మొనర్చు.

5

పాండవులకును శౌరవ - ప్రభువునకును
జరుగుననిలోన నొకనాడు - సవ్యసాచి
సాశుపతము పునస్మృతి - బడయ దలచి
పుండరీకాక్షుపదపద్మ - పూజ నలిపి

పార్ త్తక్ తెళిన్దొమ్మిన్ద
 పైన్దుమ్మా యాన్ పెరుమ్మై,
 పేర్ త్తమ్మొరువరాల్
 పేళ క్కిడన్దదే.

౬

కిడన్దిరున్దు నిన్దళన్దు
 కేళిలాయ్ క్కిమ్మిపుక్
 కిడన్దిడుమ్, తన్నుళ్
 కరక్కు ముమ్మిన్ద్రమ్,
 తడమ్ పెరున్తోళార
 త్తళువుమ్ పారెన్నుమ్
 మడన్దెయై, మాల్ శెయ్ గిన్ద్ర
 మాలార్ కాన్బారే.

౭

కాన్బారారెమ్మిశ్శక్
 కణ్ణనై యెన్ కాణుమాఱు,
 ఊన్ పేళిలెల్లా
 వులగుమోర్ తుమ్మరమ్మ,
 శేన్బాలవీడో వుయిరో
 మమ్మెప్పొరుట్ క్కుమ్,
 ఏన్ బాలుమ్ శోరాన్
 పరన్దళనా మెజ్జుమే.

౮

నిద్రలో స్వప్నమున గాల - రుద్రుకడకు
బోయి యా పుష్పముల రుద్రు - మూర్ధమందు
గనుట కృష్ణపరత్వంబు - గాంచ గలిగె ;

* * *

కనుక శ్రీకృష్ణమహిమ ని - మ్మర్షచేయ
వేరు సాక్ష్యంబు నెవరేని - గోరనేల ?

6

పాలకడలి నతిప్రేమ - బండుకొనుట
వేంకటాచలమున నిల్చి - వేడ్క నుంట
చేరి శ్రీరంగమందు వ - సింఛుచుంట
కూర్మమై నెత్తిపై మోసి - కొని తిరుగుట
యండభిత్తిలో నడుగంటి - యడగి యున్న
వేళ నాదివరాహ మై - వెలిపరచుట
ప్రళయమొనరించి కాపాడి - బయట నిడుట
ప్రేమ నాలింగన మొనర్చి - ప్రీతి గనుట
ఇన్ని వ్యామోహముల జూపి - యేలుకొనియె
దనకు క్రేమంపుటర్థాంగి - ధరణి గనుక.
అతనిలీలల నెరుగంగ - నలవియగునె

7

స్వామి శ్రీకృష్ణ నెరుగంగ - శక్తులెవరు
ఎరుగవలె నన్న దద్విధం - బెట్టు లగునా !
భోజనము చూడ బోయిన - భవనసప్త
కంబు చాలదు తన కొక్క - కబళిమునకు ;
వానివాసస్థలం బన్న - బరమపదము ;
వ్యాప్తి గనుగొంటిమా సర్వ - వస్తునిత్య
బద్ధము క్తజీవులయందు - బర్వియుండు
అతని మహిమంబు నెరుగంగ - నగునె మనకు. 8

ఎఱ్ఱముళన్ కణ్ణనెన్ట మగనైక్కాయ్న్దు,
 ఇణ్ణిలైయాలెన్టిరణియన్ తూణ్ పుడైప్ప,
 అణ్ణప్పొత్తదే యవన్ పీయత్తోన్టియ, ఎన్
 శిఱ్ఱప్పిరాన్ పెరుమై యారాయుమ్ శీర్ మైత్తే. ౯

శీర్ మైకొల్ వీడు

శువర్ క్కనరగీతా,
 ఈర్ మైకొల్ తేవర్ నడువా
 మందొప్పొరుక్కుమ్,
 వేర్ ముడలాయ్ విత్తాయ్
 ప్పరన్దతనినిన్ట,
 కార్ ముగిల్ పోల్ వణ్ణ
 నెన్ కణ్ణనై నాన్ కణ్ణేనే, ౧౦

కణ్ణలజ్జల్ శెయ్య కరుమేనియమ్మానై,
 వణ్ణలమ్బుమ్ శోలై వత్తదివళనాడన్,
 పణ్ణలై యిత్తోన్నతమి మ్మొయిర త్తిప్పత్తుమ్ వల్లార్,
 విణ్ణలై యిల్ వీరందరు న్దాళ్వ రెమ్బావీడే. ౧౧

పరమపురుషుండు సర్వత్రి - పరగు ననుచు
బలుకుప్రహ్లాదు నెడల బే - రలుక పూని
యట్టు లగునేని యీ స్తంభ - మందు జూపు
మని హిరణ్యకశిపుడు ద - ట్టినక్షణంబె
సింహరూపంబు గొని వాని - జీల్చినట్టి
నారసింహుని మహిమ వి - చారణంబు
చేయవలెనొక్కొ! లోకప్ర - సిద్ధముగద! 9

స్వర్గసర కాదు లగుపురు - షార్థముల నొ
సంగువాడు, సమ స్తవ - స్త్వంగి యగుచు
నన్నిటికి దానె యాధార - మైనవాడు-
సర్వజగతి కుపాదాన - సహకరణ ని
మిత్త కారణంబులు గాగ - మెలగువాడు
సర్వవస్తువిలక్షణ - సత్తముంచు
నీల మేఘంబు మించిన - డాలువాడు
వాని దర్శనభాగ్యాను - భవము గంటి. 10

సుందరవిశాల చక్షురా - నందు డగుచు
వివిధవిగ్రహములయను - భవము లిచ్చు
దేవదేవుండు విలసిల్లు - దిరుసగరిని
వాస మొనరించు నమ్మాళ్లు - వారు వ్రాయు
పాశురసహస్రమం దొక్క - పది యనంగ
పల్కు నివ్వని నెవ్వరు - పఠనచేతు
రట్టివారికి గల్గు మో - టొనుభవము. 11

ఇరణ్డామ్ పత్తు

ఒన్నదా న్నిరువాయ్ మొళి

(మూలమ్)

ఎమ్మొవీట్టు త్రిఱముమ్ శెప్పమ్, నిన్
 శెమ్మొపాదపట్టు త్తలై శేర్తు, ఒత్తై,
 కైమ్మొతుప్పమ్ కడిన్దపిరానే,
 అమ్మొవడియేన్ వేణ్ణువదీదే.

౧

ఈదేయానున్నై కొళ్ళవెళ్ళాన్టుమ్, ఎన్
 మైతోయ్ శోది మణివణ్ణ వెన్దాయ్,
 ఎయ్ దానిన్ద్రుల్ యానెయ్ ద. ఖానక్
 కైతా కాల క్కళివు శెయ్యేలే.

౨

శెయ్యేల్ తీవినై యెన్ద్రుల్ శెయ్యమ్, ఎన్
 కైయ్యార్ శక్కర క్కణ్ణపిరానే,
 ఎయ్యార్ కణ్ణ మడైక్కిలుమ్, నిన్ద్రుల్
 ఎయ్యదేత్త వరుళ్ శెయ్యెనక్కే.

౩

ఎనక్కేయాన్బు య్యెకాలత్తు మెన్దు, ఎన్
 మనక్కేవ నిడైవీడిన్దిమన్ని,
 త్తనక్కేయాగ వెనై కొళ్ళుమిదే.
 ఎనక్కేకణ్ణనై యాన్ కొళ్ శిఱప్పే.

౪

ద్వితీయ శతకము

న వ మ ద శ క ము

(పారతంత్రాభిలాష)

- కరిపతిం దయ గాచిన - కమలనాభ !
 నీపదముల నాశిరమున - మోపు దేని
 పరమపదలాభ మైనను - వదలుకొందు
 నీపదస్పర్శమే చాలు - నీరజాక్ష ! 1
- దివ్యనీలమణిం బోలు - దేహకాంతి
 తోడ జెలు వొందు - సుందరా ! తోయజాక్ష !
 శీఘ్రముగ నీపదంబుల - జేరునట్లు
 భక్తి గలిగింపు మిదియ నా - ప్రార్థనంబు ;
 ఇంతకంటెను వేరు నే - నెదియు గోర. 2
- చక్రధరుడ వౌ నాప్రియ - సారసాక్ష !
 పాపముల జేయ కుండ గా - పాడినావు
 కృష్ణ దేవుడ వగుచు వి - రించిప్రభృతి
 దేవతల కష్టములనెల్ల - దీర్చినావు
 అంత్యకాలంబునంగూడ - నడ్డు లేక
 నీస్మరణ నాదు హృత్ఫలీ - నిల్పుమయ్య ! 3
- సర్వకాలము నీపదా - బ్జములసేవ
 చేయునట్లు లొనర్చి నా - చిత్తమందు
 వాస మొనరించి నీసాత్తు - చేసికొంటి ;
 ఇదియ నాస్వామి శ్రీకృష్ణు - నెల్లయప్పు
 డుల్లమున నేను గోరు ప్ర - యోజనంబు. 4

శిఱప్పిల్వీడు శువర్ క్కనరగమ్.

ఇఱప్పి లెయ్దుగవెయ్దఱ్క, యానుమ్

పిఱప్పిల్ పల్పిఱవి పెరుమానై,

మఱప్పొన్ఱిన్ఱి యెన్ఱుమ్మగిఱ్ఱోనే,

౫

మగిఱ్ఱొళ్ తెయ్ వ

ముఱ్ఱొ గమల్ గమ్,

మగిఱ్ఱొళ్ శోది

మలర్ న్దవమ్మానే,

మగిఱ్ఱొళ్ శిన్దెళొ

త్తెయ్ గై కొణ్ణు, ఎన్ఱుమ్

మగిఱ్ఱొళ్ న్దెన్దె

వణ్ణవారాయ్.

౬

వారా యున్ఱిరుప్పద మలర్ క్కీఱ్ఱ,

పేరాదే యా న్దవ్దై యుమ్పడి

తారాదాయ్, ఉన్దెన్దె యెన్ను శైవ్విప్పిలెన్ఱుమ్

తారాదాయ్, ఎనక్కెన్ఱు మిక్కాలే.

౭

ఎక్కాలత్తెన్దెయా యెన్నుళ్ మన్నిల్, మఱ్ఱ

ఱొక్కాలత్తిలుమ్ యాదొన్ఱుమ్ వేణ్డేన్,

మిక్కారేవ్దవిమల ర్విఱ్ఱుజ్జుమ్, ఎన్

లక్కారక్కనియే యున్దెన్దె యానే.

౮

ఈశరీరంబు విడిచి నే - నేగినంత.

మోక్షమం దైన స్వర్గభూ - ములను నైన

సరకమం దైన వేదజ - స్మమున నైన,

పరమకాదణికస్వభా - వంబుతోడ

వివిధరూపంబులను భూమి - వెలయు చుండు

పరమపురుషుని మరవక - స్మరణచేయు

భాగ్యము నొసంగి నన్ను - గాపాడవలయు! 5

చేతనాచేతనాత్మక - భూతములకు

సూర్యచంద్రాదిదేవతా - స్తామమునకు

సృష్టియు స్థితిలయములు - చేయుస్వామి

స్మరణమునకు సాధన మైన - మనముతోడ

బల్కుటకు సాధనం బగు - వాక్కుతోడ

ఆర్తితో సేవ చేయుచే - హంబుతోడ

ఎప్పు డానందమున నాశ్ర - యించి నిన్ను

మరవ కుండెడుమార్గంబు - గరపుమయ్య! 6

ఎంతకాలంబు నిన్ను నా - యెడ దలంచి

కాంచు చున్నను సంతృప్తి - గలుగ దాయె ;

కనుక నీదర్శనము సర్వ - కాలములను

గలుగ జేయుచు నీపాద - కమలములకు

సేవ గావించునటులు న - న్నావవలయు! 7

ఉపనిషత్తులయం దుత్త - మోత్తములుగ

వర్ణన మొనర్పబడు నిత్య - వర్గమునకు

భోగ్యవస్తు వై చెలు వొందు - పురుషవర్య!

వేదవర మొక్కటియు నేను - గోర కుందు

యానేయైన్న్ యతీయకిలాదే,
 యానేయైన్న్ యేన్న్ యేన్న్,
 యానేనీ యేన్న్ యేన్న్ మేయమ్ నీయే,
 వానేయైన్న్ మేయమ్ వానవ రేతే.

౧

ఏతేలేయమ్

వెన్నేర్కొళిలైన్న్,

నీతేలేయమ్

నెదుళ్ళుడర్చిది,

తేతేలేయమ్

యన్పొన్నడి చ్చేర్త్తు, ఒల్లై

వెతేపొగ

వెళ్ళాన్మవిడలే.

౧౦

విడలిల్ శక్కర త్తణ్ణలై మేవల్,

విడలిల్వోళురుగూర్ చ్చుడకోపన్ శోల్,

కెడలిలాయ్ రత్తు శ్శీవై పత్తుమ్,

కెడలిల్వీడు శేయ్యుమ్ కిళర్ వార్ క్కే.

౧౧

నిర్మలం బగు నాహృది - నిత్యవాస
మును నొనర్చుచు నందు గా - పుర మొనర్చు;
శర్కరంబోలు మకురంపు - స్వామి వగుచు. 8

పరమపదవాసు లుడరు - పాడు చుండ
నిత్యసూడల బాలించు - నీరజాక్ష!
నే స్వతంత్రుడ వీనికి - నేను సంత
దారుడ నటన్నబుద్ధి వి - నాశ మందె;
నేను బరతంత్రుడ నటంచు - నిఖిలవస్తు
జాలమున కొక్కడవె నీవు - స్వామి వనుచు
దెలిసికొన్నాడ నిక నాకు - దిరుగు లేదు. 9

రామరూపంబునం బుట్టి - రాజ్య మేలి
కృష్ణజన్మంబునను భువి - గీర్తి బొంది
రక్షకత్వంబు చాటించు - రాజరాజ!
నాకు నీ విచ్చినట్టి జ్ఞా - నంబుచేత
సిద్ధి చేకూరు నంచను - బుద్ధి వలదు;
దుఃఖసంసార బంధము - ల్తొలగ జేసి
వేరుచింతల నెల్లను - విడిచి నిత్య
సేవ నీ కొనరించెడు - చిత్త మిమ్ము! 10

చక్రధరు డైనస్వామి యా - శ్రయము గొనిన
పరమమునియగు నమ్మాళ్లు - వారు వ్రాయు
లక్షలం బోలు పాశుర - రాశియందు
నీపదింటిని బలముంచు - నెల్లజనులు
పొంద నేర్తురు సంసార - మోక్షపదవి. 11

ఇరణ్ణామ్ పత్తు

పత్తామ్ తిరువాయ్ మొళి

(మా ల మ)

కిళరోళియిళమై కెడువదకమున్నమ్,
 వళరోళిమాయో స్మరువియకోయిల్,
 వళరిళ మ్మొళిల్ శూళి మాలిరుంజోలై,
 తళర్విలరాగి త్పార్వదుశదిరే.

౧

శదిరిళమడవార్ తాళ్చియైమదియాదు,
 అదిర్ కురల్ శజ్జ త్తళగర్ తంగోయిల్,
 మదితవళుకుడుమి మాలిరుంజోలై,
 పదియదువే త్తి యెళ్రువదుపయనే.

౨

పయనల్ల శేయ్దు పయనిలై నెంజే,
 పుయల్ మణ్ణుపణ్ణర్ పురిన్దుటెకోయిల్,
 పుయల్ మిగుపొళిల్ శూళి మాలిరుంజోలై,
 అయన్మలై యడై వ దదుకరుమమే.

౩

కరుమవకపాశ

బ్బొళిత్తుళిన్మయ్యవే,

ద్వితీయ శతకము

దశమ దశకము

—o—o—o—

(తిరుమాలిరుంజోళాద్రి)

యావనము వృద్ధి చెందు వ - యన్మనందె
ముసలితన మంకురింపక - ముందె, భక్తు
లార! మాలిరుంజోళాద్రి - యాత్రచేసి,
యచట శృంగారవనమధ్య - మందు నిరుప
మానకాంతుల విలసిల్లు - మాధవునకు
అంజలి యొనర్చి పొందుడీ! - యాశ్రయంబు. 1

లేతజవరాండ్ర మిసిమిసి - పూతలకును
వారిశృంగారములకును - వలపుగొనక,
పాంచజన్యంబు ధరియించు - పద్మనాభు
నళగ రనుసుందరాంగుని - కథినివేళె
మైనమాలిరుంజోళాద్రి - నాశ్రయించి
పొందుడీ! మీరు నేవేగ - మోక్షపదవి. 2

ఓ మనస్స! నిస్సారంపు - గామములను
నన్నిటి సమూలముగ వీడి - యశగరాఖ్య
వాస మై పుష్పవనముల - బరిమళంబు
గూడ్చుమాలిరుంజోళాద్రి - గోరి యాశ్ర
యించుటయె మీకు గర్తవ్య - మెప్పుడేని. 3

క్రూరకర్మబంధముల బో - గొట్టి జనుల
దరికి జేర్చు గోవర్ధనో - ధారకుండు

పెరుమలై యెడుత్తాన్
 పీఠుత్తైకోయిల్,

వరుమణ్ణుతవళై

మ్మాలిరుంజోలై,
 తిరుమలై యదువే
 యడై వదుతిఱమే.

౪

తిఱముడై వలత్తా శ్రీవిన్దై పెరుక్కాదు,
 అరముయలొళి ప్పడై యవ్కోయిల్,
 మఱువిల్వో శునై శూళి మాలిరుంజోలై,
 పుఱమలై శార ప్పొవదుకిఱియే.

౫

కిఱియెననినై మిన్ కీఱ్ఱిమైశెయ్యాదే,
 ఉఱియమర్ వెణ్ణై యుణ్ణవ్కోయిల్,
 మఱియొడుప్పిన్దై శేర్ మాలిరుంజోలై,
 నెఱిపడవదువే నినై వదునలమే.

౬

నలమెననినై మిన్ నరగళున్దాదే,
 నిలమునమిడన్దా న్నిడుత్తైకోయిల్,
 మలమఱుమదిశేర్ మాలిరుంజోలై,
 వలముత్తై యెయ్ ది మరువుదల్ వలమే.

౭

- దశమహిమ వెలువరించెడు - స్థాన మగుచు
మందమాడత సుమలతా - సుందరంబు
సూర్యగాంభీర్యదంబు మే - ఘోన్నతంబు
నైన మాలిదుంజోళంబు - నందు వెలసె
నచటి యశగరిసుందరు - నాశ్రయించి
భక్తజనులార! కోర్కుల - ఫలము గనుడు ! 4
దోషభూయిష్టసంసార - దుఃఖములను
బలము గల మానసముచేత - దొలగ ద్రోసి,
ఆశ్రితావనపరతంత్రు - డైనచక్రి
వెలయుమాలిదుంజోళంబు - వెలిని జెలగు
పర్వతముపొంత కడుగుట - బాగు మీకు. 5
చలముతో నుట్టిలో వెన్న - సంగ్రహించి
గొల్లజవరాండ్రు మిక్కిలి - కోపగింప
బరుగులిడి వచ్చు శ్రీకృష్ణ - బాలకుండు
అశగరీరూపమును బూని - యవతరించు
మాలిదుంజోళపర్వత - సూర్యమందు,
తుచ్చవిషయంబులం దెట్టి - యిచ్చ గొనక
దృష్టి నిల్పుడు మీకు సి ధ్ధించు ముక్తి. 6
భక్తజనులార! సంసార - పరత విడిచి,
పుడమి నండభిత్తిని బడి - పోవకుండ
నెత్తి కాపాడినట్టి స - ర్వేశ్వరునకు,
ఇందుమండహాన్నత్యంబు - చెంది వెలయు
వాస మగు మాలిదుంజోళ - పర్వతమున
కరిగి యత్యాదరావాస - మచట జరుప
సర్వపురుషార్థములు మీకు - సఫలము లగు. 7

వలజ్జెయ్ దువై గల్ వలమ్ కళియా చే,
 వలంజెయ్యుమాయ మాయవళోయిల్,
 వలంజెయ్యుమ్ వానోర్ మాలిరుకజోలై,
 వలంజెయ్ దునాళుమ్ మరువువల్ వళుక్కే.

౮

వళుక్కెననినై మిన్ వల్పినై మూళుగాదు,
 అళుక్కొడియట్టా నమర్ పెరుజోయిల్,
 మళుక్కళిమిసమ్ శేర్ మాలిరుంజోలై,
 తొళుక్కరుదువ చే తుణివదుశూ చే.

౯

శూదెన్దుకళవుమ్

శూదుమ్ య్యా చే,

వేదమున్విరిత్తా

న్విరుమ్బియళోయిల్,

మాదులుమయిల్ శే

ర్కాలిరుకజోలై,

పోదవిమలై యే

వుగువదుపారుశే.

౧౦

పారుళెన్దివులగ

మ్పడై త్రవన్ పుగళిమేల్,

మరుళిల్ వణ్ కురుగూ

ర్వణ్ శడకోపన్,

తెరుళ్ కొళ్ళుచ్చొన్న

వోరాయిరత్తుళిప్పత్తు,

అరుళుడై యపన్ తా

శణై విక్కుమ్ముడిత్తే.

౧౧

బలము సంసారబంధనం - బంధములకు
తాదు చేయక, దివ్యగో - పాలకుండు
వాస మొనరించు గోపురా - వాస మైన
మాలిరుంజోళపర్వత - మహిమ నెరిగి,
యనుదినంబు ప్రదక్షిణం - బాచరింతు
రేని యశగరి మీకు మో - డేచ్చ నొసగు. 8

క్రూరపాపభయంబుల - బారి బడక,
పూతనాంతకునునికిచే - బూజ్య మగుచు
గజకిశోరబృందంబుల - గ్రాలు చుండు
మాలిరుంజోళమున భక్తి - మనమునందు
జేచ్చుకొని పురుషార్థంబు - చేకొనుండు! 9

ద్రవ్యసంపాదనమునకు - దాదు లనుచు
ద్యూతచౌర్యంబులను నేర్చి - దూదవడక
వేదములకు మూలంబు శ్రీ - విష్ణుదేవు
డధివసించినపూజ్యగృ - హం బనంగ
స్త్రీపురుషమయూరంబులు - చేరి తిరుగ
సుందరము లగుతదల నా - నంద మొసగు
మాలిరుంజోళపర్వత - చూర్ణమునకు
బయలుదేరుడు మీభాగ్య - ఫలము పండ. 10

అవని సంసారులకు నవ - యవము లిచ్చి
భక్తి వా రొనరించు నే - వలను బొంది
మోక్షసంపద వారిచే - బొందజేయ
జగతి సృష్టియొనర్చిన - సార్వభౌము
విషయముల దెల్పు శతకోప - విరచిత మగు
గ్రంథమందలి పదిపాశు - రంబు లైన
వీనిని బఠించుపురుషు ల - వ్యానిపాద
పంకజములను జేరుసో - భాగ్యపరులు. 11

తిరువాయ్ మొళి

మూనామ్మత్తు

ముదల్ తిరువాయ్ మొళి

(మూలమ్)

ముడిచ్చోదియా యనదు ముగచ్చోది మలర్ న్దదువో
అడిచ్చోది సీనిన్ద తామరై యా యలర్ న్దదువో,
పడిచ్చోది యాడై యొడుమ్ పల్కలరాయ్ నికపై మ్మొళి
కడిచ్చోది కలన్దదువో తిరుమా లే కట్టురైయే.

కట్టురైక్కేరుమరై

నికకణ్ పాదమ్ కై యొవ్వా,

శుట్టురై తనన్ పో

న్నున్దిరు మేనియొళియొవ్వాదు,

ఒట్టురై తివ్వలగున్నై

ప్పకమ్మొల్లా మ్మెరుమ్బాలుమ్,

పట్టురైయాయ్ ప్పమ్మొన్దే

కాట్టుమాల్ పరకజోది.

శ్రీ ముఖ సూక్తి

కృతీయ శతకము

ప్రథమ దశకము

(దర్శనానందము)

దివ్యవదనంబునందలి - తేజ మలరి
నీకు మణికిరీటంబుగా - నిలిచెనొక్కొక్క !
పాదసరసీరుహంబుల - ప్రభలు గూడి
పద్మపీఠంబుగా నీకు - బరగనొక్కొక్క !
మేనికాంతులయొక్క స - మ్మేళనంబు
ఆభరణములు గాగ బీ - తాంబరముగ
దేవరిల్లెనొ యనగ సం - దేహ మాయె. 1

అక్షులకు బాదములకు శ్రీ - హస్తములకు
బద్ధ ముపమాన మని కవు - ల్పల్కు చుండ్రు ;
దివ్యవిగ్రహకాంతికి - దీటు గాగ
పుటము పెట్టినకనకంబు - బోల్చు చుండ్రు ;

*

*

*

అంబుజము లేడ ! నీయవ - యవము లేడ !
కనక మది యేడ ! నీమేని - కాంతు లేడ !
దలచినట్టులు చేయుస్తో - త్రములెగాని
దోషయుతములు సరియె ని - ర్దోషములకు. 2

పరణజోదిసీపరమాయ్ నిన్నిగళిన్దుఱ్, ముర్రేగ్రు
 పరణజోదియైయై ధ్విడియోవి నిగళిన్దు,
 పరణజోదినిన్ను శేప్ప పడరులగమ్పడై త్త, ఎమ్
 పరణజోదికోవిన్దా ప్పొరై క్కమాట్టేనే. 3

మాట్టా దేయాగిలు

మిన్నులర్ తలై మాళాలమ్, నిన్
 మట్టాయ మలర్ పురై యుమ్
 తిరుపురువమ్మనమ్ వైక్క,

మాట్టాదపలశమయ

మదికొడుత్తాయ్ మలర్దుఱ్, య్,
 మాట్టేనీమనమ్ వైత్తాయ్
 మాళాలమ్ వరున్దాదే. 4

వరున్దాదవరుమ్ తవ త్త

మలర్ కదిరిణ శుడరుడమ్పాయ్,
 వరున్దాదానమాయ్

వరమ్మిన్ది ముళుదియన్దాయ్,
 వరుణ్కాలమ్ నిగళికాలమ్

కళిళికాలమాయ్, ఉలగై
 ఒరుంగాగవళిప్పాయ్ శీ
 రెణ్ణులక్క వోదువనే. 5

ఓ పరాత్పర భాసుర - చూప ! నీవు
 నిరుపమానుండ ! వగుట వ - ర్ణింపరాదు ;
 కలుగజేసెను జగతి సం - కల్పమున నె ;
 సేవ నొసగినాడవు నాకు - జిద్విలాస
 మొప్ప, నీలీల నాబోంట్లు - చెప్ప గలరె ? 3

కంటి వీలోకముల నాభి - కమలమందు ;
 పిన్నపెద్దలు నీదివ్య - విగ్రహమును
 బెన్నిధిగ శుభంబుల విజృంభించుదాని
 పుష్పసుకుమారమును, మనం - బుల గ్రహింప
 జాల కల్లాడు చుండెడు - సమయమందు,
 వారిజ్ఞానంబు మతపరం - పరలవలన
 శూన్యతను బొంద గన్నార - జూచె దేల !

*

*

*

తులసితో నీవు సుఖముల - దూగుచున్న
 బుడమి బామరజను లెట్లు - పోవవలయు? 4

శ్రమము లేకయె దివ్యతే - జన్మవలన
 మెరుపుకాంతుల విలసిల్లు - మేనుగలిగి,
 జ్ఞానమయరూపముం దాల్చు - స్వామి వగుచు,
 అవధి లే కుండ సర్వప - దార్థజాల
 మందు సర్వభాగంబుల - వ్యాప్తి చెంది,
 మూడుకాలంబులందును - భువనకోటి
 పాలనము రక్షణము చేయు - ప్రభుడ వైన
 నీగుణంబుల వర్ణింప - నేర్తునొక్కో ! 5

ఓదువారోత్తెల్లా

మెప్పులగఁ త్రెవ్వెవై యుమ్,

శాదువాయ్ నిన్పుగళి

వ్వుగై యల్లాల్ పిటిదిలై,

పోదువాళిపునన్దుళాయ్

ముడియనాయ్, పూవిన్నేల్

మాదువాళిమూర్ పినా

యెన్ శొల్లి యాన్వాళిత్తువ నే.

౬

వాళిత్తువార్ పలరాగ

నిన్నుళే నాన్ముగనై,

మాళి త్తనీరులగెల్లా

వ్వుడై యెన్దు ముదల్ పడైత్తాయ్,

కేళి త్తళి రరన్ముదలా

క్కిళర్ దెయ్ వమాయ్ క్కిళర్ దు,

శూళి త్తమరర్దుదిత్తా

లున్ తొల్ పుగళి మాశూణాదే.

౭

మాశూణా చ్చుడరుడమ్బాయ్

మలరాదు కువియాదు,

మాశూణా శానమాయ్

ముత్తదుమాయ్ ముళిదియన్దాయ్,

వివిధలోకనివాసు దా - వేదవిదులు
నేర్చి యధ్యయనము చేయు - నిగమసమితి
నీయనంతగుణముల వ - ర్ణింప నేంచి
క్రమముగా నొనరించుయ - త్నములు గావె !

* * *

అమృతబిందువులం జల్లు - నట్టితులసి
మాలచే గిరీటముకాంతి - లీల దనర
బంకజోద్భవ యైన శ్రీ - పంకవాక్షి
వక్షము నలంకరించెడు - పరమపురుష !
నిన్ను నే నెట్లు స్తుతియింప - నేర్తునొక్కొ ! 6

యెందరో యుండ్రు ని స్తుతి - యించువాడు ;
జలధివలయితత్రిభువన - చక్రమెల్ల
సృష్టి యొనరింప నలువను - జేసినావు ;
జ్ఞానవృద్ధునిగా ఉద్రు - నల్పినావు ;
సురల బీయూషమున బాగు - పరచినావు ;

* * *

అందరుం జేరి నీదు క - ల్యాణగుణన
మూహవర్ణన మొనరింప - బూనిరేని,
యొక్కభాగమేనియును నా - గుండునట్లు
పల్క గల్గుదురే ! యది - వారితరమె ? 7

బహుళజాజ్వల్యమాన మా - ప్రభలతోడ
దివ్యతేజంబు వెలిగెడు - దేహ మొప్పు,
అంతకంటెను హెచ్చు లే - నట్టి దేగుచు
నక్షయం బైనజ్ఞానంబు - నధివసించి,

మాశూణావాక్కోల

త్తమరర్కోన్ వత్తిప్పట్టల్,
మాశూణావునపాద
మలర్ చోచ్చిది మత్రింగాడే.

౩

మత్రింగాదవై నుదియ

శక్కరన ల్వలత్తైయాయ్,
తొత్రిజ్జాద మ్మళిఱళిప్పాన్
పుళ్ళూర్న్దు తోన్ఱినైయే,
మత్రింగాదఞానమే
పడై యాగ మలరులగిల్,
తొత్రిమ్బాయార్ క్కళిత్రా
లున శుడర్చోచ్చిదిమత్తై యాడే.

౪

మత్తైయాయ్ నాల్వేడత్తుళ్ నిన్ఱ

మలర్చుడరే,
ముత్తైయాలివ్వలగెల్లా
మ్మడై త్తిడ న్దున్ఱుమి త్రిన్దళన్దాయ్,
పిత్తై యేఱుశడై యానుమ్
నాన్మగను మిన్దిరనుమ్,

సృష్టియెల్ల శరీర మై - చెలగు చుండ,

* * *

ప్రణతి కెక్కిన పాలక - త్వము వహించి,
జ్ఞానభూషణుడై యున్న - స్వామియొక్క
పాదకమలమహత్త్వంబు - పల్కబోవ,
బ్రహ్మదేవున కైన వి - భ్రమము గల్గు;
ప్రజ్వలిత మగు సద్వస్తు - వర్ణనంబు
మాటలం బల్కు బూనిన - మాసి పోదె;

8

కడుపులో నున్న సప్తలో - కములయందు
శరణు సొచ్చు భక్తులకెల్ల - జ్ఞాన మొసగి
మరపు లే కుండ సంకల్ప - మాత్రమున నె
బాజ్జ గదలక వారిని - బ్రోచునట్టి
సర్వశక్తుడ వీవు శ్రీ - సార్వభౌమ!
లట్టివాడవు గజరాజు - నాదుకొనగ
నార్తనాదంబు వినినంత - నదరిపడుచు
గరుడుపై నెక్కి చేత జ - క్రము ధరించి
పరుగు లిడి వచ్చు టేలయా! - స్వయముగానె,
మహితగుణ! యిట్లు నీకీర్తి - మాయ కున్నె? 9

భువి నభక్తుల కి ట్లని - పోల్చి నలవి
గాని నాల్గువేదములవా - క్యముల కెల్ల
బారమార్థిక మగు భోగ్య - వస్తు వీవ!
జగములను సృష్టి మొదలగు - సర్వవిధుల
బరపి పరిపాలన మొనర్చు - ప్రభుడ వీవ!

* * *

ఇతై యాదలటిన్దై త్త

వీర్రుదై త్త లిదువియప్పే.

౧౦

వియప్పాయవియప్పిల్లా మెయ్ ఇన వేదియనై చ్

చయప్పగళుర్పాలర్పామై తడజ్కురుగూర్చడకోపన్,

తుయక్కిన్జిత్తొత్తొదురై త్త వాయరత్తుళిప్పత్తుమ్,

ఉయిక్కొణ్ణ పిఱప్పఱుక్కు మొలిమున్నీర్ణాలత్తే.

౧౧

మూత్తామ్మత్తు

ఇరణ్డమ్ తిరువాయ్ మొళి

(మూలమ్)

మున్నీర్ ఇల మ్మడై త్త

వెమ్ముగిల్వణ్ణనే,

అన్నాళ్ నీతన్ద వాక్కైయి

స్వభియుళుల్వే,

వెన్నాళ్ నోయ్ వీయ

వినై గళై వేరఱప్పాయ్ న్దు,

ఎన్నాళ్ యానునై

యినివన్దు కూడువనే.

౧

స్వామి యని ని న్నెరింగి యా - చంద్రమాళి
 సన్నుతించు ట దేమి యా - శ్చర్య మింక. 10
 అద్భుతాశ్చర్యగుణుడు స - ర్వాంతరాత్మ
 యనుచు శ్రుతివాక్యములు గొని - యాడుచుండు
 స్వామినింగూర్చి సమ్మాళు - వారు వ్రాయు
 పాశురములలో నీపది - పాశురముల
 భక్తితో నేజనంబులు - పఠన సేతు
 రట్టివాడు సంసారంబు - నంట కుండు. 11

తృతీయ శతకము

ద్వితీయ దశకము

(ఆకురత)

ఇల నదీవర్షభూజల - ముల నొసంగి
 ప్రజల కాహార మిచ్చి కా - పాడు దేవ!
 సృష్టిచేయుచు నాకు నీ - విచ్చినట్టి
 యీ శరీరంబుతోడనే - యెల్లయపుడు
 పాపసంసారబంధన - కూప మందు
 మునిగి దేలుచు నీడాస్య - ములగు మరచి
 ధిరుగు చున్నాడ నీనాటి - వరకు నేను ;

* * *

అట్టిదోషంబులను బోవ - నడచి వైచి

వన్నా నైయ్యమశెన్ద
వెమ్ వామనా, నిన్

పన్నాచూయ ప్పల్
పిఱవియి మ్పిడిగిన్దయాన్,

తొన్నానన్విన్దై తొడర్లలై
ముదలరిన్దు,

నిన్నాతాల్ శేర్న్ద నిమ్మి
దెళ్ళాన్దుకొలో.

౨

కొల్లామాక్కోల్ కొలై శెయ్దు, పారడప్పోర్
ఎల్లాచ్చేనైయు మిరునిలత్తవిత్త పెన్దాయ్,
పొల్లానాక్కైయిన్ పుణర్విన్దై యఱుక్కలతా,
కొల్లాచూనున్నై చ్చార్వదోర్ శూఱ్చియే.

3

శూఱ్చి ఇన చ్చుడరొళియాగి, యెన్దమ్
ఏఱ్చిక్కేడిన్ది యెళ్ళుమ్ నిత్తెన్ద పెన్దాయ్,
తాఱ్చిమందొంజు న్దవిర్న్ద నిన్తాళిన్దైక్కిఱ్ఱ,
వాఱ్చి యాన్ శేరుమ్ వగై యరుళాయ్ వన్దే.

౪

విరహాదుఃఖంబు స్వస్థత - పరచి నిన్ను
గానజేయుము కన్నుల - కరవు దీర.

1

భూమి గొల్చిన వామన ! - పుణ్యచరిత !
లెక్క లేనట్టిమాయల - జిక్కి దేవ
మానుషాదిరూపంబుల - బూను చుండు
నన్ను సంకెళ్ళవంటి బం - ధములు పట్టి
ఆది యంతము లేనట్టు - లాడజేసె ;

* * *

వాని మూలంబుతోగూడ - వదలివైచి
నీకు బదసేవ సేయంగ - నేర్పు తెచ్చుచో !

2

చంపుటకు సాధనము గాని - జాటికట్టు
గరము నిడి పదునెన్ని ద - డౌహిణులను
సంహరింపంగ నేర్చిన - జాణ వీవు,
అఘటన ఘటన శక్తుండ - వైన దేవ !

* * *

ఈ శరీరసంబంధము - నేవిధమున
ద్రెంప గల్గుదువో దాని దెల్పుమయ్య !
నిన్ను బొందంగ నటుమీద - దెన్ను గలుగు ;

3

క్షయము వృద్ధియు నెరుగని - జ్ఞాన మంది
నిరుపమాన మాతేజంబు - నిండియుండ
జగతి సర్వత్ర ప్యాపించు స్వామివి గద !
ఇతర విషయంబులం బ్రీతి - నిడుట మాని
నీపదాంభోరుహముల న - న్నిధికి జేరి
సుఖము చెందెడు మార్గంబు - చూపుమయ్య !

4

నాడు ప్రహ్లాదుమనము నా - నందపరుప
 దర్శనం బిచ్చినట్లు నా - దైన్య మెడల
 సేవ నొసగి నామనమును - గావ వైతి ;
 ఇట్లు పేక్షించుటే నైజ - మేని, నిన్ను
 శ్యామసుందరరూప ! యె - చ్చటికి బోయి
 దర్శనము చేయవచ్చునో - చాని జెపుమ ! 5

చేతు సత్కర్మముల నని - చెప్పనైతి
 నే నసత్కర్మముల జేయ - నేర ననియి
 బల్కు నైతిని ; జరకాల - పాపజనిత
 దుఃఖసంసార జలధిలో - ద్రోయబడితి ;

*

*

*

భవనకోటి ననంత మా - భూతకోటి
 సృష్టి చేసినపూరుష - శ్రేష్ఠ ! నీమ
 దివ్యపాదారవిండులు - లవ్యయముగ
 గాంచు నానంద మెప్పుడు - గలుగు నాకు. 6

నిశ్చయజ్ఞానశూన్య మై - నిఖిలపాప
 సంచయం బగుసంసార - జలధియందు
 ఇరుకుకొనిపోయి జన్మంబు - లెత్తు మనకు,
 సర్వదేశకాలవ్యవ - స్థల జెలంగు
 భూతముల యంతరాత్మ యై - పొందియుండు
 శ్రీశుకందర్శనప్రాప్తి - యెట్లు గలుగు ?
 మానసమ ! నీవు విరహంబు - మానుకొనుము ! 7

దుఃఖహేతువు లై యున్న - దోషములను
 జాపుకొన కుంటి ; - శ్రీపాద - పద్మములను

పావుహొల్ శీర్క్కణ్ణా వెఱ పరళ్ళుడరే
కూవుగిన్టే, కాణ్బా నెళ్ళెయ్ దక్కువువ నే. ౮

కూవిక్కువి కొడువినైత్తూరబుళి నిన్ట,
పావియేఁపలకాలమ్ వళితిగై తలమరుగిన్టే,
మేవియన్టానిరై కా త్తవ నులగమెల్లామ్
తావియవమ్మనై, ఎక్కిని తలై ప్పెయ్ వనే. ౯

తలై ప్పెయ్ కాలమ్ నమన్టమర్ పాశమ్విట్టాల్,
అలై ప్పుణుణ్ణు మవ్వలైల్లమగళి,
కలై ప్పల్ళాన త్రైకణ్ణనైక్కణ్ణకొణ్ణు,
నిలై ప్పెరొనిన్జెన్జ మ్మెరొదు నీడుయిరే. ౧౦

డియిర్ గళెల్లావులగు ముడైయవనైక్
కుయిల్ గొళి శోలై తైన్కురుగూర్ చ్చుడకోపణ్,
శెయిరిల్ శొల్లిశై మాలై యాయిరత్తుళిప్పత్తుమ్,
డియిరిన్నేలాకై యూనిడై యొళివిక్కుమే. ౧౧

నెడతెగని భక్తితో నాశ్ర - యింప కుంటి ;
సకలకల్యాణశుభగుణ - సాగరుండ !

దివ్యపరిమళయుక్తజ్యో - తిస్స్వరూప !

పిలుచుచున్నాడ నిన్ను సే - విచుకొరకు,

ఎచట నీదర్శన మనుగ్ర - హింతువాక్కో !

8

దోషఘోరాటవిని నిల్చి - త్రోవ దప్పి

చాలకాలంబుగా నందె - సంచరించి

విసివి వేసారి నిన్నిచ్చు - పిలుచు చుంటి ;

ఆల రక్షించునట్టి గో - పాలకుడవు

బలియహంకార మాపిన - వామనుడవు

నిన్ను సేవింప నెటకు బో - నేర్తు నేను.

9

స్వామి ! విశ్లేషదుఃఖం బ - సాధ్యమగుచు

మరణవేదనవలె నాకు - భరము గాగ,

గరుణతో దర్శన మొసంగి - గాచినావు

సర్వదుఃఖంబులును నాకు - సమసిపోయె.

10

సర్వలోకేశ్వరుం డైన - స్వామిగూర్చి

వ్రాచు బూసిన నమ్మాళ్ళు - వారి వేయి

పాశురంబుల నీపది - పాశురముల

భక్తితోడను శ్రద్ధతో - బరనచేయు

మనుజు నాత్మను గప్పుదు - ర్కాంస మైన

కాయమును దొలంగించి మో -క్షం బొసంగు. 11

మూ స్టాప్పత్తు

మూ స్టామ్ తిరువాయ్ మొళి

(మూలమ్)

ఒళివిల్ కాలమెల్లా ముడనాయ్ మన్ని,
వళివిలానడి మై శెయ్యవేణ్ణనామ్,
తెళికురలరువి త్తిరు వేళ్ళడత్తు,
ఎళిల్ కొళ్ శోది యైనతనెత్తనెక్కే.

ఎనెత్తనెత్తనె
తనెత్తనెక్కుమ్
మునె, వానవర్
వానవర్ కోసొడుమ్,
శిస్తుపూమగియైమ్
తిరు వేళ్ళడత్తు,
అస్తమిల్ పుగళు
కారెళిలణ్ణలే.

అణ్ణల్మాయ
నణిగొళ్ శెన్దామరై
క్కణ్ణక్, శెణ్ణనివాయ్
క్కరుమాణిక్కమ్,

తృతీయ శతకము

తృతీయ దశకము

(వేంకటాద్రి - శ్రీనివాసమూర్తి)

కొండచరియలఱోన న - ఖండరీతి
 శబ్దములు న్రోగు వేంకటా - చలమునందు
 సుందరంబులప్రోగు తే - జోమయంబు
 నైన దివ్యవిగ్రహకాంతి - యదదు దోప,
 తాతతాతలకును హేతు - భూతు డైన
 శ్రీనివాసునిపదసేవ - చేయవలయు,
 సర్వదేశంబులను సర్వ - సమయములను ; 1

నిత్యసూరిబృందంబులు - నిత్యవిధిగ
 బూజచేసి సమర్పించు - పుష్పసమితి
 పరిమళించెడు వేంకట - పర్వతమున
 గలియుగంబున భక్తర -క్షణ మొనర్ప
 వాస మొనరించు నాశ్రీని - వాసమూర్తి,
 తాతలకు దండ్రులకు దాత - తాతలకును
 గౌరణం బొచు జగముల - గన్న తండ్రి,
 పరమప్రాప్యండు మనపరం - పరలకెల్ల. 2

అద్భుతాశ్చర్యగుణముల - నటరువాడు,
 సుందరముఖారవింద య - శోధరుండు,
 పుండరీకాక్షు డైనదా - పొలుచువాడు,
 రాగపూరితబింబాధ - రంబువాడు,

వెణ్ణిత్తై చ్చునై నీర్
 తిరు వేళ్ళడత్తు,
 ఎణ్ణిల్ తొల్ పుగళు
 వానవరీశ నే.

3

ఈశన్ వానవ ర్కెన్న నెన్ట్రాల్, అదు
 తేశమో తిరు వేళ్ళడత్తానుక్కు,
 నీశ నేన్ తై వొన్టుమిలేన్, ఎన్దన్
 పాశమ్మనై త్త పర జ్జుడర్చోదిక్కే.

౪

శోదియాగి యెల్లావులగున్తోమ్,
 ఆదిమూర్తి యెన్ట్రా లశవాగుమో,
 వేదియర్కుత్త వేద త్తముదత్తై,
 త్తీదిల్ శీర్ తిరు వేళ్ళడత్తానైయే.

౫

వేళ్ళడజ్జల్ మెయ్ మీర్వినై ముమ్మవుమ్,
 తాజ్జల్ తజ్జట్టు నల్లనవేశెయ్ వార్,
 వేళ్ళడత్తుతై వాక్కు నమోవెన్న
 లాజ్గడమై, అదుశుమద్దార్గక్కే.

౬

శుమన్దుచూమలర్ నీర్ శుడర్ తూపజ్కొణ్డై,
 అమర్ న్దువానవర్ వానవర్ కోనొడుమ్,
 నమన్తెత్తమ్ తిరు వేళ్ళడమ్ నజ్జట్టుచ్,
 చమన్గోల్ వీడుతరుమ్ తడజ్కున్ట మే.

౭

నీలమాణిక్యకాంతుల - నేలువాడు
నగు రమాపతి శ్రీవేంక - టాద్రియందు
సకలకల్యాణగుణసార - సాక్షు డగుచు
వెలసి యున్నాడు జగముల - వేల్పు గాగ. 3

గుణవిహీనుండ నీర్వాది - గుణయుతుండ
నైన నను బ్రేమతో గాంచి - చూడరించి
సంగయుక్తుడై చెలగెడు - సత్సృకాశు
డమరులకు స్వామి యగు టొక్క - యతిశయంబె! 4

వేదవేద్యుడై భోగ్యుడై - వెలయువాని
బరమపావను శ్రీశైల - పతిని, భువన
కారణుం డని పల్కిన - భువన యగునె!
సర్వలోకాశ్రయం డన - సందియంబె! 5

వేంకటాచలపతి యైన - విష్ణుదేవు
దాసుడను గాని నేను స్వా - తంత్ర్యపరుడ
గా నటంచు వచించెడు - మానవులకు
జెలగు పాపంబులెల్లను - దొలగి చనును;
గర్మబంధసంగంబులు - గలుగ కుండు;
నిది యథార్థంబు గాన యి - ట్లెద దలంచు
వారలకు స్వామిత్వైంకర్య - ఫలము గల్గు. 6

శ్లాఘ్య మగు పుష్పములతోడ - జలముతోడ
ధూపదీపజాలంబుల - తోడ వచ్చి
పూజచేసి నమస్కార - పూర్వకముగ
స్తోత్రము లొనర్చుకొను నిత్య - నూరు లెల్ల
రాశ్రయించెడు శ్రీవేంక - టాద్రి మనకు
బరమపురుషసమాన మా - పదము నిడదె. 7

పజ్జయక్కణ్ణ నెన్రో
 పవళచ్చెవ్వాయ నెన్రో,
 అజ్జదిరడియ నెన్రో
 అజ్జనవణ్ణ నెన్రో,
 శెజ్జదిర్దుడియ నెన్రో
 తిరుమరుమార్వ నెన్రో.
 శజ్జుశక్కర త్తనెన్రో
 శాదిమాణిక్కత్తెయే.

3

శాదిమాణిక్క మెన్రో
 శవికొళి పొమ్ముత్తమెన్రో,
 శాదినల్వయిర మెన్రో
 తవివిల్ శీర్విళక్క మెన్రో
 ఆదియంజోదియెన్రో
 ఆదియమ్పురుడ నెన్రో,
 ఆదుమిల్ కాలత్తెనై
 యచ్చుడ నమలనైయే.

౪

మైన సౌలభ్యమూర్తి య - బాతు డెట్టి
 పేరు వచియించినం గాని - ప్రీతుడె యగు ;
 అన్నిటికి నాతడే యంత - రాత్మ యగుట ; 2

మేలుమాణిక్యకాంతుల - బోలు దివ్య
 విగ్రహుం డగునట్టి శ్రీ - విష్ణుదేవు,
 నబ్జనేత్రుం డటందు బిం - బాధరుం డ
 టందు, స్వర్ణప్రకాశపా - దాబ్జు డందు,
 గాటుకం బోలు నీలమే - ఘముల కాంతి
 జెలగు జేహంబువా డని - చెప్ప నేర్తు,
 రక్తకిరణకిరీటంపు - బ్రథలవా డ
 టందు, శ్రీమహాలక్ష్మీ వ - తుంబునను ధ
 రించువా డని యందు, వే - యంచు లున్న
 చక్ర మొకహస్తమున బాంచ - జన్య మొక్క
 హస్తమున బట్టునాకమ - లాత్ము డందు. 3

అఖిలజగతికి నేసహ - యంబు లేని
 ప్రళయమందు న న్నాచు నా - స్వామి యైన
 యాశ్రితావనపరతంత్రు - నాదిదేవు,
 శ్రేష్ఠ మగుమణి యని యేల - చెప్పరాదు,
 మెరుగుబంగార మని యేల - మెచ్చరాదు,
 మంచిముత్యంబుగా నేల - యెంచరాదు
 సాన పట్టినమేలు వ - జం బటంచు
 బల్కుగా రాదె, దివ్యదీ - పం బటంచు
 దివ్యవిగ్రహు డంచు ను - తింపరాదె,

మూన్దా మ్పత్తు

నాలామ్ తిరువాయ్ మొళ్ళి

(మూలమ్)

పుగళనల్లొరువ నెన్దో
 పొరువిల్ శీర్ పూమియెన్దో,
 తిగళుమ్తణ్ పరవై యెన్దో
 తీయెన్దో వాయువెన్దో,
 నిగళుమా కాశ మెన్దో
 సిళ్ శుడ రిరణ్ణుమెన్దో,
 ఇకళ్చి లివ్వనై త్తుమెన్దో
 కణ్ణనై కూవుమా తే.

౧

కూవుమా అఱియమాళ్ళే
 కుస్తజళనై త్తుమెన్దో,
 మేవుశీర్ మారియెన్దో
 విశ్ణుతారకై గళెన్దో,
 నావియల్కలై గళెన్దో
 ఇన నల్లవియెన్దో,
 పావుశీర్ కణ్ణనెమ్మాన్
 పజయక్కణ్ణనై యే.

౨

తృతీయ శతకము

చతుర్థ దశకము

(ఏమని పిలుతునో)

శ్రీరమాధవు విషయంబు - చెప్పినెడల
నెట్లు పల్కంగవలయునో - యెదుగ నైతి ;
అద్వితీయ మా నానంద - మని యటందు
భూమి యని యందు నిర్మలాం - బువు లటందు
నన్ని యని యందు వాయు వం - చని వచింతు
లోకబాంధవు డందు చం - ద్రుం డటందు
ఆకసం బందు నివియందు - నన్నియందు

* * *

అన్నిటికి నాతడే యంత - రాత్మ గాన
యన్నియును శరీరంబులే - యగు నతనికి ;
గనుక నేనామ మైన నా - తనికి జెల్లు.

1

పర్వతం బందునో, లేక - పరమశైత్య
మగు స్వభావంబు గల మేఘ - మనగ దగునొ,
మినుకు మిను కని నభమున - మెరయు చుక్క
లందునో, జిహ్వా వెడలించు - నఖిలవిద్య
లనగ దగియెడినో, జ్ఞాన - మునకు గోశ
మైన పూజ్యప్రణవశబ్ద - మనగ దగునొ ;

* * *

అఖిలకల్యాణగుణముల - కాలవాల

కుస్త మేన్ది క్కుళిర్మొత్తి కాత్తవన్,
 అన్దు ఇలమళన్దపిరాన్, పరన్,
 శెన్దుశేర్ తిరువేగ్గడమామలై,
 ఒన్దుమేతోత్తి నమ్ వినై యోయుమే.

౮

ఓయుమాప్పు స్పిఱప్పిఱప్పు, ప్పిణి
 వీయుమాఱు శెయ్ వాన్ తిరువేగ్గడ
 త్తాయన్, నాన్మలరా మడిత్తామరై,
 వాయుళ్ళుమ్ మనత్తుళ్ళుమ్ వైప్పార్గ త్కే.

౯

వైత్తనాళ్వరై యెలైకుఱుగిచ్చెన్దు,
 ఎయ్ త్తిళై ప్పడన్ మన్నమడైమినో
 పైత్తపామ్బళైయాన్ తిరువేగ్గడమ్,
 మొయ్ త్తళోలై మొయ్ పూన్దన్దన్దొరై.

౧౦

తాళ్ పరప్పి మణ్ణావియవీశనై,
 సిళ్ పొట్టిల్ కురుగూర్చటణోపన్ శోల్,
 కేట్టిలాయరత్తు ఇప్పత్తుమ్వల్లవర్,
 వాట్వోర్ వాట్వోయ్ ది ఇలమ్ముగ్గవే.

౧౧

స్వర్గపతి నాడు రాళ్లవ - ర్నంబు గురియ
గోపకులులకు కొండను - గొడుగు పట్టు
వానుదేవుండు బలి గెల్పు - వామనుండు
సర్వలోకేశ్వరుండు వా - సం బొనర్చు
వేంకటాద్రి నాశ్రయము గా - వింతురేని
సర్వపాపంబులును మీకు - సమసిపోవు.

8

వ్యాధిబాధలు నశియించు - పగిది జేయు
వేంకటాచలవాసుని - వికసితాంబు
రుహములం బోలు పాదస - రోదుహముల
వాక్కునందును మనమున - వదలనట్టి
జనులకెల్ల జరామృత్యు - జననగతులు
గలుగనేరవు; గలుగు మో - త్తం బొకండె.

9

భక్తజనులార ! మీ దేహ - పాటవంబు
దరుగనప్పడె, యాయుస్సు - గరగనపుడె,
శేషశాయినివాస - మై చెలగు చున్న
వేంకటాద్రిని సేవింప - వేగ మరిగి
యాప్రదేశంబున నె చేయు - డాశ్రయంబు.

10

పాదముల బెంచి భువియెల్ల - బావనముగ
గొలత వేసిన బ్రాహ్మణు - కుట్టవాని
విషయమై శతకోపుండు - విస్తరించి
వ్రాసె బూనిన పదినూర్ల - పాశురముల
భాగ మైనట్టియీపది - పాశురములు
పఠన మొనరించువారికి - బరమసౌఖ్య
లాభ మేర్పడు సర్వభా రములు దొలగు!

11

అచ్చుద నమల నెన్ గో
 వడియవర్వినై కెడుక్కుమ్,
 నచ్చుమామరుస్త మెన్ గో
 నలజ్గడలముద మెన్ గో,
 అచ్చువై క్కట్టియేగో
 అఱుశువై యడిశిలెన్ గో,
 నెయ్ చ్చువై తేఱలెన్ గో
 కనియెన్ గో పాలెన్దేనో.

౫

పాలెన్ గో నాన్దువేద
 ప్పయ నెన్ గో, శమయనీది
 నూలెగో నుడజ్జుకేళ్ళి
 యిళైయెన్ యెగో, ఇవఱ్ఱుళి నల్ల
 మేలెన్ గో వినై యిల్
 మిక్కపయ నెన్ గో, కణ్ణ నెన్ గో
 మూలెన్ గో మూయ నెన్ గో
 వానవరాదియైయే.

౬

ఆదిరాఠాయణం డని - యాదిక ర్త
యైన యానందమూర్తి యం - చనగ రాజె
పరమపూరుషు డన్నచో - బాగు గాదె.

4

అచ్యుతం డన, బరమశుద్ధాత్ము డనగ,
భక్తదుఃఖార్తిహరణ స్వ - భావ మైన
యాపథం బన, క్షీరాబ్ధి - నవతరించు
భోగ్య మగునమృతం బన - బుడమి మధుర
వస్తువుల నుత్తమం బైన - పటికబెల్ల
మనగ వడ్రాసోపేతభో - జన మనంగ
దేనె యన నెయ్యి యన బక్ష్వ - మైన మంచి
ఫల మనగ నిర్మలము లగు - పా లనంగ
నన్ని పేదలు స్వామి కే - యగును గాదె!

5

బ్రహ్మద్రాదులకును గా - రణము గాగ
బరగు నాస్వామి నేరీతి - బల్కరింతు!
క్షీర మన్న వేడంబుల - సార మన్న,
సత్యసిద్ధాంతము నొనర్చు - శాస్త్ర మన్న,
కర్ణవిభ్రమ మొనరించు - గాన మన్న,
భక్తులకు బ్రియ మగుభోగ్య - వస్తు వన్న,
బ్రకృతిబంధంబులం బాపు - ఫల మటన్న
బరమసౌలభ్యమూర్తి యై - పరగి వుడమి
బ్రేమరూపంబు బొందు శ్రీ - కృష్ణు డన్న,
నాశ్రితులయందు వ్యామోహ - మతిశయింప
వారు కోరిన దిచ్చెడు - ప్రభు వటన్న
నన్ని పేదలు నాస్వామి - వగును గాదె!

6

వానవ రాదియెన్ గో

వానవర్ తెయ్ వమెన్ గో,

వానవగోగ మెన్ గో

వానవర్కమ్మ మెన్ గో,

ఊనమిల్ శెల్వ మెన్ గో

పూనమిల్ శువర్క్క మెన్ గో,

ఊనమిల్ మోక్క మెన్ గో

వొళిమణివణ్ణనై యే.

2

ఒళిమణివణ్ణనై గో

వొరువ నెట్టై త్తవిష్ట,

నళిర్మదిచ్చడై యనెన్ గో

నాన్ముగక్కడవు శెన్ గో,

అళిమగిత్తన్దులగ మెల్లామ్

పడై త్తనై యే త్తవిష్ట,

కళిమలర్ త్తుళవ నెమ్మాన్

కణ్ణనై చూయనై యే.

౩

కణ్ణనై చూయన్దనై క్కడల్ కడైన్దముదన్దొణ్ణ,

అణ్ణలై యచ్చదనై యనన్దనై యనన్దన్దన్దొణ్ణ,

నణ్ణినన్దుతై గిన్దానై ఇలముణ్ణమిత్తన్దమాటై,

ఎణ్ణమాటయిమాట్టేన్ యావై యుమ్మయవరున్దానై.

౪

ఉజ్జ్వలం బగు రత్నవ - స్థోత్రముండు
 నిత్యసూదుల బాలించు - నేత యనిన
 నిత్యసూదుల కారాధ - నీయు డనిన
 నిత్యసూదుల భోగ్యంపు - నిధి యటన్న
 నిత్యసూదుల బాంధవ్య - నిలయు డనిన
 క్షయ మెరుంగనియట్టి యై - శ్వర్య మనిన
 శాశ్వతానందమయ మైన - స్వర్గ మనిన
 సంశయము లేని మోక్షసం - స్థాన మనిన
 నన్నియును వానికే చెల్లు - నని తలంతు. 7
 జగములకు రక్ష గూర్చు రా - సక్తు డగుచు
 సృష్టి యొసరించి యట్లు సృ - ప్తింపబడిన
 భవనములచేత స్తోత్రంబు - పొందువాడు,
 మధువులం జిమ్ము నవపుష్ప - మాలికలను
 దులసిదళిగుచ్ఛముల హార - ములను గలిగి
 పరిమళంబుల నెసగు భూ - పాలకుండు
 అద్భుతాశ్చర్యగుణుడైన - యాదవుండు
 రత్నకాంతులు గల శరీ - రంబువాడు
 బ్రహ్మద్రుల కాత్మ యై - పరగువాడు. 8
 కృష్ణరూపుడై వెన్న దొం - గిలినవాడు
 క్షీరవారాభి నమృతంబు - చిలుకువాడు
 ఆశ్రయించిన విడిపింప - నట్టివాడు
 నెడతెగని వై భవంబుల - నేలువాడు
 ఆదికేశమనిశయ్యుపై - నమరువాడు
 అఖలజగముల సృష్టి - సంహారకర్త
 పేరు లేరీతిగా జెట్టి - పిలువ నేర్తు. 9

యావై యుమ్మయవడున్తానాయ్
 అవరవర్ శమయన్దోటుమ్
 తోయ్ విలన్పులనైన్దుక్కుమ్
 శొలప్పడానుణర్విన్మూర్ త్తి,
 ఆవిశేదయిరినుక్కాల్
 ఆదుమోర్ పురులిలాద,
 పావనై యదనై క్కుడిల్
 అవనై యుజ్జూడలామే.

౧౦

కూడివణ్ణతై యుమ్తణ్ణార్ కొణ్ణల్ పోల్వణ్ణత్తనైన్దు,
 మాడలర్ పోళిల్ కురుగూర్ వణ్ శడకోపకళొన్న,
 పాడలోరాయరత్తుళ్ ఇవై యుమోర్ పత్తుమ్వల్లార్,
 వీడిలపోక మెయ్ది విరుమ్పువరమరర్ మెయ్ త్తే.

౧౧

మాన్దామ్మత్తు

విన్దామ్ తిరువాయ్ మొళి

(మూలమ్)

మెయ్ మ్మామ్మామ్మొమ్మొళిత్తెయ్ గై
 ముడలై చ్చితై పట్టనిన్ద
 కై మ్మావుక్కదళ్ శెయ్ద
 కాయ్గిల్ పోల్వణ్ణకణ్ణ,

సకలచేతనాచేతన - జాతములకు
 సంతరాత్మ యై నెలకొని - సుంతయేని
 వానివివిధవ్యవస్థలు - లేనివాడు
 నింద్రియాగోచరుండు జ్ఞా - నేశ్వరుండు ;

* * *

ఈశరీరమందలియాత్మ - కెన్నటికిని
 బ్రాకృతం బగు దుశవస్థ - పట్టనేర
 దని యెఱింగినచో వాని - నరయవచ్చు. 10

తుమ్మెదలబాద్ల తీరిన - తులసిమాల
 లెల్లయప్పుడు ధరించు - నిందిరేశు
 విషయమై వ్రాయు శతకోప - విరచిత మగు
 మోక్ష ఫలద మా తిరువాయి - మొట్టి నిదొక్క
 భాగ మై చెలగెడి పది - పద్యములను
 బతన మొనరింప మోతొను - భవము గాంచి
 నిత్యసూడులతోగూడ - నిలువగలదు ! 11

తృతీయ శతకము

పంచమ దశకము

—

(శ్రీయఃపతి గుణానుభవము)

సుందర విశాలనవపుష్ప - శోభితమగు
 మడుగునం దున్న మొసలిచే - బడినయట్టి
 మదకరిని గాచుమేఘున - మానవర్ణ
 డైనశ్రీకృష్ణమూర్తిని - ధ్యానసృత్య

ఎమ్మనై చొల్లిప్పాడి

యెఱున్దుమ్మఱన్దుమ్ తుళ్ళాదార్,

తమ్మొక్కరును మేళళొల్లీర్

తణ్ గడల్ వట్టత్తుళ్ళిరే.

౧

తణ్ గడల్ వట్టత్తుళ్ళారై త్తమక్కిరై యా త్తడిన్దుణ్ణుమ్,

తణ్ గడల్ పొలశురర్ కుక్కు త్తీ జ్జిణ్ణాక్కు నిరుమాలై,

పణ్ గళ త్తలైక్కొళ్ళప్పాడి ప్పఱన్దుమ్మనిత్తుళిలాదార్,

మణ్ గొళులగిల్పిఱప్పా ర్వల్వినై మోదమలై న్దే.

౨

మలై యెయెమత్తు క్కల్పాఱి కాత్తు ప్పశునిరై తన్నె,

త్తొలైపుతవిర్ త్తప్పానై చొల్లిచొల్లినిన్దైప్పాదుమ్,

తలై యినోడాదసమ్ తట్ట త్తడుకుట్టమాయ్ ప్పఱవాదార్,

అలైక్కొళ్ సరగ త్తఱున్ది క్కిడన్దుణ్ణాక్కిన్దవమ్మరే.

౩

వమ్మవిళుగోదై పొదట్టా

మాల్విడై యెఱుమడర్ త్త,

శెమ్మవళ త్తిరత్తాయ్

శిరీదర త్తొల్ పుగళుపాడి,

గానములచేత స్మరియింప - లేనినరుని
జన్మమునకంటె వ్యర్థంపు - జన్మమున్నె !

* * *

కనుక భూమియందలిభక్త - జనములార !
స్వామి యైనశ్రీకృష్ణుని - స్మరణచేసి
ప్రాకృతం బగుసంగంబు - బాపుకొనుడు.

1

జలధివలయితధాదుణి - చక్రచుందు
నరుల బాధించి భక్షించు - సురవిరోధు
లైనస్థూలకాయులనెల్ల - నడచివైచి
భక్తజనముల గాపాడు - పరమపురుషు
గాననృత్యంబులను సల్ప - లేనినరులు
గర్మసంసారజన్మము - ల్గొంచుచుండు.

2

భార మించుక లేక గో - వర్ధనంబు
నేకహస్తంబుననె మోసి - యింద్రుగర్వ
మడచి గోపాలురం గాచు - నసురవైరి
స్మరణ మొక్కక్షణంబేని - సురపు లేక
చేసి పరవశత్వంబును - జెందవట్టి
వాడు దుఃఖపారిధియందు - బడుట ధ్రువము.

3

పరిమళంబుల గప్ప పు - ష్పములగూర్చి
వేణి ధరించునప్పిన్న - వెలదికొరకు
వృషభసప్తకమును బట్టి - విరిచివైచు
ఫరమపురుషుని శ్రీకృష్ణ - పారిజాత

కుమ్మిడునట్టమిట్టాడి
 క్కోగుకట్టుణ్ణుళిలాదార్,
 తమ్మిఱప్పాల్ పయనెన్నే
 శాదుశనజ్జిడై నే.

౪

శాదుశనత్తైనలియుమ్
 కళ్ళనెచ్చాదిప్పతల్కి,
 ఆదియళ్ళోదియురునై
 యజ్జువై త్తిజుప్పిఱన్ద
 వేదముదల్వనై ప్పాడి
 వీదిగళ్ గోలు న్తుళ్ళాదార్,
 ఓదియుణర్ న్దవర్మన్నా
 వెళవిప్పార్ మనిశరే.

౫

మనిశరుమ్ ముత్తుమ్ ముత్తుమ్ మాయ్
 మాయప్పిఱవిపిఱన్ద,
 తనియ్ పిఱప్పిలదన్నై
 త్తడజ్జడర్చుర్ న్దపిరానై,
 క్కనియై క్కగుమ్మినిశాల్లొర
 క్కట్టియై తేనై యముదై,
 మునివిన్ద్రయే త్తిక్కునిప్పా
 క్కుళుదుణర్న్దైయినారే.

౬

మును సదా మనంబున గాన - మునను నృత్య
సేవచేతను స్మరణంబు - చేయనట్టి
జనులు సాత్త్వికపురుషుల - సంఘమందు
వ్యర్థజీవులుగా నిల్వ - వలసి యుండు.

4

సుజనకంటకు డైనకం - సుని వధింప
బరమపదముననుండి య - ప్రాకృతమును
దివ్యతేజోమయము నన - దృశము నైన
విగ్రహము బూని జన్మించు - వేదవేద్యు
శిష్టజనరక్షకుని దుష్ట - శిక్షకుం ద
లంచి నృత్యగానముల గా - వించి షరవ
శత్రుమున నాడ జాలని - జనులు, శాస్త్ర
విదుల జ్ఞానవంతుల సమీ - పించి నిలువ
నర్హు లగుదురె! సత్పథం - బందగలరె!

5

కర్మబంధంబు లేనాడు - గలుగనట్టి
యద్భుతావతారంబుల - నధివసించి,
యద్వితీయుండు నభిశ - యాను డగుచు,
జెరకురసము ఘనీభవిం - చినవిధమున
మంచికలకండయుంబోలె - మధువువోలె
నమృతముంబోలె రుచుల నా - నంద మొసగు
నమరనాథు శ్రీయఃపతి, - ననవరతము
ధ్యాన మొనరించి గాననృ - త్యములు నల్పు
వాడు మానుషు లైన దే - వతలు నైన
పశువు లైనను బురుషార్థ - పరు లగుదురు.

6

సిరైయిల్ నూమ్మవర్ వీయ
 వై వర్కరుళ్ శైయ్ దునిన్దు
 పార్మల్ గుళేనై యవిత్త
 పరళ్ళుడరై నినై న్దాడి,
 సిరైయిల్ గుళణ్ణివరాగి
 నెళ్ళుక్కుఁజ్జిన్దునై య్యాడే,
 ఊన్మల్ గిమోడుపరుప్పా
 రుత్తమర్ గక్కై శైయ్ వారే.

౭

వార్ పునలన్దణరువి
 వడతిరు వేజ్జడ తైన్దై,
 పేర్ పలశొల్లిప్పిదమ్మి
 ప్పిత్తరైన్దేపిఱర్ కూఱు,
 ఊర్ పలపుక్కుమ్ పుకాదు
 ములోగర్ శిరిక్కనిన్దాడి,
 ఆర్వమ్ పెరుగిక్కునిప్పా
 రమరర్ తొళిప్పడువారే.

౮

అమరర్ తొళిప్పడువారే
 యనై త్తులగుక్కుమ్పిరారే,
 అమరమన త్తినుళ్
 యోగుపుణర్ న్దవ న్దనోన్దొన్దాగ,
 అమరత్తుణియవల్లార్ గ
 శొళియవల్లదవరెల్లామ్.

ధర్మహానికి వెరవని - ధార్తరాష్ట్ర
 శతము నని ధర్మతనయపం - చకము గూల్చు
 సారథిత్యం బొనర్చిన - సారసాక్షు,
 సృత్యగానము తేసి ధ్యా - నించి బాష్ప
 పూరితానందముల జెందు - చారి గనక,
 తిండిపోతు లై దుర్మాంస - ఖండములను
 బోలునవయవములతోడ - బొల్చుజనులు
 ధర వసించుట యేల భూ - భరము గాగ. 7

జలము లూరెడుకొండల - చరియ లొప్ప
 జెలగు సుందరపర్వత - శిఖరమందు
 వెలసి యన్నట్టివేంకటా - చలనివాసు,
 వేయినామంబులం బల్కి - వెట్టివార
 లంచు ప్రాకృతజనపరి - హాసకరము
 గాగ జిందులు ద్రొక్కుచు - గ్రామములను
 బల్లెలందును వనముల - బట్టణముల
 దిరిగినం గాక, వేరొందు - తీరు నిత్య
 జీవులను దృష్టి చేసెడు - త్రోవ గలదె? 8

పరమపురుషుని గుణపరం - పరల మాని
 మనము కుదురుటకై యోగ - మార్గ మంది
 యాత్మరూపంబు గోచర - మగు నటంచు
 స్వస్వరూపానుసంధాన - సరణి జరుపు
 భక్తిహీను శా కైవల్య - పదులు దప్ప
 నితరజనములు శ్రద్ధ వ - హించి లేచి

అమరనినై నెఱ్ఱున్దాడి

యలభయవ దేకరుమమే.

F

కరుమముమ్ కరుమపలనుమాగియ

కారణస్తన్నెత్,

తిరుమణివణ్ణనై

చెఱ్ఱణ్ణాళినై తేవపిరానై,

ఒరుమైమన త్తినుళ్ వై

త్తుళ్ళఱ్ఱుణ్ణనెఱ్ఱున్దాడి,

పెరుమైయుమ్ నాణుమ్ తవిర్ న్దు

పిదభయమిన్ పేదమైతీర్ న్దే.

౧౦

తీర్ న్దవడియవర్ తమ్మై త్తిరు త్తిప్పణికొళ్ళవల్ల,

ఆర్ న్దపుగ్గచ్చుడనై యమరర్ పిరానై యమ్మానై,

వాయ్ న్దవళవయల్ శూత్రి తణ్ణళ్ళఱ్ఱురుగూర్ చ్చుడకోపన్,

నేర్ న్దవోరాయర త్తిప్ప త్తరువ్విన్ద నీటు శేయుమే. ౧౧

నిత్యలీలావిభూతుల - నేతయైన
శ్రీపతిని గొల్చి పొందుడు - జీవనము.

9

పాపపుణ్యంబులకును, తత్ - ఫలము లైన
స్వర్గనరకాదులకు బరి - పాలకుండు,
రత్నకాంతుల మెరసెడు - రత్నలోచ
నుండు పూర్ణవాత్సల్యగు - నుండు దేవ
దేవుడై సత్రియఃపతి - భావమందు
నన్యచింతలు లేనట్లు - లమరజేసి
యాత్మగాంభీర్య మనుమాట - నవల ద్రోసి
లజ్జ విడిపించి మన మల - రంగ జేసి
నృత్యగానాదులను మనో - నియతి బడసి
వానిపాదారవిందము - ల్పట్టుకొనుడు!

10

ఆతడే యుపాయం బుపే - యం బటంచు
దృఢముగా నమ్ముకొని యున్న - ధీయుతులను
దిద్ది సుప్రసిద్ధ మగు కీ - ర్తిని వహించు
నిత్యసూదల స్వామిని - నీరజాక్షు
గూర్చి శతకోపమాని వా - క్రిచ్చునట్టి
పాశురముల వేయింట నీ - పదిని బరన
చేయువారలు పాపము - ల్పాయగలరు.

11

మా న్నా మ్మ తు

ఆ త్తా మ్ తిరువాయ్ మొళి

(మూలమ్)

శైయ్యతామరై కణ్ణనా

యుల గేత్రముణ్ణవవన్కణ్ణీర్,

వైయమ్ వానమ్ మనిశర్ తెయ్ వమ్

మర్తుమ్ మర్తుమ్ మర్తుమ్ ముర్తుమాయ్,

శైయ్యశూట్ర శుడర్ ఇననాయ్

వెళ్ళిప్పట్టివై పడై త్తాన్, పిన్నుమ్

ముయ్ కొళ్ళోళోదియోడాయినా

నొరుమూవరాగియమూర్తియే.

౧

మూవరాగియమూర్తియై ముదల్మావర్కు ముదల్వస్తనై,

శాపముళ్ళననీక్కువానై త్తడబ్బడలోకిడన్దాస్తనై,

తేవ తేవవైత్తెన్నిలక్కె యెరియెళుచ్చుమ్మిల్లియై,

పావనాశనైప్పజ్జయ త్తడబ్బణ్ణనై పురపుమినో.

౨

తృతీయ శతకము

మప్త దశకము

~*~

(అజ్ఞానుల కుపదేశము)

నిబిడ మైనట్టితేజంబు - నిండినకఱ
 శుభగుణంబుల జెన్నాదు - సుందరుండు
 నద్వితీయుండు బ్రహ్మరు - ద్రాదిదేవ
 తలను దనశరీరంబుగా - గలుగువాడు
 లోకములకును స్థావరా - నీకములకు
 జంగమములకు నిద్రయ - జాలమునకు
 భూతములకు నహంకార - జాతములకు
 దా నుపాదానకారణం - బైనవాడు
 దలపులెల్లను జ్ఞానమై - దనరుచుంట
 నఖిలజగములకు నిమిత్త - మైనవాడు
 సృష్టి నొనరించి దాని ర - క్షించి మరల
 లయ మొనర్చు విచిత్ర లీ - లల జెలంగి
 కమలనేత్రుండు సర్వదా - గ్రాలు చుండు.
 బ్రహ్మ మొన లైన సర్వదే - వతల సృష్టి
 చేసి వారిదుఃఖంబులు - పాసి పోవు
 పగిది పరిపాలన మొనర్చి - పాలకడలి
 శయన మొనరించి పామర - జనము లెల్ల
 రాశ్రయించుటకొరకు రా - మావతార
 మెత్తి లంకేశ్వరుని జావ - మెత్తినట్టి
 యఖిలలోకేశ్వరునియాశ్ర - యంబు గనుడు!

పరవివానవరే త్తనిన్త
 పరమనై ప్పరంజోదియై,
 కురవై కో త్తకుళగనై
 మణివణ్ణనై కుడక్కు త్తనై,
 అరవ మేటియలై కడలమరుమ్
 తురుల్ కోణ్ణవణ్ణలై,
 ఇరవునక పగలుమ్ విడాదెన్త
 మేత్తుడల్లనమ్ వైమ్మినో.

3

వైమ్మినుమ్మన త్తెన్త
 యానురై క్కిన్తమాయవకళీర్చైయై,
 ఎమ్మనోర్ గళురై ప్ప
 దెన్ననునిర్కునాడొటుమ్, వానవర్
 త మ్మై యాళుమవనుమ్
 నాన్దుగనుమ్ శడై ముడియణ్ణలుమ్,
 శెమ్మైయాలవక పాడపద్యమ్
 శినిత్తై త్తి త్తిరివరే.

౪

తిరియుమ్ కాంఠియడగల్విత్తుమ్ము
 త్తినిన్దమన్ కిడన్దక్కడల్,
 ఎరియమ్మితియో డిరుకుడర్ తెచ్చునమ్
 ముత్తుమ్ ముత్తుమ్ ముత్తుమ్మాయ్,
 కరియమేనియక శెయ్యతామరైక్కణ్ణ
 కణ్ణ విణ్ణిరితై.

నిత్యసూరుల కానంద - నిలయు డగుచు
 వారిస్తోత్రంబులం గొను - వరగుణుడు ;
 దివ్యతేజుండు గొల్లము - ద్వియల గూడి
 రసము లొలుకంగ నాడు సౌ - లభ్యపడుచు,
 రత్నకాంతుల జల్లు వి - గ్రహము వాడు,
 కుంభనృత్యంబు గావించు - డింభకుండు,
 ఆదిశేషునియొడలు శ - య్యగ నమర్చి
 యోగనిద్రను వహించు - భోగమూర్తి
 యిన్నిగుణములు గలవాని - నెల్లయపుడు
 మనమునం దుంచుకొనుడి నేనే - మరక మీద, 3
 మనమునం దుంచుకొనుడు త - న్నహిమ మెల్ల,
 అట్టి పరమాద్భుతం డైన - హరివిషయము
 నన్ను బోటుల కగు నె వ - ర్జన మొనర్ప ;
 స్వర్గలోకాధిపతి యగు - వాసవుండు
 అంతటిని సృష్టి యొనరించు - నబ్జభవుడు
 జటను శిరమున ధరించు - శంకరుండు
 సర్వదా వానివిషయంబు - సంస్తుతించి
 హరిపదాంబుజధ్యానంబు - ననవరతము
 నల్పుకొని సృష్టిలయముల - జరుపు చుండు, 4
 మేఘవర్ణప్రకాశ మా - మేనితోడ
 బుండరీకాక్షుడును నుల - భుండు నగుచు,
 నిత్యసూరులు దనచుట్టు - నిలిచియుండ,
 దుమ్మెదల బోలు కేశము - ల్లిమ్ముకొనగ,
 వజ్రకాంతి గిరిటంబు - ప్రజ్వరిల్ల,
 నామనోనాథు డైన శ్రీ - రామచంద్రు

శురియుమ్ పల్ కరుక్కుళ్ళై యెజ్జళ్,
 శుడర్కుడియణ్ణల్ తోమ్మమే.

గి

తోమ్మక్కేడవై యిల్లవనుడై యా
 నవనొరుమూర్తియాయ్,
 శీర్మత్తోడరుళ్ పెమ్మవనడిక్కిళ్
 ప్పగనిష్ట శెజ్జణ్ణల్,
 నామ్మత్తోమ్మచ్చువై
 యొలియుటలాగినిష్ట, ఎమ్మవానవ
 శేర్మయ్యేయన్
 మమ్మొరువరై యానిలే నెత్తమైక్కుమే. ౬

ఎత్తమైక్కు మెనదావి
 క్కిన్నముదత్తినై యెనదారుయిర్,
 కెత్తమియకదిర్ చోచ్చియై
 మణివణ్ణనై క్కుడగూత్తనై,
 విత్తమియవమర ర్మునివర్
 విత్తజుమ్ కన్నుకనియినై,

డెత్తు వివిధావతారంబు - లెన్నదరమె?

* * *

మాదుతంబు నభంబు భూ - మండలంబు
అగ్నియుం బూర్ణచంద్రుండు - నబ్జనఖిడు
జలనిధియు దేవతలు మగి - స్థావరములు
మనుజులును బశువులు జంగ - మములు నితర
వస్తుజాతంబు స్వామి రూ - పంబులె యగు. 5

జననమరణాదు లనునవి - గననివాడు,
స్తంభమున జూపుమనినంత - సంభవించి
క్షణములో హిరణ్యాసురు - జంపివాని
తనయు బ్రహ్మాదు తనపాద - తలమునందు
జేర్చుకొని ప్రోచు శ్రీరార - సింహమూర్తి,

* * *

శబ్ద రస గంధ రూప సం - ర్పర్యనంబు
లెల్ల దగువిధమున నిర్వ - హించువాడు,
అట్టి శ్రీరాధు విడిచి నే - నన్యదైవ
చింతనం బెవ్విధంబున - జేయనేర్తు. 6

రత్నకాంతుల జల్లు వి - గ్రహముతోడ
పరమపురుషుండు నాభోగ్య - వస్తునగుచు
నాదు హృత్ఫలీ వాసం బొ - నర్చుచుండు,
కుంభస్పత్యంబు చేయువై - కుంత మందు
నిత్యసూదుల భోక్త యై - నిలిచియుండు,
ఋషివరులకెల్ల దర్శన - దృష్టి నొసగు,

పంచదారను గూడిన - ఫలమువోలె
 జెలగు శ్రీనాథుపై మీరు - చిత్తముంచి
 యాశ్రయింపుడు దుఃఖంబు - లవలి కరుగు. 7
 బంధముల నిడు పుణ్యపా - పము లొసంగు
 కర్మముల నిర్వహించి త - త్కర్మములకు
 దా నతీతు డై వశ్యుండు - గానివాడు,
 నిరవధిక మైనతేజంబు - నెరపువాడు,
 విశ్వమును మ్రింగి పుట్టించి - పెంచువాడు,
 ప్రాణముల బట్టి పీడించి - బయటికిఁబు
 యమభటులకెల్ల విష మైన - యట్టివాడు,
 ఆశ్రితులచేయి విడువని - యతులగుణుడు,
 రామచంద్రుండు దశరథ - రాజసుతుడు,
 ఆతనిం దప్ప నా కుపా - యంబు గాగ
 నింక నొక్కరి దలప నే - నెన్నటికిని. 8
 విషమసమయబంధుండు శ్రీ - విష్ణుమూర్తి
 తల్లిదండ్రుల కధికుడై - చెల్లువాడు,
 చేతనులనెల్ల దానె పో - పించువాడు,
 సందియంబులు లేనియా - సందమందు
 నిలిచి యుండెడు నిత్యసూ - దులకు నేగ,
 బ్రహ్మద్రుద్రు లను మువ్వ - రకు నుపాస్య
 డైన శ్రీరాముడే పదుం - డనియు, నిచట
 దర్శనం బిచ్చునర్చావ - తాడు డపరు
 డని మదిం దలపోయకు - డతడై యితడు ;
 ఎట్లు దలచుచు ధ్యానింతు - మట్లే యతడు
 దర్శనం బిచ్చి మనకు బ్ర - త్యక్ష మగును. 9

కడల్వణ్

విణ్ణవర్ కరుమాణిక్క మేనదారుయిర్,
పడవరవిననైక్కిడన్ద పరఱ్ఱుడర్
పణ్ణునూర్తువర్,

అడవరుమ్మడై మజ్జ

వై వర్గట్ కాగివెళ్ళమత్తు, అన్దుతేర్
కడవియ పెరుమాళ్ కనై క్కల్లే
కాణ్బ దెన్దుకొల్ కణ్ణళే.

౧౦

కణ్ణళే కాణ్ణక్కరియనాయ్

క్కరుత్తుక్కు నన్దుమెళియనాయ్,
మణ్ణోళే ఇలత్తుయిరైల్లా
మరుళే శెయ్యుమ్ వానవరీశనై,
పణ్ణోళే శోలై వత్తిడినాడన్
కురుగైక్కోళ్ళడకోపన్ శోల్,
పన్ గొళాయిర త్తిప్పత్తాల్
పత్తరాగక్కుడుమ్ పయిలుమినే.

౧౧

నిత్యసూరుల నీలమా - నికృత మతడె,
 పడగ లెత్తిన శేషుని - పాన్పుమీద
 బవ్వళించుచు సర్వదే - వతల మొరల
 నాలకించుచు నుండు నా - రాయణుడుగ
 బరమ తేజోమయుం డైన - పురుషు డతడె !
 అభిజలనీలకాంతుల - నలరు కృష్ణ
 దేవు డాతండె, దిక్కుల - దిక్కు నతడె,
 ధార్తరాష్ట్రుల సంగ్రామ - ధరణి గూల్చు
 సారథిత్వంబు వహించి - నవ్యసాచి
 కతుల మగునీతి బోధించు - ననఘు డతడె,
 అట్టి పరమపూరుషునిపా - దాబ్జయుగము
 గన్నులారంగ నే నింక - గాంచు తెవుడా ! 10

నిర్మలము లైన మనముల - నిలుచు గాని
 ప్రాకృతపుగనుంగవకు గ - న్నట్ట డతడు,
 ధరణి బ్రజల రక్షింప సే - ధముగ నుండు,
 నిత్యసూరివర్గమునకు - నియమనుండు
 నట్టి సర్వేశ్వరుని గూర్చి - యతులభ క్తి
 దిరునగరిస్వామి వ్రాసిన - సరసకవిత
 యందు బదిపద్యము లగుని - య్యవి పఠించు
 వాడు చేడుదు రాతని - భక్తులందు. 11

మాన్దామ్మత్తు

వ్మోమ్ తిరువాయ్ మొళి

(మా ల మ్)

పయిలుమ్ శుడరొళి మూర్తియై ప్పజ్జయక్కణ్ణనై,
పయిలవినయ నమ్మామ్మిడల్ శేర్న్ద పరమనై,
పయిలున్దిరుడై యార్ యవరేలుమవర్ కణ్డీర్,
పయిలుమ్ పఱప్పిడై తో తెమ్మై యాళుమ్ పరమశే. ౧

అలుమ్మరమనై క్కణ్ణనై యాళిప్పిరాస్తనై,
తోళుమోర్ నాన్దుడై త్తూమణిపణ్ణ నెమ్మాన్దనై,
తాళుమ్ తడక్కై యుమ్ కూప్పిప్పణియుమవర్ కణ్డీర్
నాళుమ్ పిఱప్పిడై తో తెమ్మై యాళుడై నాద . ౨

నాదనై ఇళముమ్ వానము
మేత్తుమ్ నఱున్దుమ్
పోదనై, పొన్నడుమ్ శక్కర
తైన్దెప్పిరాస్తనై,

తృతీయ శతకము

సప్తమ దశకము

(భాగవత శేషత్వము)

వృద్ధి యగుచుండు తేజస్స - మృద్ధ మైన
మేనివానినిబద్ధాక్షు - మిగుల గూర్చు
భోగ్యభూతుని, మనకుగా - బుడమియందు
క్షీరవారాభి వసియించు - శేషశాయి
ననుభవించెడి పరమభా - గ్యంబు గలుగు
పుణ్య లెంతతక్కువజాతి - పురుషు లైన
వారికంటెను బ్రాహ్మలు - లేరు మనకు. 1

భవనపాలకుడును సుల - భుడును చక్రి
యజుడు నద్వితీయుడు చతు - ర్భుజుడు శుద్ధ
నీలమాణిక్యకాంతుల - జాలువాడు
నగు శ్రియఃపతియెడల న - నన్యగతికు
లై నమస్కార మొనరించి - యాశ్రయించు
వైష్ణవోత్తము లుత్తమ - ప్రాప్య లగుట
జన్మ తరియింప దత్పదా - శ్రయము గనుడు. 2

స్వామి భూలోకమున పుట్టు - వామనుండు
అఖిల మగుస్తోత్రముల కర్తా - మైనవాడు
పరిమళం బగుతులసితో - మెరయువాడు
కంటి కిం పగుళంఖి చు - క్షములతోడ

పాదమ్ పణియవల్లారై

ప్పణియుమవర్ కణ్ణీర్,

ఓదుమ్ ప్పిఱప్పిడై తో

తెమ్మై యాళుడై యార్ గళే.

3

ఉడై యార్ స్సవాడై య్

కణ్ణికై యనుడై నాణినన్,

పుడై యార్ పొన్ను లినన్

పొన్నుడియన్ ముందుమ్ పల్ కలన్,

సడై యాపుడై తిరునారణన్

తొణ్డర్ తొణ్డర్ కణ్డిర్,

ఇడై యార్ పిఱప్పిడై తో

తెమ క్కెమ్ పెరుమక్కళే.

౪

పెరుమక్కళుళ్ళవర్ తమ్ పెరుమానై, యమరర్ గళన్

కరుమైయెఱ్ఱియ వన్టారముదూట్టియవప్పనై,

పెరుమైపిదమరవల్లారై ప్పిదమరుమవర్ కణ్డిర్,

వరుమైయుమిమ్మైయుమ్ సమ్మైయళిక్కుమ్ పిరాక్కళే.

అళిక్కుమ్ పురమనై క్కణ్ణనై

యాళిప్పిరాన్డనై,

ఎల్లవారికి దర్శనం - బిచ్చువాడు.
నై న శ్రీసుందరీమనో - హరుని గొల్పు
పరమభక్తులభక్తులే - ప్రాప్త్య లనుచు
నెరిగి నిర్మలహృది నాశ్ర - యింపవలయు. 3

కటిని పీతాంబరంబును - గంఠమొడు
దివ్యకౌస్తుభమణితోడ - దేజరిల్లు
రత్నమణిహారభూషణ - రాజ మెరయ,
హేమ సూత్రంబు నడుమున - కింపు గూర్చ,
మేని యజ్ఞోపవీతంబు - మెరయు చుండ,
కనుల మిరమిట్లు గొల్పెడు - క్షాంతు లీను
వరకిరీటప్రభలతోడ - వదన మొప్పు,
భూషణంబు లనేకము - ల్పొల్చుమూర్తి
తోడ, దర్శనం బొసగెడు - తోయజాక్షు
దాస దాసానుదాస్యంబు - నాస జెంది
జన్మజన్మంబునందు నా శ్రయము - గనుడు. 4

నిత్యనూరుల ప్రభువైన - నీరజాక్షు
డయ్య, నింద్రాదిదేవత - లన్యకాంక్ష
తోడ నడిగిన యుష్మత్తంబు - తుష్టి దీర
నిచ్చి వారిశ్రమము దీర్చు - సీత్యరుని మ.
హిమ మెరింగి గంప్రీతితో - నెడుగ జెప్ప
పరమభక్తులే యిహమందు - బరమునందు
మనకు స్వాములు! వారిని - మధువరాదు. 5

చేతనుల రక్షకుడు లోక - సృష్టికర్త,
అత్యుల సౌలభ్యమూర్తి చ - క్షాయుధండు,

తుళిక్కుమ్ నలుజ్జణ్ణి

తూమణివణ్ణ నెమ్మాస్తనై,

ఒళిక్కుణ్ణి శోదియై

యుళ్ళత్తుక్కుళ్ళు మవర్ కణ్ డీర్,

శలిప్పిన్బియాణ్డెమ్మై

చ్చన్దశన్మాన్దరజ్కాప్పరే.

౬

శన్దశన్మాన్దరజ్కా త్తడియార్ గళైక్కుణ్ణుపోయ్

తణ్ మై పెఱుత్తి త్తణ్ తాళిణ్డె కీఱ్ క్కుళ్ళు మప్పనై,

త్తోణ్ మై పిదమ్మ వల్లారై ప్పిదమ్మ మవర్ కణ్ డీర్,

నణ్ మై పెఱుత్తెమ్మైనా ఘయ్యక్కుళ్ళ కిన్ద నమ్మరే. ౭

నమ్మనై ఇలమ్ పడై త్తవనై

త్తిరుమార్ బనై,

ఉమ్మదులగినిల్ యార్ క్కు

ముణర్వరియాస్తనై,

కుమ్మినరకర్ గళేత్తునరేలు

మవర్ కణ్ డీర్

ఎమ్మల్ పెఱప్పిడై తోఱుమ్

తొఱుకులమ్ తాజ్ శే.

౮

కులన్దాఱు ఇదిగళి నాలిలుమ్ కీఱ్ కీఱ్డు, ఎత్తనై

నలన్దానిలాద శణ్ణాళ శణ్ణాళర్ గళాగిలమ్,

జగతి కుపకార మొనరించు - స్వామి పరిమ
శముల దులదూగు తులసిమా - లల ధరించు
వాడు దివ్యమాణిక్య ప్ర - భాయుతుండు,
శ్రీమహాలక్ష్మీ నాధుండు - వామనుండు
వాని నెల్లప్పుడును భోగ్య - వస్తువనుచు
దలపునందుంచి - భోగించు దైవపరుల
నాశ్రయించిన జన్మాదు - లంత మొందు

6

దాసులకు జన్మమరణము - ల్లప్పుడేసి,
పరమపద మిచ్చి తనస్వరూ - పము నొసంగి
నిలిపి శ్రీపదద్వంద్వస -న్నిధిని జేర్చు
పరమపురుషుని సుగుణస్వ - భావ మెల్ల
బ్రీతితో బల్కు చుండెడు - విబుధవరుల
పాదముల నాశ్రయింప బా - పములు దొలగి
వానికైంకర్య మొనరించు - భాగ్య మబ్బు.

7

రక్షణకు దక్షు డై యున్న - ప్రభువు, సర్వ
లోకముల సృష్టి యొనరించు - నేకమూర్తి,
శ్రీమహాలక్ష్మీ నేనేళ - హృదయవీధి
దాల్చి భువనంబు లేలు ను - దారగుణుడు,
జ్ఞానమాత్రంబుచేత శ - క్యుండు కాదు,
అట్టి శ్రీపతి నెంతపా - పాత్ము డైన
స్తుతి యొనర్చిన యట్టిభ - క్తునికులంబు
నెల్ల ప్రాప్యంబుగా మన - మెంచవలయు.

8

నాల్గుకులములలోన హి - నకులు డైన
జ్ఞానహీను డౌచండాల - జాతుకంటె

వలన్దాఱ్ఱశక్కర త్తణ్ణల్పణివణ్ణల్ల శ్శెన్దు ఉల్; ౯
కలన్దారడియార్ తమ్మడియా రెమ్మడిగళే.

అడియార్ స్తవై యము ఙ్గాలిలై యన్నవళజ్జోయ్యుమ్,
పడియామమిల్ కుళివిప్పడి యెన్దైపిరాన్ద నక్కు,
అడియారడియార్ త మ్మడియారడియార్ తమ
క్కడియారడియార్, తమ్మడియారడియోజ్జళే. ౧౦

అడియోఱ్ఱనూఱ్ఱువర్ వీయ వన్దైవర్కరుళ్ శ్శెయ్ శ
నడియోనై, తెన్దురుగూర్ చ్చుడకోపకకుఱ్ఱివల్ గళే,
అడియార్ స్తవాయిరత్తు శ్శివై పత్తవళతోణ్ణర్కేల్
ముడివు, ఆరక్కట్కిట్కిల్ శళమమ్ శ్శెయ్యామైముడియుమే.

మూన్దైపుత్తు

ఎట్టా నిరువాయ్ మొట్టి

—o—o—o—

(మూలమ్)

ముడియానే, మూపులకున్దొత్తుదేత్తమ్ళిక్
అడియానే, అక్కుకడలై క్కడైన్దాయ్ పుళ్యూర్
కొడియానే, కొణ్ణల్పణ్ణ, అణ్ణత్తుడమ్మరిల్
నడియానే, ఎన్దు కిడక్కు మెన్దొన్దొమ్మే. ౧

నధము డైనను చక్రిని - నాశ్రయించె
 నేని వాడును వానిదా - సానుదాసు
 లెల్లరును బ్రాహ్మ లని మది - నెంచవలయు. 9
 ప్రళయకాలంబులో నబ్ధి - బవ్యశించి
 యుదరమున లోకములనెల్ల - నుంచుకొన్న
 పరమపురుషుని కెవ్వరు - భక్తు లగుదు
 రట్టిభక్తులదాసదా - సానుదాసు
 లకును దాస్యం బొనర్ప వ - లయును మనము. 10
 పంచపాండవసోదర - పక్ష మూని
 కౌరవులనెల్ల గూల్చిన - కమలనేత్రు
 గూర్చి తిరుకూడ శతకోప - కోవిదుండు
 వరుస వ్రాసిన వేయిపా - శురములందు
 పదియొకం డిది; దీనిని - బరనచేయు
 పాద సంసారబంధము - ల్బ్రాయగలరు. 11

తృతీయ శతకము

అష్టమ దశకము

(విరహము)

ఓ శ్రియఃపతి! నామన - స్ఫుండగలదె!
 నీకిరీటంబు, సకలలో - కైకసుంద
 రంబుగా నున్న నీశ్రిప - దంబు, నీధ్వ
 జంబు, మరియును నీవాహ - నంబు నైన

నెళ్ళమే నీళ్ నగ రాగ ఇరున్ద వెన్
 తళ్ళనే, తణ్ణిలజ్జెక్కు ఇతైయైచ్చెమ్మ
 నళ్ళనే ఇలజ్జోళ్వాన్ కుఱళాగియ
 వళ్ళనే. ఎన్నుమ్ ఎప్పోదుమ్ ఎన్వాళగమే.

౨

వాళగమే యే త్తలరుళ్ళే శెయ్యుమ్ వానవర్ తమ్
 నాయగనే, నాళిళ న్నిజ్జళై కోళ్ళిడుత్తు,
 వేయగమ్బుల్ పెణ్ణెయ్ తొడువుణ్ణ ఆనాయర్
 తాయవనే, ఎన్దుతడవు మెన్ కై గళే.

3

కై గళాలారత్తోఱుదుత్తోఱుదుఉన్నై
 వై కలుమ్మాత్తిరై ప్పొదు మోర్ వీడిన్బి,
 వై కోళ్ పామ్పేటి యుతై పరనే, ఉన్నై
 మేయ్ కోళ్ళక్కాణ విరుమ్బుమ్ ఎన్ కణ్ణళే.

౪

పక్షిరాజంబు, మేఘసం - పదల గెల్పు
మేనివర్ణంబు బ్రహ్మాని - మిమల మించు
నీమహత్త్వంబు దలపక - నిమిష మైన,
ఓ శ్రీయఃపతి! నాజహ్వా - యుండగలదె! 1

నామనస్సును దనపట్ట - ణముగ జేసి
వాస మొనరించు దశరథు - పట్టి చేయు
ప్రబలరాక్షసు డైన రా - వణునివధను,
బలిని బంధించి సురరాజ్య - పదవి చేవ
తల కొనంగు వామనుని యా - దార్యగుణము,
స్మరణచేయక యొకనిమే - పంబు నేని. 2

జహ్వా యెపుడు నీస్తోత్రంబె - చేయునట్లు
కృప దలిర్చిన స్వామి శ్రీ - కృష్ణమూర్తి!
నిత్యసూరిప్రియుండవో - నీరజాక్ష!
గోకులంబున నివసించు - గొల్లజనుల
పూరికొంపలలో దూరి - పొంచిపొంచి
యటకలం జేరి పాల్యెన్న - లారగించి
యంకురితమండహాసము - ఖారవిండ
మొప్ప పరుగిడు నయ్యాద - వోత్తముండు
ఎచట దాగెనో యనుచు నే - నెల్లయెడల
జూచి వెదకుదు చేతులు - సాచి చాచి. 3

శేషశయ్యను శయనించు - చిద్విలాస
చేతులం బట్టి కౌగిట - జేర్చి నిన్ను
నొక్కక్షణ మైన నెడబాయ - కుండునట్లు
దగ్గరగ ముద్దులాడు ప్ర - త్యక్షసుఖము
ననుభవింపంగ గోరె నా - యక్షియుగము 4

కణ్ణళాల్ కాణ వడుజ్జోల్ ? ఎన్టాశెయూల్,
మణ్ణొణ్ణవామన శేఱ మగిట్టన్దు శెల్,
పణ్ణొణ్ణపుళ్ళిన్ శిఱగొలిపావత్తు,
తిణ్ణొళ్ళవోర్క్కుమ్ కిడన్దున్ శెవిగళే. ౧

శెవిగళాలార నికకీర్తిక్కనియెన్నుమ్
కవిగళే, కాలప్పణ్ తే నుఉటైప్పత్తుమ్మ,
పువియిన్దోల్ పొన్నెడుమ్ శక్కరత్తున్నెయే,
అవివిన్దియాదరిక్కు మెనదావియే. ౨

ఆవియే, ఆరముదే, యెన్నైయాళుడై,
తూవియమ్పుళ్ళుడై యాయ్ శుడర్ నేమియామ్,
పావియేన్ నెళ్ళమ్ పులమ్బప్పలకాలుమ్,
కూవియుమ్ కాణప్పెటే నునకోలమే. ౩

కోలమే తామరైక్కణ్ణదుట రణ్ణన
నీలమే, నిన్దెనదావియై ఈర్గిన్ద
శీలమే, శెన్దుశెల్లాదన మున్నిలామ్
కాలమే, ఉన్నైయెన్నాల్ కణ్ణొళ్ళవోళ్ళనే. ౪

పుడమి గొల్చిన వామన - భూమి దేవ !
 కన్ను లారంగ నిను జూచు - కాంక్ష జేసి
 చెవులు సర్వదా నీఖగ - శ్రేష్ఠపక్ష
 శబ్దమో యని భ్రమియించి - సామ వేద
 గానముంగూడ బరికించి - కలగు చుండు
 నెచటికేనియు నీవు పో - యెడనో యనుచు. 5

నిర్మలం బగు నీకీర్తి - నెరపు దివ్య
 ఫలములో యన నీస్తోత్ర - పాఠములను,
 గానరాగంబు లనియెడి - తేనెయంచు
 కలిపి భుజియింప గోర్కి నా - కర్ణములకు ;
 సుందరం బగు చక్రంబు - సందియున్న
 భోగ్యమూర్తివి, గాన ని - ప్పడమియుండె
 యనుభవింప నాప్రాణంబు - లాశపడెడి. 6

ప్రాణమవు నాకు ! నమృతంబు - వంటిభోగ్య
 వస్తువవు ! నీవు న న్వశ - పరచుకొంటి !
 గరుడవాహనముం దాల్చి - తిరుగుచుంటి !
 వంచితసుదర్శనంబు ధ - రించియుంటి !
 ఎంత వేడిన, నాపాప - మేమొ గాని
 సుందరాకార నిను నాకు - జూప కుంటి ! 7

శ్యామసుందర ! పద్మాక్ష ! - యద్వితీయ
 మేఘ కాంతుల విలసిల్లు - మేనివాడ !
 ఎంత పిల్చిన రాక న - న్నింతదనుక
 ప్రాణముల దీయుచుండెడు - భవ్యచరిత !

కొళ్ళన్ నాన్మొవలి! మూవడితావెన్
 కళ్ళన్, కళ్ళనై వణ్ జత్తు వాణనై
 ఉళ్ళన్మొతీర, ఓరాయీరమ్మోళ్ తుణిత్త
 పుళ్ళల్లాయ్, ఉన్నైయెళ్ళాన్తు పొరున్దువనే. ౯

పొరున్దుయమామరుడినిడై పోయ ఎమ్
 పెరున్దుగాయ్, ఉన్మొల్ కాణియపేతుమ్మ,
 వరున్దనా న్వాళగమాలైకొణ్ణు, ఉన్నైయే
 ఇరున్దురు న్దెత్తనై కాలమ్ పులమ్బువనే. ౧౦

పులమ్బుళీర్ పూమియళ న్దపెరుమానై,
 నలక్కోళ్ళీర్ నన్ గురుగూర్ చ్చుడకోపళ, శొల్
 వలజ్ గొణ్ణవాయీరత్తు ల్ళివైయుమోర్ పత్తు
 ఇలఱువాళ, యావరుమేఱువర్ శొన్నాతే. ౧౧

కాలములు మూటి నొకటిగ - నేలువాడ!
కాంచు పెప్పడొ నిన్ను నా - కన్నులార! 8.

చాలు నాకు మూడడుగుల - నేల యనును
బలిని వంచించి బంధించు - పామనుడవు!
కంసునిం జంపి బాణుని - కండకావ
రంబు తొలగంగ భుజఖండ - నం బూసర్పు
గరుడవాహన! నిన్ను నే - గాంచు పెపుడు! 9

మద్దివృక్షముల్ రెండింటి - మధ్య జొచ్చి
పాని బడద్రోసి నట్టి నా - స్వామివి గద!
అంబుజోదర! నీదుపా - నారవింద
దర్శనము గోరి దుఃఖించి - దైన్య మంది
పిలుచు న న్నెప్పు డిక నీవు - ప్రేమ గనెదొ. 10

స్తుతికి బాత్ర మౌకల్యాణ - సుగుణమూర్తి
యైన స్వామికై శతకోప - మాని వ్రాసి
నట్టి యీపదిపద్యంబు - లధికభక్తి
పఠన చేసిన గాంతురు - పరమపదము. 11

మాన్తామ్మత్తు

ఒన్నదామ్ తిరువాయ్ మొழి

(మూలం)

శొన్నాల్ విరోదమి చాళిలుమ్ శొల్లువన్ కేచ్చిన్,
ఎన్నా విల్కళవి యానాచవరుమ్
కొడుక్కిలేన్.

తెన్నా తెనా పెన్దు న్దునురల్ తిరు వేళ్ళడత్తు,
ఎన్నానై యెన్నప్ప నెప్పెరుమా నుళనాగవే, ౧

ఉళనాగ వేయెళ్ళిలినై యొన్తాగ త్తళ శెల్వత్తై,
వళనామిదిమ్మ మిమ్మావిడ తైక్క విపాడియేన్,
కుళనార్ కళినిశూన్రణ్ణకరుఱుకుఱ్ఱుడి మెయ్ మ్మెయ్,
ఉళనాయ పెనయై యెనై పెన్మానై యెఱ్ఱయవే. ౨

ఒఱ్ఱోవొన్దిల్లాద పల్లూఱ్ఱోదోఱూఱ్ఱో నిలావ, పోమ్
వఱ్ఱోయై త్తదమ్ నల్లల్ వానవరీశనై నిఱ్ఱుప్పోయ్,
కఱ్ఱోయమిగనల్లవా న్క వికొన్ఱు పులవీర్ గాళ్,
ఇఱ్ఱోయక్కరుది యోర్ మానిడమ్మాడ తెన్నావవే.

శ్రీమతి శతకము

నవమదశకము

—

(అన్యసక్తులకు సద్బోధన)

విషయములు గొన్ని నే విన్న - వింతు నిపుడు
వినుగు జెందక నా మాట - వినుడు మీరు!
సర్వవేశల నాకు రక్షకుడుగాగ
చెలగు శ్రీవేంకటాచల - శ్రీనివాసు
దప్ప నితరుల నావాక్కు - ధాకవిత్వ
ధాత వచియింప జేతను - లార నేను.

1

కొలకులను సమృద్ధిగ గల్గి - పొలము పాడి
పంట లక్షయం బైన సం - పదల నీను
హిడుకురంగుడి యగు దివ్య - దేశమందు
జగతి కుపకార మొనరింప - జలజనేత్రు
దుండ, దమయల్పసంపద - లుత్తమంబు
లని తలంచి యహంకార - మందు మునుగు
మనుజులంగూర్చి పల్కెడు - మాట లేల.

2

మన మవిచ్ఛిన్నమోక్షంబు - ననుభవింప
దగు నుపాయ మా శ్రీపరం - ధాము విడిచి
వేరొకని విషయముగ క - విత్వ మెన్న
జేని యొనరించిన స్వరూప - హాని గలుగు
కనుక నటు చేయకుడి మీరు - జ్ఞానులార!

3

ఎన్నావ దెత్తనై న్నాళైక్కు
 పోదు మ్మలవీర్గాళ్,
 మన్నామనిశరై
 ప్పాడిప్పడైక్కు మ్మెరు మ్మెరుళ్,
 మిన్నార్ మణిముడి
 విణ్ణవర్ తాదైయై ప్పాడినాల్,
 తన్నాగ వేళొణ్ణు శన్నమ్
 శెయ్యామైయుమ్ కొళ్ళుమే.

కొళ్ళుమ్మయనిలై
 కుపైకిళర్ తన్న శెల్వత్తై,
 వళ్ళల్ పుగటన్దు నుమ్వాయ్ మై
 యిళక్కుమ్ పులవీర్గాళ్,
 కొళ్ళక్కుత్తై విలన్
 వేణ్ణిరెల్లమ్ తరుమ్కోదిల్,
 ఎన్ వళ్ళల్ మణివణ్ణన్దై
 క్కవిశొల్లవమ్మినో,

౨

వమ్మిన్ పులవీర్ నుమ్మెయ్
 వరుత్తిక్కై, శెయ్ దుయ్ మ్మినో
 ఇమ్మన్నులకిని తెప్పరిప్పొదిలై నోక్కినోమ్,
 నుమ్మిన్ కవికొణ్ణు నుమ్మిమ్మిట్టా తేయ్ వమై త్తినాల్,
 శెమ్మిన్ శుడన్బడి
 యెట్టిరుమాలుక్కు చేరుమే.

౩

శేరుమ్కొడై పుగ లెట్టలై యిలాన్దై,
 ఓరాయరమ్

పండితోత్తములార ! భూ - మండలమున
మానుషస్తోత్ర మెన్నడు - బూనవలదు ;
వా రొసంగెడి ధనము శా - శ్వతము గాదు ;
దివ్యమణుల కిరిటంబు - తేజ మొప్పు
నిత్యసూదుల బాలించు - నీరజాక్షు
శంస్తుతించినచో బున - ర్జన్మ లేని
పరమపదమందు దనస్వయా - పమె యొసంగి
తనసమానునిగా జేసి - కొనును మిమ్ము.

4

కవికులోత్తములార ! వి - కల్పబుద్ధి
మానుషస్తోత్ర మొనరించి - లేనియతిశ
యంబుల వాఢీరి కారోప - ణం బొనర్ప,
అది నిరర్థకం బగుకార్య - మగుట గాక
సత్యహానియు నందుచే - జాల గల్గు ;
కాన మీస్తోత్రమున కర్హు - డైనవాడు
మిమ్ము నెద్దియు గోరక - మీ యభీష్ట
సిద్ధి నిడు స్వామి ; తత్కృతి - చేయు డయ్య.

5

ఓ కవీశ్వరులార ! మీ - రూడిగంబు
నలిపి బ్రతుకుడు దేహక - ప్తంబువలన ;
ఈజగత్ప్రవాహంబునం - దెవడుగాని
బహుమతి నొసంగి మిము బ్రోచు - ప్రభువు లేడు
మీకవిత్వ మే జీవత - మీది దైన
సర్వజగముల కాత్మయా - స్వామిదె యగు.

6

అర్ధికోటుల విషయంబు - నందు వాని
దాతృతాగుణజలనిధి - దరి యెరుగదు ;

పేరుముడై యపిరానై యల్లల్
మంబుయాక కిలేక,

మూరియనై యకై నుల్వరై
యొక్క మెత్తితో శెన్తు.

పారిలోకి పంఠుయై

పుచ్చెపురు మ్మియగళో పేళవే.

2

వేయిన్నలిపురై తోళి పిన్నెక్కుమగాళనై,
ఆయ పెరుమ్మకొట్టిల్లెయిలాతన పాడిప్పోయ్,
కాయమకళో తవవ్వాళిణై కీళ్ళ పుకుక్కడలక,
మాయమనిశరై యొక శొల్ల వల్లెనక వాయ్ కొణ్డే.

వాయ్ కొణ్డె నూనిడమ్ పాడవర్జ కవియేనల్లెక,
ఆయ్ కొణ్డెశీర్వళళ లాటోప్పిరా నెనక్కేయళక,
శాయ్ కొణ్డెవిమ్మైయుమ్ శాదిత్తు వానవర్ నాట్టైయుమ్,
నీకణ్డెకొళెన్తు వీడుమ్ తరుమ్ నిన్తునిన్టే.

౩

నిన్తునిన్తు పలనాళుయ్ క్కు మివ్వుడల్ సిక్కిప్పోయ్,
శెన్తు శెన్టాగిలుమ్ కణ్ణుళక మజ్జి ప్పొనెణ్డి,
ఎన్ఱి మెన్ఱి యున్కి ప్పడై త్తాన్కవియాయ్ నేఱ్కు.
ఎన్ఱు మెన్ఱుమిని ముంద్రొయవ ర్కవియేఱ్కుమే. ౧౦

పేర్లు స్మరియింప బూనిన - వేనవేలు ;
అట్టి జగదుపకారకు - డట్లయుండ,
భూమి నప్రయోజకులపై - బుద్ధి నుంచి
గడ్డివలె నల్పులగువారి - కడకు జనుచు
ధైర్యమున మేరు వనుచు నా - దార్యమందు
మేఘ మనుచును వారి సం - ప్రీతి బొగడు
బుద్ధి నా కెన్నడేనియు - బుట్టగలదె.

7

సుందరము లగు బాహువు - లొప్పు లీను
సరసిజానన నప్పిన్న - సరస శేరి
యామె సంశ్లేషసౌఖ్యంబు - ననుభవించు
నంబుజాక్షుని దివ్యపా - దారవింద
చింతనామృతపానంబు - చేసి చేసి
వాని శ్రీపాదసన్నిధి - బడయు గోరు
చిత్త మియ్యది యితరుల - శేర గలదె.

8

సకలకల్యాణగుణు డగు - సరసిజాక్షు
డిహమున నె పురుషార్థంబు - లెల్ల నిచ్చి
పరమపదసిద్ధి బొందింప - బ్రతిన చేసి
నాకవిత్వంబునకు దానె - యేకవిషయ
మగుచు నిల్వగ, నా కేల - యధమభూత
జాతముల గూర్చి యెపుడేని - సంస్తుతింప.
చిరతరంబుగ నజ్ఞాన - శేషు లగుచు
బాధపడి దుఃఖసంసార - బంధములను
వదల జాలక జన్మము - ల్పడయు చుండు
చేతనపరంపరల భువి - జాతుగాదె !

9

ఏఱ్ఱు మ్పెరుమ్పుగ భౌసవరీశక కణ్ణన్ట నక్కు,
 ఏఱ్ఱు మ్పెరుమ్పుగ భౌన్బరుగూర్ చ్చడకోపకళోల్,
 ఏఱ్ఱు మ్పెరుమ్పుగ భౌయిరత్తుళ్ళివై యుమోర్
 పత్తు,
 ఏఱ్ఱు మ్పెరుమ్పుగ భౌ శొల్లవల్లార్కి లైశన్మమే, ౧౧

మా ప్తా మ్ పత్తు

పత్తామ్ తిరువాయ్ మొళి

(మూలమ్)

శన్మమ్మలపలశెయ్ తు వెళిప్పట్టు
 చ్చంగోడు శక్కరమ్విల్,
 ఒత్తైయుడై యవులక్కై యొక్కాల్
 తణ్ణుకొణ్ణు పుర్యోర్న్దు, ఉలకిల్.

కనుక సర్వజగత్కర్త - సనుభవించి
పాపసంసారబంధంబు - బాపుకొనుట
శాడమాయు పాడంబు - లాశ్రయించు
నా కవిత్వంబు పోవునే - నదులదెసకు. 10

సిత్యసూదుల నేలు ని - ర్నిద్రభక్త
సులభు డతులితకీర్తిచే - శోభితుండు
పరమపదనాథు డాశ్రిత - పత్నలుండు
నగు రమానుందరుని విష - యము సహస్ర
పద్యరచనం బొసర్చెడు - పండితుండు
జ్ఞానవైరాగ్య సంపదా - కర్షణుండు
పరమభక్తుండు నమ్మాళ్ళు వాడు వ్రాయు
గ్రంథమందలి యీదశ - కంబు శ్రద్ధ
తోడ బరియించువారి కే - డేడుభవన
ముల బునర్జన్మ సంప్రాప్తి - పొందు వడదు. 11

శ్రీ శ్రీ య శ త క ము

ద శ మ ద శ క ము

(సకేశ్వర విషయక కవిత్వ భాగ్యము)

ఎత్తి వివిధావతారంబు - లేకదీక్ష
సఖిల భక్తకోటులకు ప్ర - త్యక్ష మగుచు
జగ్ర మొకకరంబున బాంచ - జన్మ మొకట
కాల్గి కామోదకీ ఖడ్గ - సాధనముల

వన్నెయుడై యవరక్క

రశురై మాళ ప్పడై పోదద,

నన్నెయుడై యవకళీ ర్పరవ ప్పెమ్మ

నానోర కుట్రై విలసే.

౧

కుట్రై విమ్మడజ్జడల్ కోళర వేటి

త్తక గోల చెన్ద్రామరై క్కణ్,

ఉట్రై పవన్బోల వోర యోగుపుణర్ద

వొళిమణివణ్ణన్కణ్,

కట్రై యణిఘాక్కుడై వ్పల్లె

క్కణావియశురరై క్కాయ్ న్దవమ్మాన్,

నిట్రై పుకళిట్టి త్రియు ప్పూడియుమాడియుమ్

యానోరుముట్టిలసే.

౨

ముట్టిల్ పల్ పోగత్తోరుతనినాయక

మ్మాపులగుక్కురియ,

కట్టియై త్తే నెయముడై

నన్నాలై క్కనియై క్కరుమ్పుతన్నై,

మట్టవిట్టతణ్ణిన్దుమ్మాయ్ ముడియానై

వణిక్కి యవకతిటత్తు

పుట్టవినై, ఇట్రై యాగిలుమ్

యానెన్మవత్తుప్పరివిలసే.

౩

హస్తముల బూని గరుడవా - హవము నెక్కి
 కూరరాక్షస దుష్టను - హను జైన
 యభిక్తస్యమనోహరు - డాది జేవు
 విషయమై గ్రంథరచన గా - విండు భాగ్య
 వంతు డను నేను నాకు కొ - రుత గలదె. 1

పార మెరుగని క్షీరాబ్ధి - చేరి శేష
 తల్పమున బుండరీకనే - త్రముల మూసి,
 యోగనిద్రను నటియించు భోగమూర్తి,
 నీలమణివోలె వెలుగు మే - నిని ధరించి
 యాశ్రితావసరతంత్రు - డగుచు గరుడ
 వాహనం బెక్కి యసురుల - బట్టి చించు
 బరమకల్యాణగుణమూర్తి, - పాదపద్మ
 గీతరచనాది నృత్య సం - కీర్తనముల
 నలుపు నా కెల్లు ప్రతిబంధ - ములు జెలంగు. 2

బంధములు లేని భోగాను - భవమువాడు,
 లోకములకెల్ల మూలమై - ప్రోచువాడు,
 తేనెకంటెను గలకండ - తీపుకంటె
 పండ్లకంటెను సుధకంటె - బాలకంటె
 జెరకురసమునకంటెను - జెలుపు మిగుల
 డెంద మానంద మొనరించు - సుందరుండు,
 అన్యతమయ మైన తులసిచే - నావృత మగు
 రత్న కాంతికిరీట వి - రాజతుండు
 అట్టి శ్రీపతిపదయుగం - బాశ్రయింతు ;
 దుఃఖ మెట్లు నాచిత్తంబు - దూరగలదు. 3

పరివిన్ది వాణనై త్కొత్తు

మెన్మన్మపడై యొడుమవ నైదిగ్గన్,
తిరిపురమ్ శెఱ్ఱవ నుమ్మనుగనుమ్

పిన్ను మగ్గియుమ్పోగ్ తులైయ,
ప్పొరుళితై ప్పొలైక్కడవియమాయనై
యాయనై ప్పొట్చక్కర
త్తరియి నై అచ్చుతనై ప్పొమ్మ
యానితై మేను మిడరిలనే.

౪

ఇడరిన్దియే యొరునా శొరుపోమ్మది

లెల్లాపులకుమ్కళియ,
ప్పడర్ పుగళపాఠ్ తనుమ్
వై దికనుముడనేఱ త్తిణ్డేర్కడవి,
శుడరాళియాయ్ నిన్ద తన్నుడై చ్చోఱియిల్
వై దికకాపిలైక్కలై,
ఉడలొడుక్కొణ్డు కొడు త్తవనై ప్పొమ్మ
యొన్ముమ్తుయరిలనే.

౫

తుయరిల్ శుడరాళి తన్నుడై చ్చోఱి
నిన్ద వణ్ణమ్ నిఱ్కువే,

అమరసేనాధిపతితోడ - నగ్నితోడ
అష్టదిక్పాలకులతోడ - సాంబశివుడు
సాయమై యున్న బాణరా - తును సహస్ర
బాహువుల ద్రుంచి శరణంబు - పడసి ప్రోచు
శత్రుసంహారకుం డైన - చక్రధరుని,
ఆశ్రేతుల నెల్ల విడనాడ - నట్టివాని,
జేరియున్న న - ద్దుఃఖము - ల్పొడగలవె.

4

పుత్రులం గోలుపోయిన - భూమిసురుని
యార్తి దీర్చగ నరుతోడ - నతనితోడ
రథము బరపించి స్వస్థాన - రంగ మైన
పరమపదమున కరిగి య - బ్బాలకులను
మానవశరీరములనిచ్చి - మగిడి దెచ్చు
చిద్విలాసుని శ్రీకృష్ణ - జేరియున్న
నాకు దుఃఖంబు లేరీతి - సోకగలవు ;

*

*

*

గొల్లపిల్లడై పిల్లన - గ్రోవి నూది
నెమలిపించుంబు ధరియించి - నెమ్మొగమున
కాటుకం బెట్టి మునికోల - కరమునందు
బట్టి పశువులతో నేగు - పద్మనయను
మోహనా కారమును జూడ - మురియుచుండు
శ్రీసతీ నిత్యసూరుల - చింత దీర్చ
వ్యాజముగ నిట్లొనర్చె గా - వలయునొక్కొ.

5

నిండుతేజ స్స దేరీతి - నెలకొనంగ
బ్రాకృతము కాని దివ్యవి - గ్రహముతోడ

తుయరిల్మలియుమ్ మనిశర్

పిఱియిఱ్ఱియై క్కణ్ణాఱవన్దు,

తుయరజ్గళ్ శెయ్ తుతన్ తెయ్ వనిలై యులగిల్

పుగవుయ్ కుమమ్మాన్

తుయరమిల్ శీ క్కణ్ణన్ మాయన్

పుగటతుమి యానోర్ తున్బమిలనే.

౬

తున్బముమిన్బముమాగియ

శెయ్ విన్దై యా యులగజ్గళుమాన్,

ఇన్బమిల్ వెన్నర కాకి

యినియనల్వాన్ శువర్ కజ్గళుమాన్,

మన్బల్లుయిర్గళుమాగి

ప్పలపలమాయ మయక్కుక్కళాల్,

ఇన్బుమిన్బిలై యాట్టుడైయానై

ప్పెఱ్ఱెదుమల్లలిలనే.

౭

అల్లలిన్బ మళవిఱన్దజు

మటగమర్ శూఱ్ఱియన్,

అల్లిమలర్మగళ్ పోగమయక్కుక్క

శాగియుమ్ నిఱ్ఱుమమ్మాన్,

ఎఱ్ఱైయిల్ ఞానత్తన్

ఞానమదేకొణ్డెల్లాక్కరుమజ్గళుమ్ శెయ్,

ఎఱ్ఱైయిన్ మాయనై క్కణ్ణనైత్తాళ్ పుమి

యానోర్ తుక్కుమిలనే.

౮

పాపభూయిష్ఠమైన ప్ర - పంచమందు
మనుజు డై పుట్టి కనులార - జనులు గాంచు
పగిది నటి.యించుచు జగంబు - భ్రమము జెంద
సాధుజనరక్షయును దుష్ట - జనుల శిక్ష
సలిపి తన యీశ్వరత్వంబు - స్థాపనం బా
నర్చు శ్రీకృష్ణమూర్తి గు - ణంబు లనుభ
వించు నే నెట్లు దుఃఖంబు - కాంచగలను.

6

పుణ్యపాపంబులను హేతు - పులుగ గలుగు
స్వర్గనరకాది సుఖదుఃఖ - జాలములను
సకల చేతనాచేతన - సంతతులను
నిర్వహించుచు, జగతిని - సర్వసృష్టి
కల్పన మొనర్చి జనులు ది - గ్భ్రమము జెంద,
జూచి సంతోషపడు నిత్య - సూరిపతిని
పొంది యున్న న స్త్రుఃఖంబు - చెందగలదె.

7

కల్మషము లేక పారంబు - కానబడక
యుండు నానందముం జెంది - యుండువాడు,
దివ్యవిగ్రహ భానుర - దీప్తియుతుడు,
అఖిలవస్తుసంచయమున - కంతరాత్మ,
క్షీరవా రాశిపుత్రి సం - క్లేషసుఖము
ననుభవించెడి స్వామి, జ్ఞా - నాశ్రయుండు,
తలచినంత నె జగముల - గలుగ జేయు
సర్వశక్తుండు, సద్భుతా - శ్చర్యగుణుడు,
ఇట్టి శ్రీకృష్ణ నెపు డాశ్ర - యించు నాకు
దుఃఖ మేరీతి మనమున - దూరగలదు.

8

తుక్కమిల్ ఇన చ్చుడరొళిమూర్తి

తుక్కయలజల్ పెరుమాళ్

విక్కపన్నాయజ్జళాల్

వికిరుతమ్ శేయ్దు న్నేణ్ణమురువుకొణ్ణు,

నక్కపిరానో డయన్ముతలాగ

పెల్లారు మెనై యుమ్, తన్నుళ్

ఒక్కనోడుజ్జ విక్రజ్జవల్లనై

ప్పెమ్ బ్రెన్ఱుమ్ తళర్విలనే.

౯

తళర్విన్ఱి యేయెన్ఱు మెణ్ణు మ్పరన్దతనిముతల్ ఇన మొన్ఱాయ్,

అళవుడై యెమ్బులః గళటియావగై యాలరువాగినిఱ్ఱుమ్,

వళరొళియీశనై మూర్తియై ప్పుతజ్జళైన్ఱై యిరుగుడరై,

కిళరొళిచూయనై క్కణ్ణనైత్తాళ్ ప్పరు

యా నెన్ఱుమ్ కేడిలనే.

౧౦

కేడిల్విక్రప్పగక్కిశవనై

క్కురుగూర్ చ్చుడకోవళ్ళొన్న,

పాడోరాయరత్తుళివై యుమోరుపత్తుమ్

పయిర్మవల్లార్ గట్టు, అవళ్

నాడునగరముమ్ నన్ఱుడన్దాణ

నలనిడై యూర్ దిపణ్ణి,

వీడుమ్బెఱు త్తి తన్నూపులగుక్కుమ్

తిరు మొరునాయగమే.

౧౧

క్రందెరుంగని కేవలా - నందచుయుడు
 శత్రుదుస్సహుడైనతే - జన్మరూపి
 తులసిమాలావిభూషణో - జ్వలతినుండు
 అద్భుతాశ్చర్యవిధులన - నంతవిగ్ర
 హముల ధరియించు భువనలీ - లాకరుండు
 బ్రహ్మద్రాది సర్వప్ర - పంచములను
 ప్రళయమున గుక్షిలో భద్ర - పరచువాడు
 అబ్జభవపతి లోకని - యామకుండు
 అట్టి సర్వలోకేశ్వరు - నాశ్రయించు
 నాకు దుఃఖంబు లేరీతి - సోకగలవు.

9

అశ్రమంబుగ సర్వంబు - నాశ్రమించి
 చక్షురాదులు కనని నూ - త్మస్వరూపి,
 నిరతిశయమగు తేజంపు - నిధి, యనంత
 రూపగుణచేష్టితములకు - ప్రాపు, వాని
 రక్ష బొందిన నా కేకా - రంత గలదు,

10

కొరత లేనట్టి కల్యాణ - గుణయుతుడగు
 పరమపురుషుని విషయమై - తిరునగరిని
 వాస మొనరించునమ్మాళు - వాడు వ్రాయు
 నద్వితీయ సద్గ్రంథ శ - తాంశమైన
 యీ పదింటిని శ్రద్ధ బ - తించువాడు
 మూడులోకంబులకును బ్ర - భుత్వపదవి
 పొంది పరమపదంబును - బొందగలడు.

11

తిరువాయ్ మొళి

నా లా మ్ ప త్తు

ముదల్ తిరువాయ్ మొళి

(మూలమ్)

ఒరునాయకమా

యోడవులగుడనాణ్డవర్,

కరునాయ్ కపర్ న్ద కాలర్

శిదై గియప్పానై యర్,

పెరునాడుకాణ

విమ్మైయిలే పిచ్చై తామ్ కొళ్వర్,

తిరునారణ్డనాళ్

కాలమ్మెట చ్చిన్దిత్తుయ్ మినో.

౧

ఉయ్ మిన్దితై కొణర్

నెన్దులకాణ్డవర్, ఇమ్మైయే,

తమ్మిళ శున్దై మడవార్తై

ప్పిఱత్ కొళ్వత్తామ్ విట్టు,

వెమ్మినొళివెయి త్కానకమ్బాయ్

కుమ్మైతిన్బర్ గళో,

శ్రీ ముఖ సూక్తి

చతుర్థ శతకము

ప్రథమ దశకము

(ఐహికైశ్వర్యముల - ఆల్పాస్థిరత్వములు)

ధరణి నంతయు నొక్కచ - త్రముగ నేలు
చక్రవర్తుల కైన నై - శ్వర్యలక్ష్మి
తొలగినప్పుడు పలుపాట్లు - గలుగు గాదె !
శత్రురాజులచే బరా - దయము పొంది
రేలు భిక్షాటన మొనర్చ - గాలిక్రింద
బడిన కుక్కలు కరవక - పారునొక్కొ !
కుక్కకాటుకు చే నున్న - కుండపెంకు
జారి తునక లై పోవు టా - శ్వర్య మగునె !

*

*

*

ఐహికైశ్వర్య మిటువంటి - దగుట మీద
కాల మెంతయు వ్యర్థంబు - గాక యుండ
శ్రీధవునిపాద చింతన - చేయవలయు.

1

కప్పములు మాకు జెల్లించి - కాచుకొనుడు
రాజ్యసంపద లంచు గ - ర్వమున బల్కు
చక్రవర్తుల కైనను - శత్రుబాధ
తప్పి పోవునె సమయంబు - తప్పినపుడు ;
ప్రాణకాంతలు వైరుల - పాల బడగ
నెండమావులతో నిండి - యుండు కాన

శెమ్మిన్మడి తిరుమాలై
విరై న్దడిశేర్మినో.

౨

అడిశేర్ ముడియిన రాగి
యరళర్ కళ తామ్తొళి,
ఇడిశేర్ మురళజ్జళ్
ముమ్మ త్రియమ్మవిరున్దవర్,
పొడిశేర్ తుగళాయ్ పోవర్ గ
శాడలిల్ నోక్కెన,
కడిశేర్ తుమ్మాయ్ ముడి
క్కణ్ణ్ కళుల్ గళ్ నినై మినో.

౩

నినై ప్పాన్ పుగిల్ కడలెక్కలిల్
సుణ్ణణలిల్ పలర్,
ఎనై తోరుగజ్జళు
మిప్పులకాణ్ణకళిన్దవర్,
మనై ప్పాల్ మరుజ్జళు
మాయ్ డలల్లాల్ మమ్మక్కణ్ణిలమ్,
వనై త్తాళ్ మడకళిటట్టవన్
పాదమ్ పణిమినో.

౪

పణిమిన్ తిరువరుళెన్ను
మంజీడపై మ్పూమ్ పళ్ళి,
అణి మెన్ కుట్రలా
రిన్బక్కలవియముదుర్ణార్,

లందు నీడల నిలువంగ - నలవి గాక
తిరుగు చుండుటగూడఁ న - బుర్రము గాదు ;
అందుచే నై హికై శ్వర్య - మానుపడక
(శ్రీ) ధవుని పాడచింతనా - మృతము గొనును. 2

అన్యరాజులు పాదంబు - లాశ్రయింప
వాద్యఘోషంబు దిక్కుల - బట్టనట్లు
వైభవంబుల జెలరాదు - ప్రభువులెల్ల
ధూళిఘాసరములరీతి - దూలిపోరె !
కనుక దులసీదశాన్విత - కమలనాభు
పాదసన్నిధి శరణంబు - బడయరయ్య. 3

భువిని బాలించి యుగయుగం - బునను రాజు
లెందరో మాసిపోవరే - యింతదనుక !
వారి నెల్లను లెక్కింప - వశమే మనకు
సాగరంబున నినుకల - సాటి గాగ !
వారిపురములు మరియును - వారివారి
పురములుంగూడ నెట్టులో - పోయెగాదె !
అట్టి యస్థిరై శ్వర్యంబు - లాశపడక
కువలయాపీడ సంహార - కు డగు కృష్ణు
నంఘ్రియంభోదముల జేయు - డాశ్రయంబు. 4

కులుకుజవరాండ్ర ప్రణయంబు - గలహములను
బూని నవరించి బతిమాలి - పూలసెజ్జ
పైకి జేరిచి భోగించు - ప్రభువులెల్ల
రాజ్యహీనత జేంది శి - రంబునందు

తుణిమున్నునాల ప్పలల్లేఱ్ఱయర్

తామిఱ్ఱిప్ప చెల్వర్,

మణిమిన్ను మేని

నమ్మాయవన్ పేర్ శొల్లి వాఱ్ఱమినో.

౫

వాఱ్ఱందార్ గళ్ వాఱ్ఱందరు

మామఱ్ఱ మొక్కలిల్ మాయ్ న్దమాయ్ న్ద

ఆఱ్ఱందారెఱ్ఱలా

లన్దుముద లిన్దుఱుతియా,

వాఱ్ఱందార్ గళ్ వాఱ్ఱనే నిఱ్ఱ

రెన్బదిలై నిఱ్ఱుఱిల్,

ఆఱ్ఱందార్ కడఱ్ఱి

యన్దలడియవ రామినో.

౬

ఆమిన్ శువై యవై

యాఱ్ఱాడడిశిఱ్ఱుణ్డార్ న్దపిన్,

తూమెన్ మొఱ్ఱిమడవారిరక్క

ప్పిన్నుమ్ తుమ్మివార్,

ఈమి నెమక్కొరుతుఱ్ఱెన్దు

ఇడఱువ రాదలిల్,

కోమిన్ తుమ్మాయ్ ముడి

యూదియంజోదిగుణజ్జళే.

౭

కుణంగోళ్ నితై వుగఱ్ఱమన్నర్

కొడై క్కడన్ పూణ్డిరున్దు,

వస్త్ర మిడుకొని యెంటరి - పాటు గదుర
వారియిండ్లకు జని భంగ - పాటు నొంది
ప్రణయకలహంబులో యని - భ్రమ వహింతు;
అస్థిరై శ్వర్యములరీతి - యట్టి దగుట
వానిపై నాగ విడిపించి - వారిజాక్షు
పదనరోదహములచింత - బడయరయ్య. 5

పుడమి సౌఖ్యంబులెల్ల బు - ద్బుదము లగుట
శాశ్వతము లని భ్రమియింప - జనదు వాని;
వారిజాక్షుని పాదన - రోదహముల
చింతచే శాశ్వతసుఖంబు - చెంద నగును. 6

షడ్రసోపేత మైన భో - జన మొనర్చి
మరల బ్రయురాండ్ర చక్కెర - మాట దాట
జాల కింకొక్కమారు భో - జనము చేయు
ప్రభువులకు భాగ్యహీనత - పట్టినపుడు
అన్న మిడు మని వారిండ్ల - కరుగు చుండ్రు :
ఇట్టి నశ్వరై శ్వర్యంబు - నెంతయేని
వలదు వలదని శ్రీకృష్ణు - వలను గొనుడు. 7

వితరణాదిగుణంబులు - వెలయు గాక
పేరు ప్రఖ్యాతి జగతి శో - భిల్లుగాక

ఇణ్ణియులకుడనాక్కిలు

మాజవనై యిల్లార్,

పణంగొణ్ణపోగత్తు మన్నియుమ్

మిళి వర్గళి మిళి విలై,

పణంగొళరవణైయాక

తీరునామమపడిమినో.

౮

పడిమన్ను పల్ కల్ పడ్రుడరుత్తు

ఐమ్బుల్ పెన్దు,

శెడిమన్ను కాయమ్ శెన్ద్రుర్ గళు

మాజవనై యిల్లార్,

కుడిమన్ను మిళువర్క

మెయ్ దియు మ్మిళి వర్గళి మిళి విలై,

కొడిమన్ను పుల్లుడై

యణ్ణల్ కళిల్ గళి కుటుగుమినో.

౯

కుళగమిగవుణర్వత్తుడునొత్కి యెల్లామ్ విట్ట,

ఇటుగలిపెన్నుమ్ ఇళికు మప్పయిన్దైయేల్,

శిటుగవిన్దై వడోర్ పళిముళామ్ పిన్నుమ్ పడిలై

మటుగలివీశనై ప్పరుళివిణ్ణాదిలో పడిలై.

౧౦

ఉర్విజనములు ప్రీతితో - నుండు గాక
 శేషశాయిని గానంబు - చేయనట్టి
 పురుష భాగ్యంబు నాశమే - పొందు చుండు;
 శాశ్వతైశ్వర్యముం గోరు - జనులకెల్ల
 పద్మనాభుని స్మరణమే - పట్టుకొమ్మ.

8

సర్వభోగము ల్కొని ధూ - జములు మేని
 పైని మొలచెడు విధమున - మాని యగుచు
 అచలుడై గాఢ మగుతపం - బాచరింప
 స్వర్గలోకవిశాలసం - పదలు గల్గు

* * *

అచట గూడ శ్రీయఃపతి - యాశ్రయంబు
 మరచిపోయినవారలు - మగిడి పుడమి
 బుట్టి సంసారబంధంబు - పొందు చుండు

* * *

కనుక స్వర్గంబు నస్థిరం - బని యెరింగి
 గరుడవాహను పడయుగ - స్మరణ చేసి
 పొందవలయును శాశ్వత - మోక్షపదవి.

9

మనము విషయంబులం దుండి - మరల జేసి
 జ్ఞానరూప మా నాత్మ! సం - గం బొనర్చి
 తదనుభవమునె మోక్షప - జముగ నెంచు
 శేవలులు కూడ, భక్తితో - క్షీరశయను
 స్వప్రయోజన మగు భగ - వంతు శరణు
 సారకయుండినచో వారు - కుద్రపూరు
 పార్థభాజనులై బంధ - మందెయుండు;
 ఇట్టివారును దుడకు స - ర్వేశ్వరునకు

అఱిదేయుయ్యప్పకునూతెన్ఱు కణ్ణకాకళుల్ కళే మేల్,
 కొయ్ పూమ్ పోళిల్ శూఱ్
 కురుగూర్ చ్చుడకోపన్ కుంఠేరివల్ కళే
 శేయ్ కోలత్తాయరమ్ శీర్ తొడై ప్పాడ లివై పత్తుమ్,
 అఱి కామట్ కట్టువ రాత్రితుయర్ పో యుయ్యప్పాలరే. ౧౧

నాలామ్ పత్తు

శిరణ్డమ్ తిరువాయ్ మొళి

(మూలమ్)

పాలనా యేఱులకుణ్ణ పరివిన్ఱి,
 ఆలిలై యన్న వశంజెయ్య మణ్ణలార్,
 తాళిణై మేలణి తణ్ణన్ఱుమ్మై
 మూలుమాల్, వల్విన్ఱై యో మడవల్లియే. ౧

ప్రణుతి చేయక దేహంబు - జాసిరేని
అట్టికై వల్యముంగూడ - నందబోరు.

* * *

కనుక నశ్వర మాకామ - కాంక్ష మాని
శ్రీధరుని పాదచింతన - చేసెనుడు, 10

శ్రీధరుని పాదచింతనా - మృతమె శాశ్వ
తమగు మోక్షం బొసంగు సా - ధనము గాగ
బల్కు కుదుకూరు నమ్మాళు - వారు మాని
వ్రాసి యుంచిన నీపది - పాశురముల
భక్తి వహించి శ్రద్ధతో - బతనచేయు
వారు తప్పక గాంతురు - పరమపదము, 11

చతుర్థ శతకము

ద్వితీయ శతకము

(నాయికావస్థ)

ఎంతపాపిష్ఠినో నేను! - ఈ యవస్థ
పట్టె నాలతాంకికి జిన్న - ప్రాయమందె;
జగములను మ్రింగి యవి జీర్ణ - మగుట కొరకు
మట్టియాకుపై నిటునటు - మరలు చున్న
స్వామి సర్వేశ్వరుని పాద - పద్మయుగము
నందు మెరసెడు తులసికై - యాస చెంది
బాధపడు చున్నదీ బాధ - లావు తెట్లు.

వల్లిశేర్ నుణ్ణిడై యాయ్ చియర్ తమ్మొడుమ్,
 కొల్లమై శెయ్దు కురవై పిడై న్నవర్,
 నల్లడిమేలణి నాఱుతుఱ్ఱాయెన్టే
 శొల్లుమాల్, శొల్వొనై యాట్టియేన్ పావైయే. ౨

పావియల్వేద నన్నాలై పలకొణ్ణు,
 తేవర్ కళ్ మామునివ రిజైన్దానిన్ట,
 శేవడిమేలణి శెమ్మొర్రుఱ్ఱాయెన్టే
 కూవుమాల్, కోల్వొనై యాట్టియేన్ కోదైయే. ౩

కోదిలవణ్పుకట్ట కొణ్ణుశమయికళ్,
 పేదణ్ణళ్ శొల్లి ప్పితరుఱ్ఱమ్మిరాన్ పరన్,
 పాదణ్ణళ్ మేలణి పై మొర్రుఱ్ఱాయెన్టే
 ఓదుమాల్, ఊల్వొనైయేన్ తడన్దొలియే. ౪

తోళిశేర్ పిన్న పొద ప్పెద దేట్రుళి
 కోళియార్, కోవలనార్ కుడక్కూత్తనార్,
 తాళిడై మేలణి తణ్ణుఱ్ఱాయెన్టే
 నాళునాళ్, నైక్కిన్దా రెన్దామాదళ్. ౫

ఉన్నదో లేదో యన జాలు - సన్ననదుము
 లల్లలాడెడు గోపల - తాంగి కూట
 మందు చేతికి జేయిచ్చి - యాటలాడు
 బాలకుం డగు శ్రీకృష్ణు - బరమపురుషు
 పాదములపై సమర్పింప - బడిన తులసి
 మాటయే తప్ప, వేరొండు - మాట లేదు !
 భాగ్యహీనను నే నెంత - పావినొక్కొ.

2

పాపి నౌ నా కుమారిక, పరమపూజ్య
 ఛాందసము లగు శ్రీసూక్త - సరసిజాతు
 సూక్తముల సర్వదా పఠిం - చుచును, బ్రహ్మ
 డుద్రు లాదియా దేవతా - లోకములకు
 స్తుతికి దగినట్టి భవదీయ - సుందరాంఘ్రు
 లందు మెరసెడు తులసీద - శంబె గోద.

3

దోషరహితము ల్నీగుణ - భూషణములు ;
 వానిలో నొక్క టొక్కటి - వర్ణనంబు
 చేయుచో నదె యుత్తమ - చిహ్న మనుచు
 మోహపడి దానిలోననె - మునిగి యుండ్రు ;
 అట్టిభక్తులు కొల్చు నీ - యంఘ్రియుగము
 నందు జెలువొందు తులసి నే - డెందమందు
 దలచి యాసించు నా పుత్రి ; - దానవారి!

4

బాహు సౌందర్యమున నిన్ను - భంగపరచి
 పెరుగుణంబుల నినుబోలె - మెరయు చుండు
 పాలతి నప్పిన్న దేవిని - బొందుకొరకు
 నక్షత్రవృషభంబు లొకనాడె - చంపినట్టి

మాదర్ మామణ్మడన్దై పొన్ ట్టేనమాయ్,

ఆదియన్తాల త్తకలిడజ్జీణ్ణవర్,

పాదజ్జిల్ మేలణి పై మ్మొమ్మిళైయైన్దై.

ఓదుమాల్, ఎయ్ దిన శెన్దన్మడన్దైయే.

౩

మడన్దైయై వణ్ణమల త్తిరుమాదిన్దై,

త్తడజ్జిల్ తార్ మార్ బినిల్ వై త్తవర్ తాళిన్దేల్,

వడజ్జిల్ పూన్దణ్ణన్దుళైయ్ మలర్ క్కేయివల్

మడజ్జుమాల్, వాణుదలీ రెన్మడక్కొమ్మే.

౪

కొమ్మపొల్ శీదై పొరు ట్టిలంగై నకర్,

అమ్మెరియుయ్ త్తవర్ తాళిన్దై మేలణి,

వమ్మన్మితణ్ణన్దుళైయ్ మలర్ క్కేయివల్

నమ్మమాల్, నానిడత్కై శేయ్ కేన్ సంగైమిర్.

సంగై మిర్ నీరు మోర్ పెన్మొమ్మి నల్ గినిర్,

ఎజ్జనేళొల్లుకేన్ యాన్మొమ్మి వేణ్మయై,

శంగెన్నమ్ శక్కరమెన్నన్దుళైయెన్నమ్,

ఇజ్జనేళొల్లుమిరాప్పక లెన్ శేయ్ కేన్.

౫

నీ పదాంభోజ హంబుల - నిలుచు తులసి
కాశపడి నాకుమారిక - యూర్తి చెందె. 5

ధరణి కాంతిను వరహావ - తార మెత్తి
పోయి పాతాళముననుండి - మోసి తెచ్చు
నీ పదాంబులం దున్న - నిర్మల మగు
తులసి కాసించి యీ బాల - దుఃఖపడియె. 6

బాల యియ్యది, సుందర - వడినలార !
శ్రీ మహాలక్ష్మీ కాస్థాన - సీమ యైన
యతివిశాలః వక్షుబుతో - నతిశయించు
పరమపురుషుని శ్రీపాద - పద్మపన్ని
ధిని జెలంగెడి తులసినే - కొనుటకొరకు
సర్వదా దుఃఖపడెడి యీ - సన్నుతాంగి. 7

ప్రాణవల్లభకై గాను - లంక గాల్చి
రావణుని జంపి జగతికి - రక్ష నిడిన
దాశరథి పాదతులసికై - యాశపడెడి
తలిరుబోడి నేరీతి నో - దార్పనేర్తు 8

పిల్లలను మీరు సతులార ! పెంచలేదె !
అందుకొనరాని ఫలమున - కాశపడెడి
యిట్టి చపలంపు బాల యెం - దేని గలదె !
తోయబాటుని పదముల - తులసి తునుచు
చక్రధరువాని గలముద - ర్మనమటంచు
సరసిజోద్భవపతి పాదచ - జన్య మునుచు
రేయివగలొక్క గతికల్ప - రించు చుండు. 9

ఎకశెయ్ కే నెన్నుడైప్పేత్తైయ్ కోమళమ్,
 ఎకశొల్లు మెక పళముమల్లల్ నంగైమిర్,
 మిశెయ్ పూణ్ మూర్ బినక కణ్ణన్కమ్మమ్మాయ్
 పొకశెయ్ పూణ్ మెన్నులై క్కెన్ఱుమలియుమే. ౧౦

మెలియునోయ్ తీర్క్కుమ్ నమ్ కణ్ణకళుల్ కళ్ మేల్,
 మలిపుకమ్మణ్ కురుకూర్ చ్చడకోపకళాల్,
 ఒలిపుకమ్మాయ్ త్తిప్పత్తుమ్ వల్లవర్,
 మలిపుకమ్మనవ రావర్ నతోక్కైయే. ౧౧

నా లా మ్ ప త్తు

నూన్ఱామ్ తిరువాయ్ మొళి

—

(నూ ౧ మ్)

కోవై వాయాల్ పొరుట్టు
 ఏర్మి నెరుత్తమిఱుత్తాయ్, మదిలిల్లై
 కోవై వీయచ్చిలై కుసత్తాయ్
 కులనలేయానై మరుప్పొళిత్తాయ్ ;

మానిసీమణులార ! యీ - మార్దవస్వ
భావ యగు తెల్విమాలిన - వనిత నెట్లు
దిద్దుకొన నేర్తునో నాకు - తెలియదాయె ;
దిశల కాంతులతో నింపు - దివ్యభూష
ణంబు లొప్పెడు వక్షస్థ - లంబువాని
పరమ పురుషుని శ్రీకృష్ణు - బద్ధనయను
పాద తులసీదళంబుల - పంక్తి దెచ్చి
తనయురోజస్థలంబున - స్వర్ణ భూష
ణముల మధ్య ధరించు నం - దంబె కోరు

10

వాడ జేసెను విరహంపు - బాధలెల్ల
దీర్ప నేర్చిన శ్రీకృష్ణు - దివ్యచరిత
మును రచించెడు శతకోప - మునివ రేణ్యు
పాశురము లగు నీపది - పద్యములను
పతన మొనరింప నమరసం - బంధ మబ్బు.

11

చతుర్థ శతకము

తృతీయ శతకము

—

(సంక్షేపానుభవము)

రమణి నవ్విన్న బింబాధ - రంబు కొంతకు
వృషభపంక్తుల గూల్చు శ్రీ - విష్ణుమూర్తి,
లంక నేలిన రావణ - రాక్షసేంద్రు
భండనంబున జలపు కో - దండపాణి,

పూవై వీయూనీర్ తూవి

ప్పొదాల్ వణక్కే నేలుమ్, నిన్

పూవై వీయా మేనిక్కు

ప్పుశుళ్ళాన్దెన్నళ్ళ మే.

౧

పూశుమ్ శాన్దెన్నళ్ళ మే

పునైయుక్కణ్ణి యెనదుడైరు,

వాశకమ్ శెయ్ మాల్లెనై

వాన్ పట్టాడై యు మంజదే,

తేశమానణిగిలను

మెన్ కై కూప్పొచ్చెయ్ కైయే,

ఈశన్ శాలముణ్డమిల్లన్ద

వెన్దెయ్ క మూర్తి క్కే.

౨

ఏక మూర్తి యిరుమూర్తి

మూన్దు మూర్తి పల మూర్తి

యాగి, ఐన్దు పూదమా

యిరణ్ణు శుడరా యదవాకి,

నాకయేటి నడక్కడలన్ యెయిన్దు

నారాయణానై, ఈ

అకమున్దు మూర్తి క్కే

యామిదుల్లల్యాయ్ త్తడే.

౩

భీకరకఠోర కువలయా - పీడనంబు
దంతముల బట్టి విరుచు ను - ద్దండబలుడు,
నాశ్రియఃపతి రమ్యగు - నాకరుండు ;

* * *

పుష్ప ధూపనై వేద్యాది - పూజనముల
నెన్న డర్పించి యెరుగని - నన్ను దనకు
భోగ్యవస్తువుగా మార్చి - పొం దొనర్చు

అఖిలభువనైకభర్త సం - హారకర్త
అద్వితీయ విగ్రహమూర్తి - యైవస్వామి,
నా మనస్సును గొనియె జ - న్దనము గాగ,
తాన పలికించు నా వాక్కు - ధారసంబు
రమ్య కమనీయ పీతాంబు - రంబు గాగ,
ప్రాయుపద్యము ల్పుష్పహా - రంబు గాగ,
నా నమస్కార మా భర -ణములు గాగ ;
ఇంతకంటె నే వలచిన - దేమి కలదు.

సృష్టి కేక కారణ మాట - యేకమూర్తి,
అదిమూల ప్రకృతి యొండ - నంబు రెండు
తన శరీరంబు లగుటచే - త ద్విమూర్తి,
గుణములకుమూటి కాత్మ య - గుట త్రిమూర్తి,
ఇంద్రియాద్యాత్మ్యయగుట న - నేకమూర్తి,
పంచభూతములందు వ్యా - పనమొనర్చి,
చంద్రసూర్యుల కిల బ్రహ్మ - శం బొసంగి,
అఖిల వస్తువులకు నంత - రాత్మ యగుచు,

మాయ్ త్తలెణ్ణి వాయ్ ములై త్తె
 మాయ్ ప్పేయుయిర్

మాయ్ త్త, ఆయమాయనే

వామననే మాదవా.

పూ త్తణ్ణాలై కొణ్ణునై

ప్పోదాల్ వణ్ణేనేలుమ్, ని

పూ త్తణ్ణాలై నెడుముడిక్కు

ప్పనై యుజ్కణ్ణి యెనదుయిరే.

౪

కణ్ణియెనదుయిర్

కాడల్ కనక చోచ్చిదిముడిముదలా,

ఎణ్ణిల్ పల్ కలన్దళు

మేలుమాడై యుమంజే,

నణ్ణిమూపులకుమ్

నవింబుక్కిర్తియుమంజే

కణ్ణి నెమ్మిరా నమ్మా

కాలశక్కర త్తానుక్కే.

౫

క్షీరవారిధిలో నాది - కేషుమీద
లక్ష్మీ వక్షస్థలంబున - రాజిలంగ
బ్రాభవం బొప్పచుండు నా - రాయణుండు,
నామనో వాక్చరీరము - ల్నవ్యభోగ్య
వస్తువుల జేసి భోగింప - వలయు గాక.

3

చంపగా నెంచి తనవిష - స్తనము నోట
నునుచు కపటాత్మ యైన పూ - తన నడంచి
నట్టి శ్రీకృష్ణ రూప ! దే - వాదిదేవ !
హమనా ! భక్తజనకోటి - పారిజాత !
పుష్పమాల సమర్పించి - పూజ చేయు
భాగ్యమును నేను బూర్వంబు - పడయ నైతి ;
ఐన నే మాయె నది లోప - మనకయుండ
నేడు నా యైదుప్రాణము - ల్నిన్ను జేరి
యంచితం బగు మాలిక - య య్యె గాదె

4

కృష్ణరూపంబుతో జన్మ - మెత్తువాడు
సదుపకారంబు ప్రజలకు - సలుపువాడు ;
సైంధవవధార్థ మపుడె య - స్తమయ మైన
భంగి బరపెడి చక్రంబు - పట్టువాడు ;
నా శ్రియఃపతి నా స్వామి - నా మనోహ
రుండు నా యాత్మ గొనియె పూ - దండశాగ,
నామనఃప్రీతి దనభూష - ణములు గాగ
బట్టుపీతాంబరము గాగ - బ్రబల మైన
క్తిగ్గాగను మార్చి - యంగీకరించె.

5

కాలశక్కరత్తోడు

వీణశబ్దమ్ కై యేన్దినాయ్,

ఇలముందుమున్దుమిత్తన్ద

నారాయణనే! యెన్దెన్ద,

ఓలమిట్టునానణ్మత్తా

లోన్దుమ్ వారాయాగిలుమ్,

కోలమామే శెన్ని

కుక్క కమలమన్నకురై కత్తే. ౧

కురై కత్తల్ కళ్ళ నీట్టి

మహ్మణ్ణకోలవామనా,

కురై కత్తల్ కై కూప్పవార్ కళ్ళ

కూడణ్డెన్ద మాయనే,

విరై కోళ్ళ పూవుమ్ నీరుమ్ కొ

జ్జేత్తమాట్టే నేలుమ్, ఉక్క

ఉరై కోళ్ళ శోతి త్తిరువుడువ

మెన్న దావిమేలదే. 2

ఎన్న దావిమేలై యా నే: గొ కొ శ్రేణ్డలకముమ్

తున్నముందుమాకిన్ద శోదిఇనమూర్తియాయ్,

ఉన్న దెన్న దావియు మెన్నదున్న దావియుమ్,

ఇన్న వణ్ణమేన్దొ యెన్దురై క్కవల్లెనే. ౩

ఉరై క్కవల్లెనల్లె

నున్నులప్పిల్ క్కై వెళ్ళత్తే,

శత్రుని ర్భేదకం బగు - చక్ర మొక్క
హస్తమున బట్టి పాంచజ - న్యంబు మరొక
కరమునం గొని భువనధ - యుని మొనర్చి
పెడల గ్రక్కెడు నారాయ - ణుడవు నీవు;
ఆర్తనాదంబు నిండ నో - రార నిన్ను
బిలిచినప్పుడు రా వైతి - బ్రీతి బూని ;
ఐన నే మాయె నిపుడుపా - దారవింద
యుగము శిరమునం బూని ధ - న్ముండ నైతి. 6

గల్లుగల్లును శ్రీపాద - కమలములను
పాడువుగా జేసి బలిమదం - బడచు దేవ !
భూషణరవంబునంబొల్పు - పుష్పపాద
యుగము గాంచిన యప్పటి - యుర్విజనుల
బంధములు వాపిపుచ్చిన - పద్మనాథ !
పుష్పజలధూపదీపాది - పూజనముల
చేత నిన్ను పాసింపని - చేనటి నయ్యు,
దివ్యమంగళవిగ్రహ - దీప్తితోడ
నన్ను బొందితి వతులితా - నంద మొప్పు. 7

సర్వలోకాంతరాత్మ వై - సంచరించు
స్వప్రకాశస్వరూప ! శ్రీ - సార్వభౌమ !
నాదుప్రాణంబు నీయధీ - నంబు ; నీదు
ప్రాణమును నాయధీన మీ - పగిది వర్ణ
నం బొనర్పంగ నా కళ - క్యంబు ; దేవ ! 8

నీగుణంబుల జెప్ప నే - నేర్తునొక్కొ!
పార మెరుగని నీకీర్తి - బాధి మమ్ము

కరై క్కణ్ణన్దు శెల్వన్నాన్
 కాదల్ మైయ లేటి నేన్,
 పురై ప్పిలాదపరమ్మర నే
 పొయ్యిలాదపర జ్జుడరే,
 ఇరై త్తునల్ల మేన్మక్క శే త్త
 యాను మే త్తి నేన్.

౭

యాను మే త్తి యేర్రులకుమ్ముమ్మ మే త్తి,
 ప్పిన్నైయుమ్
 తాను మే త్తిలుమ్
 తన్నై యే త్తవే త్తవెళ్ళయ్ దుమ్,
 తేనుమ్పాలుమ్ కన్నలు
 మముదునూకి త్తి త్తిప్ప,
 యాను మెప్పిరానై యేయే త్తి నేన్
 యానుయ్ వా నే.

౧౦

ఉయ్ పుపాయమ్మమ్మి న్నై తేటి క్కణ్ణనొక్కటల్ల శ్మేల్
 శెయ్యతామరై ప్పటన 'తెన్న న్కురుకూర్ చ్చుడళోపన్,
 పొయ్యిల్ పాడలాయరత్తు శివై యుమ్ పత్తుమ్ వల్లార్ కళి,
 వైయమ్మన్ని వీమ్మిరున్దు విణ్ణుమాళ్వర్ మణ్ణూడే.

౧౧

బోంట్లు దాటంగ గలరె సం - పూజ్యచరిత!
 నిత్యనూదులు స్తుతియింప - నేర్చినట్లు
 నేనుగూడ నుతింప య - త్నించు చుంటి
 ఆశ యనియెడి భ్రమమీద - నధివసించి;
 క్రం దెరుంగనియట్టి యా - నందమూర్తి!
 దివ్యమంగళరూప! జ్యో - తిస్వరూప!

9

సర్వలోకముల్ నుతియింప - జాలకుంట
 నేను స్తుతియింప లే కుంట - నిశ్చయంబు;
 పూర్తి నీకీర్తి సర్వజ్ఞ - మూర్తివైన
 నీవుగూడను స్తుతియింప - నేర్తువాక్కొ?
 శర్మరా క్షీర మధు సుధా - సారమేని
 భోగ్యతా గుణంబున నిన్ను - బోలగలదె?
 నిరతిశయ మైన యానంద - నిధివి గాన
 నాకు దోచినరీతి వ - ర్జనము చేయు
 యత్న మొనరించుచుంటి నా - యాత్మకొరకు. 10

పరమపురుషు డౌ శ్రీకృష్ణు - పాద నిరతి
 దప్ప వేరొం దుపాయంబు - తలపలేక
 మానిన త్తము డైన న - మ్మాళువారు
 వ్రాయు నీదశకము భక్తి - బరనచేయ,
 ఉభయలోకంబులను గాంతు - రుత్తమగః. 11

నా లా మ్పత్తు

నా లా మ్ తిరు వాయ్ మొళి

—o—o—o—

(మూలమ్)

మణై యిరున్దుత్తుళివి

వామనన్మణ్ణిదు వెన్నుమ్,

విణ్ణైత్తొడ్రుదవన్మేళు

వై కున్ద మెన్ఱు కైకాట్టుమ్,

కణ్ణైయుణ్ణిర్ మల్ గనిన్ఱు

కడల్వణ్ణ నెన్ను మన్నే, ఎన్,

పెణ్ణైప్పెరుమయల్ శెయ్ దా

క్కెన్ శెయ్ కేన్ పెయ్ వల్లెయూరే. ౧

పెయ్ వల్లెక్కైక్కల్లై కూప్పి

ప్పిరాన్ కిడక్కుమ్ కడలెన్నుమ్,

శెయ్యదోర్ నాయ్ మణ్ణిక్కాట్టి

చ్చిరీదర స్మార్తియిదెన్నుమ్,

నైయుజ్జుణ్ణిర్మల్ కనిన్ఱు

నారణ నెన్ను మన్నే, యెన్

శెయ్ వపురువిల్ శిఱుమాన్

శెయ్ కిన్ఱుదొన్ఱుత్తియేన. ౨

చతుర్థ శతకము

చతుర్థ దశకము

~~~~~

(పునః ఆన్యపదేశము)

చెలువలార! యీకన్నియ - చిన్నే లేమొ!
 ధరణి బలుమాదు గరమున - దాకి తాకి
 వామనుడు గొల్పు భువి యంచు - బలుకు చుండు;
 ఆకసముకు నమస్కార - మాచరించి
 పరమపురుషుని నిత్యని - వాస మైన
 పరమపద మంచు జేయి యా - వంక జాచు;
 బాష్పపూరిత నేత్రాబ్జ - పదన యగుచు
 అభిజలనీల సుందరా! - యనుచు బిలుచు;
 ఈవిధమున బాలిక భ్రమి - యించునట్లు
 చేయు శ్రీమనోహరు నేమి - చేతునొక్కొ! 1

వార్ధి గనెనేని గంకణ - ధ్వనులు చెలగ
 కరములను మోడ్చి యిడు నమ - స్కారములను
 నాశ్రియఃపతి కిది శయ - నం బటంచు

* * *

రవిని గాంచిన సూర్యనా - రాయణు డను

* * *

బలువిధంబుల మనకు స - ద్భంధు వనుచు
 శ్రీమనోనాథువిషయమై - చింత జెంది
 ఖన్నమానస యగుచు దుః - ఖించు చుండు;

* * *

అఱియుమ్ శెన్దీయై త్త్రువి
 యచ్చుద నెన్నుమ్ మెయ్ వేవాళే,
 ఎఱియుమ్ తణ్కొమ్మణ్ణై త్త్రువి
 యెన్ను డైక్కోవిన్ద నెన్నుమ్,
 వెఱికోళే తుళుయ్ మలర్ నాఱుమ్
 వినై యుడై యాట్టియే న్నెమ్మ,
 శెఱివలై మున్నెచ్చిరుమా
 శెయ్ గిన్ద దెకణ్ణుక్కొన్దే.

౩

ఒన్ఱియత్తిన్దైక్కాట్టి
 యెళిమణివణ్ణనేయెన్నుమ్,
 నిన్దకున్దై త్తనై నోక్కి
 నెడుమా లేవా వెన్దకుంపుమ్,
 నన్ద పెయ్యమ్మణ్ణుకాణిల్
 నారణ్ పన్దా నన్దాలుమ్,

సుందరామల వదనార - వింద యగుచు
నిట్టిచేష్టల బచరించు - నీమృగాక్షి
దిద్దుకొను పెట్టులో నాకు - దెలియ దాడు. 2

అందరకు నేడి యగు నుజ్జ్వ - లాగ్నిబట్టి
తనకు దానిచే బాధ నుం - తయును లేక
అచ్యుతం డని కొగిట - నదిమిపట్టు;

* * *

విసద చుండెడు చలిగాలి - దెసకు బోయి
కలడు గోవిందు డం దని - కొగలించు ;

* * *

తులసివాసనతో నిండి - తోయజాక్షి
కాయము చెలంగు బరిమళ - కరము గాగ ;

* * *

తనకరాగ్రము గంకణ - ధ్వనుల జేయ
క్రేగనుంగవ మృగముల - గేలి నలుప
ఇన్నిచిన్నెలు పచరించు - నీలతాంగి
పనుల వివరించి చెప్ప నె - వ్వరికి దరము. 3

పూర్ణ చంద్రునిదెస చూచి - పాలతి పిలుచు
రత్న కాంతుల జెలగు శ్రీ - రాజ! యనుచు ;
బర్వతం బెట్టయెదుట గ - న్నట్టి నంత
మాధవుని ప్రేమమున కుప - మాన మనుచు
బిగ్గరగ రమ్మ ర మ్మని - పిలుచు చుండు ;
కరము వర్షించు చున్న మే - ఘమును జూచి

ఎన్ఱినమైయల్ గళ్ శెయ్ దా
శెన్నుడైక్కోమళత్తైయే.

౪

కోమళవాళకన్తైప్పలి
కోవిన్దస్మేయ్ తన పెన్నుమ్,
పోమిళనాక త్రికపిన్సో
యవళకిడక్కైయూ దెన్నుమ్,
ఆమళవాన్ఱుమతియే
నరువినై యాట్టియే న్నెమ్మ.
కోమళవల్లియై
మాయోన్మాల్ శెయ్ దుశెయ్ గిన్ఱ కూత్తే. ౫

కూ త్తర్ కుడమెడుత్తాడి
తోక్కివిన్దనా మెనావోడుమ్,
వాయ్ త్తకుళిలో శై కేట్కి
ల్కాయ వ నెన్ఱుమైయాక్కుమ్,
ఆయ్ చ్చియర్ వెణ్ణైయ్ కళ్ కాణి
లవనుణ్ణి వెణ్ణైయూ దెన్నుమ్,
పేయ్ చ్చిములై శువైత్తా
క్కెళ వెణ్ణిడియేటియపిత్తే.

౬

జగతి కెంతటియుపకారి - స్వామి యనుచు
సృత్యగానంబుచేత దా - నిని వరించు

* * *

ఇట్టిభ్రమలను గొల్పి యీ - యింతి నెపుడు
కష్టపెట్టుచు నున్నాడు - గమలధవుడు.

4

ఆవుదూడను గొగిట - యందు జేర్చి
బలిసె నియ్యది శ్రీకృష్ణు - పాలనమున
సనుచు వచియించు నీనాతి - యప్పుడవుడు;
పర్వమును గన్నచో నిది - స్వామిశయ్య
యనుచు వెనువెంట బరుగిడు - సతిముదమున;
కుసుమకోమలగాత్రి యా - కుందరదన
చిత్త మీరీతి భ్రమియింప - జేసి నన్ను
కంపమొందించు కృష్ణు డ - లంప దేమొ.

5

కుంభమును శిరంబున నుంచు - కొని యెవండు
సృత్య మొనరించినను వాడె - కృష్ణు డనుచు
బరుగులిడి పోయి యాతని - ప్రక్క జేరు ;
వేణునాదంబు నెట గాని - వినినయెడల
కృష్ణుడే వచ్చె నని యెంచి - కేక లిడును ;
వెన్నగొని గొల్ల లెవ రైన - వెడలిరేని
అట్టివెన్నయె శ్రీకృష్ణు - డారగించె
నని వచించుచు నానంద - మున మునుంగు ;
పిల్ల కీరీతి శ్రీకృష్ణు - పిచ్చిపట్టె
ఏమి చేయంగవలయునో - యెరుగ నైతి

6

పతియపి త్తినో

డెల్లాపులకుమ్ కణ్ణకపడై పెన్నుమ్,
 నీలు శైవ్వేయిడక్కాణిల్
 నెడుమాలడియారెన్జోడుమ్,
 నాటుతుత్తయ్ మలర్ కాణిల్
 నారణన్కణ్ణియైదెన్నుమ్,
 తేటియమ్ తేతాదుమ్మాయోన్
 తిఱ తన శేయి త్తిరువే.

2

తిరువుడై మన్నరై క్కాణి శ్శీరు నూరై క్కణ్డేనేయెన్నుమ్,
 ఉరువుడై వణ్ణజ్జల్ కాణికలుల శన్దానెన్ఱుతుళ్ళుమ్,
 కరువుడై తేవిల్ కళెల్లామ్ కడల్వణ్ణన్కొయిలేయెన్నుమ్,
 వెరువిలుమ్ పీళ్వీలుమోవా క్కణ్ణక క్కల్ గళే విరుమ్బు మే.

విరుమ్బిప్పవగరై క్కాణిల్ వియలిడమున్డానేయెన్నుమ్,
 కరుమ్బెరుమేకజ్జల్ కాణిల్ కణ్ణన న్ఱేఱప్పఱక్కుమ్,
 పెరుమ్బులవానిరై కాణి త్తిరానుళ నెన్ఱుపిన్ శెల్లుమ్,
 అరుమ్ పెఱత్పణ్ణినై మాయో నలశ్శీరుయయర్ ప్పి క్కిన్ఱానే.

అయర్కుమ్ కశ్శీరుమ్మశ్శీరువోక్కుమ్

అగల వేసోక్కుక్కొళ్ళుమ్

పిచ్చియందును, కృష్ణుడే - పృథివినెల్ల
 సృష్టిచేసె నటం చని - చెప్ప చుండు ;
 భస్మ మెవ్వండు గాని యూ - ర్వంబు గాగ
 పెట్టుకొనినచో వాడు శ్రీ - విష్ణుభక్తు
 డనుచు బూర్ణనమస్కార - మాచరించు ;
 దులసిమాలిక జూచిన - వలపు చెంది
 కృష్ణు డిచ్చిన దంచు శం - కించు చుండు ;
 అంతియే గాక సర్వదా - యతనినామ
 ముచ్చరించుచు వగచుచు - నూరకుండు; 7

శ్రీల జెలగురాజులను వీ - ట్లించెనేని
 వాడు శ్రీపతియంశంబు - వార లనును;
 నుందరము లగు వస్తువు - ల్పాచనెడల
 భూమి గొలిచిన వామన - మూర్తి యనును ;
 గుడి యెచట గన్న శ్రీకృష్ణు - కోవెల యను;
 సర్వవేశలయందును - జలజనయను
 స్మరణమే గాని జేరొండు - మాట లేదు; 8

పూజ్యు లగువారి బురుషోత్త - మునిగ దలచు;
 కారు మొగిళుల నెపుడేని - కాంచినపుడు
 నీలమేఘవర్ణపుకాంతి - నీరజాక్షు
 డనియు; నాలమందల జూచి - నపుడూ వాని
 వెన్న శ్రీకృష్ణమూర్తియే - వెంబడించు
 ననియు; బల్కెడురీతి మో - హంబు గూర్చె. 9

పొలతి శ్రీకృష్ణమూర్తి నె - ప్పడును వలచి
 మోహపరవశ యై నాల్గు - మూలలందు

వెదకు; దూరమం దున్నట్టు - లెద దలంచి
నిక్కిచూచును; చెమ్మట - నీరు కాల్చు ;
వర్షముం బోలు కన్నీటి - వరదతోడ
వేడినిట్టూర్పు లెప్పుడు - విడుచుచుండు ;
పసిడివన్నెల నెమ్మేను - వాడజేయు ;
స్వామి! శ్రీకృష్ణ! ర మ్మని - పలవరించు ;
మన్మథార్తిని గ్రుంగు నీ - మగువయెడల
పాపి నౌనే నొనర్చెడు - పనియు గలదె.

10

సర్వదోషహరుం డైన - సరసిజాతను
గూర్చి పరమభక్తిని గురు - కూరునగర
వాసు డైనట్టి నమ్మాళ్లు - వారు వ్రాయు
పాశురసహస్రమందు నీ - పది పఠించు
వారు కర్మరాహిత్యంబు - వడసి, నిత్య
సూరు లుండెడి పదవిని - జేరగలరు.

11

చతుర్థ శతకము

పంచమ దశకము

—

(ధన్యవాదము)

పరమ పదమందు దనపరి - పాలనమున
నిత్యసూరులు బొందెడు - నిరుపమాన
మైనయానంద మితరలో - కాళి గూర్ప
సప్తభువనపాతనమును - సలుపువాడు ;

పోద్రులియెన్దేకై గళార

తొఱ్రదుళొల్కాలై గళ్,

ఏద్రుదనోద్రే

క్కినియెన్నకుత్తై యెఱ్రమైయుమే.

౧

మైయ్యకణ్ణాళ్ మలర్కేలుత్తై వా

ళుత్తై మార్శినన్,

శెయ్యికోల త్తడఙ్కణ్ణన్

విణ్ణోర్ పెరుమాన్ద్రనై

మైయ్యళొల్లా లిళై మాలై గళేత్తి

యళ్ళ పెద్రే

వెయ్యనోయ్ గళ్ ముఱ్రదుమ్

వియన్ ఇలత్తు వీయవే.

౨

వీవిలిన్బమ్మిగ వైత్తై నిగళున్దనమ్మచ్చుత్తన్,

వీవిల్ శీరన్మలర్ క్కణ్ణన్ విణ్ణోర్ పెరుమాన్ద్రనై,

వీవిల్ కాలమిళై మాలై గళేత్తి మేవ పెద్రే,

వీవిలిన్బ మిగ వైత్తై నిగళున్దనమ్మేవియే.

౩

మేవినిన్దు తొఱ్రవా ర్విన్దై పోగ మేవుమ్మిరాన్,

తూవియన్ముళ్ళుడై యా నడలాళియన్మాన్ద్రనై,

అక్షరోదార సకలక - ల్యాణగుణుడు ;
 ఈడు లేని క్షమాగుణం - బెసగువాడు ;
 గ్రూర రాక్షస సంహార - శోవిదుండ
 నామనోహరు డట్టియా - నందమయుని
 సంతతప్రీతి మంగళా - శాసనముల
 జేయుచును శబ్దమాలికా - శ్రేణి నర్ప
 ణం బొనర్పంగ దగిన భా - గ్యంబు గడుర
 నేశారంతయు గలదె నా - కెన్నటికిని.

1

కమలదళమందు నివసించు - కలువకంటి
 నెపుడు వక్షంబుననె ధరి - యించువాడు ;
 పుండరీకాక్షు డై నిత్య - పురుషవర్గ
 శోభితుం డగు శ్రీమన - స్సందరుండు,
 అట్టి సర్వేశ్వరునివిష - యంబు లైన
 శబ్దమాలికలం గూర్చి - సతత మతని
 పాదపద్మంబులకు సమ - ర్పణ మొనర్చు
 భాగ్య మీది గల్గ నాకు లో - పంబు గలదె!

2

అవధి లేనట్టి యానంద - మనుభవించి,
 యఖిల కల్యాణగుణ సమూ - హముల స్వామి
 విషయకం బగు స్తోత్రక - విత్సపుష్ప
 మాలికల వానిపాదప - ద్మముల కొసగు
 నిరతిశయభాగ్యవార్ధి ము - నింగియున్న
 నాకు గౌరతలు గలుగు న - నంగ దగునె!

3

అశ్రితులదుఃఖములనెల్ల - నడచివైచు
 చక్రధరు బక్షివాహను - సచ్చరిత్రు

నావియలాలిశై మాలై గళేత్తి నల్లప్పెర్రేయన్
 ఆవియెన్నావియెయానటియేన్ శేయ్ దవారణ్ణయే.

అర్రుసల్లవగై కాట్టమమ్మానై, అమరర్ తమ్
 ఏరణ్ణయెల్లాప్పొరుళుమ్ విరిత్తానై యెమ్మాస్తనై,
 మార్రుమాలై పునైదేత్తి నాళుమ్మగిచ్చియ్ దినేన్,
 కార్రుమీల్ మున్నమ్ కడుగి వినై నోయ్ గళే కరియ వే.

కరియ మేనిమిశై వెళియనీలు శిటిదేయిడుమ్.
 పెరియకోల త్తడబ్బణ్ణ నిచ్చోర్ పెరుమాస్తనై,
 ఉరియళొల్లాలిశై మాలై గళేత్తియుళ్ళప్పెర్రేయన్,
 అరియమండో వేన క్కిన్దుళొట్టమినియెన్దుమే. ౬

ఎన్దు మొన్టాగి యొత్తారుమ్మిక్కార్ గళుమ్, తన్దన
 క్కిన్దినిన్దానై ఎల్లావులగుముడై యాస్తనై,
 తన్ద మొన్టాల్ మణ్ణుకా త్తపిరానై చొన్నాలై గళే,
 నన్దుళొట్టమేవిదియెయ్ దిన మెన్నకుత్తై నమక్కే. ౭

స్తవ మొనర్చుచు గానవా - కృష్ణ సరళి
ననుభవించెడు భాగ్య ర - త్నాకరమున
దేలు చున్నాడ నామన - స్తృప్తి దీర !
స్వామి నాయాత్మ న నంద - సాగరమున
దేలజేసిన దెట్టులో - దెలియకుంటి ;

4

మనమునకు దృష్టి యగునట్లు - మంచిమంచి
మార్గములయందు బుద్ధిని - మనుచువాడు ;
నిత్యసూదుల బాలించు - నిరతిశయిడు ;
జ్ఞాన కర్మ ప్రపత్తి యో - గముల నెల్ల
నరున కుపదేశ మొసరించు - నవ్యగుణుడు ;
వాని స్తోత్రగానాది శ - బ్దముల గూర్చి
ప్రతినిమేషంబు సంతోష - పడుదు గాదె.

5

కాటుకలు తీర్చిన ట్లుండు - కనులమీద
సురభి కర్పూరచంద్రిక - సాబగు గూర్ప,
నిత్యసూదుల యానంద - నిలయు డైన
స్వామినింగూర్చి రంజిత - శబ్దపుష్ప
గుచ్ఛములతోడ మాలిక - గూర్చునట్టి
భాగ్యవంతున కిల దుర్ల - భంబు గలదె?

6

అధికు డతడు సముండు లే - నట్టివాడు,
అఖిలలోకంబులకు స్వామి యైనవాడు,
పర్యతంబును చిరువేల - బట్టి యెత్తి
నిర్జరేంద్రుని వర్షంబు - నిలుపువాడు,
నైన శ్రీపతికొరకు శ - బ్దాళి గూర్చి
కవిత వచియించుభాగ్యంబు - గలిగె గాదె ;
యే కొరతయు నా కుండు - తెట్టు లింక.

7

నమక్కుమ్ పూవిన్మిశై నంగై క్కు మిన్బనై,
 ఇలత్తార్
 తమక్కుమ్ వాన త్తవర్ క్కు మ్పెరుమానై,
 తణ్ణామరై
 శుమక్కుమ్ ప్పొళిప్పెరుమానై,
 చ్చన్నాల్లై కళి, శొల్లుమా
 అమైక్కవల్లై
 త్తినియావర్ నిక రకల్వనత్తై.

౮

వానత్తుమ్ వానత్తుళ్ళుమ్మరు
 మ్మణ్ణుళ్ళు మ్మణ్ణిన్మిత్రి
 త్తాత్తుమ్,
 ఎణ్ణిశై యు న్నవిరూదు నిన్మొన్మనై,
 క్కునత్తుజ్జ త్తడక్కైయవనై
 క్కుడమాడియై
 వానక్కొనై, క్కువిశొల్లవల్లై
 త్తినిమఁటుణ్డై.

౯

ఉణ్ణముమిత్రిన్మజ్జడన్దు
 మిడన్దుజ్జిడన్దునీన్మమ్,
 కొణ్ణకోలత్తోడ వీరన్దు
 మణ్ణక్కాడియుమ్,
 కణ్ణవార్తొర్రన దే యుల
 గననీన్మనై.

అవని నసమానహీనుల - మైన మనకు,
 బరమపదమునకెల్లను - బ్రభ్యై యైన
 పంకజాసన యగు లోక - పావనికిని,
 సర్వదా దర్శనము చేయు - సత్పురుషులు
 శుద్ధజీవులు నగు నిత్య - సూనులకును
 చేతనాచేతనముల సం - ఘాతమునకు,
 ఆత్మ యై సర్వ మై యున్న - యఖిలభువన
 చక్రవర్తి యాస్వామివి - పయకశబ్ద
 మాలికల జేసి యర్పింప - జాలు నాకు
 బరమపదమున నెన యగు - వాడు గలరె.

8

స్వర్గమందును స్వర్గంబు - పైని నున్న
 భువనములయందు భోవియందు - భువికి గ్రింది
 స్థానములయందు సప్తపా - ర్శ్వములయందు
 నన్నిటను వ్యాపన మొనర్చి - యలరువాడు,
 పాంచజన్యంబు గరమున - బట్టువాడు,
 కుంభనృత్యం బొనర్చెడు - కోవిదుండు,
 పరమపద నిత్యవాసుల - స్వామి, యతని
 స్తోత్రరూపకవిత్వంబు - దొడ్లి నచ్చు
 నన్ను బ్రతీఘటించెడివా ర - సంగ గలరె?

9

తని బయలిడి కొలిచి విడ - దీసి పవ్వ
 లించి రావణసైన్యంబు - ద్రుంచి వేడ్క
 పట్టముం గట్టికొనినయా - భరణరాజి
 తోడి నీతామహాదేవి - తో నుభంచు
 భువనలీలామనోహరు - పుణ్యచరిత
 మేపుడు పద్యరూపంబుగా - శెల్లజనుల

వణ్డమిట్రనూఱ్కనోఁత్రే

నడియార్కిన్మూరియే.

౧౦

మూరిమాతాదతణ్ణమ్మలై వేఙ్కడ తణ్ణలై,

వారిమాతాద పైమ్బామ్మొళిల్ శూట్ర కురుకూర్ నకర్,

కారిమాఱన్ శడకోపన్ శొల్లయిర త్తిప్పత్తాల్,

వేరిమాతాద పూమేలిదుప్పా శ్విన్దై తీర్ కుమే.

౧౧

శాతామపత్తు

ఆతామ్ తిరువాయ్ మొళి

(శాతామ)

తీర్పారై యామిని

యెఙ్జనమ్ నాడుదుమన్నైమిర్,

ఓర్ ప్పాలిన్వొణ్ణుద

లుఁద్రనన్నో యిదు తేఱినోమ్,

పోర్పాకుతా శయ్

దన్దైవరై వెల్విత్ర, మాయప్పో

తీర్పాకనా

ర్కివల్ శ్విన్దై తుఱ్ఱయ్ త్తిశై క్కిన్దదే. ౧

కలవి యగునట్లు వ్రాయు పు - ణ్యంబు గలిగె
భక్త జనముల కానంద - పరవశముగ. 10

ఎల్లయప్పుడువర్ష స - మృద్ధి గలిగి
చలువ వెదజల్లు వేంకటా - చలమునందు
వెలయు శ్రీనాథు విషయమై - ప్రేమమయము
గాగ గురుకూరు శతకోప - కవిమునీంద్రు
గ్రంథమందలి యీ దశ - కంబు నెవరు
భక్తి బలియింత్రు వారల - పాపపుంజ
భంజనము చేసి ప్రోచు శ్రీ - పంకజాక్షి. 11

చతుర్థ శతకము

షష్ఠ దశకము

—

(చికిత్స)

సకియలార ! యీ వ్యాధిని - జక్కబరుప
గలుగువైద్యు నెచ్చటి కేగి - గాంచగలము,
ఈలతాంగికి గలవ్యాధి - యిట్టి దనుచు
బలువిచారణ లొనరించి - దెలిసికొంటి ;

*

*

*

భారతరణంబునం బంచ - పాండవులకు
వలయుసాధనోపాయము - ల్పదిలపరచి
ధాన్య సదునకు సూతకృ - త్యంబు సలిపి

తిశైక్కిస్తడే యివళనో

యిదుమిక్క పెరునైయ్యమ్,

ఇశైప్పిన్ఱిసీరణంగాడు

మిళనైయ్యపున్ఱిదు,

తిశైప్పిన్ఱియో

శంగుశక్కరమెన్ఱివళ కేట్కు, సీర్

ఇశైక్కిర్రుమిరాకిల్

నన్ఱెయిల్ పెఱుమిదు కాణ్మినే.

౨

ఇదు కాణ్మిననైమ్మి

రిక్కట్టువిచ్చిశొక్కొణ్ణు, సీర్

ఎదువానుమ్ శెయ్

దంగోర్ కళుమిత్తైచ్చియుమ్తూవేల్మి,

మదువార్ తుళుయ్ ముడి

మాయప్పిరాక కళుల్ వాళినాల్,

అదువే యివళుర్రునోయ్ కు

అదుమరున్దాకుమే.

3

మరున్దాకుమే

ప్రంగోర్ మాయవలనై శొక్కొణ్ణు, సీర్

కరుంజోరుమ్ ముర్రుణ్ణుచ్చెన్ఱోఱుమ్

కళన్ఱిణ్ణుత్తెన్ఱయ్,

ఆయము గొల్పినశ్రీకృష్ణ - సార్వభౌము
మీది మోహంబువలన భ్ర - మించి మూర్ఖ
జెందెనే గాని యిది వ్యాధి - చేష్ట గాదు. 1

సుందరీమణులార ! యీ - సుందరాంగి
వ్యాధి యెట్టిదో యని మీకు - భ్రాంతి వలదు ;
ఇది రమానాథుచే వచ్చి - నదియే గాని
క్షుద్రదేవత లొనరించు - సొరుగు గాదు ;
ఎవరివచనంబులను మీరు - చెవుల నిడక
పరమపురుషునిమీదనే - భార ముంచి
యతని శంఖచక్రాదిది - వ్యాయుధముల
నామముల నుచ్చరింపుడి - నాతి వినగ ;
సత్వరమ లేచి కూర్చుండు - సన్నతాంగి. 2

చెలువలార ! నా వాక్యంబు - చేసి గనుడు ;
ఈకొరవదాని మాటల - కెంతమాత్ర
మియ్యకొని మద్యమాంసంబు - లెల్ల దెచ్చి
వైష్ణవగృహంబునం బెట్ట - వలదు వలదు ;

* * *

సుదతి వినునట్లు శ్రీమన. - సుందరాంగు
స్మరణ మొనరింతురేని యీ - సన్నతాంగి
కదియ దివ్యోపధముగ నీ - వ్యాధి దొలగు. 3

ఎవతెయో యొకకొరవది - యుచ్చరించు
మాటలను నమ్మి యీ వ్యాధి - మంత్ర మనుచు
నలుపు నెడవును గలియున - న్నముల దెచ్చి
క్షుద్రదేవతలను మన - న్నున దలచి

ఒరుంగాన పే యుల కేళిమ్

విశ్రాంతి య మిక్కిలిట్ట,

పెరున్దే... స్పేర్ శొల్ల కిట్ట

లిన్దై పెరుదిరే.

౪

ఇవళై పెరుమురి

శివనాథాడుదలన్దే,

కువళై త్తడజ్జిమ్

కోవై చెప్పవాయుమ్మయన్దనళే.

కవళక్క డాక్కలిట్టపిరా

న్దిరు మత్తాల్.

తవళప్పొడిక్కొణ్ణ

నీరిట్టిదుమి న్దణియుమే.

౫

తణియు మొక్కరిన్ది

నీరణంగాడుదిరన్దేమిర్,

పణియు మొక్కిన్ద దిలై

పెరుకుమిదువల్లాల్,

మణియిలణినిఱమాయన్

తమరడిసీఱుకొణ్ణ,

అణియుముయలిల్

మన్దీలై కంఠీరివ్వణంగుక్కే.

౬

అణంగుక్కరుమరున్దే

న్దంగోరాడుమకళుమ్మరాయ్,

పూజ లొనరింప నేమి ప్ర - యోజనంబు ;

* * *

సప్తకోకంబులను నింసి - శంతరించి

మరల సృష్టించి రక్షించు - పరమపురుషు

స్తుతి యొనర్చిన తేచునీ - సుదతి యిపుడె ; 4

ఈ యమను మరల జీవి ప - జేయుకొరకు

దయ్యముల బాపు మంత్రముల్ - దలప దగదు ;

కలువలం బోలు కన్నుల - కాఠిత్వోడ

వనితబింబాధరముగూడ - వాడిపోయె ;

కువలయాపీడనాంశకు - గోపబాలు

కృష్ణపరమాత్మునామసం - కీర్తనంబు

బరపి శ్రీవైష్ణవోత్తమ - పాదఘాళి

దెచ్చి యుంచిన నీ వ్యాధి - తీరిపోవు. 5

ఒకక్షణంబేని మీ రూర - కుండ కిట్లు

దయ్యముల బాపు మంత్రము - దలచు చుండ

నీమె వ్యాధికి మరియింత - వృద్ధియె యగు,

గనుక నవియెల్ల విడిపించి - కమల నేత్రు

భక్తు లగువైష్ణవుల పాద - పద్మఘాళి

దెచ్చి యిడరమ్మ! నాతికి - దెలివి వచ్చు ;

అంతకంటెను వేరు లే - దాపదంబు ;

గాడిదముఖంబు గాంచిన - గలదె ఫలము ;

శ్రీమనోహరుచింతనా - మృతవిశేష

భాగ్యు లగువారి నాశ్రయం - పంగవలయు. 6

దేవవనితల బోలు నీ - తీగబోడి

వ్యాధి కిది దుర్లభాపదం - బని తలంచి

శుణంగై యెఱిన్దు

నున్నోళ్ కులై క్కప్ప మమన్నైమిర్

ఉణజ్జలెక్కడ క్కళైదై

యుదజాట్టమ్ కణ్ణెప్పయన్,

వణంగీర్క్కళై మాయప్పిరాన్

తమర్వేదంవల్లారెయే

2

వేదంవల్లార్ కళైక్కొణ్డు విఱ్ఱోర్ పెరుమాన్ తిరు
ప్పాదమ్మణిన్దు, ఇవళోనోయిదు తీర్ త్తుక్కొళ్ళాదుపోయ్
ఏతమ్మత్తెన్దల్ల శేయ్దు కళూకుకలాయ్ త్తాయ్
కీడముళివిట్టు నీరణంగాడుదల్ కీట్రమైయే.

౦

కీట్రమైయినాలం

గోర్ కీట్రమకనిట్టముళివిన్ కీట్ర,

నాట్రమైపలశొల్లి

నీరణంగాడుంపోయ్ కాణ్ గిలేన్,

ఏట్రమైప్పిఱప్పక్కం శేమ

మిన్నోయ్ క్కుమి దేమరున్దు,

ఉట్రమైయిల్ కణ్ణిపిరాన్

కళిల్వాట్రుమి నున్నితే.

౯

కడునిషిద్ధంబు లైన మే - కలను మద్య
ములను గొని వచ్చి యుద్రవి - ద్యల నొనర్చి
చిందులం ద్రొక్కి సృత్యంబు - చేసి భజము
లదర దాళంబులను జేయు - నమ్మలార !

* * *

ధాన్య మెండలో నుంచగా - దాని దినెను
గాడిదముఖంబు గాంచిన - గలదె ఫలము ;
శ్రీమనోహరు చింతనా - మృత విశేష
భాగ్యు లగువారి నాశ్రయం - పంగవలయు. 7

వేదవిదులదరిం జేరి - విశ్వరూప
పరమపదనాథ శ్రీపాద - పద్మయుగము
నాశ్రయంపక, యితర దే - వాశ్రయం బా
నరిచి, నీచవిధానము - ల్నెరపి, మద్య
మాంసముల వాడి, దయ్యపు - మంత్రములను
పాసనము చేయు టది మీకు - భవ్య మగునె ? 8

పంచముడు తప్పెటలు గొట్టి - పాట పాడ
దేవ తాంతరములను స్తు - తించి, వారి
కర్తములు గాని పొగడిత - వచనములను
బల్కి, యీ రీతినిం జేయ - బాడి గాదు ;

* * *

అఖిల దుఃఖ రోగార్తుల - కౌషధంబు
జన్మరాహిత్య మొనరించు - సత్ఫలంబు
నైన శ్రీకృష్ణపదయుగం - తాశ్రయించి
మన స్వరూపానుకూల మా - పని గనుండు ! 9

ఉన్నిత్తుమరండ్రోరు తెయ్వన్మోళా

శవనైయల్లాల్,

నుమ్మిచ్చైశొల్లి

నుంతోళోరులైక్కప్పడు మన్నెన్నమిన్,

మన్నప్పడుమత్తైవాణనై

వణ్ణువరావళి

మన్ననై, ఏత్తుమినేత్తుదలుం

తొళునాడుమే.

౧౦

తొళుదాడి త్తూమణివణ్ణును కాక్కప్పయ్ కు నోయ్ తిక్ ప్ప,

వళివాదతొల్ పుకట్ట వణ్ కురుసున్ చ్చుడకోపర్, శొల్

వళివాదవాయ్ రత్తు శ్చి నై పత్తు వెళికళు.

తొళుతాడిప్పాడివల్లార్ తుక్కశీలమిలర్క్కళే.

౧౧

దేవతాంతరములను స్తు - తించి ముష్ట
సిద్ధికొరకు నృత్యము చేయు - చేయవలర !
అల్ల శ్రీకృష్ణునేగాని - యస్య దేవ
తాశ్రయము చేయ దీసార - నాక్షి యెవుడు ;

* * *

వేదవేద్యుడై ద్వారక - విడిసి యున్న
పరమపురుషుండు శ్రీకృష్ణ - పారిజాత
మతని శరణఁబడచోడుడు మీ - కభయమగును 10

రత్నకాంతుల వెదకల్లు - రమ్యరూపు
భక్తజనలోకకల్పకాన - పారసుగుణ
ద్వారకానాథ శ్రీకృష్ణ - పాదయుగము
నాశ్రయించిన శతకోప - యతివరుండు
వ్రాయు చున్నట్టి పదినూర్ల - పాశురముల
భాగమై యాదశకంబు - భక్తి నెనరు
గాన మొనరింతు, వాడు చుః - ఖముల గనరు. 11

నాలాపుత్తు

ఏళామ్ తిరువాయ్ మొళి

—o—o—o—o—o—o—

(మూలము)

శీలమిల్లాచ్చిటియ నేలుమ్

శెయ్ విన్నై యోపిరిదాల్,

ఇలముణ్డాయ్ ఇనమున్ద్రీ

నారాయణావెన్దెన్దు,

కాలన్దోరుమ్ నూనిరున్దు

కైతలై పూశలిట్టాల్,

కోలమేనికాణవారాయ్

కూవియజ్జొళ్ళాయ్.

౧

కొళ్ళమాళావిస్సవెళ్ళమ్ కోదిలతిన్దిడుమ్, ఎ

వళ్ళలేయో వైయజ్జొణ్ణ వామనావోవెన్దెన్దు,

సళ్ళిరావుమ్ నన్నగలుమ్ నానిరున్దోలవిట్టాల్,

కళ్ళమాయావున్నై యెకణ్ణాణవన్దియాయ్.

౨

ఈవిలాదతీవినై కైతలై శెయ్ దనన్దాల్,

తావివైయమ్కొణ్ణవెన్దాయ్ తామోదరావెన్దెన్దు,

కూవిక్కువి నెంజరుకి క్కణ్ పనిశోరనిన్దాల్,

నావినీయెన్దొన్దుళొల్లాయ్ నావియోకాణవన్దే.

3

చతుర్థ శతకము

సప్తమ దశకము

—

(మూర్ఛావస్థానంతరము)

పుడమి నొకమూలె మ్రింగిన - పురుషవర్య !
జ్ఞానమయరూప ! ఆశ్రిత - కామ్యదాత !
యనుచు సర్వదా నేను జిం - తన మొవర్చి
కేలుదోయి జోడించి మ్రొ - క్కినను గాని,
దివ్య సుందర విగ్రహ - దీప్తి నాకు
గనుల గాన్పింప వైతివి - గమలనాభ !
నన్ను నీ యొద్దకుం బిల్వ - సంపవైతి;
ఎంత పాపిష్ఠినాదునో - యెరుగ, దేవ !

అనుభవించియు నంతంబు - నరయకున్న
నిరుపమానందము నొసంగు - పరమపురుష !
ధరణి గొల్చినదేవ ! యు - దారచరిత !
యనుచు రేయుంబవల్లు ని - న్నరచి యరచి
చాలు చా లాయె నెంతవం - చకుడ వొక్కొ !
దిక్కు దోపంగ రానియీ - దీనుకంటి
కగపడగరాదె యొకసారి - యూర్తి దీర.

నాశ మందనిదోషసం - ద్రంబునందు
మునిగి యున్నాడ నెంతపా - పుడనొ నేను ;
భూమి గొల్చినవామన - స్వామి ! కమల
నాభ ! యని వేడుకొనిన వి - నంగబోవు,

కాణవన్దైకణ్ణుక ప్పే తామరైక్కణ్ పిఱిఱి,
 అణిశైమ్మొన్మేనియెన్దాయ్ నిన్దరుళాయెన్దెన్దు,
 నాణమిల్లాచ్చిఱుతకై యేక నానిజలమ్మవదెక,
 పేణివానోర్ కాణమాట్టా ప్పీడుడైయప్పనైయే. ౪

అప్పనేయడలాఱ్ఱియా నే యాఱ్ఱకడలైక్కడైన్ద
 తుప్పనే, ఉన్దోళ్ కళ నాన్దుమ్ కణ్ణిడక్కుడుజ్జొలెన్దు,
 ఎప్పొర్రదుమ్ కణ్ణిసీర్ కొణ్ణావితువర్ న్దుతువర్ న్దు,
 ఇప్పొర్రదే వన్దిడాయె న్దేఱ్ఱాయెన్నోక్కువనే. ౫

నోక్కినోక్కియున్నైక్కాణ్బాక యా నెనదావియుళ్ళే,
 నాక్కునీళ్ళకొ ఇళామిలై నాడోఱుమెన్నుడైయ,
 అక్కైయళ్ళుమావియుళ్ళు మల్లపుఱిత్తినుళ్ళుమ్,
 సీక్కఱున్దైయెంగుమ్నిన్దాయ్ నిన్నై యఱిన్దఱిన్దే. ౬

అఱిన్దఱిన్దు తేఱిత్తే ఱి
 యా నెనదావియుళ్ళే

అరచి యరచి కన్నీళ్లు - వరద లాయె ;
పాపి నైనను గావచ్చు - బద్ధనాభ !
వచ్చి నను బాపి యని యైన - బల్కరాదె ! 3

నిత్యనూదల కైనను - నీవిలాస
దర్శనము దుర్లభం బని - తలచు చుందు ;
పద్మనేత్రయుగంబుతో - బసిడిమేని
కాంతిలోడను నాకును - గానరామి
సిగ్గు లేకుండ బలుమారు - చెప్పుచుంటి ;
క్షుద్రుడను నేను ని న్నెట్లు - చూడ నేర్తు ; 4

శత్రుసంహార మొనరింప - జక్ర మొక్క
హస్తమున ధరియించెడు - నబ్జనేత్ర !
క్షీరసాగరమథనంబు - చేసినట్టి
నీ భుజంబుల దర్శింప - నెమ్మనమున
నాశపడి దుఃఖమున దిశ - లరయు చుంటి
నేదిశను నీవు వత్తువో - యిట కటంచు. 5

ప్రతిదినంబును నాశరీ - రంబునందు
నాత్మయందు నింద్రియముల - యందు నొక్క
క్షణము విడువక యీ వస్తు - జాలమందు
గాపురం బున్ననిను జక్క - గా నెరింగి,
ప్రాకృతుడ నగునాకంట - బడవటంచు
దెలియకయె యాశపడితి నీ - తీరు గాగ. 6

పరిమళము లైనతలసియా - భరణములను
మాలికలు గాగ ధరియించు - మాన్యచరిత !

నిజై ద్దక్షానము రియై
 నిన్మలనూకవైత్తు,
 పిఱన్దుమ్ శెత్తుమ్ నిన్విడఱుమ్
 పేదై మెత్తిన్ నొగ్గిదేన్,
 నఱున్దుమ్మి న్నన్జీయమ్మా
 నానున్నై క్కన్జుకొణ్ణే.

2

కన్జుకొణ్ణే కై కళార నిన్విరుప్పదజ్జల్ మేల్,
 ఎణ్ణిశై యుముళ్ళపూక్కొణ్ణే త్తియకన్దుకన్దు,
 తొణ్ణిరోణ్ణల్ పాడియాడి చ్చూట్రకడల్ ఇలత్తుళ్ళే,
 వణ్ణుమ్మిన్ కన్జివేన్దే వన్దిడ కిల్లాయ్.

౩

ఇడకి లేనొస్తటక్కిలే
 నై మ్మలన్ వెల్లకిల్లెన్,
 కడవనాకిక్కాలన్దొఱు
 మ్మాప్పటిలే త్తకిల్లెన్,
 మడవన్ నెఱ్ఱమ్ కాడల్ కూర
 వల్వినై యేనయర్పాయ్,
 త్రిడవుకిట్టేనెఱ్ఱుక్కొణ్ణిన్
 శక్కర త్తణ్ణలై యే

౪

శక్కర త్తణ్ణలేయెన్దు
 తాళున్దు కణ్ణిర్ తదుమ్మ,

నేను నిను మనంబున జూచి - నీవేనాకు
 బరమప్రాప్యండు వనుచు బ్రా - పకుడ వనుచు
 దెలిసికొని స్వస్థచి త్తతి - దేలుచుంటి;
 బూర్ణ మగు జ్ఞానమే నీకు - ముంత్రి యనుచు
 నెన్నునంబున నిన్నె నే - నిల్పుకొంటి;

* * *

జన్మదుఃఖంబు లొనగు సం - సారజలధి
 బంధములనెల్ల నీరీతి - బాపుకొంటి. 7

తులసిమాలల ధరియించు - తోయజాతు!
 నిన్ను బ్రత్యక్షముగ జూచి - సన్నుతించి
 చేతినిండుగ బుష్పము - తేర్చి తెచ్చి
 సీపదద్వయ నర్పించి - నిరుపమాన
 పరవశత్వంబునను నాడి - పాడగలుగు
 భాగ్య మొనగుమ! యీ భక్త - వర్గమునకు. 8

భిక్ష మొసగి యెరుంగ నే - బేదలకును;
 దాహ మొసగి యెరుంగ బ్ర - దాహులకును;
 ఇంద్రియంబుల నెపుడు జ - యించి యెరుగ;
 శాస్త్రపద్ధతిచేత బు - ష్పముల బూని
 నిన్ను స్తుతించి యర్పించు - నే ర్పణంగ;
 జక్రధర! నేను నీకు ద - ర్శనము గోర
 పాసి నయ్యను బేరస - బలువిధముల
 వెదకు చున్నాడ నీదివ్య - విగ్రహమును. 9

అతిశయించినజ్ఞానంబు - నధివసించి
 వేదవేద్యుడై యీశుడై - వెలయువాని

ప్పక్కమ్నోక్కినిష్టలర్ దేన్
పావియేన్ కాణ్ణిన్ద్రలేన్,

మిక్కళానమూర్తియాయ
వేడవిశక్కినై. ఎన్

తక్కళానక్కణ్ణళాలే
కణ్ణత్రువువనే.

౧౦

త్రువినిష్ట కాదల్ తన్న స్రుమరై క్కణ్ణిష్ట న్నై
క్కుళువుమాడ తైన్ కురుకూర్ మారన్ శడకోపన్ శోల్,
వ్రువిలాదవొణ్ణమిళక శాయిర త్తుళిప్పత్తుమ్,
త్రువ ప్పాడియాడవల్లార్ వై కున్ద మేలువరే.

౧౧

నాలామ పత్తు

ఎట్టామ్ తిరువాయ్ మొల్లి

—o—

(మూలము)

ఏతాళుమిత్తై యోనుమ్
తిశైముకనుమ్ తిరుమకళుమ్,
కూతాళుమ్ తనియుడమ్మళ
కులంగులమా వళురర్ కళై,
నీతాకుమ్మడియాక
నిరుమిత్తు ప్పడై తొట్ట,
మాతాళక కవరాద
మణిమా మెరుత్తై నిలమ.

౧

జ్ఞాననేత్ర బుతో నేను - గాంచి యనుభ
 వించి యాశ దీరగ శాగి - లించినాడ!
 స్వామి యని పిల్చి ప్రణమిల్లి - బాష్పజలము
 కాదనట్టుగ నాల్పప్ర - క్కలను జూచి
 భ్రమము చెందెద నత్యంత - పాపి నగుట ;
 ఇంతకును జూడ నైతి గా - యెట్ట యెదుట 10
 ప్రీతితో బుండరీకాక్షు - విషయమునను
 సతులభక్తుండు శశకోప - యతివదండు
 వ్రాయు వేయిపాశురముల - గ్రంథమందు
 దశక మియ్యది యొకటి! శ - ధను బఠించు
 పురుషులకు గల్గు ధ్రువముగా - బరమపదము. 11

చతుర్థ శతకము

అష్టమ దశకము

(నిరాశ)

వృషభవాహనుడును బ్రహ్మ - శ్రీరమణియు
 బంచుకొని కాపురం బుండు - వరపవిత్ర
 మైనమేనిని ధరియించు - నట్టివాడు ;
 అనురులను గుంపుగుంపుగా - మసి యొనర్చు
 తలపుతో నాయుధము పట్టు - ధర్మమూర్తి ;
 పరమపురుషుండు నసమాన - బలుడు శ్రీమ
 నోహరుం డాదరింపని - దేహకాంతి
 యున్న లే కున్న శేమి ప్ర - యోజనంబు. 1

మణిమా మైకుత్తై విల్లా
 మలర్ మాదరుత్తై మార్ బళ్,
 అణిమా న త్తడవరై త్తో
 శడలామ్మి త్తడక్కై య్.
 పణిమా నమ్మిత్తాయా మే
 అడియే నై ప్పణిగొణ్ణ,
 మణిమాయ్ క వరాద
 మడ నెళ్ళాల్ కుత్తై విలమే.

9

మడ నెళ్ళామ్మి త్తై విల్లా
 మకళ్ తాయ్ శెయ్ దారు పేయ్ చ్చి,
 విడనమ్మలై శునై త్త
 మికళాన చ్చిఱుకుళివి,
 పడనాక త్తణై క్కిడన్ద
 పరువరై త్తోళ్ పరమ్మరుడళ్,
 నెడుమాయ్ క వరాద
 నిత్తై వినామ్మి త్తై విలమే.

3

నిత్తై వినామ్మి త్తై విల్లా నెడుమ్మణై త్తోళ్ మడప్పిన్నై,
 పొత్తై యినామ్మలై యణై వాళ్ పొరువిడై యేమిడర్ త్తుకన్ద,
 కత్తై యినార్ తువరుడుక్కై క్కడై యావిక క్కళిగోత్తై,
 శత్తై యినార్ కవరాద తళిర్ నిఱత్తామ్మి త్తై విలమే.

౪

శ్లాఘ్య సౌందర్యమునకు ము - ద్రగ జెలంగు
 పుష్పవాసిని యెపుడు గా - పురము చేయు
 వక్షముం గల్లు నాశ్రిత - పక్షపాతి ;
 సుందరము లగు భుజముల - సొంపువాడు ;
 యుద్ధమున కెల్లయపుడు న - న్నద్ధ మైన.
 చక్రము ధరించునట్టి హ - స్తంబువాడు ;
 నన్ను గైంకర్యమునకు జే - కొన్నవాడు ;
 అదృశ్యతాశ్చర్యసుగుణగ - ణాన్వితుండు ;
 శ్రీమనోహరు డత డపే - ఊంపనట్టి
 నామన స్సుండి యుపయోగ - మేమి గలదు. 2

ప్రేమమయ యశోదాదేవి - వేష మూని
 చంప నేతెంచు పూతన - చనుల బీల్చి
 చంపివై చిన యమ్మహా - జ్ఞానమయుడు ;
 ఆదికేషునిపాన్పుపై - నలరువాడు ;
 పర్వతాకార బాహునం - పదలవాడు ;
 పురుషవద్యుండు నాశ్చర్య - భూతుడు నగు
 శ్రీమహాదేవిపతి యపే - ఊంపకున్న
 ప్రీత్య మియ్యది నే నేమి - చేయుకొరకు ? 3

వృషభముల సంహరించి న - ప్పిన్న గూడి,
 వనమునను జీర్ణవస్త్రంబు - లను ధరించి,
 గోవులం దోలుకొని చేత - గోల బూని,
 గంటలను మొలత్రాడును - గట్టుకొనుచు
 నాల గాచిన శ్రీకృష్ణు - డాశపడని
 దేహకాంతులు నా కింక - దేనికొరకు ? 4

తళిర్ నిజత్తాఱ్కుత్తై విల్లా
 త్తనిచ్చిత్తైయిల్ విళప్పంద్రు,
 కిళిమొమ్మియాళ్ కారణమా
 క్కిళరరక్కన్నగరెరిత్త,
 కళిమలర్దుల్లాయలజ్గల్ కమమ్మముడియన్
 కడల్ ఇలత్తు,
 అళిమిక్కాన్ కవరాద
 వటివినాఱ్కుత్తై విలమే.

గ

అటివినాఱ్కుత్తై విల్లా
 వకల్ ఇలత్తవరటియ,
 నెటియెల్ల మెడుత్తురైత్త
 నిత్తై ఇలత్తొరుమూర్తి,
 కుటియ నూగురువాకి
 క్కొడుంగోళాల్ నిలంగొణ్ణి,
 కిరియన్మక్కాన్ కవరాద
 కిళిరోళియాఱ్కుత్తై విలమే.

ఁ

కిళిరోళియాఱ్కుత్తై విల్లా వరియురుపాయ్ క్కిళర్ నెఱ్ఱన్లు,
 కిళిరోళియవిరణియన దకన్మార్పమ్ కిళిత్తుకన్ద,
 వళిరోళియకవలాళి వలమ్మరియన్, మణిసిల
 వళిరోళియాన్ కవరాద వరివల్లై యాఱ్కుత్తై విలమే.

2

వరివల్లై యాఱ్కుత్తై విల్లా
 ప్పెరుముళిక్కాల్ కడన్దొరై,

మెరుగు నెమ్మేను భాసింప - జెర వసించు
భూమిసుతకయి, రావణు - పురము నెల్ల
జీల్చి చెండాడినట్టి మా - శ్రీధరుండు,
మధువు ప్రసరించు పువ్వుల - మాలయందు
దులసితోడ గిరిటంబు - చెలగువాడు ;
జలధి వలయిత ధారుణీ - చక్రమంగు
నఖిల భూతంబులకును ద - యామయుండు ;

* * *

అట్టివానికి గాని నా - యూత్తి బుద్ధి
యుండి యొక్కట మదియు లే - కుండి యొక్కట. 5

బుద్ధియం దసమానుండు - భూమిలోని
చేతనులకెల్ల దెలిసెడు - రీతి గాగ
గర్మయోగంబు జ్ఞానయో - గంబు మొదలు
సర్వయోగంబులను నవి - స్తరము చేసి
సట్టియాచార్యవరుడు జ్ఞా - నాధికుండు
పాట్టి యై పుట్టి యీ లోక - ములను నెల్ల
బలిని వంచించి కొన్నయు - పాయపడుడు
స్వామి వానికి గాని తే - జస్సు గలిగి
యేప్రయోజనం బగు నాకు - నికమీద. 6

కనుల మిరుమిట్లు గొలిపెడు - కాంతి గల్గి
పురుషసింహస్వరూపంబు - పొంది క్రూరు
డగు హిరణ్యమురునిసీచ - మడచినట్టి
శంఖ చక్రహస్తుం డైన - భరసింహుడు
డనుభవింపనిగాజుల - యంద మేల ? 7

శత్రుబలములు దన కున్న - శక్తి నెరుగ
లేక కన్నులు గా నని - రీతి నెదుర,

ఎరియళులమ్మకపూది

యిరునిలమున్మయర్ తవిర్త,

తెరివరియళివణ్ పిరమ

నమరర్ కోళ పణి నేత్తుమ్,

విరిపుగళాణ్ కవరాద

మేకలై యాఱ్ఱు తై విలమే.

౮

మేకలై యాఱ్ఱు తై విల్లా మెలిపుడవ కలల్ కుల్,

పోకమకళ పుకళుత్తనై విజల్వాణ్ పుయమేతుణిత్తు,

నాగమిశైత్తుయిల్వాన్ పులకెల్లామ్ నన్మొదుబ్బ,

యోకణ్డైవాణ్ కవరాద పుడమ్మినాఱ్ఱు తై విలమే.

ఉడమ్మినాఱ్ఱు తై విల్లా పుయిర్ పిరిన్దమలైత్తుణ్డమ్.

కిడన్దనపోల్ తుణిపలవా వశురర్ కుళామ్ తుణిత్తుకన్ద,

తడమ్మనలశ్డై ముడియన్ద నియొరుకూఱుమర్ న్దుత్తేయుమ్,

ఉడమ్మడైయాణ్ కవరాద పుయిరినాఱ్ఱు తై విలమే. ౧౦

ఉయిరినాఱ్ఱు తై విల్లా పులకేళు తన్నుళొడుక్కి,

త్తయిర్ పెణ్ణెయుణ్డానై తడంగురుకూర్ చ్చుడకోపణ్,

శేయిరిల్ శొల్లి శేమాలై యాయిరత్తుళిప్పత్తాల్,

వయిరం శేర్ పిఱప్పఱుత్తు వై కున్దమ్ నన్మొవరే. ౧౧

బరభయంకర మైన శ - బ్రంబు పాంచ
 జన్యమున గూర్చి ధైర్యనా - శన మొనర్చి
 ద్రుంచి భూభారమును దొల - గించువాడు,
 బ్రహ్మద్రుద్రులకు స్తుతి - పంగరాని
 లోకదుష్టేశాయ మగు స్వస్వ - రూపవర్తి,
 యఖిలజనములకును నంత - రాత్మ యనగ
 గీర్తి గలవాడు దా నపి - క్షింపనట్టి
 దేల యియ్యది నామొల - నూలు నాకు. 8

అతిమృదుత్వ గుణంబునం - దతుల యగుచు
 సుందరం బగు మొలనూలు - సాబగు నింప
 గృష్ణపౌత్రునితోడ ను - ఖంచునతివ
 యగునుషాకస్య తండ్రి బా - నానురునకు
 బాహుభంగంబు గావించి - భక్తు జేయు
 శేషశయనుండు నన్ను నా - సింపకున్న
 నీ శరీరంబుతో బని - యేమి గలదు. 9

కొండలం బోలు ననుల - గుంపు గూల్చి
 గర్భమున దుద్రు దాల్చు ర - క్షకుడు ప్రేమ
 నాదరింపని దైన యీ - యాత్మ యేల! 10

సప్తలోకంబులకును ర - క్షణ నొనర్చు
 గోపికాజనవల్లభు - గూర్చి పరమ
 భక్తి బొంగెడు నమ్మాళు - వారు వ్రాము
 పాశుర సహస్రమందు నీ - పది నెవండు
 పతన మొనరించు నవ్వాడు - పాపపుంజ
 ముతను విడుచును గడియించు - మోక్షపదవి. 11

నా లామ్ పత్తు

ఒన్నదామ్ తిరువాయ్ మొళి

—

(మూలమ్)

నణ్ణదార్ ముఱువలిప్ప నల్లమర్రార్ కరై న్దేజ్,
 ఎణ్ణరాత్తుయర్వితై కుమినై యెన్నపులగియత్తై,
 కణ్ణళాకడల్ కడైన్దా యునకళుఱ్ఱై వరుమ్పరిశు,
 తణ్ణవాదడియెనై పుణికణ్ణాయ్ శామాతే. ౧

శామాఱుజ్జెడుమాఱుమ్ తమరుమర్రార్ తలై తలై స్సెయ్ తు
 ఏమాఱిక్కిడన్దలర్తై మినై యెన్న పులకియత్తై,
 ఆమాఱొన్ద్రఱియేన్నా నరవణ్ణై యుమ్మానే,
 కూమాతేవిరై కండా యడియెనై కుఱ్ఱిక్కిణ్ణై. ౨

కొండాట్టమ్ కులమ్ పునై వుమ్ తమరుమర్రార్ విఱ్ఱునిదియుమ్,
 వండార్ పూఱ్ఱుళుళుళు మ్మనై యొళియ్ పుయిర్ఱ్ఱాయ్ దల్,
 కండాఱ్ఱేరునులకియత్తై కడల్వణ్ణానడియెనై వ్,
 పణ్ణేపోఱ్ఱురుదా మన్నడిక్కే కూవిప్పణికోళ్ళే. ౩

చతుర్థ శతకము

నవమ దశకము

(భగవద్విష్ణుభాగవతానువాదము)

ఆపదలు సంభవించునో - నా పుత్రులు
వగచు చుందురు ; శత్రువు - ల్పరిహసిత్రు ;
ఇట్టి మితలేని దుఃఖము - ల్పుట్టియును
దుష్టసంసారబంధు - దొలగ జేసి
పరిమపదనాథ ! సీపాద - పద్మసన్ని
ధానమునకు జేర్చుము ! నన్ను - దయ వహించి. 1

ఓ యనంతశయాన ! యీ - యుర్వియందు
మరణ మైనను నైశ్వర్య - హరణ మైన,
బంధుజనములు వచ్చి పై - పైని బడుచు
వగచి యార్చెడు దుఃఖస్వ - భావసరణి
గనుగొనగ జాల కున్నాడ - గాన నన్ను
దుఃఖవారిధిలో నుండి - తొలగద్రోసి
నీ పదద్వయి సన్నిధి నిలుపుకొనుము ! 2

భార్యనుం బుత్రుల స్వర్వ - బాంధవులను
సంపదను నాభిజాత్యము - స్వగృహమును
విడిచి ప్రాణంబు లెచటికో - వెడలుగాదె !
యిట్టి దుఃఖము ల్లాంచి న - హింపజాల ;
ఓ శ్రీయఃపతి ! నాకు జే - యూత నిచ్చి
నీ పదాంబుజకైంకర్య - నిరతు జేసి
స్వీకరింపుము ! నన్ను నీ - నేవకొరకు. 3

కొల్పోయితిమి నీవు
 పెరుంజెల్వమ్ నెరుప్పాక,
 కొల్పోయితిమిమూడు
 మివై యెన్న వులగియత్తై,
 వళ్ళ లేమణివణ్ణా
 పునకట్టే వరుమ్మరుగు,
 వళ్ళల్ శెయ్ దడియేనై
 యునదరుళాల్వాజ్జాయే.

౪

వాళ్ళునీర్ మలరులగిల్
 నిఱ్ఱనవుమ్ తిరివనవుమ్,
 ఆఱుయిర్ కళ్ పిఱప్పిఱప్పు
 ప్పిణిమూప్పాల్ తకర్ ప్పణ్ణమ్,
 ఈడ్గిద స్మేల్ విన్నరక
 మివై యెన్న వులగియత్తై,
 వాళ్ళనై నీమణివణ్ణా
 వడియేనై మఱుక్కేలే.

౫

మఱుక్కివల్వలై ప్పడుత్తి
 కుమ్మై తిట్టుకొమ్మణ్ణార్,
 అఱప్పారుళై యటిన్దోరా
 రివై యెన్న వులగియత్తై,
 వెఱిత్తుళపముడియానే
 వినై యేనై యునక్కడిమై
 అఱిక్కొండాయ్,
 ఇనియెన్నా రముదే కూయరుళాయే.

౬

కోరకుండ నె రావచ్చు - గోరి వచ్చు
 నెంత గొప్పధనం బైన - నేమి సుఖము !
 ఉంచుటందును మరి దాని - బంచుటందు
 గలుగు చుండును సర్వదుః ఖంబు లవని ;
 ఇది యెరింగియు నజ్ఞాన - మినుమడింప
 దానినే గోరు చుందురు - గాదె జనులు ;
 వలదు నా కిది ; నీపాద - పద్మయుగము
 దరికి నను జేర్పగ దగు ను - చారచరిత ! 4

నీకడుపునందు జనియించు - నిఖిలలోక
 జంగమంబులు ప్రాణులు - స్థావరములు
 జనన మరణ రోగా ద్యవ - స్థలను గలిగి
 బాధలం బడి పిమ్మట - బరమునందు
 నరకకూపంబులం జేరి - నవయుచుండ్రు,

* * *

కన్ను లారంగ నే నెట్లు గాంతు దీని
 శ్యామసుందర ! నీపాద - సరసిజముల
 సేవకై నన్ను మరవక - స్వీకరింపు ! 5
 ధనికునిం జేరి వాని న - ధైర్యపరచి
 భ్రమము గలిగించి యెట్లా లో - బరచుకొనుచు
 సంహరింతురు ద్రవ్యంబు - సంగ్రహింత్రి ;
 ధర్మ మైనయపాయంబు - దారి గనరు ;
 ఇట్టి లోకస్వభావంబు - నెట్లు గాంతు ;
 దులసిమాలలప్రియుడవు - తోయజాతు !
 ధ్యాన మొనరింప జేసి న - స్థమ్య జేసి
 నీ పదంబులకడ జేర్చి - నిలుపుకొనుము ! 6

ఆయ్యవ్వులకత్తు నిట్టనవుమ్ తిరివనవుమ్,
 నీయేమద్రొరుపాదళుమిన్ది నీనిష్ఠమైయాల్,
 నోయేమూప్పిఱప్పప్పిణియో యెన్ఱివైయొళియ,
 కూయేకొళ్ళడియేనై కొడువులకమ్ కాట్టేలే. ౨

కాట్టినీ కరన్దుమిత్తమ్ నిలసీన్ తీ విశుమ్బుకాల్,
 ఈట్టినీవై త్తమైత్త విమైయోర్ వాళి తనిముట్టై,
 కోట్టైనిలకళితైన్ఱైయొకొక్కొంజోతియుయరత్తు
 కూట్టరియ తిరువడిక్క శ్లెళ్ళాన్దుకూట్టుదియో. ౩

కూట్టదినికకురై కళుల్క
 శ్రిమైయోరుమ్తొమ్మి వక్తై శ్రియ్ దు,
 ఆట్టదిని యరవణ్ణైయా
 యడియోను మదువతివక,
 వేట్కై మెల్లామ్ విడుతైన్ఱై
 యన్దిరువడియేశుమన్దుళుల,
 కూట్టరియ
 తిరువడిక్క టూట్టినెనాక కణ్ణేనే. ౪

కణ్ణుకేట్టురమ్మమోన్దు
 కణ్ణులు మైజరుని

ఓ శ్రీయఃపతి! జగముల - కాశ్రయంబ
వీవె గావున, నను జన్మ - మృత్యుభయము
చేరకుండగ నీయొద్ద - జేర్చుకొనుము!
సర్వనిర్వాహకుండ వా - న్వామివిగద !

7

బ్రహ్మరుద్రాది దేవతా - వాస మగుచు
నీ మహాసృష్టియందలి - నిలయ మగుచు
గోటవలె నున్నబ్రహ్మాండ - కూపమందు
నిలువజాల నిందుండి న - న్వేలికి దీసి
యప్రమేయతేజోమయం - బైనపరమ
పదమునందు నీశ్రీపాద - పద్మసన్ని
ధానమున జేర్చుకొనుమయ్య! - డయ దలంచి. 8

ఇష్ట ముండినయెడల ని - ర్హేతుకముగ
పాదసన్నిధి జేర్తువు - భద్ర మొప్ప ;
ఇష్టపడ కుంటివేని దే - జేంద్రునైన
జేరనీయక ద్రోతువు - సిలుగులందు ;
ఇట్టి నీస్వభాంబు నే - నెరుగనిదియె !

*

*

*

దుష్టసంసారతాపంబు - దొలగద్రోయ
బాదకమలంబు నాతెల - మీద నునిచి
దివ్యమంగళ విగ్రహ - దీప్తి చూసి
దర్శన మొసంగితివి నన్ను - ధన్యుజేయ.

9

కంకనంబులధ్వని గల్లు - గల్లుమనగ
జలగు శ్రీదేవితోగూడ - జేరి యన్న

కణ్ణవిన్నమ్, తెరివరియ
వళవిల్లాచ్చిమ్మిన్నమ్,

ఒణ్ణొడియాళ్ తిరుమకళుమ్

నీయుమే నిలానిట్టు,

క్కణ్ణశదిర్ కణ్ణొళిన్దే

నడైన్దే నున్దిరువడియే.

౧౦

తిరువడియై నారణనై కేశవనై పురంజుడరై,

త్తిరువడిశేర్వదుకరుదిచ్చెఱ్ఱురుకూర్చుడకోపన్,

తిరువడిమేలురై త్త తమిళొయిరత్తుళిప్పత్తుమ్,

తిరువడియే యడై విక్కు న్నిరువడి శేర్ న్దొన్డుమినే.

నా లా మ్ ప్పత్తు

పత్తామ్ తిరువాయ్ మొళి

(మూలమ్)

ఒన్దు న్దేవుములకుముయిరుమ్

మమ్మయిమ్మయాదుమిల్లా

వన్దు, నాన్దు కన్దన్నోడు

తేవరులకోడుయిర్ పడై త్తాన్,

కున్దు మోల్ మణిమాడనీడు

తిరుక్కురుకూరదనుళ్,

నిన్దు వాదిప్పిరాన్ నిట్టు

మమ్మయి త్తెయ్ వమ్నాడుదిరే.

౧

నిన్ను దర్శించి స్పృశించి - సన్నుతించి
విని యనేకవిధంబుల - ననుభవించి,

* * *

ప్రాకృతసుఖంబులందు నై - వల్యమందు
దుచ్చభావంబు గొని వాని - ద్రోసివైచి
సీపదంబులనన్నిధి - నిలిచినాడ.

10

పరమపురుషుని శ్రీపాద - పద్మసన్ని
ధానమును జేరుకొరకు బ్రా - ర్థన మొనర్చు
పరమముని యైననమ్మాళు - వాడు వ్రాము
పాశురంబు లిప్పది వీని - బతనచేసి
మీరుగూడ దత్సన్నిధి - జేరునుడు!

11

చతుర్థ శతకము

దశమ దశకము

—

(పరత్వోపదేశము)

బ్రహ్మరుద్రాది సకలదే - వతలు లోక
ములునుబ్రాహ్మణుల బుట్టక - పూర్వమందు
సృష్టినంకల్పముం బూని, - చేతనముల
తోడ, బ్రకృతిని దనకు సం - తుష్టి గాగ.
నఖిలమును సృష్టిచేయు నా - రాయణుండు ;
రత్నసంపద మెరయుప - ర్యతము లనగ
సాధముల నిండి కనువారు - సంభ్రమించు
గ్రాలు క్షేత్రంబు శ్రీకురు - కాపురంబు

నాడినీర్ వణజుడైయ్ వము

ముమ్మైయిమున్నడై తాక్,

వీడిలోళీర్ పుకళి^{II} దిప్పిరా

నవ స్మేవియుతైకోయిల్

మాడమాళికై శూన్ద్రుకాయ

తిరుక్కురుకూరదనై,

ప్పాడియాడిప్పరవిచ్చెన్మిన్దల్

పల్లులకీర్ పరన్దే.

౨

పరన్ద తెయ్ వముమ్ పల్లులకు

మ్మడై త్తన్దుడ నేవిక్రజి,

క్కరన్దుమిన్దు కడన్దిడన్దదు

కణ్ణమ్ తెళియకిల్లీర్,

శిరజ్జళాలమరర్ వణజు

న్దిరుక్కురుకూరదనుల్,

పరన్దిఱమన్ది ప్పల్లులకీర్

తెయ్ వమ్ ముమ్మిలై పేళుమిసే.

౩

నందు వాసం బొనర్చున - ర్వాంతరాత్మ
గలుగ నన్యదేవతల వై - పులకు దృష్టి
పరపి వారల నాశ్రయిం - పంగ నేల?

1

జెడకి మీరు నమస్కార - విధు లొనర్చు
దేవతలకును మీకును - స్థితి నొసంగి
రక్ష గూర్చెడు నాదినా - రాయణుండు

*

*

*

లంత మెరుగనినకలక - ల్యాగగుణుడు
ఖలము జెందనిశుద్ధన - క్షీర్తి యుతుడు
ఈ జగత్కర్త యైనన - ర్వేశ్వరుండు

†

*

*

సుందరవికాససౌధ సం - శోభితముగ
జెలగుతిరునగరమున వి - చేసియుండ
నందె వసియించుచేతను - లార ! మీరు
సత్కృతు లొనర్చి స్తోత్రంబు - నలుపరయ్య !
లోకముల సృష్టి యొనరించి - లోకపాల
కులను బుట్టించి ప్రళయంబు - గూర్చి మరల
సృష్టి యొనరించి కొలిచి త - త్తోభ దీర్చు
నట్టిదేవుండె యాదినా - రాయణు డని
యెరిగి వానియం దేలొకో - శరణు గనకు

*

*

*

సర్వదేవతలును నమ - స్కారములను
జేయు కుదుకూడు దేవతా - క్రేష్ణకడను
దాస్య మొనరింపనట్టి స్వ - తంత్రదేవు
డవడు గల డింక దెలుపుడీ! - యెరిగియున్న

భ

పేశనిస్త శివనుక్కుమ్
పిరమస్త న్కుమ్ పిఱర్కుమ్

నాయకనవనే,

కపాలనన్మోక్కత్తు క్కణ్ణుకొణ్ణిక్,
తేశమామదిళోళుమ్ న్దళు కాయ

తిరుక్కురుకూరదనుళో,

ఈశన్బాలోరవమ్మత్తెద

అన్నావ దిలిజ్జియర్ క్కే.

౪

ఇలిజ్జత్తిటపురాణ త్రిడుమ్ శమణరుమ్ శాక్కియరుమ్
వలిన్దువారు శెయ్ పోకళుమ్ మఱ్ఱును నైయ్ వముమాగి

నిన్జాన్

మలిన్దుశెన్నెలో కవరివీశుమ్ తిరుక్కురుకూరదనుళో.

వాలిన్దునిస్తపిరాన్ కణ్ణీరోన్దు మ్మొయ్యై పోమమినే.

౫

పోమలిమఱ్ఱేరై తెయ్ వమ్

పేణప్పఱ త్తిటుణ్ణి మ్మొయిన్నే

తేమలివై త్తదెల్లిరుమ్

వీడు పెఱ్ఱులులకిలై యెన్టే,

తేమలియ్పొన్నెలో కమలమోంగు

తిరుక్కురుకూరదనుళో,

అమర్లవల్లవన్ మాయమ్ కణ్ణీ

రళటిన్దటిన్దోడుమినే.

౬

బరు డనుచు మీర లెల్లరు - భ్రమత జెందు
దుద్రునకు బ్రహ్మకును నీశ్వ - రుం డతండు

* * *

పగమశివు డొక్కపరి బ్రహ్మ - శిరము ద్రుంప
నతని యరచేతి కయ్యది - యతుకుకొనియె ;
దాని వదలించుకొనుట కా - తండు సర్వ
భవనములు చుట్టి పురుషోత్త - ముని వరింప
బరమపురుషుండె దయ యుంచి - వదలగొట్టె ;

* * *

దీనిచే నైన నిజమును - దెలియరొక్కొ! 4

లింగపూజావిధులను వ - ర్ణించు శాస్త్ర
ముత్తమోత్తమ మని నమ్మి - యున్న మీకు
మరియు జై నులకును బౌద్ధ - మతజనులకు
నఖిలజగముల కెవ డంత - రాత్మ యగునొ
యతడు కురుకూరునగరంబు - నధివసించి
చెలగు చున్నాడు వాని బూ - జింపరయ్య! 5

ఇతర దేవులయందు మీ - కీశ్వరత్వ
బుద్ధి జనియింప జేసె న - ప్పరువవరుడు ;
ఎందు కీమాయ పన్నెనో - యెరుగవలదె ;
సర్వజనులును దన్నె పూ - జన మొనర్ప
నందరును మోక్షమును బొంది - యవనిలోన
నెవ్వరును నుండ కిది నశి - యించు ననుచు
మాయ గల్పించె నీరీతి - మాధవుండు

* * *

కనుక కురుకూరినారాయ - ణునకె శరణ
మనుచు వాని నె నిత్యాశ్ర - యంబు గొనుడు! 6

ఓడియోడి పులపిఱప్పమ్మిఱన్దు, మఱ్ఱియ్ తెయ్ వమ్
 పాడియోడిప్పణిన్దు, పల్ పడికాల్ వఱ్ఱియ్ పిక్కండీర్,
 కూడివానవరే త్తబన్దు తిరుక్కురుకూరదనుళే,
 ఆడువుక్కుడియోదిమూర్తి క్కడిమై పుకువనువే. ౭

పుక్కడిమైయినాల్

తన్నైక్కణ్ణ మార్కణ్ణేయనవనై,
 నక్కపిరానుమన్దుయ్యొక్కొణ్ణదు
 నారాయణనరుళే,

కొక్కలర్ తడన్తాఱ్ఱివేలి

తిరుక్కురుకూరదనుళే,

మిక్కవాదిప్పిరాణ్ నిఱ్ఱ

మఱ్ఱియ్ తెయ్ వమ్ విశమ్బుతిరే. ౮

విశమ్బుమాఱుశమయముమ వైయాకియుమ్ మఱ్ఱియ్ తెయ్ వమ్
 అశన్దుకాణ్ణిఱ్ఱియనాకియ వాదిప్పిరానమరుమ్,
 వళంగొళే తణ్ పణ్ణై శూఱ్ఱిన్దుగాయ తిరుక్కుకూరదనై,
 ఉళంగొళే ఖాన్ త్తవై మ్మి నుమ్మైయ్యొక్కొణ్ణిపోకుటిలే.

ఉఱువదావ తె త్తేవు మెవ్వులకజ్జళుమ్ మఱ్ఱియ్ తెయ్ వమ్
 మఱువిల్ మూర్తియో షొ త్తి త్తనై యుమ్ నిన్దు వణ్ణమ్ నిఱ్ఱ వే,
 శేఱువిఱ్ఱెన్నెల్ కరుమ్మొంగు తిరుక్కురుకూరదనుళే,
 కుఱియమాణురువాకియనీళే కుడకూత్తనుక్కాత్పయ్ వడే. ౧౦

ఆత్పయ్ దాఱ్ఱిప్పిరానై చ్చేర్ న్దవన్ వణ్ కురుకూర్ నకరాన్
 నాట్రుమట్రుమకిఱ్ఱమాలై మార్ పినన్ మాఱన్ శడగోపన్,
 వేఱ్కెయ్ త్తొన్న పాడలాయిత్రు శిప్పత్తుమ్ వల్లార్.
 మీట్టియిన్దువై కున్దమానకర్ మఱ్ఱిదుక్కైయదువే. ౧౧

ముం దనేకజన్మంబుల - బూజసేసి
 మితర దేవుల శక్తి మీ - రెరుగ లేక ;
 వారిపూజల మీకు నం - సారమె యగు ;
 గనుక వారును మీరును - గలసివచ్చి
 యర్చన మొనర్చు డాదిరా - రాయణునకు. 7

సాంబశివుని మూర్త్యుండేయు - శాశ్రయంప
 నతడు వచియించె గాదె నా - రాయణుండే
 పరమపురుషుం డటంచు న - పురమమునికి ;
 బిడప శ్రీరాధు నతడు నం - ప్రీతి గొల్చి
 యిష్టకామ్యార్థసిద్ధి ని - జేచ్చు గొనియె ;

* * *

కనుక కురుకూరినగరంబు - ననె వసించు
 పరమపురుషునిపాదము - ల్బట్టకొనుడు ! 8

శబ్దమాత్రసారంబు తా - మణ్మతిముల
 ననుసరించుకుదృష్టు తా - నవనిజనుల
 కలవి గాని శ్రియఃపతి - యమరియున్న
 తిరునగరి స్తోత్రమే మీకు - బరమహితము. 9

సర్వచేతనాచేతన - సంఘములకు
 నఖిలదేవాదులకు నంత - రాత్మ యగుచు
 దివ్యమంగళవిగ్రహ - దీప్తి గలిగి
 వెలయు చున్నాడు కలుముల - వెలదిభర్త
 తిరునగరియందు వానినే - శరణుచొరుడు! 10

చక్రధరువిషయంబుగా - సర్వజనుల
 కెరుక యగునట్లు శతకోప - పరమమునివ
 రుండు వచియించు దీని నె - వండు భక్తి
 బలన మొనరించు వానిదే - పరమపదము. 11

వా నేమానిలమే

మఱుముఱు మెన్నుళ్ళనవే.

౨

ఉళ్ళనమఱుళవా ప్పుఱమే శిలమాయంజొల్లి,
వళ్ళల్ మణివణ్ణనేయె న్నెట్టేయున్నెయుమ్ వంజిక్కుమ్,
కళ్ళమనమ్ తవిర్ న్దేయున్నె కణ్ణుకొణ్ణుయ్ న్దొట్టిన్దే,
వళ్ళత్తణ్ణెక్కిడన్దొ యినియున్నె విట్టెన్దొళ్ వనే. ౩

ఎన్దొళ్ళనున్నె విట్టెన్నుమ్

వాశకజ్జళ్ శొల్లియుమ్,

వన్దళ్ళనేకమనత్తై వలిత్తు

క్కణ్ణునీర్ కరన్దు

నిన్దణ్ణెదజ్జవై తే

యెనడావియై నీక్కకిల్లేక,

ఎన్దణ్ మలినమఱు

త్తెన్నె కూవియదళాయ్ కణ్ణనే.

౪

కణ్ణపిరానై

విచ్చోర్ కరుమాణిక్కత్తై యముదై,

నణ్ణియుమ్ నణ్ణకిల్లే

న్నడువే యోరుడమ్బిలిట్టు,

తిణ్ణమ్రున్దక్కట్టి

ప్పలశెయ్ విన్నై వక కయిర్రుల్,

అంతమాత్రంబునకె తాను - సాంతనిత్య
వైభవముతోడ లీలాప్ర - పంచవైభ
వంబుతోగూడ జనుడెంచి - వచ్చి నాదు
హృదయమధ్యంబున న్వసి - యింప జొచ్చె. 2

క్షీరసాగరశయన ! నా - చేతమందు
విషయచింతన మొనరించి - వెలికి నిన్ను
పేర బేరను వర్ణించి - పిలిచినంత
నీస్తుతిని ముఖస్తుతిగ నీ - పెంచుకొనక
నిర్మలం బగు మానస - నియతి నొసగి
వచ్చి నను బ్రోచి వి గాదె - వనజనాభ !
ఏమి గోరంగవలయు నే - నింకమీద ; 3

నిన్ను విడిపించి యెయ్యది - నెమ్మనమున
స్వీకరింతు నటంచు నే - జెప్పుచుంటి ;
గాని కృత్రిమం బైన నా - మానసంబు
విషయలాభంబు లేమిచే - వెడలు బాష్ప
జలము నిలుపంగలే దాయె - చలము బూని ;

* * *

నాయవిద్యాదిదోషము - ల్పాయజేసి
చేకొనుము ! నన్ను నీపాద - సేవకొరకు 4
నిత్యసూరులు భోగించు - నిధివి నీవు
నీలమాణిక్యమును బోలు - డాలు గలిగి
చెలగు శ్రీకృష్ణ నిను జెంది - చెంద నైతి ;
హేయ మైనశరీరంబు - నిచ్చి నన్ను
బాయ దాని దుఃఖంబుల - పాలు సేసి
రక్త మాంసంబులెల్ల జ - ర్మమున గప్పి

పుణ్ణెముతై య వరి

నైన్దై పోరవై త్తాయ్ పురమే.

౫

పుటమటక్కట్టిక్కొ ణ్ణిరువల్వినై యార్ కుమైక్కుమ్,
ముతై ముతై యాక్కై ప్పగలొళియక్కణ్ణుకొణ్ణొళిదేన్,
నిటముడై నామిడన్దోళ్ శెయ్యువాయ్ శెయ్యుతామరైక్కణ్,
అటముయలొళియంగై క్కరుమేనియమ్మాన్దనైయే. ౬

అమ్మానాళిప్పిరా

నవ నెవ్విడత్తాన్ యానార్,

ఎమ్మాపావియర్కుమ్

విదివాయ్ క్కిన్దు వాయ్ క్కుమ్ కణ్డోర్,

కైమ్మాతునొచ్చిత్తాయెన్దు

కై తలై పూళలిప్పే,

మెయ్ మ్మాలాయెన్దే

నెమ్పిరాను మెన్దేలానే.

౭

మేలా త్తేవర్గళుమ్

నిలత్తేవరు మ్మేవి త్తొళుమ్,

మాలార్ వదిసనా

శడియేన్దన త్తే మన్నినార్,

శేలేయ్ కణ్ణియరుమ్

పెరుం శెల్వముమ్ నన్మక్కళుమ్,

త్రైప శక్యంబు గానట్టి - దృఢతరంపు
బాపపుంజబంధంబుల - బడగ నైచి
కూల్చు చున్నావు సంసార - కూపమందు, 5
కనులు గనరాక నాచుట్టు - గ్రమ్మి యున్న
పుణ్యపాపంబు లనుకర్మ - పుంజములకు
పుట్టినిల్లు సంసార మీ - పుడమియందు;

* * *

లట్టిసంసారమున కాశ్ర - యము శరీర
మది తరించెను నీసుంద - రాంగకముల
దర్శనంబున నీపద - స్పర్శనమున
ధర్మమార్గానువర్తి సు - దర్శనమున
మహితగుణవర్ణనాదివి - మర్శనమున. 6

స్వామి యీశుండు శ్రీపతి - చక్రధరుడు
ఆత డెక్కడ నే నెక్క - డనగ నేల!
ఎంతపాపాత్ములకునేని - యీశ్వరుండు
ఫలము తలపెట్టినంత స - త్ఫలమె గలుగు;
కరివరద యంచు బిగ్గర - కంత మెత్తి
యకచి కేలుదోయిని మోడ్చి - శరణు వేడ,
నిటకు జనుదెంచి ప్రేమ న - న్నీలుకొనియె. 7

పరమపదవాసు లగు నిత్య - పురుషులకును
భక్తి పూరితులైన శ్రీ - వైష్ణవులకు
నిష్ఠదైవ మై యుండు న - ర్వేశ్వరుండు
అశ్రయం బగు పర్యలో - కాధికారి
అమరి యున్నాడు నాహృద - యాంతరమున;

* * *

మేలాత్తాయ్ తన్నెయు

మవరే యిని యావారే.

౮

ఆవారార్ తుణై యెన్ఱ

లై నీర్ క్కడలుళున్ఱుమ్,

నావాయ్ పోల్ పిఱవి

క్కడలుళో నిన్ఱునాన్ తుళజ్జ

త్తేవార్ కోలత్తొడుమ్

తిరుచ్చుక్కరమ్ శంగినొడుమ్,

ఆవావెన్ఱరుళో శెయ్

దడియేనొడు మానానే.

౯

ఆనానాళ్ళుడైయానె

న్ఱం దేళొణ్ణుకన్ఱువన్ఱు,

తానేయిన్ఱరుళో శెయ్

దెన్నెముమ్మివుమ్ తానానాన్,

మీనాయామైయుమాయ్

నరళిజ్జముమాయ్ క్కు ఆళాయ్,

కానా రేనముమాయ్

క్కట్కియామిన్నమ్ కార్వణ్ణనే.

౧౦

కార్వణ్ణన్ కణ్ణపిరాన్ కమల త్తడజ్జున్ఱున్ఱెన్ఱె,

ఏర్వళవోణ్ కళుని క్కురుకూర్ చ్చడకోపన్ శొన్న,

శీర్వణ్ణ వొణ్ణమిమ్మగ శివై యాయ్ రత్తుళిప్పత్తుమ్,

ఆర్వణ్ణత్తాలురై ప్పా రడిక్కిమ్మపుగువాక్ పొలిన్దే. ౧౧

ఆతడే యగు నింక నా - కఖిలభోగ్య
 వస్తుసముదాయమును బంధు - వర్గములును. 8
 నావ జలమధ్యమున ముని - పోవునపుడు
 దిక్కుకై చుట్టుప్రక్కలు - దేరిచూచు
 దీను లగునావికులబోలి - నేను బెంగ
 పడుచు సంసారవారిధి - గడవజేయు
 సాయమునకు నిరీక్షించు - సమయమందు,
 సర్వదివ్యాయుధములతో - సత్ప్రకాశ
 మాన మగు మేఘకాంతి నె - మ్మేనితోడ
 వచ్చి నాహృదయమున ని - వాగు ముగై. 9
 మత్స్యరూపంబు దాల్చి సో - మకు వధించి
 కూర్మమై మంథరము మోసి - ఘోణిరూప
 ధారి యై కొమ్మునం బట్టి - ధరణి నెత్తి,
 పురుషసింహ మై ప్రహ్లాదు - బ్రోచి పుచ్చి,
 వామనబ్రహ్మచారి యై - బలిని గట్టి
 కలియుగంబున గాబోవు - కల్కిమూర్తి
 నన్ను దాసుని జేసికొ - మ్మన్న యంత
 వచ్చి నాదుహృస్థతే జేరి - పరమభోగ్య
 వస్తువుగ నన్ను దనకు లో - బరచు కొనియె. 10
 జలదకాంతుల మెరసెడు సరసిజాత్యు
 విషయమై దిడుకూరి స - ద్విబుధువలన
 విరచితం బగు పాశుర - విలెతియందు
 దశక మొక్కటి యిది; దీని - దగినభక్తి
 బతన మొనరించు వారలు - పడయగలరు
 పరమ పురుషుని శ్రీపాద - పద్మములను. 11

అంజామ్ పత్తు

ఇరంజామ్ తిరువాయ్ మొழి

(మూలమ్)

పాలిక పాలిక పాలిక

పోయిల్లు నల్లయిర్చాపమ్,

నలియుమ్ నరకముమ్నైన్ద

నమనుక్కిళ్ళియాదొన్టమిలై,

కలియుమ్ కెడుమ్ కణ్ణుకొణ్ణి

కడల్వణ్ణి పూదల్లల్ మణ్మేల్,

మలియప్పకున్దిశై పాడియాడి

యుమ్మితర క్కంఁదోమ్.

౧

కణ్డోమ్ కణ్డోమ్ కణ్డోమ్

కణ్ణుక్కినియన కణ్డోమ్,

తొణ్డీరల్లీరుమ్ వారీక్

తొఱ్రదు తొఱ్రదు నిన్టాడుమ్,

వణ్ణార్ తణ్ణన్దుమ్మాయా మాదవన్

పూదల్లల్ మణ్మేల్,

పణ్ణా పాడినిన్టాడి

పురన్దు తిరిగిన్దనలే.

౨

పంచమ శతకము

ద్వితీయ దశకము

—

(మంగళాశాసనము)

సాంద్ర సాగరగాంభీర్య - సత్స్వభావు
డైన నారాయణుని దాసు - లవనియందు
బూర్ణసంచార మొనరించి - పుష్కల మగు
భక్తి నిండార గానను - రక్తి మీర
నృత్య మొనరించు చుండుట - నేను గంటి ;

* * *

చేతనుల క్రూరపాపము - ల్నిధిల మాయె
బాధ పెట్టెడునరకంబు - సారిపోయె
యముడు చేసెడుపనులు లో - కమున లేమి
గలియుగంబు నశించుట - గనుడు మీద
వృద్ధి రభివృద్ధి రస్తు! న - మృద్ధి రస్తు!

1

మధుకరీమయతులసిదా - మావిభూష
ణుండు నారాయణుండు న - న్నుతగుణుండు
వాని ప్రియభక్తజను లీప్ర - పంచమందు
సమ్మదాంబుధిలో దేలి - సరసనిత్య
గాననృత్యానురాగకైం - కర్యవిధుల
నాచరించుచు వ్యాపించి - రవని నెల్ల

* * *

ఆశ్రయించినవాడు ప్ర - త్యక్ష మాయె

తిరియుమ్ కలియుమ్ సీజీ
 తేవర్ కల్ తాముమ్మకున్దు,
 పెరియ కితయుగమ్మమ్మి
 పేరిన్బ వెళ్ళమ్మెరుక,
 కరియముగిల్వణ్ణ నేమ్మాన్
 కడల్వణ్ణన్ పూదల్లల్ మణ్డేల్,
 ఇరియప్పకున్దిశై పాడి
 యెఱువిడ జొన్డొనవే.

3

ఇడంగోల్ శమయత్తై యెల్లా మెడుత్తుక్కళై వనపోలే,
 తడల్లడల్పల్ళి పెరుమా న్ణన్నుడై పూదల్లలేయాయ్,
 క్కిడన్దు మిరున్దు మెఱున్దు జ్జీతమ్మలపలపాడి,
 నడన్దు మ్పరన్దుమ్ కునిత్తుమ్ నాడకం శెయ్ గిన్దనవే.

౪

శెయ్ కిన్ద దేవ్ కణ్ణెక్కొన్దే
 యెక్కిన్ద దివ్వులకత్తు,
 వై కున్దన్ పూదల్లలేయాయ్
 మాయ్ తినాలెంగుమ్మన్ని,

జూచినారము గనులార జూచినాము
కన్నులకు బ్రియ మగునట్లు - గాంచి గాము

* * *

భాగవతులార ! రండు! మీ - పంట పండె
సలుప గల మింక మంగళా - శాసనంబు, 2

కామములగూర్చి పెంచెడి - కలియుగంబు
దొలగి కృతయుగ మీనాడె - గలుగునట్లు,
పరమపదవాసు లగు నిత్య - పురుషులెల్ల
వరుస భూలోకమును జేర - వచ్చునట్లు
పరమపురుషునిసుగుణాను - భవమువలన
నతులితముగ బ్రహ్మానంద - మావహించి
పొంగి ప్రవహించి జగతి ను - స్పృగునట్లు,
లొడలు దెలియనిసంతోష - ముప్పతిల్ల
బద్ధసయనుగుణంబుల - బాడి పాడి

తిరుగుచున్నార వైష్ణవు - లేశ మెల్ల, 3

దుర్మతముల మూలములతో - ద్రుంచివైచి
క్షీరసాగరశయనుని - సేవ చేయ

సర్వదిక్కుల - వ్యాపించి - సంచరించి
పండుకొనుచు గూర్చుండుచు బరుగు లిడుచు
నృత్యగానంబు లొసరించి - నిత్యరక్తి
దిరుగు చున్నార వైష్ణవు లేశ మెల్ల, 4

శ్రీధరునిభక్తవరులు దు - శ్చేష్టితముల
నోర్వ జాలరు; తిరుగుచు - నున్నవారు
లోకమంతట; రక్కసి - మూక లకును
నసురసంఘమునకును బ్రా - శాంతకములు

వియమొన్న్దిలై
 యరక్కరశురకపిఱన్దీదళిరేల్,
 ఉయ్యుమ్ వగైయిలై
 తొణ్డీరూఱ్ఱి పేర్రిదుమ్ కొన్డే.

౫

కొన్డుయిరుణ్ణుమ్ విశాతి
 పక్కై పళి తీయనవెల్లామ్,
 నిన్దివులగిఱ్ఱుడివాన్
 నేమిప్పిరాన్ తమర్ పోన్దార్,
 నన్దిశైపాడియున్దుళియాడియుమ్
 ఇలమ్పరన్దార్,
 శెన్దుతొఱ్ఱుదుయ్ మ్మిక్
 తొణ్డీర్ శిన్దెయ్ చెన్నిఱుత్తియే.

౬

నిఱుత్తినుమ్మళ్ళత్తుక్కొళ్ళుమ్
 తెయ్ వజ్జళుమ్మైయుయ్యక్కొళ్ళే,
 మఱుత్తు మవనోడేకణ్డీర్
 మార్కణ్డేయనుమ్కరిగో,
 కఱుత్తమనమొన్దుమ్ వేణ్డా
 కణ్ణనల్లాల్ తెయ్ వమిలై,
 ఇఱుప్పదెల్లామవన్ మూర్తి
 యాయవర్క్కై యిఱుమినే.

౭

చేయ నున్నాడు గలిని న - శింపజేసి ;
కన్ను లారంగ నే నిది - గాంచి గాంచి
నిజము వచ్చియుచు చున్నాడ ; - నీచభావ
ములను విడనాడి సద్భావ - ములను గొనుడు ;
చపలమతులార ! దుష్టసం - సాధులార ! 5

ప్రాణములను హరించెడి - పాపములను
వ్యాకులను ద్వేషబుద్ధుల - నాకలియును
స్వామిసంబంధి సృత్యగా - నామృతముల,
లోకమున దుడ ముట్టించి - తూపు మాప
బరమపురుషుని భక్తులు - ప్రభవ మంది
సంచరించుచు నున్నాడు - సర్వదిశల ;
చపలసంసాధులార ! మీ - స్వాంతములను
జక్కగా నిల్పి వారియా - శ్రయము గొనుడు ! 6

దేవతాంతర పూజల - దేరి మీరు
వారి నెంతేని నేవింప - ఫలము నిచ్చు
టీర్షకుడెగాని వారిచే - నేమి గలదు ;
అండ రతనిశెరీరంబు - లగుటవలన
నెవ్వ రిచ్చిన సాతడే - యీయవలయు ;
స్వయముగా నీయ వారికి - శక్తి లేదు ;
సాక్షి మనకు మార్కండేయ - సంయమి యగు ;

* * *

కనుక వేరుదేవతలయం - దును బరత్వ
బుద్ధి విడనాడి పరతత్వ - ముగను జెలగు
వాడు నారాయణుం డను - చాడ గనుడు ;

* * *

ఇటుక్కుమిటై యిటుత్తుణ్ణ
 వెప్పులకుక్కుమ్మనూర్తి,
 తిటుత్తినాన్ తెయ్ వజ్జళాక
 వత్తెయ్ వనాయకన్తానీ,
 మటుత్తిరుమార్వనవన్తన్
 పూడజ్గల్ కీడజ్గల్ పాడి,
 మటుప్పిన్ణి ఇలత్తుమిక్కార్
 మేవిత్తోట్రదుయ్ మిసీరే.

మేవిత్తోట్రదుయ్ మిసీర్ గల్ వేడప్పనీద విరుక్కే,
 నావిల్కొడ్డిచ్చుత్తన్తన్నై ఇనవిదీ పిఱ్ఱాయ్ మే,
 పూవిల్పుగై యమ్ విళక్కుమ్ శాన్దముమ్ నీఱుమ్మలిన్దు,
 మేవిత్తోట్రమడియాడమ్ పకవరుమ్ మిక్కదులకే.

మిక్కపులకుకల్ తోటు మ్మేవిక్కణ్ణన్ణిరుమూర్తి,
 నక్కపిరానో డయనుమిన్దిరనుమ్ ముదలాక,
 తొక్కవమరర్ కుళిజ్జ త్తెఱ్ఱుమ్మరన్దన తొణ్ణీర్,
 ఒక్కొత్తోట్రకిర్రుమిరాగిల్ కలియాగ ముమ్మమిలైయే.

సర్వజేవతలందు శ్రీ - స్వామి యంత
రాత్మగా నున్నవిషయంబు - నరసి పూజ
తెల్ల నారాయణుని జేడు - తెరిగి నిత్య
కర్మముల నాచరింపుడు! - జ్ఞాను లగుచు. 7

భిన్నభిన్నము లగుకోర్కు - లున్నయట్టి
జనులు వేర్వేరు దేవతా - జపములందు
సక్తి వహించి తమయభీ -ష్టముల వీర్పు
కొనుటకై దేవతల సృష్టి - గూర్చె నతడు;
కాన శ్రీవత్సభిన్నప్ర - కాశు డైన
బరమపురుషుని భక్తితో - కాడి యాడి
చెలగు శ్రీవైష్ణవులచెంత - జేరి మీరు
వృద్ధి నొందుడు! మీకు స - మృద్ధి గలుగు. 8

పురుషనూక్తాదులం జెప్పి - పుష్పధూప
దీపనై వేద్య కైంకర్య - రూపసేవ
లాచరించెడు వైష్ణవు - లవనియందు
పెక్కు రున్నార; వారల - దిక్కు కరిగి
యాశ్రయింపుడు! మీరు మో - తార్థు లగుచు. 9

బ్రహ్మరుద్రేంద్రులకు గల్లు - భాగ్యమెల్ల
గలిగె నారాయణుని కటా - కుంబుఫలన;
చపలమతు లైనబద్ధసం - సారులార!
మీరుగూడను నల్లై శ్రీ - నారసింహు
పాదముల నాశ్రయింపుడు! - పరమభక్తి
గలియుగం బిది సశియించు - గడియలోన, 10

కలియుగ మొస్తుమిస్తి కేక్క తన్నడియార్కరుల్ శెయ్యుమ్,
 మలియుంశుడరొళిమూర్తి మాయప్పిరాకణ్ణిష్టన్నై,
 కలివయధ్రిన్నమ్మరుకూర్కరిమాటన్ శడకోపన్,
 ఒలివుక్కరయిరత్తిప్పత్తు శ్శత్తై మాశలుక్కుమే. ౧౧

అంజాన్పుత్తు

మూన్టామ్ తిరువాయ్ మొళి

—o—o—o—

(మూలమ్)

మాశలుశోది

యెన్ శెయ్యవాయ్ మణిక్కున్దత్తై,
 ఆశలుశీలనై

యాదిమూర్తియై నాడియే,
 పాశలు వెయ్ది

యటివిక్కిన్దనై నాళై యుమ్,
 ఏశలు మూరవర్కవైవై
 తోళియెన్ శెయ్యుమే. ౧౨

భక్తజనుల రక్షణపరా - త్వరత జెలగు
దివ్యతేజోమయా కాగ - దీప్తమూర్తి
పరమపదచక్రవర్తి యా - పద్మనాభ
విషయమై వ్రాయుశతకోప - విబుధుగ్రంథ
భాగ మైనయీదశకంబు - పఠనచేయు
వారి తరదేవతలభక్తి - వదలి పెట్టి
పడయ నేర్తురు శ్రీపతి - పాదములను.

11

పంచమ శతకము

త్రితీయ దశకము

—

(“పడవారై” ప్రయత్నము)

మలినముం గాని తేజస్సు - చెలగువాడు
నీలనూణిక్యసగమును - బోలువాడు
పవడ కాంతులయధరపిం - బులువాడు
ప్రకటసౌశీల్యసుప్రభా - వంబువాడు
కమలపత్రాక్షుడును జగ - త్కారణుండు
నామనోనాథు డతని గా - నంగ లేక
మతివిహీన నై యెన్నాళ్ళు - బ్రతికియుండు!

*

*

*

ఊరివారెల్ల నిందింప - నున్న నేమి
నామనోహరు గోల్పోయి - నామనంబు
తొట్రుపడు చుండ నిండలు - దోపగలవె!

1

ఎఁ శెయ్యమూరవర్కవై
 తోట్టి యినిసమ్మె,
 ఎఁ శెయ్యతామరై క్కణ్ణ
 నెన్నె నితైకొణ్ణా.
 ముఁ శెయ్యమామై ముళిన్దు
 మేని మెలివేయ్ తి,
 ఎఁ శెయ్యవాయు జ్కరుజ్కణ్ణుమ్
 పయప్పూర్ నవే.

౨

ఊర్ న్దశకడముత్తై త్తనాదత్త, పేయ్ ములై
 శార్ న్దు శువై త్త శెవ్వాయ నెన్నె నితైకొణ్ణా,
 పేర్ న్దుమ్ పెయర్ న్దు మవనోడన్ది యోర్ శొల్లిరే,
 తీర్ న్దరై తోట్టి యెఁ శెయ్యమూరవర్కవైయే.

ఊరవర్కవైయెరువి ట్టన్నె శొల్ నీర్ మడత్తు,
 ఈర నెల్ విత్తిముళై త్త నెళ్ళ పెరుంజెయ్యల్,
 పేరమర్ కాదల్ కడల్ పురైయ విళై విత్త,
 కారమర్ మేని నజ్కణ్ణ తోట్టి కడియనే.

౩

దివ్యమంగళ విగ్రహ - దీప్తి జూపి
 పరమసౌఖ్య మగుస్వభా - వంబు జూపి
 పుండరీకాక్షు డీటు నన్ను - మోసపుచ్చె ;
 ఒడ లేకుంగనివ్యామోహ - మొందజేసి
 అంబుజాక్షుండు మానభం - గం బొనర్చె ;
 బూర్వసౌందర్యమును గోలు - పోయి మేను
 వాడె ; బింబాధరంబు వి - వర్ణ మాయె
 కలువకన్నులసౌబ గెల్ల - దొలగి చనియె ;

* * *

ఇంత యైనంత నూరివా - రెల్ల నిండ
 సేతు రందువు చేసిన - జేయ నిమ్ము!

2

పూతనను జంపి శకటరూ - పుని వధించి
 నట్టికృష్ణుండె నామాన - మపహరించె ;
 ఎంత చేసిన వాని గా - కింక నొక్క
 మాట వచియింప జాల నీ - మాట లేల ?
 పటువు రపహదములు పల్క - బల్కనిమ్ము!
 అంతమాత్రంబుచే నేమి - యగును జెలీయ !

3

మేఘగాంభీర్యముం గల - మేఘతోడ
 జెలగుశ్రీకృష్ణు నదయుగా - బటుకరాదు ;
 ఇతరు లొనరించునిండను - నెరుపుచేసి
 మాతృవచనంబు లనియెడి - మడక గట్టి
 ఆశ యనుధాన్యమును బీజ మనగ జల్లి
 మొలక తొత్తెడుమన మను - పొలమునోస
 నందితర బగుప్రేమ వం - డించినాడు ;

4

కడియన్ కొడియన్ నెడియమా లులకజ్జొణ్ణ,
 వడియన్, అటివరుమేని మాయత్తన్, ఆకిలుమ్
 కొడియవెన్నెళ్ళ మవనెట్టే కిడక్కుమెల్లే,
 తుడికొళ్ళిడై మడత్తోళి యన్నెయన్ శెయ్యుమే. ౧

అన్నెయన్ శెయ్యులె నూరన్ శొల్లిలెన్ తోళిమిర్
 ఎన్నెయిని యుమక్కాశైయిలై యకప్పట్టే,
 మున్నెయమరర్ ముదల్వన్ వణ్ణువరాపతి
 మన్నన్, మణివణ్ణన్ వాశుదేవన్ వలైయుళే. ౨

వలైయుళకప్పడు తైన్నె సన్నెళ్ళజ్జువిక్కొణ్ణు,
 అలైకడల్ పళ్ళియమ్మనై నుళిప్పిరాస్తనై,
 కలైకొళకలల్కుల్ తోళి నజ్జున్ కళాఱ్ఱు,
 తలైయిల్ వణజ్జవుమాంగొన్ తైయలార్ మున్నే. ౩

పేయ్ ములై యుణ్ణ శకడమ్బాయ్ స్తు మరుతిడై
 పోయ్ ముతల్ శాయ్ త్తు పుళి వాయ్ పిళన్దుకళిఱ్ఱు,
 తూముఱువల్ తొణ్డైవాయ్ పిరానై యెన్నాళ్ కొలో
 యాముఱుకిన్దు తుతోళి యన్నెయర్ నాణవే. ౪
 నాణు నిట్రైయుజ్జువర్ నైన్నె సన్నెళ్ళజ్జువిక్కొణ్ణు,
 శేణుయర్ వానత్తిరుక్కునేవపిరాస్తనై.

అతడు దనకార్యమునె చూచు - సట్టివాడు,
పరుల దుఃఖంబు నాతడు - సరకుగొనడు,
లోకముల గొల్చునవ్విశ్వ - చూపుమహిమ
నెరుగ శక్యంబు గాకుండు - నెవ్వరికిని;
ఐన నామానసము వాని - యందె దగిలి
యున్న దది మాన్పగలదె నా - కన్నతల్లి! 5

నిత్యసూరులకెల్ల బె - న్నిధి యతండు
ద్వార కాపట్టణమునకు - బ్రభువు నీల
మణులకాంతి బ్రకాశించు - మహితగుణుడు
అట్టి శ్రీకృష్ణువలకు మ - త్యంబ నైతి;
నింక నాయాశ పెట్టుకో - నేల మీరు;
తల్లిమాటలు లోకనిం - దలును గలసి
యేమి చేయంగ నగును న - నింకమీద. 6

నామనస్సును గొనిపోయి - నన్ను మోస
పుచ్చి క్షీరాబ్ధిలో జేరి - లచ్చితోడ
సరసముల నాడు చుండు నా - చక్రధరుని,
నన్ను నిందించునతులెల్ల - గన్నులార
గాంచు చుండగ నేను భో - గించు తెపుడొ! 7

నిండ లొనరించు నాతల్లి - నిలిచి చూచి
సిగ్గుపడునట్లు నాస్వామి - జేరి మరల
శకటరాక్షససంహార! - సారసాక్ష!
పూతనాంతక! యని పల్కి - పొందు తెపుడొ! 8

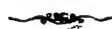
మనము నపహరించి - మానభంగము చేసి
పరమపదమునంగు - బవ్వలించు

అడై యెన్టోళి యలకుతో అలర్ తూర్తి, ఆమ్
 కోడై కళ శేయ్ తు కుతిరియాయ్ మడలూర్ తు మే.
 యామడలూర్ న్దు మెమ్మాళియంగై ప్పిరానుడై,
 తూమడల్ తణ్ణన్దుళియ్ మలర్ కొణ్ణు శూడుగోమ్,
 యామడమిన్ది తైరువుతో అయల్ తైయలార్,
 నామడంగాప్పళితూర్తి నాడుమిరై క్క వే. ౧౦

ఇరై క్కుజ్జదబ్బడల్ వణ్ణ కణ్ణపిరాన్దనై,
 విరై కొళి పాళిఱ్కు దుకూర్ చడకోపళొన్న,
 నిరై కొళన్దాతి యోరాయరత్తుళిప్పత్తుమ్,
 ఉరై క్కవల్లార్ క్కు వై కున్దమాకు న్దమ్మారెల్లామ్.

అం జా మ ప త్తు

నాలామ్ తిరువాయ్ మొళి

(మాలమ్)

ఊరెల్లాంతుంజి యలకెల్లామ్ నళిరుళాయ్,
 నీఱెల్లాం తేటి యోర్ నీళిర వాయ్ నీణ్ణదాల్,
 పారెల్లాముణ్ణ నమ్మామ్మణ్ణై యో వారానాల్,
 ఆరెల్లే వల్వినై యే నావి కాప్పరినియే. ౧

స్వామి లోకనింద - పడునట్లుగా “మడలే”
చేసి సంచరింతు - సిగ్గు విడిచి. 9

అణగి యుండిన నే మగు! నవని సతులు
పల్కరానట్టి సిందల - బలువు రెడుగ
జెప్పి దేశము భ్రమియింప - జేయునట్లు
లరచి “మడలూర్క” యనుకార్య - మూచరించి,
హస్తమున జక్రముం బట్టి - నతనిపాద
ముల జెలంగెడి స్వచ్ఛ మో - తులసిదళము
పుష్పసహితంబుగా గొని - పోయి శీర్ష
మున ధరించి సుచారంబు - పోవవలయు, 10

సర్వలోకనాథు - సంగతి చూడత,
కోపమాని పడై - కూర్చునందు
నీపదింటి బరన - మెవ జొనర్చునో వాడు
పడయు నిందె పరమ - పదనుఖంబు. 11

పంచమ శతకము

చతుర్థ దశకము

—

(మనోవ్యథ)

జోరు మణిగిపోయె - నుర్వి గాజాంధకా
రంబు గాగ మారె - రాత్రి పెరిగె;
పాపి నైననాదు - ప్రాణంబు రక్షింప
రాడు స్వామి, నాకు - రక్ష గలదే 1

ఆవికాప్పారినియా రాత్రికడల్ మణ్ విణ్ మూడి,
 మావికారమా యోర్ వల్లిరవాయ్ నీణ్ణదాల్,
 కావిశేర్ వణ్ణ న్ణకణ్ణనుమ్ వారానాల్,
 పావియేన్ న్ణజ్జమే నీయుం పాజ్జలైయే. ౨

నీయుమ్ పాజ్జలై కాణ్ న్ణజ్జమే నీళిరవుమ్,
 ఓయుం పొత్తుదిన్తి యూభియాన్ నీణ్ణదాల్,
 కాయుం కడుమ్ శిలై యేన్ కాకు త్తన్ వారానాల్,
 మాయుం వ్తయేటియేన్ వల్ విన్తై యేన్ పెణ్ పిఱన్తే

పెణ్ పిఱన్దారెయ్ దుం

పెరుమ్ తుయర్ కాణ్ణిలే న్నన్దు,
 ఒణ్ శుడరోన్ వారాదొళిత్తాన్,

యిమ్మణ్ణళన్ద
 కణ్పెరియ శెవ్వా
 యెజ్కారేఱు వారానాల్,

ఎణ్పెరియ శిన్దెనోయ్
 తీర్పారెన్నైయే. ౪

ఆరెన్నై యారాయ్ వారెన్నై యరుమ్ తోభియరుమ్,
 నీరెన్నై యెన్నాడే నీళిరవుమ్ తుంజవరాల్,
 కారన్నమేని నజ్కణ్ణనుమ్ వారానాల్,
 పేరెన్నై మాయాదాల్ వల్వినై యేన్ పిన్నిన్తే. ౫

అవని యనుచు సంధ్ర - మనుచు నాకన మంచు
దెలియ కుండ బెరిగె - దిట్ట మైన
యంధకార మిప్పు - డైన శ్రీకృష్ణుడు
రాడ యింక నాకు - రక్ష యెవడు? 2

మనము స్వాధీనపడ కుండ - జెనకు చుండె
రాముడును రాకపోయె నా - రక్షకొరకు
రాత్రి యుగము గాగ బెరింగె - బ్రాణపారణ
మైన జేయంగ నే నుపా - యం బెరుంగ. 3

అబల లగు వీర లెల్లరు - సనుభవించు
వ్యధను నే గాంచి సహింప - నని యెరింగి
కంజదళమిత్రు డుదయంబు - గాక నిలిచె ;

* * *

భూమి గొల్చిగ వామన - భూసురుండు
అబ్జదళనేత్రు డైన బిం - బాధరుండు
మేఘకాంతుల నాస్వామి - మిక్కుట మగు
నావ్యధను గాంచి రాడొకో - నన్ను బ్రోవ. 4

నామనోవ్యధ నెవరు గా - నంగ నైరి
బంధుజనములు నిద్దుర - చాల బడిరి
నామనస్సుండరుడు గ - న్పట్ట డాయె
మరణముం జెందు మార్గంబు - సరయ నేని
యేమి చేయంగ నేర్తు నే - నింకమీద ;
నామమాత్రావశిష్ట నై - భూమి విడిచి
పోవు చున్నాను; గలదొకో! - ప్రోచువాడు. 5

పిన్నిన్ఱ కాడల్ నోయ్ నెంజమ్ పెరితడుమాల్,
మున్నిన్ఱిరా వూళ్ళి కణ్బుదైయ్ మూడిమ్మల్,
మున్నిన్ఱ శక్కర త్తెన్నాయవనుమ్ వారానాల్,
ఇన్నిన్ఱ నీళావి కాప్పారారి విడ్డత్తే. ౬

కాప్పారా రివిడ్డత్తు క్కంగిరుళినున్ఱుళియాయ్,
శీట్టాల తూళ్ళియాయ్ చెల్లిన్ఱ కణ్బులాయ్,
తూప్పాల వెణ్ శణ్బు శక్కర త్తె తోన్ఱానాల్,
తీప్పాల వల్విన్ఱైయ్ తెయ్ వణ్గ శ్శెయ్ కేనో.

తెయ్ వణ్గ శ్శెయ్ కే నోరి వేళ్ళుళియాయ్,
మెయ్ వన్ఱు ని నైనదావి మెలివిక్కుమ్.
కై వన్ఱ శక్కర త్తెన్ఱున్ఱునుమ్ వారానాల్,
త్తై వన్ఱ తణ్ తెన్ఱల్ వెంశుడరిల్ తానడుమే. ౮

వెంజుడరిల్ తానడుమాల్ వీళ్ళిరుళిన్ నున్ఱుళియాయ్,
అంజుడర వెయ్యో నణి నెడున్దేర్ తోన్ఱాదాల్,
శేంజుడర్ త్తామరైక్కణ్ శెల్వనుమ్ వారానాల్,
నెంజుడర్ తీర్ప్ప రినియార్ నిన్ఱురుకున్ఱేనే. ౯

నిన్ఱురుకున్ఱేనేపోల నడువానమ్,
శెన్ఱురుకి నున్ఱుళియాయ్ చెల్లిన్ఱ కణ్బుల్ వాయ్,
అన్ఱొరుకాల్ వై యమశన్దపిరాన్ వారానెన్ఱు,
ఒన్ఱొరుకాల్ శొల్లా తులకో వ్రుణ్ణుమే. ౧౦

ఆశ యనువ్యాధి యొకప్రక్క - సధిక చూయె ;
రాత్రి యొకప్రక్క నను బట్టి - రాచుక తినె
నానుదర్శనధారి నా - యందు గరుణ
పూని రా కున్న శైవ్యుడు - ప్రోవగలడు. 6

యుగమువలె నున్న దీరాత్రి - యొక్కప్రక్క
జనుకు లింకొక్కప్రక్కన - జీకటియును
బాధపెట్టుచో నెవడు గా - పాడువారు ;
శంఖచక్రధరుం డైన - స్వామి నాను
కనుల కగపడ నాయె నా - కష్టములకు
దిక్కు గానేరకుండి రే - దేవతలును. 7

అమరులార ! యీనడురేయి - సమయమందు
నిప్పువలె జల్లగాలి న - న్లప్పి వేచె ;
నిట్టివేళను రాడు స - ర్వేశ్వరుండు
రక్షణ మొనర్చి, వేరుమా - ర్గంబు గలదె? 8

చినుకు లివి నిప్పు లగుచు భ - షించె నన్ను ;
జీకటులు మూగి కనులకు - జేటు దెచ్చె ;
సూర్యబింబోదయం బగు - చొప్పు లేదు ;
కమలనేత్రుండు దయ దాల్చి - గానరాడు ;
ఇంతదుఃఖంబునందు నా - కెవరు దిక్కు? 9

కమలనేత్రునిగూర్చి నే - గలవరించి
వర్ష పాతంబునం దిట్లు - బాధపడగ
నతడు రా డనియో వచ్చు - ననియోగూడ
దెల్పకయె జనములెల్ల ని - ద్రింతు గాదె
యేమి యాశ్చర్యమో యిది - యెరుగ నైతి. 10

ఉఱఱువాన్పొల్ యోకు శేయ్ ద పెరుమానై,
 శిఱన్దపొళిల్ శూళు కురుకూర్చడకోపళోల్,
 నిఱక్కిశర్ న్ద వన్దాది యాయ్ రత్తు శిప్పత్తాల్,
 ఇఱన్దుపోయ్ వై కున్దమ్ శేవా రెళ్ళ కేయో. ౧౧

అం జామ్ పత్తు

అం జామ్ తిరువాయ్ మొ :

—అం—

(మూలమ్)

ఎఱ్ఱనేయోవన్నై మీర్ కా
 శేన్నై మునివతునీర్,
 నఱ్ఱళ్ కోల త్తిరుక్కుఱుంగుడినమ్బియై
 నాక కణ్ణపిన్,
 శంగినోడుమ్ నేమియోడుమ్
 తామరై క్కణ్ణళోడు,
 శఱ్ఱనివా యొన్ది నోడుం
 శేల్ కిన్ద తెన్నెళ్ళమే.

౧

ఎన్నెంజనాల్ నోక్కి
 క్కాణి రెన్నై మునియా శే,

ఈజగంబు గజ్జింపగా - నెడ దలంచి
యోగనిద్రను శ్రీరాధి - నున్నవాని
గూర్చి వివిధకీతుల శత - కోపమాని
వ్రాసి యుంచినయూపది - పద్యములను
బతన మొనరించు చుండెడు - భక్తవరులు
పరమపదమును దప్పక - పడయగలరు.

11

పంచమ శతకము

పంచమ దశకము

(తిరుక్కురుగణి)

అరిభయంకర పాంచజ - న్యంబుతోడ
కరివిమోచనకరణ చ - క్రంబుతోడ
గమలకాంతుల జల్లు నే - త్రములతోడ
ముద్దు లొలికెడు చిగురాకు - మోవితోడ
దిరుకురంగుడికిం జేరి - మెరయు చున్న
యాదినారాయణుని సుంద - రాంగకముల
గన్నులకు బండు వగునట్లు - గాంచు చుండు

*

*

*

బంధుజనులార ! యేల కో - పంబు మీకు.

1

అగ్రహింపక నామనం - బందు జెలగు
భక్తితో మీరు గనుగొండు - పద్మనయను ;

తెన్నంజోలై త్తిరుక్కుఱుంగుడి
 సమ్మియైనాన్ కణ్ణపిన్
 మిన్నునూలుం కుణ్డలముం
 మార్ పిల్ త్తిరుమఱువుం,
 మన్నుపూణుం నాన్మతోళుం
 నన్దెంగుం నిన్దిదుమే.

౨

నిన్దిదుం తిళైక్కుం నైయుమె
 స్తన్నైయరుమ్మునితెర్
 కుస్తమాడ త్తిరుక్కుఱుంగుడిసమ్మియై
 నాన్ కణ్ణపిన్,
 వెన్ది విల్లుం తణ్డుంవాళుం
 శక్కరముం శక్లముం,
 నిన్మతోన్ది క్కుణ్ణుల్ నీంగా
 నెళ్ళుళ్లుం నీంగావే.

3

నీళ్ళనిల్లా కణ్ణనీర్ శ శెస్తన్నైయరు మ్మునితెర్,
 తేన్నోళ్ శోలై త్తిరుక్కుఱుంగుడిసమ్మియైనాన్ కణ్ణపిన్,
 పూన్దణ్కాలై త్తణ్డుఱాయుం పొన్ ముడియుం వడివుం,
 పాంగుతోన్దుం పుట్టునాణుం పావియేన్ పక్కత్తవే.

౪

తిరుకురుంగుడిలో నున్న - దివ్యతేజ
గనినయంత దత్తుండల - కాంతియందు
వక్షమున బ్రకాశించు శ్రీ - వత్సచందు
విభ్రమము గూర్చు యజ్ఞోప - వీతమందు
పుష్పసంపద గల చతు - ద్భజములందు
మనము నాయది సర్వదా - మగ్న మాయె ;
ఎచటి కేగిన నా కదే - యెదుట నిలిచె ; 2

పరమహితలార మీరు నా - ఫక్కి గాంచి
భ్రమపడె నటంచు నెమ్మది - బాసె ననుచు
నిండ చేసెదరమ్మ ! యే - మందు మిమ్ము ;
* * *

తిరుకురుంగుడి నంబి యా - దివ్యపురుషు
గాంచినది మొదల నులను - గట్టినట్లు
అగపడుచు నుండు వానిప - చాయుధములు
వాని నేరితిగా మరు - వంగ నగును. 3

కనులనీరెప్పుడును నాకు - గాదు ననుచు
గోపగింతురు నిందిత్రు - కుమతి యుండ్రు ;
తిరుకురుంగుడినంబి దే - దీప్యమాన
మైన యాభరణములు పీ - తాంబరములు
గానబడు చుండు నాకు బ్ర - క్కననె యెపుడు
వాని ననుభవించెడు భాగ్య - పదవి యెపుడు
కలుగునో నా కటంచని - డలచు చుండు. 4

పక్కంనోక్కినిఱ్ఱుం నై యు మిష్టన్నైయరుమ్మనితర్,
 తక్కణ్ ర్రిత్తిరుక్కుఱుంగుడి నమ్మియైనాన్ కణ్ణపిన్,
 తొక్కళోతి త్తొణ్ణైవాయుం నీణ్ణపురువజ్జళుం,
 తక్కతామరై క్కణ్ణమ్ పావియే నావియిన్నేలన వే. ౫

మేలుం వన్నభ్రీనంగుడిక్కివ శ్చెన్దన్నై
 కాణకొడల్,
 శోలై శూఱ్ఱతణ్ తిరుక్కుఱుంగుడి
 నమ్మియై నాన్ కణ్ణపిన్,
 శోలనీళ్ కొడిమూక్కుం
 తామరై క్కణ్ణ జ్జనివాయుం,
 నీలమేనియుం నాన్దుతోళు
 మెన్నంజం నిత్తెన్దన వే. ౬

నిత్తెన్దవన్నభ్రీ నంగుడిక్కివ శ్చెన్దన్నై
 కాణకొడల్,
 శిఱప్పణ్ ర్రిత్తిరుక్కుఱుంగుడినమ్మియై
 నాన్ కణ్ణపిన్,
 నిత్తెన్దళోతి వెళ్ళంశూఱ్ఱన్ద
 నీణ్ణ పోన్నేనియోడుం,
 నిత్తెన్దన్నుళ్ళే నిన్దొ ఖిన్దాన్
 నేమియం గై యుళ తే. ౭

ఈమె సర్వేశ్వరునిప్రక్క - కే మనంబు
త్రిప్పి ముఖించు నతడు నిం - దింత్రు నన్ను,

* * *

తిరుకుడుంగుడినంబి నుం - దరముఖంబు
కన్నులు విశాలభ్రూలతి - ల్గ్రీముకొనుచు
ననవరతము నాయాత్మలో - నమరియుండె
భాగ్యహీన నై యనుభవిం - పంగ నైతి. 5

సిగ్గు విడిపించి నంబిపై - జిత్తి ముంచి
యీమె మనకులమునకెల్ల - నె గొనరై
ననుచు మాతెల్లి నంబి వై - పరుగనియ
కడ్డపడి నిల్చినను నిల్వ - నగును గాక ;

* * *

అతనిదర్శన మైనది - యాది నాకు
నతనివదనారవింద నే - త్రాధరములు
నాచు హృత్ఫలి జేరె నా - నందమొప్పు. 6

“స్వప్రయత్నంబు మాని యీ - శ్వరునియందె
సర్వభారంబు నిడి వాని - సత్కటాక్ష
మును నిరీక్షించు మనకుల - మున జనించి
యీమె సర్వేశ్వరుని బొంద - నెంచి స్వప్ర
యత్న మొనరించెడి స్వరూప - హాని గదుర”

* * *

అనుచు మనమున నెంచి మా - యమ్మ నంబి
కడ్డపడి నిల్చినను నిల్వ - నగును గాని,
అందములమూట యగుచు నా - డెందమందు

కై యుల్ నన్మకంవైక్కుం

నై యుమెస్తనై న్నయరు మ్మనితిర్,
మైకోల్ మాడ త్తిరుక్కుఱుంగుడి

నమ్మియైనాన్ కణ్ణపిన్,
శెయ్యతామరై క్కణ్ణమల్ కులుం

శిర్రులిడై యుంవడివుం,
మొయ్యనీళ్ కుళుల్ తాళుస్తతోళ్ కళుం
పావియేన్ మున్నిఱుమ్.

౭

మున్నిన్టాయెన్ట తోళిమార్ కళు
మన్నై యరుమ్మనితిర్,

మన్నమాడ త్తిరుక్కుఱుంగుడి
నమ్మియైనాన్ కణ్ణపిన్,

శెన్నినీన్ముడియాదియాయ
పులప్పిలణికల త్తన్,

కన్నల్ పాలముతాకి

వనైన్నంజం కళియూనే.

౮

కళియమిక్కతోర్

కాడలళివళెస్తనై కాణ కొడాల్,
వళువిల్ కేర్ త్తిరుక్కుఱుంగుడి

నమ్మియైనాన్ కణ్ణపిన్,

శంఖచక్రగదాదివ్య - సాధనముల
 తోడ నివసించు నవ్వాని - ద్రోయగలఁ? 7
 శిరము సుస్తద్వయంబున - జేర్చికొనుచు
 వగచు చుండును గాఁడె యీ వనిత యంద్రు ;
 తిరుకుడుంగుడి నంబిని - దేరిచూచి
 నంత నాతనిదివ్యనే - త్రాబ్బములును
 పిడికిటం బట్టదగిన నె - న్నడుము నిడుద
 లై నకేశంబులును నాల్గు - సుస్తములును
 చెలువు మీరంగ నాముందు - నిలుచు చుండు ;
 పాపి నని యెంచ జాయె నా - స్వామి నన్ను. 8
 ఎవనికంటికి గనిపింప - కెల్లయప్ప
 డంతిపురమున వసియించు - నతివ యివుడు
 సిగ్గు విడిపించి వీధిలో - జేరె ననుచు
 గోపగింతురు మీరు నా - పాప మేమొ ;
 * * *
 శర్కరాక్షీరమధువుల - సాటి గాగ
 భోగ్యవస్తువుగా మారి - పోయి నామ
 నస్సునను నిల్చె నతులితా - నంద మొప్పు
 మణికిరీటంబుతోడ భూ - పణవికాస
 మైన నీలప్రభల వెల్లు - మేనితోడ
 దిరుకుడుంగుడి శ్రీదివ్య - పురుషవరుడు. 9
 నంబిపై నాస గలది యీ - నాతి యునుచు
 నింటిలోపల నన్ను మూ - యించినంత
 నెంతమాత్రంబు నా కేక - రంత లేదు ;

కుఱ్ఱుమి తేవర్ కుఱ్ఱజల్

కై తొఱివోచ్చితి వెళ్ళ త్తినుళ్ళే,
ఎఱ్ఱవతోరురు

వెన్నంజుళ్ళేఱ్ఱుమారుక్కునుటి వరితే. ౧౦

అటివరియపిరానై యాఱ్ఱియంగై యనయే యలఱ్ఱి,
నటియనన్మలర్ నాడి నన్మరుకూర్ చ్చుడళోపకళొన్న,
కుటికొళాయ్ఱుళ్ళివై పత్తు నిడుక్కుఱుంగుడి యతన్మేల్,
అటియక్కుఱ్ఱువల్లార్ వైట్టణవరాళి కడల్ ఇలత్తుళ్ళే ౧౧

ఆంజామ్పుత్తు

ఆంజామ్ తిరువాయ్ మొళి

—

(మూలమ్)

కడల్ ఇలంకెయ్ వేనుం యానే యెన్నుం,
కడల్ ఇలమా వేనుం యానే యెన్నుం,
కడల్ ఇలంకొణ్డేనుం యానే యెన్నుం,
కడల్ ఇలక్కిణ్డేనుం యానే యెన్నుం,
కడల్ ఇలముణ్డేనుం యానే యెన్నుం,
కడల్ ఇలత్తీశన్ వన్దేఱ్ఱొక్కో,
కడల్ ఇలత్తీ ర్క్కివై యొళొల్లుకేన్,
కడల్ ఇలత్తే మకల్ కత్కిన్ద్రవే. ౧

నిత్యసూకులు గుంపులై - నిల్చి పొగడ
నతిమనోహర కాంతుల - నలరు చుండు
మేనితో స్వామి నాకు దా - గానబడడె

* * *

భక్తి పానగని మీకు గ - వృట్ట గలడె! 10

తిరుకుడుంగుడినంబిపై - బరవశత్వ
మంది యుత్కృష్టవిధిని న - మ్మాళువాడ
వ్రాసి యుంచినయీపది - పాశురముల
భక్తితో నెట్టిజనములు - పరనచేతు
రట్టివారికి నశ్వేత్వ - రానుభవము. 11

పంచమ శతకము

షష్ఠ దశకము

(సర్వేశ్వరావేశము)

చెలువలార! వే నే మని - చెప్పవలయు
జలధివలయితసర్వభూ - చక్రస్పృశి
నలిపినది తానె యని యెల్ల - నలుకు చుండు
నఖిలమున కంత రాత్మ మై - నట్టివాడు
రక్షకుండును మది ధాని - భక్షకుండు
ధరణిని స్తోల్పువాడు ను - ధారకుండు
అన్నియును ధానె యని యిమ్మె - యథుట జూడ
బరమపురుషుడావేశ మై - పట్ట నోవు. 1

కఱ్ఱుం కల్వి క్కెల్లైయిలనే యెన్నుం,
 కఱ్ఱుం కల్వి యావేనుం యానే యెన్నుం,
 కఱ్ఱుం కల్వి శెయ్ వేనుం యానే యెన్నుం,
 కఱ్ఱుం కల్వి తీర్వేనుం యానే యెన్నుం,
 కఱ్ఱుం కల్వి చ్చార్ముం యానే యెన్నుం,
 కఱ్ఱుం కల్వి నాతక వన్దేఱ్ఱొల్,
 కఱ్ఱుం కల్వి యీ ర్కివై యెక్ శొల్లుకేక్,
 కఱ్ఱుం కల్వి యెక్ మకళే కాణ్ణిన్దవే.

౨

కాణ్ణిన్ద నిలమెల్లాం యానే యెన్నుం,
 కాణ్ణిన్ద విశుమ్పెల్లాం యానే యెన్నుం,
 కాణ్ణిన్ద వేన్దెయ్లాం యానే యెన్నుం,
 కాణ్ణిన్ద విక్కామ్మెల్లాం యానే యెన్నుం,
 కాణ్ణిన్ద కడలెల్లాం యానే యెన్నుం,
 కాణ్ణిన్ద కడల్వణ్ణ నేఱ్ఱొల్,
 కాణ్ణిన్ద పులక త్తీర్ క్కె శొల్లుకేక్,
 కాణ్ణిన్ద వెక్ కారికై శెయ్ కిన్దవే.

3

శెయ్ కిన్ద కితియెల్లాం యానే యెన్నుం,
 శెయ్ వానిన్ద వకళుం యానే యెన్నుం,
 శెయ్ తుమున్నిఱన్దపుం యానే యెన్నుం,
 శెయ్ కైప్పయ నుజ్జేనుం యానే యెన్నుం,
 శెయ్ వాక్ కళై చ్చెయ్ వేనుం యానే యెన్నుం,
 శెయ్యకమలక్కణ్ణ నేఱ్ఱొల్,
 శెయ్యపులక త్తీర్ క్కివై యెక్ శొల్లుకేక్,
 శెయ్యకనివా యిళమాన్దిఱత్తే.

౪

ఉపనిషత్తుల గాపురం - బున్నవాడు
 వేదవేదాంగవేద్యుడు - వేదవిమడు
 పరమవిద్యలకెల్ల ని - ర్వాహకుండు
 గ్రంథకర్తయు ఫలము ఫ - లప్రదాత
 సర్వమును దానె యని పల్కు - నన్నుతాంగి
 విషయమై చేయవలసిన - వెరవు గలదె
 పుండరీకాక్షుడే పట్టి - యుండబోలు. 2

అక్షిగోచరం బగు భూమి - యాకసంబు
 ప్రజ్వలించెడుదావాగ్ని - వాయుపులును
 జలధియును దానె యని పల్కు - జలదనయన
 నబ్జనేత్రుండు చేరి యి - ట్లనియె నొక్కొ!
 కానిచో నిట్టిమాటలు - గలుగగలవె! 3

చేయబడు చున్న జేసిన - జేయబోవు
 కర్మజాలంబులకు దానె - గర్త యనుచు
 గర్మఫలభోక్త దా నను; - గర్మములును
 కర్మముల ప్రేరకుండును - గారణమును
 నన్నియును దానె యనెడు నీ - యబ్జగంధి
 * * *

ఎఱ్ఱదామరసాబగుల - నేలునేత్ర
 ముల జెలంగెడి స్వామి యీ - ముద్దుగుమ్మ
 యందు జేరి పల్కిరచినా - డంచు బోవె. 4

తిఱన్బూచుల్ మణ్ణాక్కిన్టేన్ యానే యెన్నుం,
 తిఱన్బూచుల్ మలై యెడుతేనే యెన్నుం,
 తిఱన్బూచు లశురరైన్కొన్టేనే యెన్నుం,
 తిఱంగాట్టియన్టెవరై క్కాతేనే యెన్నుం,
 తిఱన్బూచు ఁడల్కణ్డేనేనే యెన్నుం,
 తిఱన్బూచ కడల్వణ్ణ నేఱక్కొల్,
 తిఱన్బూచ వులక త్తిరైన్కొన్టేన్,
 తిఱన్బూ తెన్దిరుమకళెయ్ తినవే.

౫

ఇనవేయ్ మలై యేన్దినేన్ యానే యెన్నుం,
 ఇనవేఱుకల్ శేర్రుమెనుం యానే యెన్నుం,
 ఇనవా న్కన్టమేయ్ తేనుం యానే యెన్నుం,
 ఇన వానిరై కాతేనుం యానే యెన్నుం,
 ఇనవాయర్ తలై వనుం యానే యెన్నుం,
 ఇనతేవర్ తలై వన్ వన్దేఱక్కొల్,
 ఇనవేఱుచ నల్లి ర్కిన్టే యెన్కొన్టేన్,
 ఇనవేఱున్టే యెన్ మకళుమనవే.

౬

ఉంఱుక కరెన్కొన్టే యాదు యెన్నుం,
 ఉంఱుక కళెన్కొన్టేన్కొన్టే యెన్నుం,

అడ్డు లేకుండ నుండునా - యాజ్ఞవలస
 నవని రక్షింపబడు చున్న - దని వచించు
 ననుచగుల జోవ గోవర్ధ - నాచలమును
 నేడుకకుబోలె బై కెత్తి - నాడ ననును
 అసురమూకల నే జంపి - తనుదు బల్కు
 యుక్తులం జూపి భారత - యుద్ధమందు
 బాండవులనెల్ల వేస గా - పాడి తనును
 దలచినంత నె క్షీరాబ్ధి - జలికి తనును
 నాశ్రితావనపరతంత్రు - డైన స్వామి
 వచ్చి యీవిధంబున దాన - పల్కెనే ము!
 తాకికావస్థలో నున్న - రమణులార !
 లక్ష్మీవంటి నాబిడ్డవ - ర్తనములెల్ల
 జెప్ప దర మకానె సిగ్గుల - చేటు గాక,
 పలువితము లగుచెట్ల గో - వర్ధనమును
 జేతి ధరించుచినా నని - చెప్పుచుండు ;
 సప్తవృషభంబులం బట్టి - చంపి తనును ;
 దూడ లెల్లను మేపిన - వాడ ననును ;
 గోసమూహంబులకు రక్ష - గూర్చి తనును
 యాదవప్రధానుండ నే - నని వచించు
 నిత్యసూదులనాచుండె - నిశ్చయముగ
 వచ్చి యీధోరణిని పూని - పల్కె బోలు

5

* * *

ఎట్లు పద్మిరమగలదాన - నిర్విధంబు
 లోకరీతినీ యందువు - ల్నాకు లేదు,
 కాస్త్రమునుబట్టి బంధువు - ల్సర్వజనులు,

6

ఉమ్మ్రొకకళై చ్చెయ్ పేనుం యానే యెన్నుం,
 ఉమ్మ్రొకకళై యభిప్పేనుం యానే యెన్నుం,
 ఉమ్మ్రొలిలిరూయక వన్దేఱక్కొలో,
 ఉమ్మీరకక్కై శొల్లి చ్చొల్లుకేక యాక,
 ఉమ్మొన్నుడై ప్పేదై యురై క్కిన్ద్రవే.

2

ఉరై క్కిన్ద్రముక్కణ్ పింక యానే యెన్నుం,
 ఉరై క్కిన్ద్రత్తిళైముకక యానే యెన్నుం,
 ఉరై క్కిన్ద్రవమరరుం యానే యెన్నుం,
 ఉరై క్కిన్ద్రవమరరకోక యానే యెన్నుం,
 ఉరై క్కిన్ద్రమునివగుం యానే యెన్నుం,
 ఉరై క్కిన్ద్రముకిల్వణ్ణ నేఱక్కొలో,
 ఉరై క్కిన్ద్రపులక త్తీరక్కై శొల్లుకేక,
 ఉరై క్కిన్ద్ర వేన్దోమళవొణ్ణాడిక్కే.

౩

కొడియవిన్దై యాళుమిలనే యెన్నుం,
 కొడియవిన్దై యావేనుం యానేయెన్నుం,
 కొడియవిన్దై శెయ్ పేనుం యానేయెన్నుం,
 కొడియవిన్దై తీర్పేనుం యానేయెన్నుం,
 కొడియానిలంగై శెమ్మేనే యెన్నుం,
 కొడియపుళ్ళుడైయవ నేఱక్కొలో,
 కొడియవులక త్తీరక్కివై యొకొల్లుకేక,
 కొడియోక కొడియెన్మకల్ కొలన్దళే.

౪

బంధుజనులెల్ల నే జేయు - బంధుజనులె,
 వేరుయోజనతోనన్ను - గోదవారి
 కెల్లయప్పుడు సంసార - మే గలుగును :
 అన్యచింతలు లేక న - న్నాశ్రయించు
 వారి కత్యంతముగ నేను - బాంధవుండ
 ననుచు వచ్చించునీకన్య - యందు బరమ
 పురుషుడే చేరి పక్కింప - బోలునమ్మ ;
 వేరువిధ మైన నెట్టు లీ - తీరు గల్గు!

7

బ్రహ్మద్రదేంద్రు లాది దే - వతలు నేనె ;
 దక్షుడను నేనె మనువు లం - దరును నేనె
 యనుచు జాటించు నాపిల్ల - నాదిపురుషు
 డైననారాయణుం డంత - రాత్మయందు
 జేరి పక్కింప కున్న నీ - తీరు గలదె
 చెప్పు మని వేడ నే నేమి - చెప్పగలను?

8

కలుగ దెట్టిపాపంబైన - గాని నాకు
 బాప మన వేరు లేదు నా - కోపమే నుమి;
 భక్తజనములపాపంబు - బాపుచుందు
 మరి యభక్తులపాపంబు - పెరుగనిత్తు ;
 రావణుని జంపు దశరథ - రాజసుతుడ
 నేనె యని పల్కు నీ వెట్టి - నీరజాక్షి ;
 గరుడవాహనుడే వచ్చి - కంత మెత్తి
 పల్కెనే గాని నాపాప - పల్కుగాదు;
 చెప్పు మనినచో నే నేమి - చెప్పగలను?

9

కోలంగొల్ శువర్కముం యానేయెన్నుం,
 కోలమిన్నరకముం యానేయెన్నుం,
 కోలన్దిగళుమోక్కముం యానేయెన్నుం,
 కోలంగొళుయిర్కళుం యానేయెన్నుం,
 కోలంగొల్ తనిముతల్ యానేయెన్నుం,
 కోలంగొల్ ముకిల్వణ్ణ నేఱక్కొళో,
 కోలంగొళులక త్తిర్క్కేళ శొల్లుకేళ,
 కోలన్దికళు శోతై యెనే కూన్దలుక్కే. ౧౦
 కూన్దల్మలర్మంగైక్కు మ్మణ్ణడన్దైక్కుం,
 కులవాయర్ కొళున్దుక్కుం కేశ్వన్దైన్దై,
 వాయ్న్ద వళుతివళనాడన్ మన్ను కురుకూర్
 చ్చడకోపన్ కురుదొరివల్ శెయ్తు,
 ఆయ్న్దతమిళ మాలై యాయ్నరత్తు
 శ్చివైయు మొరుపత్తుంవల్లార్, ఉలకల్
 ఏయ్న్ద పెరుంజెల్వత్తరాయ్
 త్తిరుమాలడియార్ కళై ప్పూళిక్కనోరుక్కర్ కళే. ౧౧

ఆంజాపసత్తు

ఏళ్ళై మ్మ తిరు వాయ్ మొళి

(మూ. ౧౫)

నోరునోన్బిలే న్దుణ్ణరివిలే

నాకిలు మినియున్నై విట్టు, ఒన్దు

నూరుకొక్కిన్దిలే

గర్దభినదై యుమ్మానే.

నరకమునకును స్వర్గంబు - నకును మోక్ష
మునకు జ్ఞానస్వరూపజీ - వునకు బ్రకృతి
మూలరూపః బునకు నేనె - మాన మనెడి
పిల్లమాటలు మన కెట్లు - చెల్లుకొక్కో!
చిత్రకాంతుల మేనితో - డెలగు చున్న
లోకసుందరమూర్తిచే - సోకు దగిలి
పల్కు చున్నది యని దలం - పంగవలయు; 10

శ్రీనిలాభూమి సతులతో - జేరి యున్న
పరమపురుషుని విషయప్ర - పత్తితోడ
బలుకుశతకోపుడు రచించు - సాశురముల
లోన నీపది పరియించు - మానవులకు
వైష్ణవారాధనాసక్తి - పరగు చుండు
గరము సత్కీర్తితో వాడు - మెరయ గలడు. 11

పంచమ శతకము

సప్తమ దశకము

(వానమామల శేషకాయాకి ప్రపత్తి)

శ్రీపతీ! వానమామల - శేషశయన!
కర్మయోగంబు నెరుగ నే - జ్ఞాన మెరుగ;
నిన్ను క్షణ మైన నెడబాయ - నేర్పు లేమి,
గరము నీపదద్వయభక్తి - గలిగి యుండు;

శేరీమత్తామరై చ్చెన్నెలూడుమలర్
శిరీవరమజ్జలనకర్ ;

వీరబిరుద్దవెన్దా
యనక్కుమిక్కై యల్లై నంగే. ౧

అంగురేరినల్లైనింగురేరినల్లై
నున్నైక్కాణు మవావిల్ వీరున్దు, నాన్
ఎంగురేరినుమల్లై
నిలంగై శేరీమమ్మానే,
తిబ్బళ్ శేర్ మణిమాడనిడు
శిరీవరమజ్జలనకదత్తై ;
శంగుశక్కరత్తాయ్
తమియేనుక్కరుళాయే. ౨

కరుళప్పట్కాడి శక్కరప్పడై వాననాడ
వెంగార్ ముకీల్ వణ్ణా ;
పొరుళల్లాతవెన్నైప్పొరుళొక్కి
యడిమైగొణ్డాయ్,
తెరుళ్ కొళ్ నాన్మత్తై వల్లవర్ పలిర్ వాళి
శిరీవరమంగలనకరుళై,
అరుళ్ శాయ్ తంగిరున్దా
యటియే నొయిక్కయ్యూతే. ౩

అట్టిభక్తిస్వరూపం బ - టంచు దలతు
గాని సాధనం బని యెన్న - డేని దలప;
భక్తసంరక్షణార్థ మై - పరమపదము
వీడి వానమామల జేరి - వెలయు చున్న
నీకు రక్ష్యవర్గంబున - నే నొకండ
నగుట నన్యునిగా దల్ప - నగునె నన్ను.

1

పరమపదమందు నే నొక్క - బంటు గాను
నై హికం బగు సంసార - మందు బడిన
వాడ, నీదర్శనమునకై - పడగరాని
పాటు పడి మనశ్శాంతిని - పడయ నైతి;
లంక గాల్చిన దశరథ - రాజతనయ!
చంద్రమండలావృత మైన - సాంద్రరత్న
మహిమ బాలెడి వానమా - మునివాస!
శంఖచక్రగదాయుధా! - శరణు శరణు!
దిక్కు లే కున్న నావంటి - దీను నెడల
గృప యొనర్చుము. నీకు న - త్కిర్తి గలుగు. 2

గరుడవాహన! నీవు చ - త్రాయుధుడవు
పరమపదమును బాలించు - ప్రభువధుడవు;
నాకు స్వామివి; మేఘవ - ర్ణానిరుడవు;
అత్యుదారస్వభావుండ - వగుటవలన
బరమమాధ్యంబునం బడి - ప్రాకులాడు
నన్ను వస్తువు చేసి జ్ఞా - నం బొసంగి
దాసునిగ జేసికొంటివి! - ధయ దలంచి

మాఱుశేర్ పడై నూర్తివర్ మంగ
 వోరై వర్కాయన్టుమా యప్పోర్ పణ్ణి,
 నీఱు శెయ్ తవెన్దాయ్
 నిలంగీడ్డ వమ్మానే,
 తేఱుఱాన త్తర్ వెత వేళ్వి యరా
 చ్చిరీవలమజ్జలనకర్,
 ఏటి వీర్తిరున్దా
 యున్నై యెంగెయ్ త కూవువనే. ౪

ఎయ్ తళ్ళూవుతలావ తే యెనక్కెవ్వు తెవ్వుత్తుళాయుమాయ్
 కై తవంగళ్ శెయ్యుం కరుమేని యమ్మానే, [నిన్టు,
 శెయ్ త వేళ్వియర్ నై యత్తేవ రతా చ్చిరీవరమజ్జలనకర్,
 కై తొమిరున్దా యతునానుం కణ్డేనే. ౫

ఏనమాయ్ నిలంగీడ్డ వెన్నప్పనే కణ్ణా
 యెన్టుమెన్నైయాళ్ళుడై,

ప్రాప్తము నెరింగి మరియు బ్రా - పకము నెరిగి
 యమలినము లగువేదంబు - లభ్యసింతు
 పరమవైష్ణవులైన న - ద్రాహ్మణులకు
 దర్శనం బిచ్చురుపమీద - ధరణి వాన
 మామలనివాస మొనరించు - స్వామి వగుచు
 నను గృతార్థునిగా జేసి - నావు నీవు ;
 ఎట్టి ప్రత్యుపకారంబు - నే నొనర్తు? 3

సాయుధులు గాగ వచ్చిన - శాత్రవు లగు
 ధార్తరాష్ట్రులనెల్ల యు - ధంబునందు
 పాండవులపక్ష మూని యు - పాయములను
 బరపి సంహార మొనరించు - స్వామివి గద ;

* * *

జ్ఞాను లగువైష్ణవాగ్రణు - ల్కలసి మెలసి
 ప్రేమతో గొప్ప దగువాన - మామలందు
 వెలయునిను బొంద నా కేమి - వెరవు గలదు? 4

పరులబుద్ధులు భ్రమియింప - బౌద్ధజైన
 మతము లవ్వారిమనముల - కతుకునట్లు
 వారిలో నొక్కరుగ జేరి - భంగపరచి,
 నీకు శరణాగతి నొనర్చు - నియమపరుల
 కలవి యగునట్లు వానమా మల జెలంగు
 లోకసుందర! నాకు స్వ - రూపహాని
 గలుగజే నేను ఫల మొందు-వలయు ననిన. 5

ఘోణి యై పంట పడతియా - శ్రోశ మడచి,
 నిరతిశయభోగ్యములకెల్ల - నిలయ మైన

వాసనాయక నే

మణిమాణిక్కచ్చుడ రే,

తేనమా మ్మొళిల్ శిరీవరమంగల త్తవన్

కై తొళివుతై,

వాసమామలై యే

యడియేన్ తొళివన్దరుళే.

౬

వన్దరుళియె న్నెంజిడంగొల్ల

వాసవర్కొళున్దే, ఉలకుక్కోర్,

మున్దెత్తాయ్ తనైయే

ముత్త వేళులకుముణ్డాయ్,

శెన్దొళిలవర్ వేత వేళ్వియణా

చ్చిరీవరమణ్డలనకర్,

అన్దమిల్ పుకళు

యడియేనై యకర్రుళైతే.

౭

అకర్రుళివై త్త మాయవ

లైమ్బులన్దళామవై నన్దటిన్దనన్,

అగర్రుళియెన్దైయుం

నీయరుంజేర్రుళిల్ వీళ్ళు త్తికణ్డాయ్,

పకఱ్ఱుతిర్ మణిమాడునీడు

శిరీవరమంగై వాణానై, ఎన్దుర్

పుకఱ్ఱురియ వెన్దాయ్

పుళిన్ వాయ్ విళన్దానై.

౮

వానమామలలో జేరి - భక్తజనుల
కొంగుబంగార మై యున్న - కూర్మిరేడ !
నిత్యసూదులగోష్ఠిలో - నేనుగూడ
నొక్కదాసునిగా జేరి - యుండునట్లు
దయ దలంచినదేవకీ - తనయ ! నాకు
దర్శనం బియ్యరాదె నా - తనివి దీర.

6

సర్వచేతనులకు బంధు - జనుడ వగుచు,
నిత్యసూదులకెల్ల బె -న్నిధి వటంచు
వాడు సర్వదా నిను స్తోత్ర - పఠన చేయ,
జగములకు దల్లియును దండ్రీ - వగుచు వాని
సృష్టియగునట్లార్చి ర -క్షించి మ్రొగు
సర్వశక్తుండ వయ్యవై -ష్టవజనం బ
నన్యచింతతో సేవించు - నట్లు, వాన
మామలం జేరి వెలసిన - స్వామి ! నన్ను
పేక్షచేయక కొనుము! సః - ప్రీతి బూని;

7

ఇల నభక్తజనంబుల - కెల్ల దుర్ల
భండ వై వానమామల - నుండుదేవ !
నీకు బ్రతికూలు రగువాడు - నిన్ను గనక
పాపసంసారబద్ధకు - పాబు గాంతు
రింద్రేయంబులమాయలో - నిరుక్తు కొనుచు;
నన్నుగూడ నీసంసార - సరళమందు
ద్రోయ నేంచితి వనుభీతి - దోచుచుండే;
నాకు గలదోషముల నాశ - నం బొనర్చ
వేల! యొక రాక్షసుని జంపి - వేసినట్లు.

8

పుళ్ళి వాయ్ పిళ్ళన్దాయ్

మరు త్తిడై వో యినాయరు తేమడర్త, ఎన్
కళ్ళమాయవనే

కరుమాణిక్కచ్చుడరే,

తెళ్ళియార్ తిరునాన్మతై కళ్ళవల్లార్

మలితణ్ శిరీవరమంగై,

ఉళ్ళిరున్దవెన్దా యరుళా

యుయ్యుమాతెనక్కే.

౧

ఆతెనక్కు నిన్పాతమే

శరణాకృతన్మొల్లిన్దాయ్, ఉనక్కోర్ కై
మ్మాఱునానొన్బి లే

నెనతావియు మునతే,

శేఱుకోళ్ కరుమ్బు మ్పెరుంజెన్నెలుం

మలితణ్ శిరీవరమంగై,

నాఱుపూన్దణ్మొయ్ ముడియాయ్

తెయ్ వనాయకనే.

౧౦

తెయ్ వనాయకన్ నారణన్బిరువిక్కిరమ నడియిన్జైమిశై,
కొయ్కోళ్ పూమ్మొల్లిల్ శూమ్ర కురుకూర్ చ్చుడకోపన్,
శెయ్ తవామిరత్తుళ్ళిన్జై తణ్ శిరీవరమంగై మేయపత్తుడన్,
వైకల్ పాడవల్లార్ వానోర్ క్కారావముతే.

౧౧

బకుని బట్టి వధించిన - ప్రభువరేణ్య !
 మద్దిచెట్టులరూపంబు - గూపు చేవ !
 వృషభసత్తకమును సంహ - రిచున్వాటు !
 నీలనూణికృతాంగుల - నేలునాథ !
 నిర్మలము లగుమనముల - నీరజాక్షు
 సర్వదా చింతన మొనర్చి - సొంగనేడ
 ములను బరియించు శ్రీవైష్ణ - వులు చెలంగు
 వానమామలలోన ని - వాస మందు
 పరమపూరుష ! నను వృద్ధి - పరపుమయ్య ! 9

నిరసిశయ భోగవంత మై - నిలిచి యున్న
 వానమామలలోన ని - వాస మందు
 దైవనాయక ! వేరుసా - ధనము గనని
 పాపి నగునాకు నీపాద - పద్మములనె
 సాధనంబుల జేసితి - సమ్మతించి;
 నాకు బ్రత్యుపకారం బొ - నద్యనేర్పు
 లేని విషయంబు నీవ యె - రింగినదియ ;
 ఆత్మ నర్పిత మన్నచో - నదియు నీది
 యగుట నది యిచ్చుటకుగూడ - దగను గాడె ! 10

పుష్పవనములతో నిండు - పురమునందు
 వెలసి యున్నట్టిశతకోప - విదుడు వ్రాయు
 దశక మియ్యది యెవరు శ్ర - ధను బఠెంత
 రట్టివానిని నిత్యనూ - ర్యగ్రవరులు
 మెచ్చు చుందురు మరియు బ్రే-మించుచుండ్రు. 11

అం జా మ్ ప త్తు

ఎట్టా న్నిరు వాయ్ మొత్తి

—అంజామ్—

(మూల మ్)

ఆరావముతే యడియేనుడలం నిన్బాలన్బాయే,
 నీరాయలెన్దు కరై య వురుక్కుకిన్త నెడుమాలే,
 శీరార్ శెన్నెఱ్ఱవరివీశుం శెఱ్ఱనీర్ తిరుక్కు డన్దై,
 ఏరార్ కోలం తిక్కక్కిడన్దాయ్ కణ్డేనమ్మానే. ౧

ఎమ్మానే యెన్ వెళై మూర్తి
 యెన్నైయాళ్వానే,
 ఎమ్మావురువుం వేణ్ణుమామ్త్ర
 లావా యెఱ్ఱిలేఱే,
 శెమ్మాకమలం శెఱ్ఱనీర్ మిశై కణ్ మలరు
 ద్దిరుక్కుడన్దై,
 అమ్మామలర్ కణ్ణిళర్ కిన్తానే
 యెన్నాన్ శెయ్ కేనే. ౨

ఎన్నాన్ శెయ్ కేన్
 యార్ శెళ్ళై శణ్డెన్నై యెన్ శెయ్ కిన్తాయ్,

పంచమ శతకము

అష్టమ దశకము

—o—o—o—

(తిరుక్కూడండ పురం)

వెగిటు వేయనియమృతంబు - విధము గాగ
భోగ్యభూతుండ వై యున్న - పుష్పగాత్ర!
ప్రేమరూపంబు గల నాశ - రీర మివుడు
కరగి నీర మై ప్రవహించు - కరణి జేయు
సర్వలోకైకనాథ! న - సృములనిలయ
మైన తిరుకుడండ పురంబు - నందు వెలసి
సేవ గూర్చితి వీవు నా - చిత్త మలర. 1

స్వామి వై యెప్పుడును నావి - మయమునందు
శుద్ధ మగుస్వభావంబుతో - జాతు దేవ!
యంచితంబుగ నన్ను తా - లించువాడ!
యెట్టియవతారములనేని - స్వేచ్ఛతోడ
బొంది తత్కార్యసిద్ధిని - జెందుభూప!
కాంతివంత మా వృషభంబు - కరణి సర్వ
సంపదల గల్గి చెలు వొందు - నన్నుతాంగ!
జలసమృద్ధంబు సద్భాగ్య - సంవృతంబు
నైన తిరుకుడండపురంబు - నందు శయన
మంది నిద్రను నటియించు - నట్టి స్వామి!
మాట లాడిన నీ కేమి - లోటు గలుగు. 2

మాటలను మాని యిరీతి - మాన మాని
నీవు శయనింప నే నెట్లు - నిలువ నేర్తు!

ఉన్నాల్లల్లో యావరాజు
 మొట్టంగుత్తై వేణ్డేళ్,
 కన్నార్ మతిళ్ళూట్ర
 కుడై న్దెక్కిడన్దా యడియేనరువాణాళ్,
 శెన్నా శెన్నాళన్నా
 శునతాళ్ పిడిత్తే శెలక్కాడే. 3

శెలక్కాణ్ణిత్పర్
 కాణుమళపుంజెల్లంగీ ర్రియూరు
 ఉలప్పిలానే
 మెల్లాపులకుముడైయ వొరుముత్తై,
 నలత్తాల్ మిక్కార్ కుడన్దెక్కిడన్దా
 యున్నైక్కాణ్బాన్ నాన్
 అలప్పాయ్,
 ఆకాశత్తైన్దొక్కి యున్నైవన్నైవనె. ౪

నేమి చేయుచు రక్షకు - లెవరు కాకు ;
 నేమి చేయుచు నున్నాడ - వీవు దేవ !
 నిన్ను దప్ప నే నెవ్వరి - నెన్నజేసి
 యేఁపనికి గాని యాచించి - యెరుగనయ్య ;

* * *

తిరుకుడందను వసియించు దేవదేవ !
 దాసు నుజ్జీవన మొనర్చు - ధన్యదిన మ
 దెప్పడో, దానివరకు నే - నీవిధమున
 నీపదారవిందంబుల - నిత్యభజన
 చేయు చుండునట్లుగ గదా - క్షీంపు ! స్వామి ! ३

ఎంతజ్ఞానంబు గలవారి - కేచి యవధి
 యూహ సేయంగ దగని ని - జోన్నతగుణ
 సముదయంబుల వర్ధిల్లు - సారసాక్ష !
 నాశనము లేనిసుగుణగ - ణములవాడ !
 జగములెల్లను నీకు శే - షములు గాగ
 నద్వితీయప్రభుడ వైన - యాదిదేవ !
 సర్వలోకైకవాద ! ని - శ్చతతనిరతి
 సంస్మరించి భోగించువై - ష్ణవులు గావు
 రం బొనర్చుకుడందపు - రంభునందు
 శయన మొనరించి సేవ నొ - సంగు ! స్వామి !

* * *

నిన్ను సేవింప నత్యశ - నైమ్మనమున
 బాధ చేయుటచే, నీవు - పరమపదము
 నిర్గమించి యీదెస కేగు - మార్గ మైన
 యాకాశముకు నమస్కార - మాచరింతు.

అత్రవన్మోత్రవనాడి క్కాణ్బి
 న్పాడి యలమ్మవన్,
 తత్రవల్వినై యాల్ పక్కంనోక్కి
 నాణిక్కవిత్తిరుప్పన్,
 శెత్రవొణ్బునకుడన్దై క్కిడన్దాయ్
 శెన్దామరై క్కణ్ణా,
 తొత్రవనేనై యునతాల్
 శేరుంవకై యే శూఱుకణ్డాయ్.

౫

శూఱుకణ్ణా య్ తొలైవినై యైయలు
 త్తున్నడి శేరుం,
 ఊఱుకణ్డిరుదై
 తూరాక్కుఱితూ రైనై నాళకన్బిరుప్పన్,
 వాఱుతొల్ వుకఱూర్ కుడన్దై
 క్కిడన్దాయ్ వానోర్ కోమానే,
 యాఱునిశైయే యములే
 యటివిన్పయనే యరియేతే.

౫

తిరుకుడందను శయనించు - దేవదేవ !
 నీపదద్వయియందె నా - నెమ్మనంబు
 ప్రేమతో నిల్చుకొని విల - పించు చుంటి ;
 బిగ్గరగ గాన మొనరించి - పిల్చుచుంటి ;
 బ్రియుడ వని యెరింగి నమస్క - రించు చుంటి ;
 బంధనావృతపాపకూ - పమున జిక్కి
 దిక్కు దెలియక నలెస - ల్నిక్కి చూచి
 నిన్ను గానమి దల వంచి - నిలీచి యుంటి ;

*

*

*

వనసమృద్ధంబు సస్యసం - పత్ప్రదంబు
 నగుచు జెలగుకుడన్దళ - యానమూర్తి !
 సుందరాకార ! పరమనీ - చుండ నైన
 నన్ను శ్రీపాదముల జేర్చు - తెన్నొకండు
 ఊహచేయుము ! నా శ్రీమ - నోహరాంగ ! 5

నిత్యనూరులు నీ చుట్టు - నిలిచి కొలువ
 తిరుకుడందపురంబునం - బరగు స్వామి !
 బద్ధసంసారులై యున్న - ప్రజలబోలె
 గాక, నీకు శేషంబును - గా నెరింగి
 నీపదారవిందంబుల - దాపు గనక
 ఘోరనరకంబువంటి నం - సారమందు
 నింద్రియంబులవలలోన - నిరుకుకొనుచు
 నంతకాలంబు నే నింక - నిట వసెంత ?

*

*

*

శ్రీఘ్రముననె నాపాపము - ల్పెదరగొట్టి
 శ్రీ పదంబులకడ నన్ను - జేర్చుకొనుము !

అరియేతేయన్న

మొప్పిఱ్ఱుడరే శెజ్జట్కరుముకిలే,

ఎరియేపనళక్కుణ్డే

నామ్మొళెన్దా యనదరుళే,

పిరియావడిమైయెన్నై కొణ్డాయ్

కుడనైత్తిరునూలే,

తరియేనినియై

తరణన్దన్దేశన్మజ్జళై యాయ్.

౭

కళై వాయ్ తున్నజ్జళై యాతొళివాయ్

కళై కణ్ మమ్మిలే

వళై వాయ్ నేమిప్పడై యాయ్

కుడనైక్కిడన్ద నూనూయా,

తళ రావుడల మెనదావి

శరిన్దు పోమ్పాదు,

ఇళై యా దునదాళొరుజ్జప్పిడిత్తు

ప్పొదవిళై సీయే.

౮

ఇళై విత్తెన్నై యున్దొళిణైక్కి ప్పొరుత్తుమమ్మానే,

అళై విలమరర్ తలై వర్ తలై వా వాదిప్పెరుముర్రి,

పురుషస్తమ ! స్వర్ణభా - మర శరీర !
 పుండరీకాక్ష ! శ్రీసతీ - మోహనాంగ !
 శ్యామసుందర ! శ్రీముఖ - చంచరీక !
 పాపి నగునాకు కైంకర్య - పరత నొసగి
 నేవ లంగీకరించిగ - చిద్విలాస !
 తిరుకుడందను శయనించు - పరమపురుష !

* * *

ఇంకమీడట నొకక్షణం - బేని నిన్ను
 బాసి యుండగ జాల నీ - పడములకడ
 జేర్చుకొనుమయ్య ! నను గటా - క్షింపుమయ్య ! 7
 తిరుకుడందను శయనించు - పరమపురుష !
 యాశ్రితవిరోధినిర్మూల - నార్థ మీవు
 సర్వతోముఖ మగునుడ - ర్మనము హస్త
 మండు సర్వదా ధరియించు - చుందుగాడె !
 నిన్ను దప్ప వేరొక్కరి - నెన్న జేని
 యాశ్రయించి యెరుంగని - యట్టి నన్ను
 గాచినను గావ కున్నను - గడకు నీకు
 జిత్త మెటు వచ్చునో యట్టె - చేసికొనుము !

* * *

ఇంద్రియంబులు శిథిల మై - యీ శరీర
 మవనిపాత మందెడునమ - యమునగూడ
 నిర్మలాంతఃకరణుడ నై - నీపడద్వ
 యంబుమాత్రము ధ్యానించు - నట్లొనర్చు ! 8
 జగతి సంసారమున నె యా - నక్తి బూను
 నాకు వైరాగ్యపథము గా - నంగ జేసి

తిళై విల్ వీశుం జెత్తనామణికళ్ శేరున్దిర్కుడన్దై,
అళై విలులక వ్వురవక్కిడన్దాయ్ కాణవారాయ్.

వారావరువాయ్ వరు మెన్ మాయా
మాయామూర్తియాయ్,

ఆరావముదా యడియేనావి

యకమే తిత్తిప్పాయ్,

తీరావినై కళ్ తీరవెన్నై యాణ్డాయ్

తిరుక్కుడన్దై

యూరాయ్, ఉనక్కాట్టుట్టు

మడియే నిన్నముళివ్వేనో.

౧౦

ఉళిలై యెన్బిల్ పేయ్ చ్చిములై యూడవళై యుయిరణ్డాన్,

కళిల్ కళవై యేళరణాకక్కొణ్డ కురుకూర్ చ్చుడకోపన్,

కుళిలిన్మలియచ్చొన్న వోరాయిరత్తుళిప్పత్తుం,

మళిలై తీరవల్లార్ కామర్ మా నేయ్ నోక్కియర్క్కే. ౧౧

నీకు దాసు జేసికొనిన - నిర్మలాత్మ !
 రత్నరాసులకాంతులు - రాజిలంగ
 తిరుకుడందను జేరి ని - ద్రించు నీదు
 సుందరాకార మొకసారి - చూచునట్ల
 నుగ్రహము చేయరాదె మ - నోహరాంగ ! 9

ప్రాకృతము గానిదివ్యవి - గ్రహముతోడ
 నెనుట గన్పట్టి దర్శనం - బిడుట మాని
 మనములోన నె యాశ్చర్య - మగు జేసి
 దర్శనానంద మొసగి, సం - తాపమెల్ల
 నొలగ రక్షించితివి గాని - పలు కొకండు
 పలుకకయె గుడందపురాన - వెలసియున్న
 యిందీరానాథ ! నిన్నాశ్ర - యించిగూడ
 నామనోరథసిద్ధి గా - నంగ నైతి;
 నాసునెడ నిట్టివిధము యు - క్తంబె నీకు, 10

పూతరాంతకు డగుకృష్ణు - పుణ్యపాద
 ముల నుపాయంబుగా నమ్ము - ముక్తపురుషు
 డైనతతోపమాని వ్రా - యంగబూను
 పాశురసహస్రమం దిది - పదియొకండు;
 భక్తి నెవ్వరు దీనిని - బరనచేయ
 గల్గుదురొ వారు పరమభా - గవతపురుష
 భోగ్యభూతు లై యుందురు - పుడమియందు, 11

అంబామే పత్తు

ఒన్నదాన్దిరువాయ్ మొళి

—

(మూలము)

మానాయ్ నోక్కునల్లీర్ వై కలుమ్ వినై యేన్మలియ,
 వానార్ వణ్ కముకు మ్మరుమల్లిగై కమ్రుమ్,
 జేనార్ శోలై కళ్ శూట్ర్ తిరువల్ల వామ్రుత్తైయుమ్
 శోనార్నై, అడియే నడి కూడువ తెన్మకొణ్. ౧

ఎన్మకొణ్ తోళిమిర్ కా శెమ్మైనీర్ సలిన్దేశేయ్ తీరో,
 పొన్దికట్ర్ పున్నైమకిట్ర్ పురుమాదవి మిదణవి,
 తెన్మల్ మణంగమ్రు ద్దిరువల్ల వాట్ర్ నకరుళ్
 నిన్మపిరాణ్, అడిసీ అడియోంగొణ్ణు శూడువ తే. ౨

శూడుమలర్కుళిలీర్ తుయరాట్టియేనై మెలియ,
 పాడున లేవ్దవొలి పరవైత్తిరైపోల్ ముళుజ్జ,
 మూడుయర్ స్తోమప్పకై కమ్రు న్నణ్ణిరువల్ల వాట్ర్,
 నీడుత్తైకిన్మపిరాణ్ కట్ర్ కాణ్ణుంగొల్ నిచ్చలుమ్. ౩

పంచమ శతకము

సవమ దశకము

(తిరువల్లవాలి)

హరిణనేత్రలార ! - యతిపాపి నగునన్ను
బాధపెట్టె వల్ల - వాళిగాలి,
పరమపురుషవిరహ - బాధాన్ని తత్పవ్వు
పరిమళానిలమున - బ్రజ్వరిలుట ;
వల్లవాళి కరిగి - వారిజాక్షునిపాద
సేవ చేయు తెపుడొ - చెప్పరమ్మ !

1

నకియలార ! దుఃఖ - శమనం బొనర్చక
పయనకర్జ మడ్డు - పరుప దగునె !
యచటి కేగి వాని - యడుగుల బడియున్న
పొన్న జాజిమల్లి - పొగడపూల
రజము దెచ్చి నాళి - రంబున జల్లుడి !
బాధ తొలగు వాని - పరిమళమున.

2

తురుముకొని యున్న పుష్పము - ల్పరిమళించు
కొప్పలం జెలు వొందెడు - కొమ్మలార !
అల్లి తిరువల్లవాలియ - ధ్యాయననినద
మచటిహోమధూమంబు న - న్ననవరతము
విరహవేదనలో త్రోసి - వేచెగాన
ద్వరితముగ జోయి తత్పాద - పంకజముల
దర్శనము చేసికొనుటకై - తరలిరండు !

3

నిచ్చలుం తోఱ్ఱిమిర్ కా

శెఱ్ఱునీర్ నలిన్దై శెయ్ తీరో,

పచ్చిలై నీళ్ కముకు

మృలవుం తెంగుం వాణ్ణకళుం,

మచ్చణి మాడంగళ్

మీదణవు న్నణ్ణిరువల్ల వాళి,

నచ్చరవినడై మేల్

నమ్మిరానదు నన్నలమే.

౪

నన్నలతోఱ్ఱిమిర్ కళ్ నల్లనన్దణ్ వేళ్ళిప్పకై,

మైన్నలంగొణ్ణయర్ విణ్ మత్తైక్కు న్నణ్ణిరువల్ల వాళి,

కన్నలంగట్టితన్నై క్కనియై యన్నముదన్దన్నై,

ఎన్నలంగొళ్ శుడరై యెన్దుకొళ్ కాణ్ణమవే.

౫

కాణ్ణదెణ్ణాన్దుకొల్

విన్దై యేర్ కనివాయ్ మడవీర్,

వాణ్కురల్ వణ్ణినొడు

పశునైన్దలుమాకియెంగుమ్,

శేణ్ శిన్దై యొంగుమర

చ్చెత్తంగానలేతిరువల్ల వాళి,

మాణ్ణురల్ కోలప్పిరాన్

మలర్ త్తామరై ప్పాదజ్జళే.

౬

పాదజ్జల్ మేలణి పూన్దొళిక్కుడుంగొల్ పావై నల్లీర్,

ఓదనెదు న్నడత్తు ట్టయిర్ తామరై శెణ్డ్రునీర్,

మాదర్ కళాన్దో ముగముం కణ్ణమేన్దు నిరువల్ల వాళి,

నాదనిళ్ళాలముణ్ణ నమ్మిరాన్దన్నై నాడొటుమే.

౭

పడతులార ! కొబ్బరి చెట్లు - పనస చెట్లు
 నరటి చెట్లును బోకలు - నంద మొప్ప
 నీడ లొనగెడుచల్లని - మేడ బున్న
 వల్లవాళి నెప్పడు శేషు - పాన్పుమీద
 బండుకొని యుండునాచాణ - వల్లభునకు
 నర్పణం బాయెగాదె నా - యాత్మ మునుపె,
 యింక మీ రెంత చెప్పిన - నేమి ఫలము
 పనికిమాలిన వ్యర్థసం - భాషణముల. 4
 చెలువలార ! శ్రీవైష్ణవు - లేయు నుండు
 భగవదారాధనముల సం - బంధ మైన
 హోమామధూమంబుచే నిండి - యున్నయట్టి
 వల్లవాళిలో శయనించు - పంకజాక్షు
 నంచితాకార మచట ద - ర్శించు తెవుడో! 5
 అతులబింబాధరాంగన - లార ! మధుక
 రములర్పంకారగానంబు - రమణ గూర్ప,
 దక్షిణపుగంధవహుడు సం - తనము గొలుప
 జెలువు మీరంగ దట్టంపు - జెట్లతోడ
 జెలగు తిరువల్లవాళిలో - జేరి పొట్టి
 బ్రహ్మచారి వేషంబునం - బరగువాని
 పాదపద్మ సన్నిధియందు - బరమపాపి
 నైన నే నవ్విధిని నాశ్ర - యం బొనర్తు! 6
 స్నేహముద్ర వహించిన - చెలియలార !
 జలధివంటి వికాలకా - సారమందు
 సరసిజము లెఱ్ఱగల్వలు - పెరిగి యున్న
 యట్లు, నుందర నేత్రము - భారవింద

నాడొఱుం వీడిన్బియ్యే తొఱుక్కూడుంగొల్ నన్నుతల్లిర్,
 ఆడుఱుతీర్దరుమ్మం విళై శేన్నేలు మాకి యెంగుం,
 మాడఱు పూన్దడంజేర్ నయల్ శూఱునన్బిరువల్లవాళి,
 నీడుతై గిన్దపిరాక్ నిలన్దావియ నీళ్ కళితే. ౮

కళిల్వళై పూరిప్ప యాజ్జణ్ణు కై తొఱుక్కూడుంగొల్,
 కుళులెన్న యాఱుమెన్న కుళిర్ శోలై యుత్తేనరున్ది,
 మళులై వరినణ్ణుగ భిళై పాడు నిరువల్లవాళి,
 శుళులిన్దులిశక్కిర ప్పెరుమానదు తొల్లరుళే. ౯

తొల్లరుళీ నల్వినై యాల్ శొలక్కూడుంగొల్ తొళిమిర్ కాళీ
 తొల్లరుళీ మణ్ణుమ్ విణ్ణుమ్ తొళునిన్ద తిరునగరమ్.
 నల్లరు శాయీరవర్ నిలశేన్దు నిరువల్లవాళి,
 నల్లరుళీ నమ్మెరుమాక్ నారాయణన్ నామజ్జళే. ౧౦

నామజ్జళాయీరముడై య నమ్మెరుమానడిమేల్,
 శేమంగొళీ తెన్ కురుకూర్ చ్చుడకోపన్ తెరిన్దురైత్త,
 నామజ్జళాయీరత్తు భీవై పత్తునిరువల్లవాళి
 శేమంగొళీ తెన్న కర్ మేల్ శెప్పవార్ శిఱన్దాక్ పిఱన్దే. ౧౧

బృంద మగువల్లవాళిని - శ్రీమనోహ
రాంగుశ్రీపాదములను ద - ర్శన మొనర్చి
యాశ్రయించుభాగ్యంబు నా - కబ్బు మెప్పుడో? 7

చెరకుదోటలతోడను - జెన్నఘాన
సస్యములతోడ నఖిలభూ - జములతోడ
తెలగు తిరువల్లవాళి వేం - చేసి యున్న
శ్రీసతీచిత్తచోదని - నేన చేసి
ప్రతిదినంబును వానియా - శ్రయము బొంది
కాల మెప్పుడు గడపంగ - గలనో నేను. 8

మధువు మిక్కుటముగ ద్రాగి - మధుకరములు
చేయు ఘంకారగానంబు - చెలువు గూర్చు
వనములకు బుట్టిని ల్లగు - వల్లవాళి
యందు శయనించి యున్నదే - వాదిదేవు
పాదముల నాశ్రయించెడి - భాగ్య మెప్పుడో! 9

నిత్యసూరులప్రక్కన - నిలిచి కొలువ
భూసురశ్రేష్ఠబృందంబు - మొక్కు లిడగ
వైష్ణవాగ్రేసరులు స్తోత్ర - పఠన చేయ
నల్లతిరువల్లవాళిశ - యాను డైన
రమ్యగుణభాసమాను నా - రాయణాఖ్య
లెల్ల నేనాడు నే జపి - యింపగలకొ! 10

శ్రీధవునిపాదచింతనా - మృతము దక్క
వేరుపాయంబు దలపని - వేదవిదుడు
మాన్యచరితుండు నైన న - మృగభూవాదు
వ్రాయుతిరువాయిమొలి వేయి - పాశురముల
యందు దశక మొక్కటి యిది - యతులభక్తి
జదువువాడు కృతార్థులై - సంరసింతు. 11

అంబామ్ సత్తు

పత్తామ్ తిరువాయ్ మొట్ట

—

(మూలమ్)

పిఱన్దవాఱుం వళర్న్దవాఱుం

పెరియపారతంగై శేయ్ తు, వివద్య.

త్తిరజ్గళ్ కాట్టి యిట్టు

చెయ్ దు పోనవూయజ్గళుమ్,

నిఱన్దనూడువు క్కెన తావియై

నిన్దు నిన్దుఱక్కియిణ్ణెన్దు, ఇ

చ్చిఱన్దవాన్ శుడరే

యైనై యెన్దుకొల్ శేర్వదువే.

౧

పంచమ శతకము

దశమ దశకము

—

(భగవద్గుణానుభవము చేయునట్లునుగ్రహింప బ్రార్థన)

సజ్జనులరక్ష దుర్మార్గ - జనులశిక్ష
చేసి భువనపాలనమును - జేయుకొరకు
దివ్యమంగళవిగ్రహ - తేజ మొప్ప,
బుణ్యసాపకర్మంబుల - బొందు గనక,
యాత్మమాయచే నవతార - మందు విధము

*

*

*

శకటనధ చేసి పూతన - స్పృహరించి
నందునకు యశోడకును నా - నంద మొప్ప
ముద్దుబిడ్డ వై పీయూష - ములను మ్రింగి
క్రీడలకు బ్రోడ వై పెరి - గినవిధంబు;
గౌరవులతోడి ఘోరసం - గ్రామమందు
బహువిధోపాయములచేత - బాండ్లపులకు
జయము గల్పించి పార్థర - త్న మొనర్చి
వాని మిషచేసి గీతల - బల్కువిధము;
శ్రీసతినీ వక్షమందు ధ - రించి నిత్య
జీవులకు భోగ్యుడవుగ వ - సించువిధము;
దలప దలప నా హృదయంబు - దల్లడిల్లె;
బరమతేజస్వరూప ! నీ - పజ్జ జేరి
భోగ్యవస్తువుగా నిన్ను - బొందు పెవుడొ !

వదువై వార్తై యుళేఱు పాయ్ న్దతుం
 మాయమావి నై వాయ్ పిళన్దదుం,
 వదువై వార్ కుళిలార్

కురవై పిణై న్దకుళికుం, అదు విదు
 వుదు వెన్నలావనవల్ల
 వెన్నై యున్ శెయ్ కై న్దవిక్కుం
 ముదువై యముడల్వా,

ఉన్నై యెన్దు తలై ప్పెయ్ వనే. ౨
 పెయ్యుం పూంగుళిల్ పేయ్ మునై యుణ్ణ
 పిళ్ళై త్తేర్మముం, పేర్ న్దోర్ శాడిఱ

చ్చెయ్య పాద మొన్దాల్
 శెయ్ ద నిన్ శిఱుచ్చేవకముం,
 నెయ్యణ్ణారై యు శ్చన్నై కోల్ కొళ్ళ
 నీ యున్ తామరై క్కణ్ణణిక్ మల్ క

ప్పెయ వే నిలై యుం
 వన్దెన్నంజై యురుక్కుంగళే. ౩

కళ్ళ వేడతై కొణ్ణుపోయ్
 ప్పొఱమ్మక్క వాఱుం గలన్దశురరై
 ఉళ్ళ మ్పేదంజెయ్ ది

ట్టుయిరుణ్ణ వుపాయంగళుం,
 వెళ్ళనీర్చడై యానుం
 నిన్నిడై వేఱలా మైవిళంగనిన్దదుం,
 ఉళ్ళముళేకుడై

నెన్నుయిరై యురుక్కియ్యుణ్ణమే. ౪

నాడు నప్పిన్నకొర కెద్దు - లేడు చంపి
 కేళివధ చేసి గోపికా - క్రోడ నల్లి
 యాచరించినవివిధబా - ల్యంపుచేష్టి
 తముల దలపంగ హృదయంబు - దల్లడిల్లె
 నట్టి నిను బొందునానంద - మందు తెవుడొ ! 2

పిన్ననాటనె పూతన - పీచ మడచి
 వెన్న దొంగిలించితి వని - వెలదులెల్ల
 దల్లికడ కేగి మొర పెట్ట, - దాగికొనుచు
 భయముపడినట్లు నటి యించు - పరమపురుష !
 నీయసామాన్యలీలల - నేను గాంచి
 వగచు చుంటిని సిపాందు - వడయుకొరకు. 3

త్రిపురములలో వసించుభూ - దేవులెల్ల
 వేదకర్మపువర్తనా - విధు లొనర్చి
 సజ్జనుల కపకారము - ల్పలుపు చుండ,
 వేదరతులను శిక్షింప - రాదు గనుక
 బుద్ధరూపంబు గొని వారి - బుద్ధి మార్చి
 వైదికశ్రద్ధ పోగొట్టి - వారి నెల్ల
 వేదబాహ్యుల జేసి చం - పితివి గాదె !

*

*

*

లోకసంహారకుం డైన - దుద్రుసకును
 సంతరాత్మ వై రక్షించు - నట్టిదేవ !
 నిన్ను బొంద నాహృదయంబు - నీకు గాదె ! 4

ఉణ్ణ వాసనర్ కోను

క్కాయరొరుప్పడు త్తవడిలిలుణ్ణదుం,
వణ్ణమాల్ వరైయైయెడుత్తు
మణ్ణికా త్తతుం,

మణ్ణై మున్నడై త్తుణ్ణమిట్టన్దు

కడ నిడన్దు మణన్ద మాయంగళ,
ఎణ్ణనోలు మెన్నెంజెరివాయ్
మెళుగొక్కన్ నిట్టే.

౫

నిష్టవాలు మిగున్దవాలు జ్జడన్దవారు నిన్దై ప్పరియన
ఒన్దిలా పురువా యరువాయ నిన్ మాయంగళ,
నిన్దునిన్దునిన్దై క్కిన్దై నున్నైయెజ్జననిన్దై కిత్ పన్, వావియే
త్తోన్దునన్దురైయాయ్ ఉలకముణ్ణ వోణ్ శుడరే.

౬

ఒణ్ శుడరో డిరుళుమాయ్ నిష్టవాలు

ముణ్ణై యోడిన్దైయాయ్ వన్దు, ఎన్
కణ్ణోళావగై

నీ కరన్దెన్నై చెయ్ కిష్టన,
ఎణ్ణోళ శిన్దెయ్యళన్దై కిష్ట

నీన్ కరియమాణిక్కమే, ఎన్ కణ్ణట్కు
తిణ్ణోళ్ళవోరునా
కొదళా యున్దిరువురనే.

౭

మానమానంబు వర్షంబు - కానపడుచు
 నమరనాధుని బూజించు - యాడవులను
 బలుల నింద్రున కేల గో - వర్ధనమున
 కిం డనుచు బల్కి యచట దా - నుండి వాని
 నెల్ల భక్షించుటం గాంచి - యింద్రుడాగ్ర
 హంబు బూని శిలావర్ష - మాన్యలమున
 బతన మగున త్సానర్ప గో - వర్ధనమును
 గేల బైకైతి గొల్లల - నాలగుంపు
 తోడ శైలముక్రింద గా - పాడినట్టి
 దివ్యచేష్టితములు నామ - దిని దలంప
 నామనంబు గరంగెడు - నళినకాభ !

నీవు కూర్చుండువిధమును - నిలుచువిధము
 పండుకొనెడువిధంబు ద - ల్పంగరాదు
 అవి యనేక ప్రకారంబు - లగుచు సజిత
 మద్భుతాశ్చర్యకరము లై - యలరు చుండు;
 మానుషాగోచరములు నీ - మహిమ లగుట
 నెట్లు ధ్యానింపవలయునో - యెరుగ నైతి;
 నాకు దెలుపుము! ధ్యానం బొ - నర్చువిధము. 6
 ఆశ్రితులకు యథార్థంబ - వగుటజేసి
 నుండగాకాగుడ వటంచు - జూచు చుంద్రు
 మరి యనాశ్రితులకు నీవు - మరుగు పడుట
 కటికిచీకటి వై నీవు - గానబడవు;
 కపటము నహించి నీవు నా - కంటబడక
 హృదయమున జేరి బాధింతు - వెల్లయపుడు
 నీలరత్నంపుగాంతుల - నేలుస్వామి !
 ప్రీతి మీర నాకసులకు గ - నింపవయ్య!

తిరువురువు కిడన్ వాటురిగొప్పున్ దామరై మేల్ తిశై ము
 కరువుల్ వీరిదిరున్ పడై త్తిట్ట కరుమజ్జళం, [కన్,
 పొరువిలున్ దినాయకమవై కేట్టున్ దోటు మె న్నెళ్ళంనిన్ నెళ్ళు,
 అరువిశోరుజ్జణ్ణి రన్ శెయ్ కేనదియోకే. ౮

అడియై మున్ దై ఇరన్ దవాటునుం గేన్ దిన్ దాళ కడియు మణ్ణం విణ్ణం,
 ముడియవీరడియాల్ ముడిత్తుక్కొణ్ణ ముక్కియముం,
 నొడియమాటవై కేట్టున్ దోటు మె న్నెళ్ళంనిన్ నెళ్ళు కరై న్దుకుం,
 కొడియవల్విన్ దై యో నున్నై యెన్ దుకొల్ కూడువ దే. ౯

కూడినీరై క్కడై న్దవాటునుముదన్ దేవదన్ణ, అశురరై
 వీడుంవణ్ణజ్జళే శెయ్ దుపోనవి త్తకముం,
 ఊడువుక్కెన దావియై యురుక్కియున్ దిడుకిన్ ద, నిన్ దనై
 నాడుం వణ్ణంజొల్లాయ్ పచ్చునాగన్ దై యానే. ౧౦

నాకణ్ణే మిశై నమ్మిరాన్ శరణే శరణే నమక్కైన్ దు, నాజొటుం
 ఏకశిన్ దెయనాయ్ క్కరుకూర్ చ్చడణోపన్ మాటన్,
 ఆకనూరివదాతి యాయ్ రత్తుళ్ళివై యుమోర్ పత్తుంవల్లార్
 మాక వై కున్ దత్తు మకిమ్మియ్ దువర్ వైకలుమే, ౧౧

అంద మగుమేనితోడ క్షీ - రాభియందు
శయన మొనరించు లెంతయా - శ్వర్యచేష్ట !
నాభియందు జనించిన - నలువపేడ
పెట్టి జగముల సృష్టించు - ప్రేమభంగి !
పరమపురుష ! నీయిట్టివ్యా - పారములను
గాంచి గాంచి నామనమెల్ల - గరగుమలకు. 8

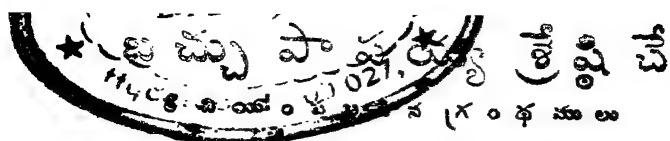
మూడుపాదములకు నేల - మొట్టమొదట
బలిని యాచించి దానంబు - పట్టి పిదప
సకలజగములు నీపాద - సరసిజముల
రెంటికే చాల వని చూపు - రీతి గాంచి
కరగె నామనఃకమలంబు - గమలనాథ !

యిట్టి నిను బొందు భాగ్యం బ - దెప్పజొక్కో ! 9

క్షీరవారాభి శాండతో - జలికి చిలికి
సుధవెలికిదీయ ననుచును - చూచి దాని
యందు భాగంబు గోర న - య్యసురవదల
మోసగించుటకై నాడు - మోహినీస్వ
రూప మెత్తిన యోజగ - ద్రూపధారి !
యిట్టియద్భుతపుంజిన్నె - లెడ దలంప
మనసు గరగెడి నీపొందు - ననుభవింప. 10

శేషశాయి యకా శ్రీపతి - శ్రీపదములె
వానిపొం దొనగూర్చును - పాయములుగ
మనమునను నమ్మి యున్నన - మౌళువారి
గ్రంథమందలి యీ దశ - కంబుకల్పగు విశ్వవిద
సించువాడ శ్రీవైకుంఠ - సిద్ధి గూర్చుగ.
సపరిమిత మగునానంద - మనుభవ్యమై

పరమపూరుష ! నమ్మాళ్ళు - వారు పట్టు
పాదపద్మంబు లొకసారి - పట్టగలనె !
స్మరణమైనను మనమున - సలుపగలనె !
ఎటుల లభించు నీయెడ - నిట్టి ప్రేమ !

1. శ్రీ భగవద్గీత (మూలముతోడ ఆంధ్ర పద్యరూపముగు ఆంధ్రీకరణము) 2 0 0
2. “దశోపనిషత్తులు, 1-వ భాగము” ఈశ కేన కఠ ప్రశ్న ముండ శోపనిషత్తులు ప్రతిపదార్థసహిత మగు మూలమును; ఆంధ్రపద్యాను వాదమును. 1 8 0
3. “దశోపనిషత్తులు, రెండవ భాగము” —మాండుక్య తైత్తిరీయ ఐతరేయోపనిషత్తులు ప్రతిపదార్థసహిత మగు మూలమును, ఆంధ్రపద్యానువాదమును. 1 8 0
4. “దశోపనిషత్తులు, మూడవ భాగము” —ఛాందోగ్యోపనిషత్తు ప్రతిపదార్థసహిత మగు మూలమును ఆంధ్రపద్యానువాదమును. 2 8 0
5. “సాయిలీల” శ్రీ సాయినాథుని చరిత్రాంశములు. 2 0 0
6. శ్రీముఖనూక్తి (ప్రథమ భాగము) సుప్రసిద్ధభక్తిగ్రంథ మగు తిరువాయ్ మొழి మూలమును, మూలమునకు సరియగు నాంధ్రపద్యానువాదమును. 4 8 0

ఈ గ్రంథములు వలయువారు :—

బిచ్చు పాపయ్య శ్రేష్ఠి,

త్యాగరాయనగర్, మద్రాసు 17, అని వ్రాయవలయును.

Printed at Bharathmata Press M. S. 174.
for P. P. No. 122/47 Paper supplied by Party—1000 Cps.
